

FRANK HERBERT DUNE

mântuitorul dunei

NAUTILUS

O combinație stupefiantă de date științifice și ficțiune fantastică, proiect ecologic și intrigă politică, DUNE a cucerit primul premiu Nebula, apoi premiul Hugo, formând nucleul celui mai monumental epos SF din istoria genului. MÂNTUITORUL DUNEI este al doilea episod din suita de șase volume care aveau să devină o epocală performanță literară. Moartea lui Frank Herbert, din 1986, a însemnat o tragică pierdere, dar superba moștenire a imaginației lui vizionare va rămâne nemuritoare.

CICLUL DUNE

DUNE

MÂNTUITORUL DUNEI

COPII DUNEI

ÎMPĂRATUL ZEU AL DUNEI

ERETICII DUNEI

CANONICATUL DUNEI

Frank Herbert

**Mântuitorul
DUNEI**

Traducere de ION DORU BRANA

Prefață de DAN DOBOȘ

FRANK HERBERT
MÂNTUITORUL DUNEI

© 1965 by Frank Herbert

„All rights throughout the world are reserved to Proprietor.“

© Editura Nemira, 2003

Comercializarea în afara granițelor țării fără acordul editurii este interzisă.

Difuzare:

S.C. Nemira & Co, B-dul Ion Mihalache nr. 125, sector 1, București
Tel.: 0788.636.472; 224.14.28; 224.10.08; Tel./Fax: 224.18.50

Clubul cărții: O.P. 2 CP. 52 , București

e-mail: difuzare@nemira.ro
www.nemira.ro

ISBN 973-569-593-6

ISBN 973-569-595-2

Pentru a înțelege pe deplin *Mântuitorul Dunei* este important să facem recurs la una dintre metodele preferate ale lui Frank Herbert: analiza contextului istoric și personal în care a fost scrisă. *Dune Messiah* a apărut în *Galaxy Magazine* din iulie și până în noiembrie 1969 și în volum în 1970.

La vremea aceea, Frank Herbert obținuse deja recunoașterea largă a cititorilor și a criticilor, adjudecându-și pentru *Dune* cele mai importante premii ale literaturii SF: Hugo și Nebula. Multdorita independență financiară, pentru care Frank Herbert tânjise o viață întreagă, se profila și ea la orizont, și chiar avea să devină un fapt împlinit doi ani mai târziu, când veniturile familiei aveau să fie formate exclusiv din drepturi de autor. Frank Herbert avea cincizeci de ani și trăia cu conștiința că universul *Dune* este o izbândă pe care e greu să o ai de două ori într-o viață și de aceea, spre sfârșitul anilor '60, se pare că era pătruns de responsabilitatea sa ca autor față de această creație. Cu alte cuvinte, erau întrunite toate condițiile ca urmarea la *Dune* să fie un roman exonerat de rigorile pe care le impune racordarea perfectă la gustul public, care să propună teme de meditație majoră, ce-l însoțiseră pe Frank Herbert pe tot parcursul vieții sale.

În aceste condiții, se explică de ce, la nivelul structurii narative, *Mântuitorul Dunei* este atât de diferită de prima carte a seriei. Frank Herbert ne propune un plot liniar, o desfășurare de evenimente care se întâmplă în două locații de pe Arrakis, personajele noi ale cărții fiind zugrăvite în linii generale, fără rigoarea manifestată în *Dune*. Există chiar un moment în care acțiunea e ușor neclară, în sensul că autorul refuză cititorului explicarea concretă a modului în care arma atomică folosită de atentatori, care îi ia vederea lui Paul Atreides, a căzut în mâinile dușmanului Imperiului. Dacă ar fi să rezumăm acțiunea din *Mântuitorul Dunei*, probabil că am putea-o face într-o singură frază, ceea ce nu e în sine un lucru rău.

Sacrificând filonul epic, limitând stranietatea sau spectaculozitatea peisajelor și ființelor, Frank Herbert a pus un pariu cu sine însuși și cu cititorii lui potențiali. Dacă, în plan personal, este

mai mult decât evident că riscurile erau destul de mici, notorietatea obținută cu *Dune* neputând fi ștearsă de o continuare de la care oricum toată lumea se aștepta să fie sub nivelul primului roman, încercarea lui de a se adresa unui public eminent intelectual era la acea vreme un demers singular în creația science fiction mondială.

Mântuitorul Dunei nu abundă în bătăi, nu propune supereroi, nu are un ritm trepidant al acțiunii, ci își propune să trăiască esențial din problemele filozofice pe care le proiectează în mintea cititorului său. Procedând în acest fel, accentuând adică dimensiunea filozofică a *Dunei*, Frank Herbert avea să pună bazele unui science fiction umanist care, peste ani, avea să izbândească în lupta cu curențele mai noi și să ajungă ca astăzi să poată fi considerat ca linie clasică a ficțiunii speculative. Alegând în mod conștient această cale și asumându-și riscurile care-l pândesc pe un scriitor venit din zona literaturii de consum atunci când vrea să pătrundă în sferele înalte, Frank Herbert a simțit nevoia să dea o greutate excepțională planului ideatic al cărții sale.

Prima temă de meditație profundă este destinul lui Paul Atreides. După zece ani de la victoria din câmpia Arrakeenului, el se vede în postura unui lider religios în numele căruia se înfăptuiește cel mai mare genocid din istoria omenirii. Toate acțiunile sale sunt o pendulare, o ezitare perpetuă între ceea ce se întâmplă și viziunea sa, care cuprinde ceea ce ar trebui să se întâmple. Pentru Paul Muad'Dib răgazul dintre aceste pendulări, timpul pe care îl fură vieții, secundă de secundă și plătind un preț imens, fărâmele rupte din destinul său mesianic sunt folosite pentru a trăi, pentru a-și satisface cele mai omenești nevoi cu putință: aceea de a iubi și aceea de a avea urmași.

Dimensiunea genială, drumul mesianic dar și destinul omenirii sunt limitate de umanitatea lui Paul Atreides. Mântuitorul poporului fremen nu poate să ia deciziile care se impun fiindcă ele ar însemna sfârșitul existenței sale în plan uman. Inacțiunea nu este însă nici ea o opțiune pentru că nu face decât să adâncească o viziune, aceea a jihadului. Paul Atreides știe că fiecare clipă în care refuză să moară și să-și împlinească rotund destinul mesianic înseamnă abuzuri extraordinare, sute de milioane de oameni măcelăriți pe planete îndepărtate în numele unei credințe fremene. Marea problemă a lui Paul Muad'Dib este însă aceea că educația Atreides, dar și moștenirea lui genetică, îl împiedică să fie un

fremen până la capăt. Mintea lui e impregnată de valorile mai înalte ale umanității și privește rasa umană ca pe un tot. Și atunci, care e soluția? Să-și renege destinul mesianic? Să le refuze fremenilor jihadul? Să sacrifice omenirea lăsând-o să cadă pradă hoardelor de războinici care doresc impunerea unei religii în care, deși el însuși ar trebui să fie primul preot, nu reușește să creadă? Dilema lui Paul Atreides nu e una simplă iar Frank Herbert are abilitatea necesară de a nu da răspunsuri hotărâte. El se limitează doar la a sonda posibilitățile, lăsându-și personajul să aleagă, sau, poate dimpotrivă, să-și împlinească destinul imuabil.

Măiestria absolută cu care Frank Herbert epuizează practic tema sacrificiului mesianic avea să urmărească literatura science fiction până în zilele noastre, toate încercările de a crea personaje de acest tip fiind sortite a fi pe un perpetuu loc doi în comparație cu Paul Atreides. Ender, Neo, Annakin Skywalker sunt probabil cele mai cunoscute asemenea personaje, dar complexitatea lor nu o egalează pe aceea a lui Paul Atreides.

Dezinvoltura cu care Frank Herbert reușește să se miște în spațiul complex al personalității mesianice lărgeste orizontul inițial al *Dunei* și pune probleme pe care doar le enunță, fără a-și propune să le și rezolve. Răstignit pe cruce, Iisus nu a regretat că se jertfește pentru poporul său. Paul Atreides are însă îndoieli. Moartea lui poate rezolva într-adevăr o mulțime dintre problemele pe care apariția sa în Univers le crease în urmă cu treizeci de ani. Are el voie să regrete? Iar dacă o face, nu cumva tocmai umanitatea lui îi diminuează meritele? Frank Herbert încearcă să răspundă într-un chip paradoxal la aceste întrebări, analizând tangențial și destinul celor mântuiți. Fremenii și-au găsit un mesia. Prorociile s-au adevărat. Au devenit stăpânii planetei lor, ba chiar ai întregului Univers... Din păcate însă, țărâmul promis nu e nici pe departe atât de încântător pe cât au crezut. Fremenii sunt oamenii mirodeniei. Apa îi ucide, îi transformă. În lipsa constrângerilor extraordinare din vremurile trecute, natura umană răbufnește și la nivelul mentalului colectiv fremen. Locuitorii *Dunei* își dau seama că nu pot fi mântuiți, că poporul acela viteaz și dârz care se ascundea printre dune și cumpăra discreția Ghildei nu poate ajunge la țărâmul promis decât dacă acceptă să moară puțin, să se transforme. De aici și până la încercarea de devorare a propriului zeu, prin desprinderea clerului de conștiința pe care trebuie să o slujească, e o cale scurtă; un drum străjuit de apariția

dogmelor, de interpretări eronate sau forțate și care sfârșește esențialmente în constituirea unei clase de preoți cu interese fundamental diferite de învățăturile zeului ei. Acest mecanism subtil permite de altfel complotiștilor să aducă pe Dune o armă cumplită, menită inițial să-l apere pe Muad'Dib, dar care sfârșește prin a-l răni.

Privirea onestă, impregnată de delicatețe în interiorul personalității mesianice a lui Paul Atreides, dar și viziunea mai largă asupra timpului sortit unui popor după mântuire se articulează într-un discurs al cărui mesaj principal este afirmarea credinței lui Frank Herbert că esența omenească, cu toate cele bune și cele rele pe care le incumbă, nu va dispărea nicicând și că ea constituie forța aceea inefabilă care învâрте roata istoriei. Și, cumva, și pe aceea a literaturii, desigur.

O superbă metaforă care reușește să esențializeze exact cele spuse mai sus este și cea a ochilor *tleilaxu*. Deși orb, Paul Atreides refuză varianta mecanicistă a unor dispozitive care-i pot fi implantate în locul ochilor arși de o explozie atomică. Muad'Dib are viziunea. El știe ce urmează să se întâmple pentru că participă nemijlocit la plămădirea realității. Pentru cititorul de science fiction al anilor '70, acest refuz are o semnificație mai adâncă, el reafirmând încrederea lui Frank Herbert în umanitate și în posibilitățile nelimitate ale ființei. Într-o literatură dominată de cyborgi, de calculatoare și roboți, Paul Atreides refuză chiar și o protezare extrem de necesară. În chip asemănător, Frank Herbert crede că viitorul e al omului și nu al mașinii. Și poate tocmai de aceea viitorul imaginat de el e atât de coerent.

O altă temă excepțional dezvoltată de Frank Herbert în *Mănuitorul Dunei*, de mare actualitate și astăzi, este aceea a clonării. Maeștrii Tleilaxu îi fac lui Paul Muad'Dib un cadou neașteptat: o clonă a lui Duncan Idaho, vechi prieten și tovarăș de arme. Paul Atreides acceptă, deși știe că duplicatul e o armă mortală, menită să se declanșeze într-un moment de cumpănă. Fie datorită viziunii sale asupra viitorului, fie datorită încrederii în spiritul vechiului tovarăș, Paul Atreides îl acceptă pe Duncan Idaho, convins fiind că prietenia lor va ieși biruitoare din această încercare. Și, în ciuda speranțelor stăpânilor săi, ghola (clona) Idaho reușește să-și recucerească amintirile inițiale. Ideea unei memorii genetice a rasei umane, la care individul are acces în momente de tensiune maximă, în situații în care însăși umanitatea

lui e pusă la încercare, e una strălucită pentru o epocă în care izbânzile ingineriei genetice de astăzi nu aveau cum să fie bănuite. Frank Herbert e primul autor de science fiction care pomeneste în mod coerent de clone și sondează problemele monumentale pe care copiile umane le vor ridica în viitor. Optimist ca de obicei, dar lipsit de triumfalism și ferindu-se să zugrăvească viitorul roz, Frank Herbert postulează unitatea ființei umane, definită prin imposibilitatea existenței cărnii în lipsa spiritului. Pus în fața încercării ultime, aceea de a-l ucide pe Paul Atreides, ghola Duncan Idaho își recucerește identitatea printr-un mecanism misterios. Regăsim în această desfășurare de evenimente credința lui Frank Herbert că ereditatea joacă un rol esențial în ființa oricărui individ, aportul ei nefiind limitat la aspectele fizice, ci extinzându-se și asupra spiritului. Conceptul nu este nou. El a fost detaliat în *Dune* și e evident că Frank Herbert vede ființele umane ca funcționând pe două paliere: cele geniale reușesc să aibă acces la corul unor voci interioare care aparțin tuturor strămoșilor, așa cum o fac cucernicele maici și Paul Atreides; faptul că cei mai mulți oameni nu reușesc să converseze cu strămoșii morți în urmă cu mii de ani nu înseamnă însă că aceștia nu există în carnea lor. În cazul lui Duncan Idaho, tocmai prezența lor subliminală în străfundurile psihismului individului este garanția faptului că esența lui umană nu poate fi schimbată. Ideea unui program genetic cu influențe directe asupra conduitei morale este indiscutabil visul oricărei monarhii moderne. Dar nu regii reprezintă idealul politic al lui Frank Herbert, așa cum se va vedea în cărțile următoare.

În finalul cărții, Paul Atreides alege calea deșertului, împlinindu-și moartea rituală, întregind un destin care aparține mântuitorului, dar nu neapărat și omului Paul Atreides. Își părăsește prietenii și familia ca un om învins. Cea pe care o iubise dincolo de ființa sa, Chani, murise dând naștere celor doi gemeni, *copiii Dunei*. Și viziunea se terminase. Capacitatea lui înspăimântătoare de a vedea fără ochi se consumă brusc, o dată cu imposibilitatea de a prevedea că va avea doi copii și nu doar unul singur. În leagănul pe care nu mai are ochi să îl contemple se găsesc însă două ființe dintr-o rasă nouă. Fiul său e capabil să comunice telepatic și e aidoma Aliei: un spirit bătrân cât Universul într-un trup de bebeluș. Această priveliște nu e tocmai una a umanității și de aceea Paul Atreides înțelege că vremea lui a luat

sfârșit. Mântuitorul trebuie să moară pentru ca aceia care au fost mântuiți să nu-i uite învățăturile.

Mântuitorul Dunei e o carte scurtă. Ea pare scrisă dintr-o suflare și e un caz singular în seria celor șase romane plasate de Frank Herbert în universul Dunei. Lectura atentă a tuturor celor șase cărți impune cu caracter de evidență faptul că în nici o altă lucrare Frank Herbert nu a fost mai el însuși decât în *Mântuitorul Dunei*. Măcar și pentru acest argument *Mântuitorul Dunei* trebuie creditată cu o existență aparte și nu trebuie nicidecum confundată cu o continuare mercantilă a unui bestseller.

Dan Doboș

FRAGMENTE DIN CELULA MORTII

Interviu cu Bronso de Ix

Î: Ce te-a determinat să abordezi, așa cum ai făcut, istoria lui Muad'Dib?

R: De ce ți-aș răspunde la întrebări?

Î: Pentru că-ți voi păstra spusese.

R: Aha! Apelul decisiv la un istoric!

Î: Deci, ești dispus să cooperezi?

R: La urma urmei, de ce nu? Dar n-ai să înțelegi niciodată care a fost inspirația Analizei mele istorice. Niciodată. Voi, Preoții, aveți prea mult în joc ca să...

Î: Ce-ar fi să încerci?

R: Să încerc? Ei bine, încă o dată... de ce nu? Mi-a reținut atenția punctul de vedere comun asupra acestei planete, care își are sorgintea în numele ei popular: Dune. Nu. Arrakis, atenție, ci Dune. Istoria se referă la Dune ca la planeta-deșert, lumea de baștină a fremenilor. Acest gen de istorie se concentrează asupra cutumelor generate de lipsa apei și asupra faptului că fremenii duceau o viață seminomadă, în distraiele lor care le recuperau cea mai mare parte din umiditatea corpului.

Î: Și lucrurile acestea nu sunt adevărate?

R: Sunt un adevăr superficial. A-i ignora dedesubturile este ca și cum... ca și cum ai încerca să înțelegi planeta mea de baștină, Ix, fără a cerceta prin ce este legat numele ei de faptul că-i cea de-a noua planetă a soarelui nostru. Nu, nu. Nu-i de ajuns să știi că Dune este o lume bântuită de furtuni violente. Nu-i de ajuns să vorbești despre pericolul pe care-l reprezintă uriașii viermi de nisip.

Î: Dar asemenea lucruri sunt esențiale pentru caracterul arrakian.

R: Esențiale? De bună seamă. Numai că ele conferă o vedere monoculară asupra planetei, întocmai cum Dune rămâne lumea unei monoculturi, fiind unica sursă universală a mirodenei geriatrice, melanjul.

Î: De acord. S-auzim părerea dumitale despre mirodenia sacră.

R: Sacră! Ca tot ce-i sacru, îți dă cu o mână și-ți ia cu cealaltă. Prelungește viața și-i oferă inițiatului posibilitatea de a-și întrezări viitorul, dar îl înrobește prin dependență și-și pune pecetea asupra ochilor lui, care devin ca ai tăi: complet albaștri, fără pic de alb. Ochiul, organul *văzului*, devine ceva lipsit de contrast, permițând un singur punct de vedere.

Î: Asemenea erezii te-au adus în celula asta?

R: Preoții voștri m-au adus în celula asta. Ca toți preoții, ați învățat repede să numiți adevărul erezie.

Î: Te afli aici fiindcă ai îndrăznit să susții că Paul Atreides a pierdut ceva esențial pentru caracterul său uman, înainte de a putea deveni Muad'Dib.

R: Ca să nu mai vorbim despre faptul că și-a pierdut tatăl, aici, în războiul cu Harkonnenii. Sau despre sacrificiul lui Duncan Idaho, care și-a dat viața pentru ca Paul și Doamna Jessica să se poată salva.

Î: Iau notă de cinismul dumitale.

R: Cinismul! Pesemne că asta-i o crimă mai mare decât erezia. Din păcate, nu-s deloc cinic. Nu sunt decât observator și comentator. Am văzut ce a fost cu adevărat nobil la Paul, când a fugit în deșert împreună cu mama sa gravidă. Ce-i drept, pentru el, ea era o povară, nu numai un bun prețios.

Î: Defectul vostru, al istoricilor, este că nu lăsați lucrurile așa cum sunt. Dumneata, de pildă, vezi adevărata noblețe a Sfântului Muad'Dib, dar nu te poți abține să-i adaugi o trimitere cinică. Nu-i de mirare că vă acuză și Bene Gesseritul.

R: Iar voi, Preoții, pe bună dreptate să acordați interesele cu ale Comunității Surorilor. Și ele supraviețuiesc acționând pe ascuns. Ceea ce însă nu pot să ascundă este că Doamna Jessica a fost o inițiată, educată de Bene Gesserit. Care și-a educat fiul în aceeași manieră. *Crima* pe care-am comis-o eu este că am pus în discuție toate acestea ca pe un fenomen, că am dezvăluit contribuția artelor lor mentale și a programului lor genetic. Vouă nu vă convine să se atragă atenția asupra faptului că Muad'Dib a fost speranța Surorilor de a dispune de un mesia captiv, că a fost *Kwisatz Haderach* lor înainte de a fi profetul vostru.

Î: Dacă mai aveam unele îndoieli cu privire la condamnarea dumitale, ai reușit să le risipești.

R: Nu pot muri decât o singură dată.

Î: Dar se poate muri în mai multe feluri.

R: Băgați de seamă să nu faceți din *mine* un martir! Nu cred că Muad'Dib i-ar... Spune-mi, Muad'Dib știe ce faceți voi în aceste temnițe?

Î: Nu tulburăm Sfânta Familie cu fleacuri.

R: (râzând) Și, pentru asta. Paul Atreides s-a luptat să-și găsească adăpost printre fremeni! Pentru asta a învățat să stăpânească și să călărească viermii de nisip! Am greșit când am acceptat să răspund la întrebările voastre.

Î: Promisiunea mea de a-ți păstra spusele rămâne valabilă.

R: Zău? Atunci, ascultă-mă cu atenție, tu, fremen degenerat, tu, Preot care n-ai alt Dumnezeu în afară de tine însuși! Pentru multe ai de dat socoteală. Din cauza unui ritual fremen a ajuns Paul să absoarbă prima sa doză masivă de melanj, care i-a provocat viziunile preștiente. Din cauza unui ritual fremen, același melanj a trezit-o pe Alia, înainte de a se naște, în pântecul Doamnei Jessica. Te-ai gândit vreodată ce-a însemnat, pentru Alia, să vină pe lume, în acest univers, ca o ființă total conștientă, stăpânită de toate amintirile și cunoștințele mamei sale? Nu există viol mai cumplit!

Î: Fără melanjul sacru, Muad'Dib n-ar fi ajuns conducătorul tuturor fremenilor. Fără experiența ei sfântă, Alia nu ar mai fi Alia.

R: Fără cruzimea ta oarbă, de fremen, nici tu n-ai fi Preot. Ahhh, știu ce fel de oameni sunteți voi, fremenii. Credeți că Muad'Dib vă aparține fiindcă și-a ales-o drept tovarășă de viață pe Chani, fiindcă a adoptat modul de viață al fremenilor. Dar, înainte de toate, el este un Atreides, care a fost educat de o adeptă Bene Gesserit. Când a ajuns printre voi, stăpânea discipline ce vă erau cu totul necunoscute. Ați crezut că v-a adus un nou mod de organizare, că v-a dat o nouă menire. V-a promis că o să transforme lumea voastră stearpă într-un paradis scăldat de ape. Și, în timp ce vă amețea cu asemenea himere, v-a răpit fecioria!

Î: Ereziile dumitale nu schimbă cu nimic faptul că Transformarea Ecologică a Dunei se desfășoară sub ochii noștri.

R: Iar eu am comis erezia de a arăta originea acestei transformări și de a dezvălui consecințele ei. Poate că bătălia de pe Câmpia Arrakeenului a demonstrat întregului univers că fremenii puteau să învingă forțele sardaukarilor imperiali, dar a mai demonstrat și altceva? Când imperiul stelar al Familiei Corrino a devenit un imperiu fremen, sub domnia lui Muad'Dib, ce altceva s-a schimbat în Imperiu? Jihadul vostru n-a durat doisprezece ani,

dar ce lecție a însemnat! Astăzi, Imperiul a înțeles escrocheria căsătoriei lui Muad'Dib cu Prințesa Irulan!

Î: Îndrăznești să-l acuzi pe Muad'Dib de escrocherie?

R: Pentru asta mă veți ucide, dar nu-i erezie. Prințesa a devenit consoarta lui, dar nu tovarășa lui de viață. Chani, iubita lui fremenă, îi este soție. O știe toată lumea. Irulan n-a însemnat decât accesul la tron și nimic mai mult.

Î: Nu-i greu de-nțeles de ce toți cei ce conspiră împotriva lui Muad'Dib se folosesc de Analiza dumitale istorică drept argument de raliere!

R: N-am cum să te conving. Știu asta. Dar teza conspirației a apărut cu mult înainte de Analiza mea. I-au dat naștere cei doisprezece ani ai Jihadului lui Muad'Dib. Asta a dus la unirea vechilor grupuri ale Puterii și a amorțat conspirația împotriva lui Muad'Dib.

Atât de bogate sunt miturile legate de persoana lui Muad'Dib, Împăratul Mentat, și de cea a surorii sale, Alia, încât este greu să deslușești adevărata natură a ființelor. Dar au existat, într-adevăr, un bărbat cu numele Paul Atreides și o femeie care se numea Alia. Asupra cărnii lor s-au exercitat efectele spațiului și-ale timpului. Și, chiar dacă puterile lor profetice îi situau dincolo de limitele obișnuite ale timpului și ale spațiului, ei erau de sorgine umană, iar experiențele pe care le-au trăit au fost evenimente reale, care au lăsat urme reale într-un univers real. Pentru a-i înțelege cu adevărat, trebuie să admitem că dezastrul pe care l-au cunoscut a fost dezastrul întregii omeniri. Iată de ce, această lucrare se dedică, nu lui Muad'Dib sau surorii sale, ci moștenitorilor lor – nouă, tuturor.

Dedicația din **Indexul lui Muad'Dib**, așa cum a fost retranscrisă din Tabla Memorium a Cultului Spiritului Mahdi

DOMNIA Împăratului Muad'Dib a suscitat apariția mai multor istorici decât orice altă epocă din istoria omenirii. Cei mai mulți dintre ei și-au apărat cu aprigă gelozie punctul de vedere personal și sectar, dar acest lucru este cum nu se poate mai grăitor pentru impactul produs de acest om, care a stârnit atâtea pasiuni, pe atâtea lumi diferite.

Firește, purta în el toți germenii istoriei, ideali, idealizați. Născut Paul Atreides în sânul unei Familii Mari dintre cele mai vechi, el a beneficiat de complexa educație *prana-bindu* primită de la mama sa Bene Gesserit, Doamna Jessica, dobândind, astfel, un control total al mușchilor și al sistemului nervos. În plus, era și *mentat*. Capacitățile sale intelectuale le depășeau pe cele ale calculatoarelor mecanice folosite în trecut și interzise de religie.

Dar, mai presus de toate, Muad'Dib a fost *Kwisatz Haderach*, cel pe care Comunitatea Surorilor Bene Gesserit îl căutase pe parcursul a mii de generații, prin intermediul programului ei, de selecție genetică – *Kwisatz Haderach*, cel care putea fi „în mai

multe locuri deodată“, profetul, omul prin care Bene Gesseritul, spera să controleze destinul întregii omeniri. Acest om, Paul Muad'Dib, a devenit Împăratul Muad'Dib, încheind o căsătorie de conveniență cu fiica Împăratului Padișah pe care îl învinsese.

Alți consultat, de bună seamă, și alte studii despre această perioadă și cunoașteți faptele principale. Gândiți-vă, așadar, la paradox, la eșecul implicit din acel moment.

Desigur, sălbaticii fremeni ai lui Muad'Dib, au zdrobit forțele Padișahului Shaddam IV – legiunile de sardaukari, armatele aliate ale Caselor Mari, trupele Harkonnen și mercenarii recrutați cu banii Landsraadului. Muad'Dib a îngenuncheat Ghilda Spațială și și-a plasat sora, Alia, pe tronul spiritual la care se considera îndreptățit Bene Gesseritul.

Dar Muad'Dib nu s-a oprit aici. Misionarii Qizaratului său au dezlănțuit un război religios printre stele, un Jihad, care, deși n-a durat decât doisprezece ani standard, a reunit cea mai mare parte a universului uman sub o singură stăpânire.

Toate acestea, pentru că deținerea Arrakisului, planeta cunoscută mai ales sub numele Dune, îi conferea lui Muad'Dib monopolul monedei supreme a Imperiului: mirodenia geriatrică, melanjul, otrava care dă viață, care străpunge Timpul. Melanjul, fără de care Navigatorii Ghildei nu puteau să străbată spațiul. Melanjul, fără de care miliarde și miliarde de cetățeni ai Imperiului ar fi fost condamnați la moarte din cauza efectelor suprimării forțate a dependenței de drog.

Melanjul, fără de care Paul Muad'Dib nu putea fi profet.

Știm că acest moment de supremă putere purta în el germenul prăbușirii și nu putem deduce decât un singur lucru: orice divinație totală și precisă este mortală.

Unii istorici susțin că Muad'Dib a fost victima tuturor celor care au complotat împotriva lui: Ghilda, Comunitatea Surorilor și amoralistii științisti ai Bene Tleilaxului, cu amăgitorii lor Dansatori-Fețe.

Alții acordă un rol important spionilor strecurați în anturajul lui Muad'Dib. Ei pun accentul pe influența Taroților Dunei, care au întunecat puterile profetice ale lui Muad'Dib, sau pe faptul că a fost determinat să accepte serviciile unui *ghola*, o ființă înviată din morți și condiționată pentru a-l distruge. Dar nu trebuie să uităm că acest ghola era Duncan Idaho, locotenentul Atreides care-și găsisse moartea salvându-l pe tânărul Paul.

În sfârșit, toate studiile pun în lumină cabala Qizaratului, condusă de Korba Panegiristul. Ele ne dezvăluie cu de-amănuntul planul lui Korba de a face din Muad'Dib, un martir și de a prezenta un fals vinovat în persoana Chaniei, concubina sa fremenă.

Dar care dintre aceste fapte ne poate oferi cu adevărat cheia evenimentelor, așa cum le-a relatat istoria? Nici unul. Numai natura mortală a puterii profetice ne permite să înțelegem eșecul unei asemenea puteri colosale.

Să tragem nădejde că alți istorici vor ști să învețe ceva din această dezvăluire.

*Muad'Dib – O analiză istorică
de Bronso de Ix*

*Nu există separație între zei și oameni; câteodată se
amestecă fără deosebire unii cu alții*

Pildele lui Muad'Dib

NEÎNCETAT, gândurile lui Scytale, Dansatorul-Față tleilalxu, se întorceau la milă, o milă impregnată de reproșuri, care era în totală contradicție cu natura criminală a complotului pe care voia să-l pună la cale.

*Moartea sau nenorocirea lui Muad Dib nu-mi va aduce decât
regrete, își spunea el.*

Desigur, avea grijă să ascundă aceste gânduri celorlalți conjurați. Sentimentele sale erau însă o caracteristică tleilaxu: identificarea cu viitoarea victimă. ☪

Într-o tăcere posomorâtă, stătea oarecum retras față de ceilalți. De o bună bucată de vreme, discutau despre posibilitatea folosirii unei otrăvi psihice. Cu pasiune, cu vehemență, dar și acea politețe oarbă, coercitivă, la care adepții Marilor Școli recurgeau ori de câte ori era vorba de probleme care se raportau îndeaproape la dogma lor.

– Exact când crezi că ai reușit să-l înjunghii, îți dai seama că nu-i nici măcar rănit!

Cea care pronunțase aceste cuvinte era Cucernica Maică Bene Gesserit, Gaius Helen Mohiam. Ea îndeplinea oficiul de

gazdă a conjurațiilor, aici, pe Wallach IX. Silueta ei țeapănă, drapată în negru, ocupând un scaun cu suspensie în stânga lui Scytale, părea cea a unei cotoroaște. Își dăduse gluga abei pe spate și, sub șuvițele de păr sur, fața ei scofâlcită, cu pielea ca pergamamentul, era masca unei hârci cu ochi vii, încercănați, cufundați în orbite.

Conversau în *mirabhasa*, limbajul emoțiilor subtile, alcătuit din grupuri de consoane velare și alăturări de vocale multiple. Edric, Navigatorul Ghildei, răspunse la observația Cucernicei Maici printr-un fel de reverență vocală, însoțită de un surâs batjocoritor – delicioasă expresie a unei politeți disprețuitoare.

Scytale îl privi lung pe trimisul Ghildei. Edric plutea într-o cuvă cu gaz portocaliu, la câțiva pași de el, în centrul domului transparent pe care Bene Gesseritul îl construise anume pentru această întrevedere. Reprezentantul Ghildei Spațiale avea o înfățișare vag umanoidă. Silueta sa prelungă ar fi putut să fie cea a unui pește. Fiecare dintre mișcările sale lente dădea la iveală înotătoarele picioarelor și membranele uriașelor lui mâini palmate, în timp ce o palidă emanație portocalie ieșea prin ventilatoarele cuvei, împrăștiind sub cupola domului aroma melanjului... Un pește straniu într-un acvariu straniu...

– Dacă o să continuăm în felul acesta, prețul stupidității noastre va fi moartea!

Intervenția aparținuse celei de-a patra persoane prezente. Soția inamicului comun, Prințela Irulan, nu era încă decât *virtual* membră a conspirației. În plus, își reaminti Scytale, era soția, dar nu *tovarășa de viață* a lui Muad Dib. Stătea în picioare, nu departe de cuva lui Edric; înaltă, blondă și frumoasă, purtând cercei de aur și o splendidă robă din piele de balenă albastră, cu o pălărie elegantă, din același material. Degaja un aer de semeție aristocratică, dar, în calmul studiat al fizionomiei, Scytale intuia efectele controlului Bene Gesserit.

Scytale își strămută gândurile de la nuanțele limbajului și ale fețelor la cele ale locului în care se aflau. De jurîmprejurul domului se înălțau coline acoperite cu petice de zăpadă, sclipind în lumina alb-albastră a micului soare aflat la zenit.

De ce tocmai acest loc? se întrebă Scytale. Rareori se întâmpla ca Bene Gesseritul să întreprindă ceva fără un anumit motiv. Domul acesta, de pildă: un spațiu mai convențional, mai strâmt, ar fi trezit claustrofobia reprezentantului Ghildei, ale cărui

inhibiții rezultau în mod fresc din condițiile mediului său natural, spațiului interstelar. Pe de altă parte, chiar construcția acestui dom anume pentru el era un fel de a-i arăta cu degetul principala slăbiciune.

Ce-mi vor fi rezervat mie? se întrebă Scytale.

– Tu n-ai nimic de spus, Scytale? i se adresă Cucernica Maică.

– Ții neapărat să mă atingi în această ciorovăială absurdă? Foarte bine. Părerea mea este că avem de-a face cu un posibil Mesia și că nu putem să-l atacăm frontal. Dacă facem din el un martir, riscăm să ne frângem gâtul.

Toate privirile se îndreptară spre el.

– Crezi că ăsta e singurul pericol? întrebă cu glas şuierător Cucernica Maică.

Scytale ridică din umeri. Pentru această întrunire, alesese un corp bondoc, o față jovială, rotundă și banală, cu buze groase. Acum, în timp ce-i examina pe ceilalți trei conjurați, își dădea seama că făcuse o alegere judicioasă – poate din instinct. Era un Dansator-Față, un cameleon uman, și putea să-și transforme înfățișarea după voie. Cea pe care o adoptase acum îi îndemna pe ceilalți să-i acorde mai puțină importanță.

– Ei? îl zori Cucernica Maică.

– Degustam tăcerea, răspunse el în cele din urmă. E mai bine să nu dăm glas antagonismelor noastre.

Cucernica Maică schiță o mișcare de recul și Scytale fu conștient că îl reevalua. Aveau cu toții, un desăvârșit antrenament prana-bindu. Erau cu toții capabili de un control al mușchilor și al nervilor la care puțini oameni izbuteau să ajungă. Dar Scytale era un Dansator-Față. Conexiunile sale nervoase și musculare nu se asemănau prin nimic cu ale celorlalți și, în plus, dispunea de *sympatico*, o putere mimetică prin intermediul căreia putea să-și asume nu numai aspectul exterior al unei alte ființe, ci și psihismul ei.

Când consideră că bătrâna Cucernică Maică își încheiase reevaluarea, Scytale spuse: „Otravă!“ cu o intonație care lăsa de înțeles că numai el cunoștea înțelesul secret al cuvântului.

În cuva sa, reprezentantul Ghildei nu întârzie să reacționeze. Vocea îi răsună în fonosfera scânteietoare care plutea lângă un colț al containerului, deasupra Prințesei Irulan:

– Vorbeam de otravă *psihică*, nu fizică.

Scytale râse. Râsul mirabhasa putea reduce la tăcere un adversar și, în această clipă, nu și-l înfrână cu nimic.

Irulan își permise un surâs apreciativ, dar pleoapele Cucernicei Maici avură o tresărire aproape imperceptibilă de mânie.

– Încetează! Șuieră ea.

Râsul lui Scytale se curmă brusc. Dar el știe că le captase atenția. Edric părea pradă unei furii surde; Cucernica Maică, deși mândioasă, rămânea lucidă și extrem de atentă; iar Irulan era amuzată și, în același timp, intrigată.

– Prietenul nostru, Edric, rosti Scytale, pare a vrea să spună că două vrăjitoare Bene Gesserit, experte în subtilitățile Comunității, ar mai ignora încă adevăratele foloase ale trădării.

Gaius Helen Mohiam își întoarse privirea spre colinele înghețate ale lumii Bene Gesserit. Bătrâna începea să discearnă elementul vital, își spuse Scytale. Asta era bine. Cu Irulan însă, era altă problemă.

– Ești sau nu ești cu noi, Scytale? întrebă Edric.

Îl privea din cuvă, cu ochi mici și scăpărători, de rozător.

– Nu despre lealitatea mea discutăm, replică Scytale. O privi fix pe Prințesă. Te întrebi, desigur, Prințesă, dacă pentru asta ai străbătut atâția parseci și ai înfruntat atâtea riscuri.

Irulan încuviință cu o mișcare scurtă a capului.

– Te întrebi, continuă Scytale, dacă ai venit aici ca să schimbi platitudini cu un pește umanoid sau să discuți în contradictoriu cu un burtos Dansator-Față tleilaxu.

Strâmbând din nas, Irulan se îndepărtă de cuva lui Edric și de mirosul pătrunzător al melanjului.

Navigatorul Ghildei profită de moment pentru a înghiți încă o pilulă de drog. Mânca și respira mirodeneie, după cum, neîn-doios, o și bea. Nici nu era de mirare, gândi Scytale. Melanjul amplifică puterile precognitive ale Navigatorilor, îngăduindu-le să piloteze navele Ghildei, la viteze supraluminice, prin selectarea acelor linii de viitor ale traiectoriei care evitau orice pericol. Acum însă Edric presimțea un alt fel de pericol, un pericol pe care preștiința sa ar fi putut să nu-l întrevadă.

– Cred că am comis o greșeală venind aici, declară Irulan.

Cucernica Maică se întoarse spre ea, făcu ochii mari, apoi îi închise, într-un mod ciudat de asemănător cu clipirea unei reptile.

Scytale își strămută ostentativ privirea de la Irulan înspre cuvă, invitând-o pe Prințesă să împărtășească punctul său de

vedere. Nu se îndoia nici o clipă că, pentru ea, Edric era o creatură respingătoare: cu privirea fixă, cu mâini și picioare monstruoase, lopătând alene în gazul care forma în jurul lui vârtejuri portocalii. Cu siguranță că se întreba despre practicile lui sexuale, gândindu-se cât de stranie va fi fost copularea cu o asemenea făptură. Până și generatorul de câmp, care recrea pentru Edric imponderabilitatea spațiului cosmic, îl separa definitiv de ea.

– Prințesă, rosti Scytale, dată fiind prezența lui Edric printre noi, viziunea profetică a soțului tău nu ar putea să deslușească anumite incidente, inclusiv acesta... probabil.

– Probabil, spuse Irulan.

Cu ochii închiși, Cucernica Maică încuviință:

– Fenomenul preștiinței nu-i încă suficient cunoscut nici măcar de inițiați.

– Sunt un Navigator al Ghildei și stăpânesc Puterea, interveni Edric.

Cucernica Maică redeschide ochii. De data aceasta îl privi țintă pe Dansatorul-Față, cercetându-l cu intensitatea specifică Bene Gesserit, cântărind amănuntele semnificative.

– Nu, Cucernică Maică, murmură Scytale, nu sunt atât de simplu pe cât păream.

– Noi nu înțelegem această Putere a unei a doua vederi, zise deodată Irulan. Asta e clar. Edric susține că soțul meu nu poate vedea, cunoaște sau prezice evenimentele din sfera de influență a unui Navigator. Dar până unde se întinde această sferă?

– Există în acest univers, spuse Edric, ființe și lucruri pe care nu le cunosc decât prin efectele lor. (Gura sa de pește se transformă într-o fantă îngustă.) Știu că au fost aici... acolo... undeva. După cum ființele acvatice agită apa și stârnesc contracurenți la trecerea lor, preștiinții agită Timpul. Știu unde a fost soțul tău, dar de văzut nu l-am văzut, nici pe el, nici pe cei care-i împărtășesc obiectivele, fiindu-i loiali. Acesta-i refugiul pe care un inițiat îl oferă celor ce sunt alături de el.

– Irulan nu este alături de tine, observă Scytale, aruncându-i o privire piezișă Prințesei.

– Știm cu toții de ce conspirația nu poate fi concepută decât în prezența mea, spuse Edric.

– Aparent, îndeplinești anumite funcții, recunosc Irulan, dar tonul pe care-l folosi s-ar fi potrivit mai degrabă referiri la funcțiile unei mașini.

Perfect! gânde Scytale. Din acest moment îl vede așa cum e.

– Viitorul trebuie modelat, spuse el. Reține această idee, Prințesă.

Irulan îi aruncă o privire scurtă.

– Cei care împărtășesc obiectivele lui Paul, fiindu-i loiali, zise ea, anumiți legionari fremeni, cu alte cuvinte, poartă mantia lui. L-am văzut prorocind pentru ei și am auzit strigătele lor de adulație pentru Mahdi, pentru slăvitul lor Muad Dib.

Și-a dat, în sfârșit, seama, gânde Scytale, că e pusă la încercare, că se află în fața unei judecări de al cărei verdict depinde salvarea sau distrugerea ei. Acum vede capcana pe care i-am întins-o.

Vreme de-o clipă, întâlni privirea Cucernicei Maici și constată cu surprindere, că avuseseră același gând cu privire la Irulan. De bună seamă că Bene Gesseritul o pregătise pe Prințesă, învățând-o *minciuna iscusită*. Dar venea întotdeauna momentul când o Bene Gesserit nu se mai putea bizui decât pe propria ei educație, pe instinctele ei.

– Prințesă, rosti Edric, știu ce dorești cel mai mult de la Împărat.

– Cine nu știe? replică Irulan.

– Dorești să devii mama și întemeietoarea dinastiei regale, urmă Edric ca și când n-ar fi auzit-o. Dar, dacă nu ni te alături, asta nu se va întâmpla niciodată. Încrede-te în oracolul meu. Împăratul s-a căsătorit cu tine din motive politice, dar nu te va lua niciodată în patul lui.

– Oracol prin gaura cheii! observă Irulan pe un ton batjocoritor.

– Împăratul este soțul concubinei sale fremene, nu soțul tău! replică mușcător Edric.

– Numai că ea nu i-a dat încă nici un moștenitor, veni răspunsul lui Irulan.

– Rațiunea e prima victimă a oricărei emoții violente, murmură Scytale.

Sesizase revărsarea de mânie a Prințesei și dojana lui nu întârzie să-și facă efectul.

– Nu i-a dat încă nici un moștenitor, reluă Irulan, redobândindu-și controlul vocii o dată cu calmul, pentru că îi administrez în secret un anticoncepțional. Țasta-i genul de mărturisire pe care-o așteptați de la mine?

– Nu-i un lucru pe care Împăratul n-ar putea să-l descopere, remarcă Edric, zâmbind.

– Mi-am pregătit deja toate minciunile, zise Irulan. Știu că el percepe adevărul, dar există minciuni mai ușor de crezut decât chiar adevărul.

– Decizia îți aparține, Prințesă, spuse Scytale, dar trebuie să înțelegi și de ce parte ești apărută.

– Paul are o atitudine corectă față de mine. Sunt membră a Consiliului său.

– În cei doisprezece ani câți i-ai fost Prințesă Consoartă, ți-a arătat vreodată cel mai mic semn de tandrețe? întrebă Edric.

Irulan clătină din cap.

– Ți-a detronat tatăl cu hoardele lui scelerate de fremeni, continuă Edric, s-a căsătorit cu tine ca să-și legifereze pretenția la tron, dar nu te-a încoronat Împărăteasă.

Scytale găsi cu cale să intervină:

– Edric încearcă să te manipuleze pe panta afectivă. Interesant, nu?

Irulan se uită lung la Dansatorul-Față, observându-i surâsul obraznic, și ridică din sprâncene. Era perfect conștientă acum, își dădu seama Scytale, că dacă părăsea această întrunire sub presiunea exercitată de Edric, aceste clipe aveau să rămână ascunse viziunii profetice a lui Paul Muad'Dib. Pe de altă parte, dacă refuza să se implice...

– Ai cumva impresia, Prințesă, reluă el, că Edric exercită o influență nejustificată în cadrul conspirației noastre?

– Am declarat de la bun început, spuse reprezentantul Ghildei, că mă voi supune celei mai judicioase opinii.

– Și cine decide care-i cea mai judicioasă opinie? îl interpelă Scytale.

– Vrei ca Prințesa să plece fără a ni se fi alăturat? întrebă Edric.

– Vrea ca adeziunea ei să fie sinceră, mormăi Cucernica Maică. Vrea să fie sigur că nu va exista riscul unei trădări printre noi.

Scytale observă că Irulan adoptase o atitudine gânditoare. Stătea nemișcată, cu mâinile ascunse în mânecile largi ale robei. Se gândea, desigur, la momeala pe care i-o prezentase Edric: *întemeietarea unei dinastii regale!* Și se-ntreba, desigur, ce stratagemă

puseseră la cale conspiratorii pentru a se apăra de ea. Punea în balanță, probabil, o mulțime de lucruri.

– Scytale, rosti ea în cele din urmă, se spune că voi, tleilaxu, aveți un ciudat cod al onoarei, că victimele trebuie să dispună întotdeauna de o porțiță de scăpare.

– Dacă se pricep s-o găsească, încuviință Scytale.

– Sunt și eu o victimă?

Scytale izbucni în râs.

Cucernica Maică emise un mârâit.

Edric interveni cu voce blândă, persuasivă:

– Prințesă, n-ai teamă, oricum ești de-a noastră. Nu spionezi Casa Imperială în folosul superioarelor tale din Bene Gesserit?

– Paul știe că adresez rapoarte învățătoarelor mele.

– Dar nu le oferi, astfel, un material de propagandă extrem de eficient împotriva Împăratului vostru?

„Vostru“, gândi Scytale. Nu „nostru“... *Dar Irulan este o prea bună Bene Gesserit ca să nu remarce această cursă.*

– Problema constă în evaluarea puterilor de tot felul și a modului în care pot fi folosite, spuse el, apropiindu-se de cuva lui Edric. Noi, cei de pe Tleilax, considerăm că în univers există doar un insațiabil apetit de materie. Energia este singurul *solid* autentic. Și energia învață. Ascultă vorbele mele, Prințesă: energia învață. Asta numim noi putere.

– Deocamdată însă nu m-ați convins că putem să-l înfrângem pe Împărat, spuse Irulan.

– Dar, nu suntem convinși nici noi înșine.

– Ori încotro am privi, suntem confrunțați cu puterea lui. El este Kwisatz Haderach, cel care poate fi în mai multe locuri deodată. Este Mahdi, a cărui putere asupra misionarilor Qizara e absolută. Este mentatul ale cărui posibilități de integrare la nivel cerebral le depășește cu mult pe cele ale marilor calculatoare din trecut. Este Muad'Dib, căruia îi ajunge să dea ordin legiunilor fremene pentru a devasta planete întregi. Puterile lui vizionare îi îngăduie să scruteze viitorul. Și este purtătorul acelei configurații genetice pe care noi, Surorile Bene Gesserit, am fi dorit...

– Toate acestea ne sunt cunoscute, interveni Cucernica Maică. După cum ne este cunoscut faptul că și Monstruozitatea – sora lui, Alia – posedă aceeași configurație genetică. Dar amândoi sunt ființe umane. În consecință, au slăbiciuni.

– Dar care sunt aceste slăbiciuni? întrebă Scytale. Va trebui să le căutăm în facțiunea religioasă a Jihadului său? Poate fi determinat Qizaratul Împăratului să se întoarcă împotriva lui? Sau ce-ar fi de spus despre autoritatea civilă a Caselor Mari? Ar putea Congresul Landsraadului să facă și altceva decât să depună un protest verbal?

– V-aș sugera *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles*, spuse Edric, rotindu-se în cuva sa. CHOAM-ul se ocupă doar de afaceri iar afacerile urmăresc doar profitul.

– Sau, poate, mama Împăratului, zise Scytale. După câte știu, Doamna Jessica, deși se află pe Caladan, păstrează în permanență contactul cu fiul ei.

– Afurisita aia de trădătoare? mârâi Cucernica Maică. Îmi vine să mă lepăd de mâinile astea care au educat-o.

– Conspirația noastră are nevoie de o pârghie, rosti Scytale.

– Suntem mai mult decât niște conspiratori! protestă Cucernica Maică.

– Desigur, încuviință Scytale. Suntem energici și învățăm repede. Ceea ce face din noi singura speranță reală de salvare a omenirii.

Folosise modul verbal de exprimare a convingerii absolute, lucru care, la un tleilaxu, putea corespunde, ca în această clipă, unei ironii absolute.

Dar numai Cucernica Maică păru să sesizeze subtilitatea.

– De ce?! îl întrebă ea pe Scytale.

Înainte că acesta să poată răspunde, Edric își dresese glasul și spuse:

– Să nu ne pierdem în absurdități filozofice. Toate întrebările se pot reduce la una singură: „De ce există ceva?” Orice întrebare de natură religioasă, economică sau politică se rezumă la următoarea: „Cine va exercita puterea?” Toate alianțele, corporațiile, consorțiile aleargă după himere dacă nu vizează direct puterea. Orice altceva este absurd. Cel puțin aceasta-i concluzia la care ajung cele mai multe ființe cugetătoare.

Scytale strânse din umeri – un gest adresat numai Cucernicei Maici. Edric răspunsese la întrebarea ei. Neghiobul ăsta care-și dădea aere era principala lor slăbiciune. Pentru a se asigura că și Cucernica Maică înțelesese, Dansatorul-Față rosti:

– Educația se dobândește ascultându-l cu atenție pe cel ce dă lecții.

Bătrâna încuviință cu o mișcare domoală a capului

– Prințesă, reluă reprezentantul Ghildei, hotărăște-te! Ești un instrument al destinului, suprema...

– Păstrează-ți măgulelele pentru cei care se lasă impresionați, îi curmă spusele Irulan. Ceva mai înainte ai făcut aluzie la o fantomă, un strigoi prin intermediul căruia am putea să-l lovim pe Împărat. Explică-ne.

– Atreides se va zdrobi singur! jubilă Edric.

– Încetează cu șaradele! se răsti Irulan. Ce e acest strigoi?

– Un strigoi cu totul aparte... Are un corp și poartă un nume. Corpul este cel al unui renumit spadasin, Duncan Idaho. Numele...

– Idaho e mort, zise Prințesa. Paul l-a deplâns de nenumărate ori în prezența mea. Idaho a murit la doi pași de el, ucis de sardaukarii tatălui meu.

– Dar chiar și învinși, spuse Edric, sardaukarii tatălui tău nu-și puteau pierde vechea înțelepciune. Să presupunem că un comandant sardaukar înțelept l-ar fi recunoscut pe celebrul spadasin printre victimele soldaților săi. Ce-ar fi putut face? Exista un mijloc de a recupera o ființă atât de prețioasă... dacă se acționa rapid.

– Un ghola tleilaxu! murmură Irulan, aruncându-i o privire piezișă lui Scytale.

Surprinzându-i căutătura, acesta își folosi imediat facultățile de Dansator-Față. Silueta sa deveni neclară, schimbătoare. Înfațișarea lui se modifică și, dintr-o dată, se prezentă Prințesei sub forma unui bărbat zvelt, cu fața oarecum la fel de rotundă, dar cu un ten mai întunecat și cu trăsături energice. Pomeții erau mai înalți sub ochii ușor migdalați iar părul, negru și cârlionțat.

– Un ghola cu această înfațișare, zise Edric, arătându-i pe Scytale.

– Un ghola sau doar un alt Dansator-Față? întrebă Irulan.

– Nu, nu un Dansator-Față, răspunse Navigatorul. Un Dansator-Față nu poate rezista unei supravegheri atente și prelungite. Nu... Să presupunem, deci, că istețul nostru comandant sardaukar s-a îngrijit să îmbălsămeze cadavrul lui Idaho în vederea transportării sale rapide la cuvele axolotl. De ce nu? Cadavrul acela încă mai păstra carnea și nervii unuia dintre cei mai reductabili spadasini din istorie, un geniu militar care se aflase dintotdeauna alături de Atreizi. Ce greșală ar fi fost să se îngăduie dispariția pentru totdeauna a acestui summum de talente și priceperi, care putea fi recuperat în folosul sardaukarilor!

– N-am auzit niciodată nici cel mai mic zvon despre una ca asta, spuse Irulan. Și am fost una dintre confidenteale tatălui meu.

– O, dar tatăl tău fusese deja înfrânt, iar la câteva ore după aceea fuseseși predată noului Împărat.

– Așadar, e adevărat? întrebă Irulan.

Cu o infatuare greu de suportat, Edric continuă:

– Așadar... să presupunem că bravul nostru comandant sardaukar, știind că trebuia acționat fără preget, a trimis numai-
decât cadavrul înbălsămat al lui Idaho Bene Tleilaxului. Să mai presupunem în continuare că atât comandantul, cât și oamenii săi și-au găsit moartea înainte de a fi putut transmite această informație tatălui tău, căruia, oricum, nu i-ar mai fi fost de folos. N-a mai rămas deci decât un simplu element fizic: un trup, care a fost expedit pe Tleilax. Singurul mijloc de transport era, firește, un transspațial. Și, firește, singurii care cunosc orice marfă pe care o transportă suntem noi, membrii Ghildei. Aflând despre ce este vorba, nu era și mai înțelept să achiziționăm noi gholă-ul pentru a face din el un dar demn de un Împărat?

– Ceea ce-ați și făcut... murmură Irulan.

Scytale, care-și reluase înfățișarea inițială, spuse:

– După cum a dat de-nțelese prolixul nostru amic.

– Cum a fost condiționat Idaho? întrebă Irulan.

– Idaho? făcu Edric, uitându-se la tleilaxu. Cunoști vreun Idaho, Scytale?

– V-am vândut o creatură cu numele Hayt, răspunse Scytale.

– Așa da, Hayt, încuviință Edric. Și de ce ni l-ați vândut?

– Pentru că, odată, am reușit și noi să creăm un Kwisatz Haderach.

Fața ca o hârcă a Cucernicei Maici se înălță brusc și ochii bătrânei îl țintuiră pe Scytale.

– Nu ne-ați spus asta! șuieră ea.

– Nu ne-ați întrebat.

– Cum ați izbutit să-l păstrați sub control? întrebă Irulan.

– O creatură care și-a consacrat existența elaborării unei anumite imagini despre sine, răspunse Scytale, va prefera să moară decât să devină antiteza acelei imagini.

– Nu înțeleg, spuse Edric.

– Și-a luat singur viața, mârâi Cucernica Maică.

– Fii foarte atentă la ce spun, Cucernică Maică, zise Scytale, recurgând la un mod de expresie a cărui semnificație era: n-ai fost

niciodată interesată de sex, n-ai fost niciodată dorită și nici n-ai fi putut să fii.

Așteptă ca bătrâna să perceapă clar ce voise să-i transmită. Nu trebuia să se înșele nici o clipă asupra intențiilor lui. Dincolo de mânie, Cucernica Maică trebuia să admită că tleilaxul, cunoscând imperativele selecției genetice Bene Gesserit, nu putea profera o asemenea acuzație. Cu toate acestea, cuvintele sale conțineau o insultă grosolană, cu totul nefirească la un tleilaxu.

Numaidecât, recurgând la modul verbal conciliant al limbajului mirabhasa, Edric încercă să aplaneze conflictul:

– Scytale, ne-ați spus că ni-l vindeți pe Hayt fiindcă împărtașiți punctul nostru de vedere în legătură cu modul în care poate fi folosit.

– Edric, rosti Scytale, ai să taci până când îți voi îngădui eu să vorbești.

În clipa în care reprezentantul Ghildei se pregătea să protesteze, Cucernica Maică porunci cu voce seacă:

– Taci, Edric!

Navigatorul avu o tresărire și se retrase într-un colț al cuvei.

– Emoțiile noastre trecătoare nu ajută cu nimic la rezolvarea problemei care ne frământă, reluă Scytale. Ele nu fac decât să ne întunece judecata, fiindcă singura emoție care contează este teama ce ne unește.

– Înțelegem, zise Irulan, aruncându-i o privire Cucernicei Maici.

– Trebuie să discernem limitele scutului nostru și pericolul pe care-l prezintă, continuă Scytale. Oracolul nu-și poate asuma riscuri în legătură cu ceea ce nu înțelege.

– Întortocheate îți mai sunt căile, Scytale, comentă Irulan.

Nici nu-și închipuie cât de întortocheate, gândi el. Când se va fi isprăvit toată povestea asta, ne vom afla în posesia unui Kwisatz Haderach pe care-l vom putea controla. Iar lor nu le va rămâne nimic.

– Care-a fost originea Kwisatz Haderachului vostru? întrebă Cucernica Maică.

– Am improvizat pornind de la diverse esențe, absolut pure, răspunse Scytale. Răul în stare pură și binele în stare pură. O bestie în stare pură, pe care n-o satisfac decât suferința și groaza ce le provoacă, poate fi extrem de instructivă.

– Bătrânul Baron Harkonnen, bunicul Împăratului nostru, a fost o creație tleilaxu? întrebă Irulan.

– O, nu... Dar, câteodată, natura produce ființe la fel de distrugătoare ca ale noastre. În ceea ce ne privește, noi nu creăm decât în condiții care ne permit observația.

– Nu admit să fiu tratat în felul acesta! interveni brusc Edric. Cine e cel care poate s-ascundă această întrunire de...

– Vedeți? îl întrerupse Scytale. Care este cea mai judicioasă opinie? Cui îi revine ea?

– Vreau să discutăm despre modul în care trebuie să-l oferim pe Hayt Împăratului, insistă Edric. După părerea mea, Hayt reflectă vechea morală pe care Atreides a dobândit-o pe lumea lui de baștină. Rolul lui Hayt ar fi să-l ajute pe Împărat să dezvolte această morală, să definească elementele negative și pozitive ale existenței și-ale religiei.

Scytale surâse, privindu-și rând pe rând tovarășii, cu seninătate. Păreau să fi atins stadiul la care nădăjduise. Bătrâna Cucernică Maică își folosea emoțiile ca pe o coasă. Irulan fusese pregătită pentru o misiune în care eșuase, era un rebut Bene Gesserit. Edric nu reprezenta mai mult (dar nici mai puțin) decât mâna unui scamator: putea să distragă atenția sau să disimuleze. Deocamdată se închisese din nou într-o tăcere posacă iar ceilalți îl ignorau.

– Trebuie să-nțeleg că acest Hayt ar urma să otrăvească psihismul lui Paul? întrebă Irulan.

– Oarecum, răspunse Scytale.

– Și Qizaratul?

– Pentru a transforma invidia în dușmănie ajunge o mică sugestie, o infimă alunecare de sentimente.

– Dar CHOAM-ul?

– Se va ralia părții care-i aduce profituri.

– Cum rezolvi cu celelalte puteri?

– Va fi suficient să invocăm rolul guvernării. Pe cei mai puțin puternici ni-i vom alătura în numele moralei și-al progresului. Cei ce ni se vor opune vor pieri din cauza propriilor lor contradicții.

– Alia?

– Hayt este un ghola podivalent. Sora Împăratului se află la o vârstă la care poate ceda cu ușurință farmecelor unui mascul bine ales. Va fi atrasă, deopotrivă, de virilitatea lui și de aptitudinile lui de mentat.

Cucernica Maică îngădui privirii ei să-i oglindească uimirea.

– Ghola-ul este mentat? Asta-i o inițiativă periculoasă.

– Pentru a fi precis, interveni Irulan, un mentat trebuie să posede informații precise. Ce se va întâmpla dacă Paul o să-i ceară să definească motivele pentru care i-l vom fi oferit?

– Hayt va spune adevărul, răspunse Scytale. Dar asta nu are absolut nici o importanță.

– Cu alte cuvinte, murmură Irulan, îi lăsați lui Paul o porțiță de salvare.

– Un mentat! mormăi Cucernica Maică.

Scytale o privi lung. Înțelegea ura ancestrală care-i influența reacțiile. Neîncrederea își pusese stigmatul pe calculatoare încă din zilele de teroare ale Jihadului Butlerian, când „mașinile gânditoare“ fuseseră înlăturate de pe mai tot cuprinsul universului. Vechile emoții se răsfângeau și asupra calculatoarelor umane.

– Nu-mi place zâmbetul tău, rosti brusc Cucernica Maică, fulgerându-l cu privirea. Pronunțase cuvintele la modul de exprimare a adevărului.

Folosind același mod verbal, Scytale replică:

– Puțin îmi pasă de ceea ce nu-ți place. Dar suntem nevoiți să conlucrăm. Suntem, cu toții, conștienți de lucrul acesta. (Se întoarse spre navigatorul Ghildei.) Nu-i așa, Edric?

– Lecțiile tale sunt dureroase, răspunse Edric. Presupun că ai vrut să demonstrezi, nu-i așa, că nu e cazul să mă împotrivesc părerilor unanime ale tovarășilor mei de conspirație...

– Vedeți? făcu Scytale. Știe să tragă învățături.

– Numai că eu mai văd și altele, mârâi Edric. Atreides deține monopolul mirodenei. Fără ea, eu nu pot să sondez viitorul. Fără ea, Surorile Bene Gesserit rămân fără de dreptvorbitoare. Avem rezerve, desigur, dar ele nu sunt nelimitate. Melanjul e o monedă puternică.

– Civilizația noastră nu funcționează pe baza unei singure monede, spuse Scytale. Astfel, legea cererii și-a ofertei dispare.

– Te gândești să-i smulgi lui Atreides secretul, zise Cucernica Maică. De pe o planetă păzită de fremenii lui demenți!

– Fremenii sunt cuviincioși, educați și ignoranți, spuse Scytale. În nici un caz demenți. Sunt obișnuiți să creadă, nu să știe. Credința poate fi manipulată. Numai cunoașterea-i periculoasă.

– Și mie ce-mi va rămâne pentru a întemeia o dinastie regală? întrebă Irulan.

Cu toții sesizară anxietatea din glasul ei, însă numai Edric zâmbi.

– Ceva, rosti Scytale. Ceva.

– Asta înseamnă sfârșitul puterii Atreizilor, decretă Edric.

– Îmi închipui că și alții, mai puțin dotați pentru oracole, ar putea să facă această prezicere, comentă Scytale. Pentru ei, cum ar zice fremenii, *mektub al mellah*.

• – „A fost scris cu sare“, traduse Irulan.

Și în timp ce ea pronunța aceste cuvinte, Scytale reuși să înțeleagă ce ofensă îi rezervase lui Bene Gesseritul: o femeie frumoasă și inteligentă, care n-ar fi putut să-i aparțină niciodată. Dar, gândi el, *poate că o voi copia pentru altcineva...*

Fiecare civilizație trebuie să înfrunte o forță inconștientă care poate împiedica, înșela sau anula orice intenție conștientă a colectivității.

Teoremă tleilaxu (nedemonstrată)

PAUL se așeză pe marginea patului și se apucă să-și descalțe ghetetele de deșert. Încălțările degajau mirosul de ranced al lubrifianțului de la pompele de călcâi ale distraiului. Era târziu. Își prelungise obișnuita plimbare nocturnă și cei ce-l iubeau își făcuseră griji. Străzile Arrakeenului, care-l atrăgeau în fiecare seară și pe care le parcurgea de unul singur, prezentau, ce-i drept, pericol, dar era un pericol pe care știa că-l putea recunoaște și înfrunta în orice moment.

Aruncă ghetetele într-un colț al camerei, lângă unicul licuriglob, și trecu la izolațiile distraiului. Pe toți zeii din adâncuri! Ce obosit era! Oboseala, totuși, nu-i amorțea decât mușchii. Gândurile îi rămâneau perfect limpezi. Simțea mereu o poftă intensă de a împărtăși viața de zi cu zi a oamenilor din Arrakeen, de a participa la activitățile lor... Un împărat nu putea să o facă, dar unui anonim îi era cu putință. Ce privilegiu formidabil să te poți strecura printre pelerini-cerșetori sau să auzi câte un fremen insultând un negustor: „Ți-s mâinile umede!“...

Paul surâse amintirii acestor clipe, în timp ce-și dezbrăca distraiul.

Rămase gol, nemișcat, într-o stranie armonie cu lumea sa... Dune era astăzi un paradox: o fortăreață asediată și, în același timp, centrul puterii. Dar oare destinul ineluctabil al puterii nu era tocmai acela de a fi asediată?

Contactul cu țesătura aspră a covorului verde de sub tălpi îi readuse în minte nisipul până la glezne de pe străzile Arrakeenului. Cărat de vânt peste crestele Scutului de Piatră, măcinat și frământat de nenumărate picioare, se transforma în praf, un praf înăbușitor, care înfunda filtrele distrailui și al cărui miros îl mai simțea și acum, în ciuda trecerii pe sub aspiratoarele de la intrarea în Citadelă. Un miros impregnat de amintiri din deșert.

Alte vremuri... alte pericole.

Pericolul la care se expunea în cursul plimbărilor lui solitare părea cu totul minor în comparație cu cel pe care-l înfruntase în acele vremuri trecute. Dar, îmbrăcând distrailul, îmbrăca și deșertul. Era ca și cum distrailul, cu tot aparatajul său complex, destinat reciclării apei din organism, îi transforma în mod subtil gândurile, orientându-le conform unei scheme care era cea a deșertului. Distrailul făcea din el un fremen sălbatic, un străin în propriul său oraș. Îmbrăcat în distrail, abandona securitatea, regăsea violența și vechile deprinderi. Pelerinii și orășenii plecau ochii atunci când treceau pe lângă el. Prudenți, preferau să-i ignore pe ferocii locuitori ai deșertului, să-i lase în izolarea lor. Pentru ei, deșertul avea o singură față – o față cu ochii complet albaștri, pe jumătate ascunsă de filtrele unui distrail.

De fapt, singurul pericol era ca, acum, cineva din vremurile de odinioară ale *sietchului* să-l recunoască după mers, după privire sau după miros. Dar riscul de a întâlni, astfel, un dușman era extrem de redus.

Un foșnet de draperii și o revărsare de lumină îi întrerupseră reveria. Chani își făcu apariția, purtând serviciul său de cafea pe o tavă de platină. O urmau două licurigloburi prereglate, care ocupă numaidecât pozițiile obișnuite: unul la capătul patului, celălalt lângă ea, luminând platoul pentru servitul cafelei.

Mișcările Chaniei aveau un fel de forță fragilă, reținută, vulnerabilă. Privind-o cum se apleacă deasupra tăvii, Paul își aminti iar de primele zile. Încă mai exista ceva de spiriduș în trăsăturile ei. S-ar fi zis că anii trecuseră fără a-și pune amprenta pe chipul ei. Doar o privire mai atentă ar fi deslușit, în colțurile ochilor ei albaștri, lipsiți de alb, ridurile fine pe care fremenii le numeau „brazdele de nisip“.

Un norișor de abur se răspândi când ea ridică, prinzându-l de caboșonul din smarald de Hagar, capacul ibricului. Lăsă capacul la loc și Paul înțelese că infuzia nu era gata. Privirea lui întârzie pe ibricul de argint a cărui formă evoca silueta unei femei gravide. Ibricul era o *ghanima*, o captură care-i revenise de drept în urma unui duel cu cel căruia îi aparținuse. Jamis era numele omului pe care îl răpusese... Jamis. Stranie formă de nemurire pentru Jamis. Oare se gândise Jamis la asta atunci când înțelesese că, pentru el, moartea era inevitabilă?

Chani aranjă ceștile de ceramică albastră – ca niște slujitori în jurul mărețului ibric. Trei cești: două pentru cei ce avea să bea cafeaua și una pentru toți foștii deținători ai ghanimei.

– Încă o clipă, rosti ea.

Ridică ochii, privindu-l, și Paul se întreabă cum îl vedea ea în acest moment. Mai era el oare străinul exotic, zvelt și viguros, dar atât de umflat de apă în comparație cu fremenii? Mai era, oare, acel Usul cu care se contopise în *tau*-ul fremen, pe când mai erau încă fugari în deșert?

Paul își privi propriul trup. Mușchii rămăseseră prelungi și tari. Doisprezece ani de domnie nu-și pusese decât sub forma câtorva cicatrice în plus. Își strămută privirea spre oglinda de pe o poliță. Ochii săi, complet albaștri, erau acum cei ai unui adevărat fremen, din cauza mirodenei, dar nasul ascuțit păstra caracteristica Atreizilor. Chipul din oglindă era demn de nepotul bătrânului Atreides care-și găsisse moartea într-o coridă, distrându-și poporul.

Îi reveniră atunci în minte cuvintele rostite odinioară de bunicul său: „*Cel ce guvernează își asumă o responsabilitate irevocabilă față de supușii săi. Ești păstorul unei turme. Asta cere, câteodată, un act de dragoste dezinteresată, care-ar putea să pară doar amuzant pentru cei peste care domnești.*”

Oamenii încă își mai aminteau de bătrân cu afecțiune.

Iar eu ce-am făcut pentru numele Atreides? gândi Paul. *Am lăsat lupul în mijlocul turmei.* Vreme de o clipă, revăzu moartea și violența comise în numele său.

– Și acum, în pat! spuse Chani pe un ton autoritar, care i-ar fi șocat pe supușii preaplecați ai Imperiului.

El îi dădu ascultare și, petrecându-și mâinile după cap, se lăsă legănat de gesturile familiare și grațioase ale Chaniei.

În timp ce privirile îi rătăceau prin odaie, se simți vag amuzat de tot ce vedea. Încăperea nu corespundea câtuși de puțin cu ceea ce-și va fi închipuit poporul că trebuie să fie un dormitor imperial. Pe o etajeră din spatele Chaniei, pâlpâirea galbenă a licurigloburilor crea jocuri de umbre printre bocaluri de sticlă colorată cu conținuturi diverse: ingrediente din farmacopeea deșertului, alifii, plante aromate, suveniruri... un pumn de nisip din Sietch Tabr... o șuviță de păr a întâiului lor născut... mort de mult... mort de doisprezece ani... victimă nevinovată a bătăliei care făcuse din tatăl său un Împărat.

Aroma puternică a cafelei de mirodenie umplu încăperea. Paul o adulmecă și privirea lui poposi pe o cupă galbenă de lângă platoul pe care Chani servea cafeaua. Cupa era plină cu arahide. Nelipsitul detector de otrăvuri, plasat lângă masă, își legăna brațele de insectă deasupra cupei. Paul simți un val de mânie. Pe vremea când trăiau în deșert nu avuseseră niciodată nevoie de detectoare.

– Gata cafeaua, zise Chani. Ți-e foame?

Negația lui tăfnoasă fu acoperită de șuieratul puternic al unei nave de transportare de mirodenie, care decola din portul de lângă Arrakeen.

Chani îi citi mânia pe chip, dar termină de turnat cafeaua și-i puse o ceașcă la îndemână. Apoi se așeză la capătul patului și începu să-i maseze picioarele. Mușchii începeau să doară după un mers îndelungat în distrai. Cu voce blândă, pe un ton dezinvolt, care nu-l înșela defel pe Paul, spuse:

– Cred c-ar trebui să discutăm despre dorința lui Irulan de-a avea un copil.

El o iscodi cu privirea.

– Irulan nu s-a întors de pe Wallach decât abia de două zile, zise. S-a și legat de tine?

– N-am discutat niciodată despre frustrările ei, spuse Chani.

Paul își concentrează dintr-o dată atenția. O observă pe Chani cu acea meticulozitate, acea precizie a manierei Bene Gesserit în spiritul căreia, încălcându-și legământul față de Comunitatea Surorilor, îl educase mama sa. Nu-i făcea plăcere să folosească aceste mijloace cu Chani. O parte din atracția ei, din puterea pe care-o avea asupra lui provenea tocmai din faptul că rareori avea nevoie să recurgă la ele în ceea ce o privea. Chani evita, de obicei, subiectele indiscrete. Se conforma, astfel, regulilor fremene de

politețe. O interesau, mai degrabă, chestiunile practice, îndeosebi cele referitoare la poziția lui Paul: puterea sa asupra Consiliului, loialitatea legiunilor sale, talentele și priceperile aliaților lui. Memoria ei era un adevărat index de nume și de detalii. Putea să recite lista principalelor slăbiciuni ale tuturor inamicilor cunoscuți, posibila dispunere a forțelor oponente, planurile de luptă ale conducătorilor lor militari, capacitățile de producție ale industriilor esențiale.

Atunci, se întrebă Paul, *de ce aborda acum problema lui Irulan?*

– Ți-am tulburat gândurile, rosti ea. Nu asta am vrut.

– Dar ce-ai vrut?

Ea surâse timid, susținându-i privirea.

– Dacă ești mânios, iubitule, te rog, nu mi-o ascunde.

Paul se rezemă de tăblia de la capătul patului.

– S-o repudiez? întrebă el. Mi-e mai puțin utilă acum, și nu-mi place deloc ceea ce intuiesc în legătură cu recenta vizită pe care-a făcut-o Comunității.

– N-ai s-o repudiezi, spuse Chani, continuând să-i maseze picioarele. Mi-ai explicat de nenumărate ori că ea constituie legătura ta cu dușmanii, că poți să le deslușești planurile prin intermediul acțiunilor ei.

– Atunci, pentru ce vrei să vorbești despre dorința ei de-a avea un copil?

– Cred că, dac-ar rămâne gravidă, ar deveni mai vulnerabilă, iar dușmanii noștri ar fi descumpăniți.

După mișcările degetelor ei, Paul își dădu seama cât o costase să rostească aceste cuvinte. Simți cum i se pune un nod în gât. Cu blândețe, îi spuse:

– Chani, iubita mea, ți-am jurat că n-am s-o iau niciodată în patul meu. Un copil i-ar conferi prea multă putere. Ai vrea să-ți ia locul?

– Eu n-am nici loc, nici titlu.

– Știi bine că nu-i așa, Sihaya, primăvara mea din deșert. Dar de ce această grijă subită pentru soarta lui Irulan?

– Pentru soarta ta, nu a ei! Dacă ar concepe un Atreides, prietenii ei i-ar pune la îndoială loialitatea în ceea ce îi privește. Cu cât vor avea mai puțină încredere în ea, cu atât le va fi mai puțin de folos pentru urzelile lor.

– Un copil pentru Irulan ar putea însemna moartea ta, spuse Paul. Ești la curent cu toate câte se pun la cale aici.

Avu un gest vag, care îngloba întreaga Citadelă.

– Trebuie să ai un moștenitor! rosti ea cu glas înecat.

– Aha!

Vasăzică, asta era. Chani nu-i dăruise un copil. Prin urmare, altcineva trebuia să i-l dăruiască. De ce nu Irulan? Acesta era raționamentul Chaniei. Iar copilul nu putea fi conceput decât printr-un act al dragostei, deoarece tabuurile Imperiului contra mijloacelor artificiale rămăseseră în vigoare. Chani luase o decizie fremenă.

Paul îi studie chipul, sub această nouă lumină. Într-un fel, îi era mai familiar decât propriul său chip. Era un chip pe care avu-
sese prilejul să citească tandrețea și pasiunea, suavitatea somnului, frământările spaimei, ale mâniei, ale mâhnirii.

Închise ochii și imaginea Chaniei alunecă înspre amintiri, Chani copilă, sub voalul de primăvară, cântând, trezindu-se lângă el... Chani într-o imagine a cărei perfecțiune încă îi mai învăpăia sufletul, după atâția și atâția ani. Chani, zâmbindu-i în amintire, mai întâi sfioasă, apoi încordată, ca și când ar fi luptat împotriva viziunii, ca și când ar fi vrut să se smulgă, să fugă.

Își simți gura uscată. Pentru o clipă, fumul înecăcios al unor viitoare dezastre îi umplu nările și în urechi îi răsună un glas care-l îndemna să se retragă... să se retragă... să se retragă...

De atâta amar de vreme privirea sa de profet scruta veșnicia, de atâta amar de vreme trăgea cu urechea la frânturi de graiuri străine, spiona pietrele, pândea o carne ce nu îi aparținea. Încă din ziua în care devenise conștient de țelul cumplit căruia îi era sortit, iscodise astfel viitorul, în nădejdea de a descoperi pacea.

Exista o cale, firește. O cunoștea... fără să-i cunoască esența... un viitor pe care-l învățase pe dinafară și care-i dicta invariabil: retrage-te, retrage-te, retrage-te...

Redeschise ochii și dădu de expresia hotărâtă a chipului Chaniei. Îl privea, nemișcată – chintesență a atitudinii fremene. Ca adesea, când erau numai ei doi, purta în păr năframa albastră *nezhoni*. În trăsăturile feței, decizia se citea cu ușurință, oglindire a unui mod de gândire străvechi, tainic. De mii de ani, femeile fremene își împărțiseră bărbații – nu întotdeauna fără probleme, dar într-un chip care făcuse acest lucru indestructibil. Ceva care ținea de această datină, ceva esențialmente fremen se petrecea acum cu Chani.

– Numai tu o să-mi dai moștenitorul pe care-l doresc, rosti el.

– Ai văzut asta? întrebă ea, accentuând cuvântul pentru a nu încăpea nici o îndoială că făcea aluzie la puterile lui preștiente.

Ca și în alte rânduri, Paul se întrebă cum ar fi putut să-i explice fragilitatea oracolului, viziunea neclară și schimbătoare a liniilor Timpului, care oscilau și se întretaiau fără încetare în urzeala unduitoare a posibilităților. Suspină, amintindu-și apa culeasă dintr-un pârau în căușul palmelor, jucând, scurgându-i-se printre degete. Un căuș de apă răcorindu-i fața... Dar unde ar fi putut să-și răcorească fața în aceste viitoruri care se întunecau tot mai mult din cauza prea multor oracole?

– Așadar, n-ai văzut nimic, spuse Chani.

Acest viitor, care nu-i era accesibil decât cu prețul unui efort ce-l storcea de viață, ce altceva ar fi putut să le dezvăluie, decât suferința?

Avea sentimentul că se află într-o zonă intermediară și nelocuibilă, un tărâm pustiu, în care emoțiile lui pluteau, în derivă, împinse, în mod implacabil, spre exterior.

Chani trase pătura peste picioarele lui și zise:

– Moștenitorul Casei Atreides nu e ceva de lăsat la voia întâmplării sau a unei femei.

Era genul de observație pe care-ar fi putut-o rosti mama sa, își spuse Paul. Și se întrebă dacă nu cumva Doamna Jessica și Chani comunicau în secret. Într-o problemă ca asta, casa Atreides ar fi fost primul lucru la care s-ar fi gândit mama sa. Așa i-ar fi impus condiționarea Bene Gesserit, care rămânea la fel de puternică, chiar dacă Doamna Jessica era acum împotriva Comunității.

– Când m-am întâlnit astăzi cu Irulan, ascultai, zise el.

– Ascultam, recunosc eu ea, ocolindu-i privirea.

Paul își concentrează gândurile asupra întâlnirii cu Irulan. Intrase în salonul familial. Pe războiul de țesut al Chaniei se afla o robă neterminată. În încăpere plutea un miros înțepător, ca al viermelui de nisip, un miros greu, care domina izul de scorțișoară al melanjului. Cineva vărsase esență saturată de mirodenie pe un covor ale cărui fibre, de asemenea pe bază de mirodenie, fuseseră, pe alocuri, dizolvate. Pete uleioase de substanță coagulată, urât mirositoare, rămăseseră pe pardoseala de piatră plastică unde se aflase covorul. Fusesse pe punctul de a chema pe cineva să curețe locul, când Harah, soția lui Stilgar și prietena cea mai bună a Chaniei, venise să-i anunțe sosirea lui Irulan.

Fusese astfel nevoit să accepte această întrevedere în mirosul urât din odaie și nu se putuse împiedica să nu se gândească la superstiția fremenă cum că mirosurile neplăcute prevestesc dezastre.

Harah se retrase în clipa în care Irulan pătrunse în cameră.

– Bine-ai venit, rosti Paul.

Irulan purta o robă gri, din piele de balenă. Și-o strânse mai aproape de trup, apoi își trecu o mână prin păr. Era limpede că tonul lui blând o descumpănise. Se vedea silită să renunțe la cuvintele mânioase pe care și le pregătise, cuprinsă brusc de rețineri.

– Ai venit să-mi dai de veste că Surorile Bene Gesserit și-au pierdut până și ultima rămășiță de moralitate, spuse el.

– Nu e periculos să mergi cu ridicolul chiar atât de departe? întrebă ea.

– Ridicol și pericol: o alianță dubioasă, comentă el.

Condiționarea sa Bene Gesserit renegată îi dezvălui că Irulan lupta cu o dorință subită de a se retrage. Efortul mental pe care ea îl făcea pentru a rezista dădea în vileag o teamă latentă și Paul își dădu seama că misiunea cu care fusese însărcinată nu-i făcea lui Irulan nici o plăcere.

– Pretențiile lor de la o prințesă de sânge regal sunt puțin cam exagerate, zise el.

Irulan încremeni dintr-o dată și Paul înțelese că își blocase total nervii. O povară cu adevărat grea pentru ea, se gândi el. Apoi se întrebă de ce nu întrevăzuse niciodată acest viitor posibil.

Încet, Irulan se destinse. Ajunsese la concluzia că, deocamdată, nu avea nici un motiv să cedeze fricii, să bată în retragere.

– Nu prea te mai îngrijești de controlul climei, rosti ea deodată. Aerul era foarte uscat astăzi, și s-a pornit o furtună de nisip. N-ai de gând să mai dai și puțină ploaie?

– Nu ai venit să mă vezi ca să-mi vorbești despre vreme, replică Paul.

Avea certitudinea că întrebarea ei avusese un dublu sens. Încerca Irulan să-i transmită ceva ce educația ei Bene Gesserit îi interzicea să spună cu voce tare? Așa s-ar fi zis. Se lăsase derutat și acum trebuia să ajungă cât mai degrabă pe un teren solid.

– Trebuie să am un copil, spuse ea.

El clătină din cap, încet.

– Trebuie! repetă ea cu voce tăioasă. La nevoie, am să găsesc alt tată. Te voi înșela și te voi sili să dezvălui acest lucru.

– N-ai decât să mă înșeli cât poțezi, spuse el. Dar copil n-o să ai.

– Cum îți închipui că vei putea să mă împiedici?

Cu un surâs senin, Paul răspunse:

– Poruncind să fii strânsă de gât, dacă va fi nevoie.

Vreme de câteva secunde, Irulan rămase fără grai și în acel moment, Paul percepuse prezența Chaniei, undeva, îndărătul draperiilor groase dinspre apartamentul lor.

– Sunt soția ta, murmură în cele din urmă Irulan.

– Să lăsăm jocurile stupide. Ai un anumit rol și atâta tot. Știm amândoi cine este adevărata mea soție.

– Așadar, sunt o soție de conveniență și nimic mai mult, spuse ea cu amărăciune.

– Nu am nici cea mai mică intenție să fiu crud cu tine.

– Tu m-ai ales pentru acest rol.

– Nu eu. Te-a ales destinul. Te-a ales tatăl său. Te-a ales Bene Gesseritul. Te-a ales Ghilda. Și te-au mai ales o dată. În ce scop, Irulan?

– De ce nu pot avea un copil de la tine?

– Fiindcă nu pentru acest rol ai fost aleasă.

– E dreptul meu să fiu mama moștenitorului regal! Tatăl meu a fost...

– Tatăl tău a fost și este o bestie. Știm amândoi că nu mai avea nimic în comun cu omenirea pe care ar fi trebuit s-o conducă și să o apere.

– Era mai urât de popor decât tine? întrebă ea furioasă.

– Bună întrebare, rosti Paul cu un zâmbet sarcastic în colțul gurii.

– Spui că nu vrei să fii crud cu mine, dar...

– De-asta n-am nimic împotriva să-ți alegi orice amant îți dorești. Însă vreau să mă-nțelegi bine: un amant, da, dar nu și un copil ilegitim. Oricum, dacă s-ar naște, l-aș renega. Nu-ți interzic nici o legătură, cu condiția să rămână discretă... și sterilă. Aș fi neghiob să procedez altfel în situația de față. Bagă însă de seamă să nu te înșeli în privința acestei generozități. În ceea ce privește tronul, numai eu hotărâsc cine-l moștenește, nu Bene Gesseritul sau Ghilda. Este unul dintre privilegiile pe care le-am câștigat când am zdrobit legiunile de sardaukari ale tatălui tău, aici, pe Câmpia de al Arrakeen.

– Fie pe răspunderea ta, atunci, rosti Irulan, întorcându-i spatele și părăsind salonul.

Paul abandonă amintirea acestei discuții și-și concentrează din nou atenția asupra Chaniei, care ședea lângă el. Îi înțelegea sentimentele contradictorii în legătură cu Irulan și înțelegea decizia ei fremenă. În alte împrejurări, Chani și Irulan ar fi putut să fie prietene.

– Ce-ai hotărât? întrebă Chani.

– Nu va avea copil.

Cu arătătorul și degetul mare, Chani făcu semnul cristaiului.

– S-ar putea ajunge și la asta, recunosc el.

– Și nu crezi că un copil ar rezolva problema pe care o reprezintă Irulan?

– Numai un prost ar putea crede asta.

– Nu-s proastă, iubitul.

Mânia puse din nou stăpânire pe Paul.

– N-am spus asta! Dar ăsta nu-i un roman de dragoste! Prințesa aceea, din apartamentele dinspre hol, este o ființă reală. A fost crescută în atmosfera intrigilor abjecte ale Curții Imperiale. Pentru ea, a complota este ceva la fel de firesc ca a-și scrie poveștile acelea stupide!

– Nu sunt stupide, dragul meu.

– N-or fi. (Își stăpâni furia și o prinse pe Chani de mână.) Iartă-mă. Dar femeia aia urzește tot felul de planuri, unul mai viclean ca altul. E suficient să cedezi la una dintre ambițiile ei ca să-și manifeste numaidecât alta.

Cu glas domol, Chani observă:

– N-am spus și eu întotdeauna la fel?

– Ba da, firește. (O privi lung.) Dar atunci ce vrei de fapt să-mi spui?

Chani se întinse lângă el, își lipi capul de gâtul lui.

– S-au pus de acord asupra mijlocului prin care să te atace, rosti ea. Irulan miroase de la o poștă a decizii secrete.

Paul îi mângâie părul.

Chani spărsese crusta de zgură.

Brusc, senzația țelului cumplit fu ca un vânt Coriolis ce se dezlănțuise în sufletul lui. I se păru că-i vibrează întreaga ființă și că în trupul lui se ivesc cunoștințe pe care nu le dobândise niciodată în stare conștientă.

– Chani, iubita mea, murmură el, dac-ai ști cât aș da pentru a pune capăt Jihadului, pentru a nu mai fi confundat cu această divinitate în care m-au transformat forțele Qizaratului!

Ea tremură, lipită de el.

– Ți-ar fi de ajuns să ordoni.

– O, nu... Chiar dac-aș muri în clipa aceasta, numele meu ar continua să-i călăuzească. Iar când mă gândesc că numele Atreides a ajuns să fie legat de tot acest măcel religios...

– Dar tu ești Împăratul! Tu poți...

– Sunt o figură ce împodobește prora unei nave. O dată transformat în divinitate, așa-zisul zeu nu mai are posibilitatea să refuze divinitatea.

Un râs amar îi scutură trupul. Simțea viitorul care îl înfrunta, de la înălțimea unor dinastii încă neconturate. Își simțea propria ființă respinsă, lamentându-se, smulsă din lanțul destinului. Doar numele său subzista.

– Am fost ales, rosti el. Poate din clipa în care m-am născut... Cu siguranță, înainte de a avea vreun cuvânt de spus. Am fost ales.

– Atunci... retrage-te.

Brațul său se încleștă și mai tare de umerii ei.

– Toate la timpul lor, iubito. Trebuie să mai așteptăm puțin. În ochii Chaniei apărură lacrimi.

– Ar trebui să ne întoarcem la Sietch Tabr, zise ea. Avem de luptat cu prea multe în cortul acesta de piatră.

El dădu din cap și bărbia lui atinse țesătura fină a năframei din părul Chaniei. Aroma de mirodenie cu care era impregnată îi umplu nările.

Sietch. Vechiul termen chakobsa: loc de refugiu și de siguranță la vreme de pericol. Sugestia Chaniei îl făcu să jinduiască după priveliștea nesfârșitelor întinderi de nisip, după orizonturile deschise unde dușmanul ce se apropia putea fi cu ușurință reperat.

– Triburile speră în întoarcerea ta, spuse Chani. Îl vor pe Muad'Dib. (Își răsuci capul pentru a-l privi.) Tu ne aparții nouă.

– Aparțin unei viziuni, șopti el.

Și se gândi din nou la Jihad, la amestecul genetic care acoperea parseci de spațiu, la viziunea care-i spunea cum ar fi putut să-l curme. Trebuia să plătească prețul? Ura, atunci, s-ar fi evaporat, ar fi murit cum se stinge un foc, tăciune după tăciune, dar... Dar prețul era înspăimântător!

N-am dorit niciodată să fiu un zeu. Voiam doar să dispar asemenea picăturilor de rouă dimineata. Voiam să scap de îngeri, ca și de damnați... singur... ca din greșeală...

– Ne vom întoarce în sietch? insistă Chani.

– Da, murmură el.

Și gândi: *Trebuie să plătesc prețul.*

Chani avu un oftat adânc și se strânse din nou lângă el.

Am așteptat prea mult, își spuse el. Vedea foarte bine, acum, în ce măsură dragostea și Jihadul îl încolțiseră, strângându-l ca în chingi. Și ce însemna o viață, oricât de dragă, pe lângă toate cele cărora le-ar fi putut pune capăt Jihadul? Ce conta o singură nenorocire față de atâtea suferințe, atâția morți?

– Iubitule? șopti întrebător Chani.

El puse mâna pe buzele ei.

Am să cedez, gândi. Am să fug, cât mai am încă forța s-o fac, atât de departe, încât nici pasărea n-o să mă poată găsi. Dar era un gând fără noimă, știa asta. Jihadul avea să-i urmărească fantoma.

Ce putea să răspundă? Cine ar fi putut înțelege?

Voiam doar să mă întorc și să spun: Priviți! Existența aceasta nu a putut să mă rețină! Iată! Dispar! Nu voi mai cădea niciodată într-o capcană ticluită de oameni. Renunț la religia mea! Această clipă de glorie îmi aparține! Sunt liber!

Vorbe goale!

– Ieri, un vierme imens și-a făcut apariția la poalele Scutului, spune Chani. Avea peste o sută de metri. Rareori mai apar viermi atât de mari pe aici. Probabil că apa-i alungă. Oamenii zic că acesta a venit pentru a-l chema pe Muad'Dib în deșert. (Îl ciupi de piept.) Să nu râzi!

– Nu râd.

Mitul fremen îl fascina, îl subjuga prin persistența sa. Cu o strângere de inimă, simți că se ivește ceva, undeva pe linia existenței sale: *adab*, memoria revendicativă, îi impunea o amintire. Era în camera sa din copilărie... camera de piatră... pe Caladan. Într-unul dintre primele momente de precogniție, deslușise o imagine... o viziune! Acum, mintea sa o întrezărea din nou, se cufunda în viziune prin ceața timpului, viziune în viziune. Vedea un șir de fremeni, cu mantiile pline de praf. Treceau printr-o falie dintre creste de stânci. Purtau un balot alungit, învelit în pânză. Și Paul, în viziune, spunea: „... tu ai fost cea mai minunată...”

Adab îl eliberă.

– Ești atât de tăcut, se neliniști Chani. Ce se întâmplă?

Paul avu un frison, se ridică în capul oaselor, ascunzându-și fața.

– Ești supărat că m-am dus până în pragul deșertului, zise Chani.

El clătină din cap, fără să spună nimic.

– M-am dus numai pentru că vreau un copil.

Paul nu putea să vorbească. Forța brutală a acelei viziuni îndepărtate îl încremenise, îl consuma. Țelul cumplit! În această clipă, întreaga sa viață era ca o ramură ce se scutură violent după ce și-a luat zborul o pasăre... Iar această pasăre era *șansa*... Liberul arbitru.

Am cedat ispitei oracolului, gândi el.

Și asta putea să însemne că, de aici înainte, viața sa era sortită unui singur făgaș. Era cu puțință ca oracolul *să făurească viitorul*? Să-și fi încurcat viața în firele neștiute ale posibilităților, să fi căzut în capcană încă de la cea dintâi premoniție, victimă a unui viitor-păianjen care continua să vină spre el cu fălcile căscate, înfricoșătoare?

Îi veni în minte o axiomă Bene Gesserit. *Folosirea forței brute te face infinit mai vulnerabil la acțiunea unor forțe superioare.*

– Știu de ce ești mânios, spuse Chani, atingându-i brațul. E adevărat că triburile au revenit la vechile ritualuri și la sacrificii, dar eu nu am participat la ele.

Paul inspiră adânc, tremurat. Torentul viziunii se risipi, se preschimbă într-un loc liniștit și adânc, străbătut de curenți a căror forță de absorbție nu mai putea fi atinsă.

– Te rog, rosti Chani. Vreau un copil, copilul nostru. E un lucru atât de îngrozitor?

Paul îi mângâie mâna de pe brațul lui, coborî din pat. Se îndreptă spre balcon, stingând în trecere licurigloburile, și depărtă draperiile. Marele deșert nu-și făcea simțită prezența decât prin mirosurile sale. Nu prea departe, în față, un zid înalt, lipsit de ferestre, se ridica spre cerul nopții. Lumina lunii juca în frunzișul unei grădini interioare – arbori-santinela cu frunze mari, pline de umezeală. Luciul unui eleșteu oglindea stelele. Flori albe păreau să strălucească în cuiburi de umbră. Vreme de-o clipă, Paul percepu grădina așa cum ar fi perceput-o un fremen din deșert: un loc străin, amenințător, periculos prin risipa de apă.

Se gândi la Negustorii de Apă, a căror tagmă dispăruse în urma cheltuielilor lui generoase. Îl urau. Omorâse trecutul. Și nu erau singurii. Chiar și cei care se luptaseră pentru banii necesari cumpărării apei atât de prețioase îl urau fiindcă pusese capăt vechilor obiceiuri. Rezistența oamenilor nu făcuse decât să crească pe măsură ce planul ecologic impus de Muad'Dib schimba fața planetei. Oare nu fusese prea trufaș, se întrebă, crezând că va putea să transforme o lume întreagă, făcând să crească orice, unde și cum porunceă el? Și, chiar de-ar fi reușit, ce avea să se întâmple cu restul universului? Nu cumva va avea soarta Dunei?

Cu o mișcare bruscă, trase la loc draperiile și opri ventilatoarele. În întuneric, se întoarse spre Chani. O simți așteptându-l. Acverigile ei aveau clinchetul clopoțelilor cu care adunau pomeni pelerinii. Se apropie de sunet, întâlni brațele ei întinse.

– Iubitul meu, șopti ea. Te-am mâhnit?

I se păru că brațele ei se închid în jurul viitorului său și murmură:

– Nu tu... Oh... nu tu.

Apariția scutului defensiv și a laserului, a căror interacțiune explozivă amenință deopotrivă pe atacator și pe apărător, se află la originea evoluției actuale a tehnicii armamentului. Nu vom insista asupra rolului deosebit al armelor atomice. Firește, nu ne putem împiedica să resimțim o oarecare temere la gândul că orice Familie din Imperiul nostru este în măsură să distrugă, grație armamentului nuclear, bazele planetare ale vreo peste cincizeci de alte Familii. Dar dispunem, cu toții, de planuri de represalii devastatoare. Ghilda și Landsraadul pot ține în șah această putere. Ceea ce mă îngrijorează pe mine însă este perfecționarea anumitor oameni, considerați ca adevărate arme speciale. Acesta este un domeniu practic nelimitat, spre care își îndreaptă atenția mai multe puteri.

**Maad'Dib: Conferință la Colegiul de Război,
din Cronicile lui Stilgar**

ÎN OCHII complet albaștri ai bătrânului care stătea în prag mija cea neîncredere pe care-o manifestau întotdeauna oamenii

deșertului față de orice străin. Printre firele rare ale bărbii se deslușeau cute amare în jurul gurii. Nu purta distrai și era semnificativ faptul că părea să ignore acest lucru, fiind, totodată, perfect conștient de torentul de umiditate care-i scăpa din casă prin ușa deschisă.

Scytale se înclină și schiță salutul conspirației.

De undeva, din spatele bătrânului, răzbătea sunetul tânguitor al unui rebec în disonanța atonală proprie muzicii de *semuta*. Nimic din atitudinea bătrânului nu dezvăluia apatia drogului, semn că viciul era al altui locatar din casă. Dar nu viciu atât de sofisticat, într-un loc ca acesta, i se părea lui Scytale destul de ciudat.

– Salutări de departe, rosti el.

Un surâs animă trăsăturile plate ale feței pe care o alesese pentru această întrevvedere. Îi dădu în gând, brusc, că bătrânul ar fi putut să recunoască acest chip: câțiva dintre fremenii mai bătrâni de pe Dune îl cunoscuseră pe Duncan Idaho. Această alegere, pe care o considerase amuzantă, s-ar fi putut dovedi neinspirată. Dar acum nu-și mai putea permite să-și modifice trăsăturile. Nervos, întoarse capul și privi spre capătul străzii. Bătrânul n-avea de gând să-l poftească odată în casă?

– L-ai cunoscut pe fiul meu?

Era o parte a parolei și Scytale dădu răspunsul convenit, fără însă a-și slăbi vigilența. Poziția în care se afla nu-i plăcea deloc. Strada era o fundătură care sfârșea cu această casă. Toate casele din jur fuseseră construite pentru veteranii Jihadului. Cartierul era o suburbie a Arrakeenului, care se întindea, în Bazinul Imperial, până dincolo de Tiemag. Fațadele de un cenușiu mohorât, situate de o parte și de cealaltă a străzii, nu erau marcate decât de dreptunghiurile întunecate ale ușilor cu izolații și, ici-colo, de inscripții obscene. La câțiva pași de casa bătrânului, cineva scrisese cu cretă că Beris adusese pe Arrakis boala dezgustătoare din cauza căreia își pierduse bărbăția.

– Mai ești cu cineva? se interesă bătrânul.

– Sunt singur, răspunse Scytale.

Bătrânul își dresă glasul. Șovăia încă și Scytale se sili să-și păstreze răbdarea. Genul acesta de contact nu era lipsit de pericole și poate că bătrânul avea motive întemeiate să procedeze așa. Totuși, ora era potrivită. Soarele palid se afla aproape la zenit iar

locuitorii cartierului se închiseseră în casele lor pentru a-și face siesta pe durata cea mai fierbinte a zilei.

Oare noul vecin era cel care-l îngrijora pe bătrân? se întreabă Scytale. Casa alăturată, știa asta, îi fusese repartizată lui Otheym, care odinioară făcuse parte din temutele Comandouri ale Morții, fedaykinii lui Muad'Dib. Iar Bijaz, piticul-catalizator, se afla la Otheym.

Își întoarse din nou privirile spre bătrân și remarcă mâneca goală care-i atârna de umărul stâng. Observă și expresia autoritară a chipului său. Bătrânul nu făcuse Jihadul cu pedestrimea.

– Pot să aflu numele vizitatorului meu?

Scytale își înăbuși oftatul de ușurare. În sfârșit, era acceptat.

– Mă numesc Zaal, răspunse el, folosind numele ce-i fusese atribuit pentru această misiune.

– Numele meu este Farok, zise bătrânul. În Jihad, am fost Bashar al celei de-a Noua Legiuni. Nu știi dacă asta-ți spune ceva.

Scytale înțelese amenințarea ascunsă.

– Te-ai născut în Sietch Tabr, sietchul lui Stilgar.

Farok se destinse și făcu un pas lateral.

– Bun venit în casa mea.

Scytale pătrunse într-un atrium cufundat în penumbră. Pardoseala era alcătuită din dale albastre iar pe pereți sclipeau incrustații de cristal. În spatele atriumului se afla o curte interioară acoperită. Lumina filtrată avea opalescența argintie a clarului Primei Luni. Cu un scrâșnet, ușa de la stradă se închise în izolațiile de etanșare.

– Am fost un popor nobil, rosti Farok, deschizându-i oaspetelui său calea spre curtea interioară. N-am trăit în grabene și doline... ca acum! Sietchul nostru era ascuns cum se cuvine în Scutul de Piatră, deasupra Lanțului Habbanya. Viermii ne purtau până-n Kedem, deșertul interior.

– Nu ca acum, încuviință Scytale, înțelegând ce-l determinase pe bătrân să se alăture conspirației: regretul pentru zilele de demult, pentru vechile datini.

Pășiră în curtea interioară.

Scytale își dădu seama că Farok lupta contra unei intense antipatii față de vizitatorul său. Fremenii n-aveau încredere în ochii lipsiți de albastrul Ibadului. Erau convinși că străinii de pe alte lumi, cu privirea lor alunecoasă, puteau surprinde lucruri pe care n-ar fi trebuit să le vadă.

Muzica de semuta contenise la intrarea lor. Îi urmă acum un acord de baliset, apoi răsunară primele note ale unui cântec foarte popular pe lumile Narajului.

Când ochii i se obișnuiseră cu lumina din curte, Scytale, observă un tânăr care ședea cu picioarele încrucișate pe un divan scund, sub arcadele de pe latura dreaptă. Orbitale lui erau două puțuri întunecate. Cu acel straniu instinct al orbilor, tânărul începu să cânte exact în momentul în care ochii lui Scytale se opriră asupra lui. Cu o voce clară, duioasă, intonă:

„Un vânt a spulberat pământul,
A spulberat și cerul,
I-a spulberat pe oameni!
Cine e vântul acesta?
Copacii, drepti, neclintiți,
Beau din locul unde-au băut oamenii.
Am cunoscut prea multe lumi,
Am văzut prea mulți oameni,
Am numărat prea mulți copaci,
Am simțit prea multe vânturi“.

Cuvintele, remarcă Scytale, nu erau cele originale ale cântecului. Farok îl conduse până la arcadele de pe partea opusă și arătă spre pernele dispuse pe pardoseala decorată cu figuri marine.

– Pe asta, spuse el, indicând o pernă neagră, rotundă, a stat Muad'Dib pe vremea când locuiam în sietch. Acum, cinstea îți revine.

– Mă simt îndatorat, răspunse Scytale, luând loc. Zâmbi. Farok dădea dovadă de înțelepciune. Folosea limbajul loialității, deși asculta cântece cu înțelesuri ascunse și cuvinte care erau tot atâtea mesaje secrete. Cine putea nega înspăimântătoarele puteri ale Împăratului tiran?

Parcă în ritmul cântecului, Farok întrebă:

– Muzica fiului meu te deranjează?

Scytale făcu un semn spre perna din fața lui, își rezemă spatele de mozaicul rece al unei coloane și răspunse:

– Îmi place muzica.

– Fiul meu, reluă Farok, și-a pierdut ochii la cucerirea Narajului. Acolo a fost îngrijit, și-ar fi trebuit să rămână acolo. Cum e acum, nu-l va vrea nici o femeie din rândul Poporului. Mi se pare

totuși ciudat să știu că am, pe Naraj, nepoți pe care probabil că n-am să-i văd niciodată. Tu, Zaal, ai fost vreodată pe lumile Narajului?

– În tinerețe, cu Dansatorii-Fețe din trupa mea, răspunse Scytale.

– Ah, ești un Dansator-Față... Chiar mă și întrebam, când te-am văzut. Chipul tău îmi amintește de cineva pe care l-am cunoscut mai demult.

– Duncan Idaho?

– Exact. Un spadasin în slujba Împăratului.

– Se zice c-ar fi fost ucis.

– Da, așa se zice, încuviință Farok. Spune-mi... ești într-adevăr bărbat? Am auzit tot felul de povești despre Dansatorii-Fețe...

Ridică din umeri.

– Suntem hermafrodiți Jadacha, spuse Scytale. Ne schimbăm sexul după voie. În momentul de față sunt bărbat.

Farok își țuguie buzele, cu un aer meditativ, apoi întrebă:

– Pot să-ți ofer ceva răcoritor? Puțină apă? Un fruct glasat?

– Mi-e suficientă conversația noastră, răspunse Scytale.

– Dorința oaspetelui e lege.

Farok se așeză pe perna din fața lui Scytale.

– Binecuvântat fie Abu d'Dhur, Tatăl Nedeslușitelor Căi ale Timpului, rosti Scytale.

Și gândi: *Iată! I-am spus de-a dreptul că vin din partea unui Navigator al Ghildei și că beneficiaz de paravanul acestuia.*

– De trei ori binecuvântat, întări Farok, împreunându-și mâinile în poală, după cum cerea ritualul. Avea mâini bătrâne, cu vene noduroase.

– Un obiect văzut de la distanță nu-și dezvăluie decât principiul, urmă Scytale, arătând astfel că voia să discute despre Citadela Împăratului.

– Ceea ce este sumbru și rău va rămâne rău oricare-ar fi distanța, replică Farok, dându-i de înțeles să aibă răbdare.

De ce? se miră Scytale, dar întrebă:

– Cum și-a pierdut fiul tău vederea?

– Apărătorii Narajului au folosit un arde-piatră. Fiul meu s-a aflat prea aproape... Blestemate fie armele atomice! Ar trebui interzise și arde-pietrele.

– E un mod de a ocoli legea, încuviință Scytale.

Și gândi: *Un arde-piatră pe Naraj! Nu mi s-a spus nimic despre asta. Pentru ce mi-o spune bătrânul?*

– Am vrut să-i cumpăr ochi tleilaxu de la meșterii voștri, reluă Farok, dar prin legiuni umblă vorba că ochii tleilaxu îi înrobesc pe cei care-i acceptă. Fiul meu zicea că ochii-s de metal și, cum trupul e din carne, o asemenea împreunare ar fi un păcat.

– Principiul oricărui obiect trebuie să corespundă scopului inițial, zise Scytale, încercând să readucă discuția la subiectul care-l interesa.

Buzele lui Farok deveniră două linii subțiri, dar bătrânul dădu din cap.

– Să vorbim deschis despre tot ce dorești. Va trebui să ne încredem în Navigatorul tău.

– Ai pătruns vreodată în Citadela Împăratului?

– La aniversarea victoriei de pe Molitor. Mi-aduc aminte că nici cele mai bune radiatoare ixiene nu reușeau să încălzească piatra aia rece. Noaptea dinainte ne-o petrecuserăm pe terasa Templului Aliei. Citadela-i plină de pomi... aduși de pe tot felul de lumi. Noi, Basharii, purtam mantiile verzi, de gală, iar mesele noastre fuseseră așezate la loc de cinste. Am mâncat și-am băut peste măsură. Unele lucruri pe care le-am văzut acolo m-au umplut de obidă. Veniseră o mulțime de răniți, care se târau în cârje. Nu cred că Muad'Dib al nostru știe cu adevărat câți oameni a schilodit.

– Serbarea nu ți-a fost pe plac? întrebă Scytale, cu gândul la orgiile fremene alimentate cu bere de mirodenie.

– N-avea nimic de-a face cu acea comuniune de suflet din sietchurile noastre. Lipsea tau-ul. Pentru trupă aduseseră fete-sclave, dar oamenii își petreceau mai tot timpul povestindu-și bătăliile și rănilor.

– Vasăzică ai fost înlăuntrul aceluia morman de piatră, rosti Scytale.

– Muad'Dib ni s-a înfățișat pe terasă. Ne-a urat: „Norocul fie cu noi!“ Da, a pronunțat salutul deșertului în acel loc blestemat!

– Știi unde sunt situate apartamentele private?

– Undeva, în adâncuri. Departe. Am auzit că Muad'Dib și Chani duc un soi de viață nomadă chiar în interiorul Citadelei. El își ține audiențele publice în Sala Mare, dar mai are și-o mulțime de saloane de recepție și săli de ședințe, precum și-o aripă întreagă rezervată gărzii lui personale. Sunt, de asemenea, multe săli pentru ceremonii și un sector destinat comunicațiilor. Mi s-a mai spus că undeva, sub fortăreață, ar exista o încăpere în care-i ferecat un

vierme oprit din creștere, înconjurat de-un șanț plin cu apă. Acolo, pare-se, citește Muad'Dib viitorul.

Legendă amestecată cu fapte reale, gândi Scytale.

– Întregul personal pe care-l cere protocolul guvernamental îl însoțește pretutindeni, continuă Farok, dar el nu are cu adevărat încredere decât în Stilgar și câțiva alți vechi tovarăși din primele zile.

– Nu și în tine, spuse Scytale.

– Cred că a și uitat că exist.

– Cum părăsește Citadela?

– Are la dispoziție un topter într-o incintă interioară cu zid rabatabil. Se spune că Muad'Dib n-ar permite nimănui să piloteze un aparat pentru a ateriza în locul acela. Cea mai mică greșeală ar prăvăli ornitopterul peste zid, într-una dintre afurisitele lui de grădini.

Scytale dădu din cap. Părea foarte plauzibil. Accesul pe calea aerului era o măsură de securitate îndestulătoare. Atreizii fuseseră dintotdeauna piloți de mare clasă.

– Pentru mesaje *distrans*, urmă Farok, se folosește de oameni. Oameni cu traductoare implantate! Ce înjosire! Vocea omului trebuie să rămână numai a sa. Nu să poarte mesajul altuia, ascuns în sunetul ei.

Scytale ridică din umeri. Toate marile puteri foloseau astăzi *distransul*. Nu se putea ști niciodată ce obstacole s-ar fi putut ivi între expeditor și destinatar. *Distransul* sfida orice analiză criptologică deoarece se baza pe distorsiuni subtile ale sunetelor naturale, care puteau atinge o extraordinară complexitate.

– Până și agenții lui fiscali folosesc metoda asta, spuse Farok. Pe vremea mea, traductoarele de unde erau implantate numai animalelor inferioare.

Dar montantul impozitelor trebuie să rămână secret, gândi Scytale. Multe guverne au căzut fiindcă n-au știut să ascundă poporului veniturile reale pe care le realizau.

– Ce părere au, în clipa de față, cohortele fremene despre Jihadul lui Muad'Dib? Sunt potrivnice zeificării Împăratului lor?

– Cei mai mulți nici nu se gândesc la asta. Majoritatea consideră Jihadul așa cum l-am considerat și eu: ca un prilej de experiențe exotice, de aventură, de înavuțire. Coșmelia asta în care-mi duc zilele... (Farok arată cu un gest vag curtea)... m-a

costat șaizeci de lide de mirodenie. Nouăzeci de kontari! Într-o vreme, n-aș fi putut nici măcar să-mi imaginez asemenea bogăție.

Tăcu, clătinând din cap.

De partea cealaltă a curții, tânărul orb cântă primele note ale unei balade de dragoste.

Nouăzeci de kontari, gândi Scytale. Ciudat... E o avere, fără doar și poate. „Coșmelia“ lui Farok ar fi un adevărat palat pe destule alte lumi, dar toate lucrurile sunt relative... chiar și kontarul. Farok o fi știind, oare, care-i originea acestei măsurii de greutate pentru mirodenie? S-o fi gândit vreodată că un kontar și jumătate reprezenta, într-o vreme, limita încărcăturii pe care-o putea căra o cămilă? Puțin probabil. Mai mult ca sigur că Farok n-a auzit niciodată de cămile sau de Epoca de Aur a Pământului.

Vorbind într-un ritm straniu de asemănător cu al balisetului la care cânta fiul său, Farok reluă:

– Aveam un cristai, acverigi pentru zece litri, lancea care a aparținut tatălui meu, un serviciu de cafea și un clondir din sticlă roșie, mai vechi decât amintirile mele. Aveam partea mea de mirodenie, dar nu bani. Eram bogat și nu știam asta. Mai aveam și două neveste. Una era modestă și-mi era dragă, cealaltă era proastă și încăpățânată, dar avea trupul și chipul unui înger. Eram un Naib fremen. Călăream viermele, eram stăpânul leviathanului și-al nisipurilor.

Dincolo, balisetul schimbă ritmul.

– Știam destule lucruri, fără a simți nevoia să mă gândesc la ele, continuă Farok. Știam că în străfundurile nisipurilor există apă, reținută acolo de Micii Făuritori. Știam că strămoșii mei sacrificau fecioare lui Shai-hulud... înainte ca Liet-Kynes să pună capăt acestei datini. Rău am făcut că i-am dat ascultare. Văzusem nestematele din gura viermelui. Sufletul meu avea patru porți și le cunoșteam pe toate.

Tăcu iarăși, îngândurat.

– Apoi a venit Atreides, cu vrăjitoarea de maică-sa, rosti Scytale.

– A venit Atreides, murmură Farok. Cel căruia îi spuneam Usul în sietchul nostru, căci acesta era numele pe care i-l dădusem noi. Muad'Dib, Mahdi! Și când ne-a chemat la Jihad, am fost unul dintre cei care-au întrebat: „De ce m-aș duce să lupt acolo? Nu am rude pe lumile-acelea.“ Dar s-au găsit destui să-l urmeze:

tinere, tovarăși, prieteni de-ai mei din copilărie. Și când s-au întors... când s-au întors vorbeau de vrăjitorie, de puterile nețărmurate ale *mântuitorului* Atreides. Se bătuse cu dușmanii noștri, Harkonnenii. Liet-Kynes, care ne promisese paradisul, îi dăduse binecuvântarea sa. Se spunea că acest Atreides venise pentru a schimba lumea noastră, universul nostru, că avea să facă să-nflorească flori de aur în noapte. (Farok ridică mâinile, privindu-și palmele.) Oamenii au arătat spre Prima Lună și au spus: „Sufletul lui se află acolo.“ Astfel, a fost numit Muad'Dib. N-am înțeles nimic pe atunci.

Coborî mâinile și privi spre fiul său. Apoi spuse:

– Nu gândeam nimic cu capul. Gândeam numai cu inima, cu burta și cu sexul.

Din nou, ritmul muzicii din fundal se modifică, accelerându-se.

– Știi de ce m-am înrolat în Jihad? rosti Farok, fixându-l pe Scytale cu ochii săi bătrâni. Am auzit c-ar exista ceva care se numește mare. E tare greu să crezi că ar putea să existe așa ceva, când ți-ai dus toată viața aici, printre dune. Noi n-avem mări. Locuitorii Dunei n-au cunoscut niciodată marea. Noi nu avem decât capcanele de vânt. Colectam apa pentru marea schimbare pe care n-o făgăduise Liet-Kynes... și pe care Muad'Dib ne-o oferea cu un gest al mâinii. Firește, eram în stare să-mi imaginez un *qanat* – apă la suprafață, curgând printr-un canal săpat în pământ – și, de aici, puteam să-mi închipui un râu... Dar o mare...

Farok ridică ochii spre acoperișul translucid al curții, ca și când ar fi vrut să răzbată cu privirea spre celelalte lumi.

– O mare, rosti el cu voce joasă, era prea mult pentru mintea mea, pentru imaginația mea. Cu toate acestea, unii dintre cunoscuții mei de atunci îmi spuneau că văzuseră această minune cu ochii lor. Nu-i credeam, dar trebuia să mă conving eu însumi. De-asta m-am înrolat.

Fiul lui Farok făcu să răsună un acord final. Urmă o clipă de liniște, apoi începu o nouă melodie, într-un ritm straniu, unduitor.

– Și până la urmă ai văzut marea? întrebă Scytale.

Bătrânul nu răspunse imediat și Scytale crezu că nu auzise întrebarea. Sunetele balisetului se înălțau acum, și coborau ca o maree, iar Farok părea să respire în ritmul lor.

– Mai întâi am văzut un amurg, zise el într-un târziu. Doar unul dintre artiștii noștri din trecut ar fi izbutit, poate, să picteze

un asemenea amurg. Avea roșul vechiului meu clondir dar mai avea și auriu... și albastru. Era pe planeta numită Enfeil, cea pe care mi-am condus legiunea la victorie. Străbătuserăm o trecătoare dintre munți, un loc atât de încărcat de umezeală, încât abia mai respiram. Și atunci am văzut ceea ce-mi povestiseră cunoscuții mei: apă. Apă cât vedeai cu ochii. Am coborât până la apa aceea. Și am intrat în ea. M-am scufundat în ea și am băut din ea... Era amară și mi s-a făcut rău. Dar minunea ei... minunea n-am s-o uit niciodată.

Vreme de-o clipă, Scytale împărtăși sentimentul aproape evlavios al bătrânului fremen.

– Da, m-am scufundat în apa aceea, reluă Farok, coborându-și privirile spre creaturile marine reprezentate în mozaicul pardoselii. Și, nu încape îndoială, cel care a ieșit la suprafață era deja alt om. Căci, mai apoi, mi s-a părut că pot să-mi amintesc de un trecut care n-a existat niciodată. Am privit în jur cu ochi care puteau să accepte orice... absolut orice. Am zărit în apa aceea un trup – cadavrul unuia dintre apărătorii pe care-i masacrasem. Și, nu departe, plutea un buștean, o bucată dintr-un copac mare. Dacă închid ochii, parcă-l mai văd și-acum. Avea un cap[†] înnegrit, probabil că arsese. Și mai plutea în apă o bucată de pânză... O cârpă, o zdreanță galbenă, murdară... Am privit toate astea și-am înțeles pentru ce ajunseseră acolo. Ajunseseră ca să le văd eu.

Încet, Farok se întoarse și-l privi în ochi pe Scytale.

– Universul e nedeterminat, înțelegi?

E vorbă-lungă, dar profund, gândi Scytale. Apoi spuse:

– Înțeleg că ai fost puternic impresionat.

– Tu ești tleilaxu. Ai văzut nenumărate mări. Eu n-am văzut decât una... dar știi mai multe despre mare, decât știi tu.

Scytale simți cum îl încearcă un straniu sentiment de neliniște.

– Maica Haosului s-a născut din mare, zise Farok. Un Qizara Tafwid era de față când am ieșit, ud, din apa aceea. El nu intrase în mare. Stătea în nisip... un nisip umed... cu câțiva dintre oamenii mei, cărora, ca și lui, le era frică. Mă privea lung și am citit în ochii lui că știa că înțelesesem ceva ce lui îi era refuzat. Devenisem o creatură marină și îi era frică de mine. Marea m-a vindecat de Jihad și cred că el a observat asta.

Scytale își dădu seama că, între timp, muzica încetase. Când anume, n-ar fi putut spune. Faptul că nu remarcase când tăcuse balisetul îl tulbură.

Brusc, ca și când ar fi continuat să-și depene amintirile, Farok spuse:

– Fiecare poartă este păzită. Nu există nici o cale de a pătrunde în Citadela Împăratului.

– Tocmai în asta constă slăbiciunea, zise Scytale.

Farok își înălță capul, mirat.

– Există o cale, urmă Scytale. Și faptul că mai toată lumea – inclusiv, să sperăm, Împăratul – gândește altfel... este în avantajul nostru.

Tăcu și, încet, își frecă buzele, conștient dintr-o dată de straniețea trăsăturilor pe care le alesese. Muțenia balisetului continua să-l intrige. Să fi însemnat că fiul lui Farok încetase emisia? Firește! Mesajul, condensat, fusese transmis pe calea muzicii. Se imprimase în sistemul nervos al lui Scytale, de unde putea fi recepționat, mai târziu, prin intermediul distransului implantat în cortexul lui. Din acest moment devenise un depozit de cuvinte necunoscute, un recipient înțesat cu informații: situația fiecărei celule arrakiene a conspirației, fiecare nume, fiecare parolă...

Cu aceste informații vitale, puteau să înfrunte Arrakisul, să captureze un vierme de nisip și să înceapă cultura melanjului, undeva, în afara sferei de influență a lui Muad'Dib. Puteau să vină de hac monopolului și lui Muad'Dib, deopotrivă. Puteau să facă o mulțime de lucruri cu informațiile acestea.

– Femeia-i aici, spuse Farok. Vrei s-o vezi acum?

– Am văzut-o. Am studiat-o cu atenție. Unde-i?

Farok pocni din degete.

Tânărul luă rebecul și trecu arcușul peste coarde. Muzica de semuta își începu tânguiala. Ca și când sunetele ar fi exercitat o atracție, o femeie tânără, înveșmântată într-o robă albastră, își făcu apariția în spatele muzicianului. Ochii ei de Ibad erau înecați în ceața narcoticului. Această tânără fremenă, dependentă de mirodene, era acum înrobătă de un viciu străin lumii ei. Percepțiile sale erau adânc îngropate în semuta, legate de extazul muzicii.

– Fiica lui Otheym, zise Farok. Fiul meu i-a administrat narcoticul în nădejdea de a câștiga o femeie din Popor, în pofida

infirmității lui. Dar victoria sa e zadarnică, după cum vezi. Semuta i-a luat ceea ce-a vrut să dobândească.

– Tatăl ei nu știe nimic? întrebă Scytale.

– Nici măcar ea nu știe. Fiul meu îi strecoară false amintiri, pe care ea le folosește când trebuie să converseze cu cineva. Crede că îl iubește. La fel crede și familia ei. Părinții sunt nemulțumiți de faptul că fiul meu nu-i un bărbat întreg, dar, cu siguranță, nu se vor opune.

Muzica se pierdu, încetul cu încetul.

La un semn al muzicianului, tânăra femeie se așeză lângă el, aplecându-și capul pentru a asculta ce-i spunea în șoaptă.

– Ce ai de gând cu ea? întrebă Farok.

Scytale își plimbă din nou privirea dintr-o parte în alta a curții.

– Mai e și altcineva în casă? întrebă.

– Suntem cu toții de față. Dar nu mi-ai spus ce-ai de gând să faci cu ea. Fiul meu vrea să știe.

Ca și când s-ar fi pregătit să răspundă, Scytale întinse mâna dreaptă. Un ac scânteietor țâșni din mâneca mantiei sale și se înfipse în gâtul lui Farok. Bătrânul nu se clătină, nu scoase nici un sunet. În mai puțin de-un minut avea să fie mort, dar rămânea perfect nemișcat, paralizat de otravă.

Încet, Scytale se ridică în picioare și se apropie de tânărul orb. Acesta murmură încă la urechea femeii când îl străpunse mica săgeată.

Scytale o prinse de braț pe fiica lui Otheym și, cu blândețe, o făcu să se ridice, în timp ce-și modifica rapid înfățișarea. Când se uită la el, îl întrebă:

– Ce este Farok?

– Fiul meu e obosit, trebuie să se odihnească, răspunse Scytale. Vino. O să ieșim pe ușa din spate.

– Am stat de vorbă. Cred că am reușit să-l conving să-și pună ochi tleilaxu. Va fi iarăși un bărbat ca toți ceilalți.

– Nu asta am spus și eu de atâtea ori? replică Scytale.

În timp ce o conducea către partea din spate a casei, constată cu o oarecare mândrie că vocea sa corespundea întru totul înfățișării. Parcă auzea glasul bătrânului fremen, care acum era, fără doar și poate, mort.

Oftă. Acționase cu toată bunăvoința iar victimele sale cunoscuseră, de bună seamă, pericolul la care se expuneau. Acum, trebuia să-i dea o șansă tinerei femei.

Nu în momentul creării lor suferă imperiile de lipsa unui scop, ci mai târziu, când sunt ferm stabilite și când obiectivele sunt date uitării și înlocuite de ritualuri lipsite de orice teme.

Fragment din **Spusele lui Muad'Dib**
de Prințesa Irulan

ALIA își dădea seama că această ședință a Consiliului Imperial avea să fie dificilă. Câteva amănunte îi dezvăluiau acumularea de forțe: modul în care Irulan evita s-o privească pe Chani, gesturile nervoase ale lui Stilgar, care nu contenea să-și răsfoiască documentele, privirile sumbre pe care Paul le arunca lui Korba, Qizara-ul.

Alia se așezase la capătul mesei aurii de consiliu, de unde putea observa balconul învăluit în lumina prăfoasă a după-amiezei.

Korba, care dialoga cu Paul și se întrerupsese la sosirea ei reluă:

– Ceea ce vreau să spun, Domnia-ta, este că zeii nu mai sunt la fel de numeroși cum erau odinioară.

Alia izbucni în râs. Își dădu capul pe spate și gluga neagră a mantiei aba lunecă, dezvăluindu-i chipul. Sub părul de culoarea bronzului, avea o față ovală, cu nasul mic și gura generoasă, cu ochi complet albaștri, lipsiți de alb.

Obrajii lui Korba deveniră aproape la fel de portocalii ca mantia pe care-o purta. O fulgeră cu privirea pe Alia. Scund și chel, semăna în această clipă cu un pitic furios.

– Știi ce se spune despre fratele tău? întrebă el.

– Știu ce se spune despre Qizaratul vostru, replică ea. Că n-aveți nimic divin, că nu sunteți decât spionii unui zeu.

Korba îi aruncă o privire lui Paul, căutând ajutor. Spuse:

– Suntem trimișii lui Muad'Dib, care trebuie să știe adevărul poporului Său pentru ca poporul să știe adevărul Său.

– Spioni, repetă Alia.

Korba tăcu, strângând din buze.

Paul își privi sora și se întrebă ce motiv avea să-l provoace astfel pe Panegirist. Brusc, își dădu seama că Alia devenise femeie, că nu mai păstra decât o urmă de adolescență, atât cât să-i sublinieze frumusețea. Îl surprinse că nu remarcase asta până acum. Sora lui avea cincisprezece ani, curând șaisprezece... O

Cucernică Maică fără experiență maternă, o preoteasă virgină, temută și venerată de masele superstițioase... Alia a Cuțitului.

– Nu e nici locul, nici momentul pentru a asculta frivolitățile surorii tale, interveni Irulan.

Paul nu-i acordă nici o atenție și-i făcu semn lui Korba.

– Piața e plină de pelerini. Du-te și cheamă-i la rugăciune.

– Dar ei Te așteaptă pe Tine, Domnia-Ta, protestă Korba.

– Atunci, pune-ți turbanul. De la distanța asta, nu vor face deosebirea.

Irulan își stăpâni iritarea, privindu-l pe Korba care se ridica și părăsea încăperea. Îi veni dintr-o dată gândul neliniștitor că, poate, Edric nu era în stare să ascundă de Alia acțiunile ei. *În fond, ce știm noi despre ea?* se întrebă.

Chani, cu mâinile încleștate în poală, îl privi pe Stilgar, unchiul ei, aflat de cealaltă parte a mesei. Stilgar era Ministrul de Stat al lui Paul. Oare vechiul Naib fremen regreta vreodată traiul mult mai simplu pe care-l dusesese în sietchul său din deșert? se întrebă ea. Părul lui negru începuse deja să încărunțească, dar ochii, sub sprâncenele stufoase, rămăseseră la fel de pătrunzători. Privirea lor păstra ceva din viața sălbatică a Dunei. La fel ca și urmele tuburilor de captare ale distraiului, care i se mai vedeau încă în barbă.

Stilgar observă examenul la care-l supunea Chani și, nervos, își roti ochii prin Sala de Consiliu. Apoi și-i aținti spre balconul unde Korba ridica brațele pentru a binecuvânta mulțimea. Soarele proiecta un halou roșu pe suprafața ferestrei și, timp de câteva secunde, Stilgar avu impresia că Marele Qizara al Curții era răstignit pe o roată de foc. Korba coborî brațele și iluzia dispăru, lăsându-l pe Stilgar pradă unei stranii tulburări. Îl podidi deodată o mânie surdă împotriva credincioșilor supuși care așteptau răbdători în Sala de Audiențe, împotriva acestei întregi pompe dezgustătoare care înconjura permanent tronul lui Muad'Dib.

Aproape că sperai ca Împăratul să comită o greșeală, un prilej de a-i scoate în evidență slăbiciunile, își spuse Stilgar. Era conștient de aparentul sacrilegiu al unui asemenea gând, dar nu se putea împiedica să-l nutrească.

Korba reintră în sală și, preț de câteva clipe, înainte ca ușa balconului să se închidă în izolații, de afară răzbătu murmurul mulțimii.

Urmărit de privirea lui Paul, Qizara-ul își ocupă locul la stânga Împăratului. Chipul său sumbru avea o expresie calmă, dar în ochi îi scânteia fanatismul. Savurase momentele de putere religioasă.

– Prezența Spiritului a fost invocată, rosti el.

– Domnul să fie lăudat, spuse Alia.

Buzele lui Korba se albiră.

Din nou, Paul își observă sora, întrebându-se asupra motivațiilor ei. Inocența sa, își spuse, era o mască înșelătoare. Ca și el, Alia era un produs al programului de selecție Bene Gesserit. Care vor fi fost, în ceea ce o privea, efectele planului genetic vizându-l pe Kwisatz Haderach? Nu trebuia scăpată din vedere acea deosebire subtilă: Alia se afla încă în uter, când mama ei fusese supusă la încercarea otravei din mirodenie. Devenise Cucernică Maică o dată cu mama ei. Dar această simultaneitate nu însemna și identitate.

Alia îi spusese despre acea experiență că, într-o clipă terifiantă, se trezise la conștiință, că memoria ei absorbise nenumăratele vieți precedente asimilate de mama ei.

„Am devenit mama, dar și nenumărate alte femei, îi explicase ea. Eram încă informă, un embrion, dar, în acel moment, am devenit dintr-o dată o femeie bătrână.“

Ghicindu-i gândurile, Alia îi surâse și expresia lui Paul se îmblânzi. *Cum ar putea reacționa cineva în prezența lui Korba, decât prin umor cinic?* se întrebă el. *Poate fi ceva mai ridicol decât membrul unui Comando al Morții transformat în popă?*

Stilgar își foșni hârtiile.

– Cu îngăduința Domniei-Tale, sunt câteva probleme care necesită o atenție urgentă.

– Tratatul Tupile? întrebă Paul.

– Ghilda pretinde că trebuie să semnăm tratatul fără a cunoaște cu exactitate coordonatele Antantei Tupile, spuse Stilgar. Poziția ei e susținută și de câțiva delegați ai Landsraadului.

– Ce presiuni ați exercitat? întrebă Irulan.

– Cele pe care Împăratul mi le-a recomandat pentru această misiune, răspunse Stilgar cu o politețe glacială, care nu ascundea câtuși de puțin antipatia sa față de Prințesa Consoartă.

– Domn și soț al meu... rosti atunci Irulan, întorcându-se spre Paul și silindu-l astfel s-o bage în seamă.

Apasă pe calitatea ei titulară fiindcă e Chani de față, gândi Paul. *Iată o slăbiciune*. În asemenea clipe, nu se putea împiedica să împărtășească antipatia lui Stilgar față de Irulan, dar o anumită înțelegere îi temperă emoțiile. Ce altceva era Prințesa, decât un pion manevrat de Bene Gesserit?

– Ce este? întrebă el.

– Dacă le retragi melanjul...

Chani clătină din cap.

– Procedăm cu prudență, spuse Paul. Tupile rămâne adăpostul Caselor Mari înfrânte. Este planeta ultimului refugiu, simbolul securității pentru toți supușii noștri. E suficient să expui adăpostul pentru a-l face vulnerabil.

– Dacă Tupile poate adăposti oameni, poate adăposti și-alte lucruri, mârâi Stilgar. O armată, de pildă, sau primele baze ale unei culturi de melanj, care...

– Oamenii nu trebuie încolțiți, zise Alia. Mai ales dacă vrei să rămână pașnici.

Își dădu seama, cu tristețe, că se lăsase antrenată în disputa pe care o presimțise.

– Vasăzică, am negociat în van vreme de zece ani, spuse Irulan.

– Fratele meu nu acționează niciodată în van, replică Alia.

Irulan puse mâna pe un stilou. Paul remarcă albeața falan-gelor încleștate. Prințesa își stăpânea emoțiile prin controlul Bene Gesserit: pătrunzătoarea privire lăuntrică, respirația profundă... Aproape c-o auzea recitând Litania.

– Și ce-a câștigat? întrebă ea în cele din urmă.

– Am menținut Ghilda în dezechilibru, răspunse Chani.

– Dorința noastră este să evităm o confruntare deschisă cu inamicii noștri, reluă Alia. Nu vrem o baie de sânge. Se petrec și așa destule măceluri sub flamura Atreizilor.

Și ea simte asta, gândi Paul. Era straniu că resimțeau, în același timp, aceeași povară a responsabilității față de acest univers idolatru și violent, împărțit între momente de extaz liniștit și frământări sălbatice. *Trebuie oare să-i apărăm de ei înșiși?* se întrebă. *Se irosesc în nimicuri – existențe goale, vorbe goale. Cer prea mult de la mine*. Simți un nod în gât. Câte momente avea să mai piardă? Ce fii? Ce visuri? Meritau toate acestea prețul pe care i-l dezvăluise viziunea? Cine avea să-i întrebe pe viețuitorii din viitorul

îndepărtat? Cine avea să le spună: „Dacă n-ar fi fost Muad'Dib, n-ați fi existat“?

– N-am rezolva nimic refuzându-le melanjul, spuse Chani. Navigatorii Ghildei și-ar pierde facultatea de a vedea în spațiu-timp. Surorile voastre Bene Gesserit n-ar mai putea obține transa adevărului. O mulțime de oameni și-ar găsi moartea înainte de vreme. Comunicațiile s-ar întrerupe. Și a cui ar fi vina?

– N-ar îngădui să se întâmple una ca asta, zise Irulan.

– Nu? De ce nu? Cine i-ar putea învinui pe membrii Ghildei? Ei n-ar mai avea nici o putere, e clar.

– Vom semna tratatul așa cum este, interveni Paul.

– Domnia-Ta, rosti Stilgar, privindu-și fix mâinile, o întrebare stăruie în mintea noastră.

– Anume?

– Dispui de anumite... puteri... N-ai putea să localizezi Atanta în pofida Ghildei?

Puteri! gândi Paul. Stilgar nu era în stare să spună: „*Ești preștient. Nu poți să deslușești, în viitor, calea ce duce spre Tupile?*“

Ochii lui Paul poposiră pe suprafața aurită a mesei. Veșnic, aceeași problemă: cum să exprimi limitele inexprimabilului? Ar fi trebuit să le vorbească de fragmentare, destinul natural al oricărei puteri? Cum ar fi putut cineva care n-a cunoscut niciodată precogniția modificată de mirodeneie să conceapă o formă de percepție nelocalizată în spațiu-timp? O percepție fără vector de imagine personal și fără receptori senzoriali...

Întoarse capul spre Alia, care continua să se uite la Irulan. Ea sesiză mișcare, îi întâlni privirea și dădu din cap, arătând cu ochii spre Prințesă. Așa era. Orice răspuns ar fi dat ei, acesta ar fi fost transmis printr-unul dintre rapoartele speciale adresate de Irulan Bene Gesseritului. Surorile nu renunțaseră niciodată să caute o soluție pentru Kwisatz Haderachul lor.

Trebuia, totuși, să-i dea un răspuns lui Stilgar. Ca și lui Irulan, de altfel.

– Profanii încearcă să-și reprezinte preștiința ca fiind supusă unei *legi naturale*, spuse el. Dar tot așa de bine s-ar putea spune că este ca un mesaj ceresc. Citirea viitorului este un act armonios al ființei. Cu alte cuvinte, predicția e o consecință naturală a prezentului. Trebuie să-nțelegeți, așadar, că preștiința îmbracă o aparență naturală. Dar o asemenea putere nu poate fi folosită

pornind de la scopuri precise. Preștiința nu poate servi unor țeluri. Prezentul este un val și o așchie purtată de un val nu știe încotro se îndreaptă. În oracol nu există cauză și efect. Aici, cauzele devin curenți, confluente, puncte de joncțiune. Cel ce acceptă preștiința se lasă pătruns de concepte față de care intelectul simte repulsie. Respingându-le, el se integrează procesului și e subjugat.

– Deci, nu poți face nimic? întrebă Stilgar.

– S-ar putea să fie de-ajuns încercarea mea de a descoperi Tupile pe căile preștiinței, zise Paul, adresându-i-se direct lui Irulan, pentru ca Tupile să-mi fie ascunsă.

– Haos! exclamă Irulan. Dar... dar toate astea nu au... consistență.

– Am spus că fenomenul nu se supune unei legi naturale.

– Înseamnă că există limite care îngrădesc ceea ce poți să vezi sau să faci grație puterilor tale?

Înainte ca Paul să poată răspunde, Alia interveni:

– Draga mea Irulan, preștiința nu cunoaște limite. E inconsistentă? Consistența nu-i un aspect necesar al universului.

– Dar el a spus...

– Cum ar putea fratele meu să-ți dea informații explicite despre limitele unui lucru care nu are limite? Hotarele scapă intelectului.

Proastă inițiativă din partea Aliei, își spuse Paul. Treaba asta avea s-o alarmeze pe Irulan, care era dotată cu o conștiință atât de meticuloasă și care depindea de valori provenite din limite precise. Se uită la Korba, care adoptase o atitudine de reverie mistică, *ascultând cu sufletul*. Se întrebă în ce fel avea să exploateze Qizaratul această conversație. Ceva mai mult mister religios? Ceva mai multă venerație? Fără-ndoială!

– Atunci, vei semna tratatul sub forma în care este acum?

Paul zâmbi. Pentru Stilgar, problema oracolului era închisă. Stilgar urmărea doar izbânda, nu adevărul. Pacea, dreptatea și o monedă solidă, acestea erau ancorele universului său. Deocamdată, voia ceva vizibil, real: o semnătură pe un tratat.

– Îl voi semna, zise Paul:

Stilgar luă alt dosar.

– Ultimele rapoarte ale comandanților noștri din sectorul ixian relatează despre o oarecare agitație în vederea unei constituții.

Bătrânul fremen îi aruncă o privire nepoatei sale, dar Chani ridică din umeri.

Irulan, care închisese ochii și-și dusesese ambele mâini la frunte, adâncită în înregistrare mnemonică, deschise brusc pleoapele și-l privi cu atenție pe Paul.

– Confederația Ixiană își oferă supunerea, explică Stilgar, dar negociatorii au ridicat problema sumei totale a Impozitului Imperial, pe care...

– Vor să impună o limită legală voinței imperiale, îl întrerupse Paul. Și cine să mă guverneze: Landsraadul și CHOAM-ul?

Stilgar extrase din dosar o notă pe hârtie autodistructivă.

– Unul dintre agenții noștri ne adresează această minută de la o întrunire a minorității CHOAM, spuse el și, cu voce neutră, citi textul cifrat: „Trebuie să ne opunem Tronului în încercarea sa de a dobândi monopolul puterii. Trebuie să dezvăluim adevărul despre Atreides, despre modul în care manipulează prin intermediul legislației Landsraadului, al sancțiunilor religioase și al aparatului birocratic.“

Puse hârtia la loc, în dosar.

– O constituție, murmură Chani.

Paul îi aruncă o privire scurtă, înainte de a reveni la Stilgar. *Așadar, gândi el, Jihadul se clatină... dar nu destul de devreme pentru a mă salva.* Gândul trezi în el curenți emoționali. Își aminti de primele viziuni ale Jihadului-ce-avea-să-vină, de teroarea și de repulsia pe care le resimțise atunci. Între timp, firește, avusese viziuni și mai înspăimântătoare. Cunoscuse dezlănțuirea reală a violenței. O trăise. Îi văzuse pe fremeni, mânați de puterea lor mistică, devastând universul. Jihadul apărea într-o nouă perspectivă. În raport cu dimensiunile eternității, nu era decât o scurtă convulsie, desigur, dar dincolo de el se aflau orori care întreceau tot ce cunoscuse până atunci universul.

Și, toate, în numele meu, gândi Paul.

– Poate că le-am putea îngădui o constituție *formală*, propuse Chani. Nu-i nevoie să fie ceva autentic.

– Amăgirea este un instrument al puterii, încuviință Irulan.

– Puterea cunoaște limite, rosti Paul. Iar cei ce-și pun speranțele într-o constituție sfârșesc întotdeauna prin a descoperi acest lucru.

Korba își îndreptă brusc spatele.

– Domnia-Ta?

– Da?

Și Paul gândi: *Poftim! Iată unul care va fi nutrind destule simpatii ascunse pentru o domnie imaginară a Legii.*

– Am putea începe cu o constituție religioasă, spuse Korba. Ceva care să le dea credincioșilor...

– Nu! îi tăie vorba Paul. Vom emite un Ordin al Consiliului. Înregistrezi, Irulan?

– Da, Domnia-Ta.

Vocea Prințesei era rece. Nu-i plăcea rolul de grefier la care se vedea redusă.

– Constituțiile devin forma supremă a tiraniei, reluă Paul. Ele organizează puterea pe scară largă pentru a nu mai putea fi răsturnată. Constituția nu are conștiință. Ea este o mobilizare a puterii sociale. Îi poate zdrobi, deopotrivă, pe cei mari și pe cei mici, înlăturând orice demnitate, orice individualitate. Are un punct de echilibru instabil și nu cunoaște limite. Eu însă le am pe-ale mele. Din dorința de a-mi apăra poporul, interzic orice constituție. Ordin în Consiliu, data de astăzi, etcetera etcetera.

– Și-n ceea ce privește preocuparea ixienilor referitor la impozit, Domnia-Ta? întrebă Stilgar.

Paul surprinse expresia întunecată a lui Korba înainte de a rosti:

– Ai vreo propunere, Stil?

– Trebuie să păstrăm controlul impozitelor, Sire.

– Supunerea Confederației Ixiene la impozitul nostru este prețul pe care va trebui să-l plătească Ghilda pentru semnătura mea pe Tratatul Tupile, hotărî Paul. Confederația nu poate face comerț fără transportul Ghildei. Va plăti.

– Prea bine, Domnia-Ta. (Stilgar scoase un nou dosar și își drese glasul.) Raportul Qizaratului referitor la Salusa Secundus. Tatăl lui Irulan efectuează cu trupele sale manevre pentru operații de debarcare.

Irulan descoperi brusc ceva interesant de examinat în palma mâinii stângi. O venă a gâtului începu să-i palpite.

– Irulan, zise Paul, continui să pretinzi că legiunea tatălui tău nu-i altceva decât o jucărie?

– Ce-ar putea face cu o singură legiune? replică Prințesa, privindu-l pe sub sprâncene.

– Ar putea să-și găsească moartea, de pildă, interveni Chani. Paul încuviință din cap.

- Iar vina ar cădea pe mine.
- Cunosc câțiva comandanți ai Jihadului, spuse Alia, care-ar sări ca arși dac-ar afla treaba asta.
- Dar nu-i decât o forță polițienească! protestă Irulan.
- Atunci n-are de ce să efectueze manevre de debarcare, spuse Paul. Îți sugerez să introduci, în următoarea notă pe care-o vei adresa tatălui tău, o prezentare directă și tranșantă a părerii mele despre poziția lui delicată.

Prințesa lăsă privirea în jos.

- Da, Domnia-Ta. Sper că, astfel, se va pune punct acestei probleme. Tatăl meu ar putea deveni un adevărat martir.

– Mmmm, făcu Paul, sora mea nu va adresa nici un mesaj comandanților la care s-a referit, atât timp cât nu-i voi fi ordonat eu.

- Un atac îndreptat împotriva tatălui meu ar comporta și alte pericole decât cele militare, zise Irulan. Poporul începe să manifeste oarecare nostalgie pentru domnia lui.

– Într-o zi, ai să mergi prea departe! rosti Chani pe cel mai serios ton amenințător fremen.

- Destul! spuse tăios Paul.

Dar se gândi la ceea ce spusese Irulan. „*O oarecare nostalgie...*” Da... era ceva adevăr în vorbele ei. O dată în plus, Prințesa își demonstra valoarea.

- Bene Gesseritul ne-a adresat o cerere oficială, zise Stilgar deschizând alt dosar. Surorile solicită o întrevedere pentru a discuta problema descendenței Domniei-Tale.

Chani privi pieziș dosarul, ca și când acesta ar fi conținut o armă ucigătoare:

- Transmite-le scuzele obișnuite, zise Paul.

- Crezi că e indicat? întrebă Irulan.

- Poate că... e momentul să discutăm despre asta, spuse Chani.

Paul scutură cu neînduplecare din cap. N-aveau de unde să știe că asta făcea parte din prețul pe care nu se hotărâse încă să-l plătească.

Dar Chani nu se lăsă.

- Am fost la zidul rugilor din Sietch Tabr, unde m-am născut. Am consultat doctori. Am îngenuncheat în deșert și mi-am trimis gândurile în adâncurile unde sălășluiește Shai-hulud. (Ridică din umeri.) Zadarnic.

Nici știința, nici superstiția n-au putut s-o ajute, gândi Paul. Și nici eu, care nu i-am spus ce s-ar dezlănțui din clipa în care ar

apărea un moștenitor al Casei Atreides... Ridică ochii și întâlnește privirea plină de compasiune a Aliei. Fu cuprins brusc de neliniște la gândul că surorii sale îi era milă de el. Să fi întrevăzut, și ea, acel viitor terifiant?

– Domnia-Ta nu poate să nu cunoască pericolele ce-i vor amenința Imperiul dacă nu va avea un moștenitor, spuse Irulan, folosindu-și facultățile de persuasiune Bene Gesserit ale vocii cu o blândețe mieroasă. Nu e ușor, firește, de discutat despre aceste probleme, dar ele trebuie scoase la lumină. Un Împărat este mai mult decât un om. Este cârmuitorul împărăției. Dacă moare fără urmaș, s-ar dezlănțui conflicte civile. Și, de vreme ce îți iubești poporul, poți să-i lași o asemenea moștenire?

Paul se ridică de la masă și se apropie de ferestrele balconului. Afară, vântul netezea fumul focurilor din oraș. Albastrul argintiu al cerului era voalat de căderea de praf a serii, venind dinspre Scutul de Piatră. Privirea lui Paul se îndreptă spre colosala faleză ce se înălța la sud, apărând ținuturile septentrionale de vântul Coriolis. De ce nu dispunea și sufletul său de o asemenea pavăză?

În spatele lui, ceilalți așteptau în tăcere. Știau cât de aproape era de mânie.

Paul simțea presiunea timpului. Încerca să găsească un punct central al numeroaselor echilibre, un punct din care să poată plăsmui un nou viitor.

Retrage-te... retrage-te... retrage-te, își spunea. Ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi luat-o pe Chani și s-ar fi refugiat împreună cu ea pe Tupile? Numele i-ar fi rămas. Jihadul ar fi găsit noi pivoți, și mai cumpliți, iar cel învinuit ar fi fost tot el. Simți cum îl cuprinde deodată frica, frica de a distruge tot ce era mai prețios întinzând mâna spre ceva nou, frica de faptul că, la cel mai mic zgomet al său, universul ar fi putut să se disloce, să se fărâmițeze fără a-i mai lăsa posibilitatea de a recupera ceva.

Sub balcon, piața fusese invadată de un grup numeros de pelerini înveșmântați în culorile verde și alb ale hajjului. Înaintau agale, ca un șarpe cu inelele dezarticulate, conduși de un ghid din Arrakeen. Priveliștea îi aminti lui Paul că Sala de Audiențe era, probabil, deja plină de suplicanți. Pelerinii! Pentru Imperiu, deveniseră o dezgustătoare sursă de venituri. Hajjul umpluse căile spațiului de vagabonzi religioși. Veneau, veneau întruna, fără-ncetare.

Cum de am pus în mișcare acest mecanism? se întreabă.

Dar mecanismul, de bună seamă, se pusese singur în mișcare. De-a lungul secolelor, în arhitectura genelor apăruse schema acestui spasm, atât de scurt la scara timpului.

Mânați de cel mai profund instinct religios, oamenii veneau în căutarea unei reînvieri. Pelerinajul se termina aici: „Arrakis, locul renașterii și al morții“.

Fremenii bătrâni și cârcotași spuneau că Paul voia apa pelerinilor.

Dar ce căutau, de fapt, pelerinii? Pretindeau că locul acesta era sfânt. Însă nu se putea să nu știe că universul nu poseda nici un Eden, nici un Tupile pentru suflete. Ei considerau Arrakisul ca pe un tărâm al necunoscutului, unde toate misterele își găseau explicație. Pentru ei, Dune era o verigă de legătură între acest univers și cel ce urma. Iar lucrul cel mai înfricoșător era că, atunci când plecau înapoi, păreau satisfăcuți.

Ce gădesc ei aici? se întrebă Paul.

Adesea, în culmea extazului lor mistic, umpleau străzile Arrakeenului, scoțând țipete ascuțite, ca ale unor păsări stranii. De fapt, fremenii îi și numeau „păsări trecătoare“. Iar cei care mureau pe Arrakis, puțini la număr, erau numiți „suflete înaripate“.

Cu un suspin, Paul se gândi că fiecare planetă anexată de legiunile sale făcea să se reverse un nou contingent de pelerini. Plini de recunoștință, veneau spre „pacea lui Muad'Dib“.

Pretutindeni e pace, gândi el. *În tot universul... numai în inima lui Muad'Dib, nu.*

I se părea că o frântură din el însuși era cufundată în tenebre înghețate și nesfârșite. Puterea sa preștientă modificase imaginea universului așa cum o știa omenirea. El zdruncinase tihna și siguranța cosmosului aducând Jihadul. Răs-combătuse, răs-judecase și răs-prezisesse acest univers uman, dar cu toate acestea avea certitudinea că universul îi scapă în continuare.

Planeta aceasta, pe care hotărâse s-o preschimbe dintr-un deșert într-un paradis scăldat de ape, era vie. Îi simțea pulsul, un puls la fel de palpabil ca al unui om. Iar planeta lupta împotriva lui, îi opunea rezistență, refuza să dea ascultare comenzilor lui...

Mâna Chaniei se strecură într-a sa. Întoarse capul și-i întâlni privirea îngrijorată. Cu ochii țintă în ochii lui, Chani șopti:

– Iubitule, te rog, nu lupta cu propriul tău *ruh*.

I se păru că un șuvoi de emoții se revarsă în el, urcând din mâna Chaniei, înălțându-l, împingându-l la suprafață.

– Sihaya, murmură el.

– Va trebui să plecăm în deșert. Cât mai curând.

Paul îi strânse cu putere mâna, apoi se întoarse la masă, rămânând în picioare.

Chani își reocupă locul.

Irulan privea fix dosarele din fața lui Stilgar. Buzele ei erau strânse, încrămenite.

– Irulan se propune ca mamă a moștenitorului imperial, spuse Paul. Se uită la Chani, apoi la Irulan, care însă refuză să-i înfrunte privirea, și adăugă: Știm cu toții că Irulan nu mă iubește.

Prințesa înlemni.

– Cunoscut argumentele politice, urmă Paul. Pe mine însă mă interesează argumentele umane. Cred că, dacă Prințesa Consoartă n-ar fi legată de ordinele date de Bene Gesserit, dacă n-ar acționa în propriul ei interes, mânată de setea de putere personală, reacția mea ar putea fi cu totul alta. În situația de față însă mă văd nevoit să-i resping propunerea.

Irulan inspiră adânc, spasmodic.

Reașezându-se, Paul își spuse că n-o văzuse încă niciodată pierzându-și în asemenea măsură controlul. Se aplecă spre ea și spuse:

– Irulan, îmi pare într-adevăr rău.

Ea înălță capul și-l fulgeră cu privirea.

– N-am nevoie de mila ta! șuieră. Apoi, întorcându-se către Stilgar. Mai sunt și alte probleme urgente?

Stilgar, cu privirea ațintită la Paul, răspunse:

– O ultimă problemă, Domnia-Ta, Ghilda a înaintat o nouă propunere pentru deschiderea unei ambasade pe Arrakis.

– Un specimen de genul celor care cutreieră nemărginirea spațiului? întrebă Korba cu dezgust fanatic în glas.

– Probabil, opină Stilgar.

– E o treabă la care trebuie să chibzuim cu cea mai mare băgare de seamă, Domnia-Ta, zise Korba. Prezența unui reprezentant al Ghildei aici, pe Arrakis, n-ar fi deloc pe placul Consiliului Naibilor. Ghildarii murdăresc până și solul pe care-l ating.

– Nu ating nici un sol, trăiesc în cuve, replică Paul, fără a încerca să-și ascundă iritarea.

– Naibii ar putea hotărî să se ocupe ei înșiși de această problemă, Domnia-Ta, insistă Korba și, cum Paul îl privea amenințător, adăugă: Sunt fremeni, Domnia-Ta. Știm foarte bine că

Ghilda i-a adus pe cei ce ne-au oprimat atâta amar de vreme. Și n-am uitat aici cum ne-a șantajat ani în șir, silindu-ne să le dăm mirodeneie ca să nu dezvăluie dușmanilor secretele noastre. Ghilda a stors de la noi...

– Ajunge! izbucni Paul. Crezi că *eu* am uitat?

Ca și când abia atunci și-ar fi dat seama de greutatea vorbelor sale, Korba bolborosi ceva neinteligibil, apoi îngăimă:

– Iertare, Domnia-Ta. N-am vrut să insinuez că nu ai fi fremen. Nu m-am...

– Vor trimite un Navigator, spuse Paul. Și e puțin probabil ca un Navigator să se hazardeze într-un loc în care-ar putea detecta un pericol.

Irulan, simțind cum i se usucă dintr-o dată gura, de spaimă, întreabă:

– Ai... *văzut* sosirea unui Navigator pe Arrakis?

– Bineînțeles că nu am *văzut* sosirea unui Navigator pe Arrakis, răspunse Paul, imitându-i tonul. Dar pot să văd unde a fost un Navigator și încotro se îndreaptă... N-au decât să-l trimită. Poate că-mi va fi de folos.

– Cum poruncești, se învoi Stilgar.

Iar Irulan, ascunzându-și un zâmbet îndărătul mâinii, gândi: *E adevărat, așadar. Împăratul nostru nu-i poate vedea pe Navigatori. Se orbesc reciproc. Conspirația rămâne ascunsă.*

Încă o dată, începe drama.

Împăratul Paul Muad'Dib la urcarea sa
pe Tronul Leului

DE LA FEREAȘTRA sa ascunsă, Alia observa marea sală de recepție în care își făcuse intrarea delegația Ghildei.

Lumina amiezii se revărsa din luminatoare, ca o ploaie argintie, incandescentă, pe mozaicul în ocru, verde și albastru, reprezentând un peisaj mlăștinos. Ici și colo, printre plantele acvaticе, o pată de culoare evoca o pasăre sau un animal.

Pe această pardoseală-peisaj, trimișii Ghildei înaintau ca niște vânători printr-o junglă stranie. Siluetele lor, în mantii negre, gri și portocalii, înconjurau, într-o dezordine înșelătoare, cuva transparentă unde Navigatorul-Ambasador plutea în gazul lui portocaliu.

Cuva aluneca pe un câmp degravitațional, trasă de doi servitori înveșmântați în gri. Avansa încet, ca un bizar vapor paralelipipedic venind la acostare.

Chiar sub mica fereastră din spatele căreia Alia observa scena, Paul luase loc pe Tronul Leului. Purta noua coroană de ceremonie, cu emblema peștelui și a pumnului, și îmbrăcase somptuoasa mantie aurită, cu giuvaeruri, a afacerilor de stat. În jurul lui, o vagă reverberație irizată indica prezența unui scut personal. Două șiruri de gărzi se postaseră de-o parte și de alta a podiumului pe care se afla tronul, la baza treptelor. Stilgar stătea în dreapta lui Paul, cu două trepte mai jos, înveșmântat într-o mantie albă cu centură galbenă.

În mod empatic, Alia simți că Paul era cuprins de aceeași agitație ca și ea în această clipă, deși nimeni altcineva n-ar fi putut observa acest lucru. Privirea lui Paul era ațintită asupra unui personaj îmbrăcat într-o mantie portocalie, care pășea în dreapta suitei Ambasadorului, ca o căpetenie militară. Cu excepția ochilor metalici, inexpressivi, chipul său cu trăsături plate, părul negru și cârlionțat, silueta – atât cât i se deslușea sub mantie –, mișcările... totul era familiar, totul părea să-i strige identitatea. Duncan Idaho. Nu putea fi el și, totuși, el era.

Pentru Alia, cu zestrea ei de amintiri absorbite încă de pe când se afla în uter, o decriptare *rihani* fu suficientă pentru a străpunge aparența, camuflajul. Paul însă, își spuse ea, îl vedea cu ochii unor amintiri personale, ai tinereții și ai recunoștinței.

Era Duncan Idaho.

Alia se cutremură. Nu exista decât un singur răspuns: această ființă era un ghola tleilaxu, reconstituit din carnea moartă a originalului. Adevăratul Duncan Idaho murise pentru a-l salva pe Paul. Această faptură nu era decât un produs al cuvelor axolotl.

Ghola-ul avea mersul semeț și sigur al unui maestru spadasin. Se opri în clipa în care se opri și cuva Ambasadorului, la vreo zece pași de podium.

Modul de percepție Bene Gesserit, de care nu putea face abstracție, îi dezvălui Aliei neliniștea lui Paul. Ochii săi nu mai erau ațintiți la personajul ivit din trecut. Ochii nu, dar întreaga sa ființă privea cu intensitate. Toți mușchii săi erau pregătiți să reacționeze, când înclină din cap spre Ambasador și rosti:

– Ni s-a spus că numele dumitale e Edric. Îți urăm bun venit la curtea noastră și nădăjduim că prezența dumitale aici va contribui la o mai bună înțelegere reciprocă.

– Navigatorul luă o atitudine de sibarit în mediul său portocaliu, își strecură o capsulă de melanj în gură, apoi se uită la Paul. Minusculul traducător care plutea pe o orbită la unul din colțurile cuvei reproduse un fel de tuse, apoi o voce răgușită, impersonală, se făcu auzită:

– Mă înclin în fața Împăratului meu și-l rog să primească scrisorile mele de acreditare, precum și un modest dar.

Un asistent se apropie de Stilgar și-i remise un rulou, pe care fremenul îl studie încruntat înainte de a-l întinde lui Paul. Amândoi se întoarseră apoi spre ghola, care aștepta calm în fața podiului.

– Într-adevăr, Împăratul meu a ghicit care este darul, spuse Edric.

– Îți acceptăm cu plăcere acreditările, zise Paul. Te rugăm să ne lămurești în privința darului.

Edric se răsuci în cuvă, îndreptându-și atenția spre ghola.

– Omul acesta se numește Hayt, rosti el și pronunță numele literă cu literă. Conform investigatorilor noștri, povestea lui este dintre cele mai curioase. A fost ucis aici, pe Arrakis... o rană gravă la cap, care a necesitat luni întregi de regenerare. Corpul său a fost vândut Bene Tleilaxului, ca fiind cel al unui maestru spadasin, adept al Școlii Ginaz. Atenția noastră a fost atrasă de faptul că ar putea fi Duncan Idaho, slujitorul devotat al Familiei Voastre. L-am cumpărat, considerându-l un dar demn de un Împărat. (Edric își întoarse privirea spre Paul.) Nu-i Duncan Idaho, Sire?

Neîncrederea și prudența făcură să șovăie glasul lui Paul:

– Seamănă cu Duncan Idaho.

Să fi văzut Paul altceva decât mine? se întrebă Alia. *Nu! E Duncan.*

Cel numit Hayt rămânea impasibil. Ochii săi de metal priveau drept înainte. Atitudinea sa era relaxată. Nu dădea nici un semn că ar fi conștient de faptul că făcea obiectul discuției.

– Informațiile noastre cele mai sigure ne îndreptățesc să credem că este Idaho, spuse Edric.

– Acum se numește Hayt, zise Paul. Curios nume.

– Sire, nu se poate ști de ce sau cum atribuie nume cei de pe Tleilax. Oricum, ele pot fi schimbate. Numele tleilaxu are prea puțină importanță.

O creatură tleilaxu, gândi Paul. Aici e problema. Bene Tleilaxul n-avea prea multe legături cu natura. În filozofia sa, binele

și răul aveau valori dintre cele mai stranii. Oare ce vor fi încorporat tleilaxu în carnea lui Idaho, intenționat sau în joacă?

Paul îi aruncă o privire lui Stilgar. Emoția superstițioasă a fremenului era vizibilă, la fel ca și cea a gărzilor fremene aflate în sală. În mintea lui Stilgar se perinda, cu siguranță, tot ce cunoștea despre practicile scabroase ale Ghildei, ale Bene Tleilaxului, și ale creaturilor ghola.

Întorcându-se către ghola, Paul întrebă:

– Hayt... acesta este singurul tău nume?

Un zâmbet senin apăru pe fața negricioasă a ghola-ului. Ochii metalici se ridicară, îl fixară pe Paul. Privirea rămânea însă lipsită de orice expresie, mecanică.

– Așa mi se spune, Domnia-Ta: Hayt.

În ascunzătoarea ei, Alia avu un tremur. Era exact vocea lui Idaho. Atât de exact, încât fiecare din celulele ei reacționase la percepția timbrului.

– Cu voia Domniei-Tale, adăugă ghola-ul, trebuie să mărturisesc că-mi face plăcere să-ți aud glasul. Bene Tleilaxul consideră asta un semn că l-am mai auzit... înainte.

– Dar tu nu ești sigur, spuse Paul.

– Nu știu nimic despre trecutul meu, Domnia-Ta. Mi s-a explicat că nu pot rămâne cu amintiri despre existența mea anterioară. Tot ce subzistă este configurația genetică. Există însă unghere ce pot corespunde unor lucruri odinioară familiare, voci, locuri, mâncăruri, fețe, sunete, acțiuni... o sabie în mâna mea, comenzile unui topter...

Observând încordarea cu care-i privea Navigatorul, Paul întrebă:

– Ești conștient că persoana ta constituie un dar?

– Mi s-a explicat, Domnia-Ta.

Paul se rezemă de spătar și-și lăsa mâinile pe brațele tronului.

Ce datorez eu cărnii lui Duncan? se întrebă. *Duncan a murit, salvându-mi viața. Dar această creatură nu este Duncan. Este un ghola.* Totuși, acest corp și această minte îl învățaseră să piloteze un topter, astfel încât să aibă impresia că aripile aparatului pornesc chiar din umerii săi. Și nu putea să ridice o sabie, fără să-și amintească lecțiile dure ale lui Duncan. Un ghola. O carne plină de false impresii, care puteau induce oricând în eroare. Asociațiile cu evenimentele din trecut n-aveau cum să nu persiste. *Duncan Idaho.* Nu tocmai o mască părea să poarte acest ghola, ci mai

degrabă un fel de voal, o deghizare a personalității, diferită de ceea ce tleilaxu vor fi putut să disimuleze în ființa lui.

– În ce fel ne-ai putea sluji? întrebă Paul.

– În orice fel dorește Domnia-Ta și pe măsura capacităților mele.

Alia fu frapată de atitudinea docilă a ghola-ului. Nu era nimic prefăcut. Ceva total inocent răzbătea din făptura acestui nou Duncan Idaho. Vechiul Idaho fusese realist, fatalist. Ghola-ul nu vădea nimic de acest fel. Ca și când carnea îi fusese complet curățată. Era o suprafață nouă, imaculată, pe care tleilaxu scriseseră... ce?

Își dădu seama, în clipa aceea, de pericolele pe care le putea ascunde acest dar. Ghola-ul era o creație tleilaxu. Tleilaxu dădeau dovadă de o stupefiantă lipsă de inhibiții în tot ce creau. Acțiunile lor erau adesea călăuzite doar de o curiozitate fără limite. Pretindeau că pot construi *orice* pornind de la un material uman brut adecvat, diavoli sau sfinți. Vindeau mentați-ucigași. Reușiseră să obțină un medic asasin care nu era aservit inhibițiilor Școlii Suk ce interziceau vătămarea unei ființe umane. La comandă, puteau să furnizeze slugi devotate, jucării erotice pentru toate gusturile, soldați, generali, filozofi și, ocazional, chiar și câte un moralist.

Paul se uită spre Edric și întrebă:

– De ce pregătire a beneficiat acest dar?

– Cu voia Domniei-Tale, răspunse Edric, tleilaxu au găsit de cuviință să facă din acest ghola un mentat și un filozof zensunnit, gândind că, astfel, îi vor spori și mai mult iscusința în mânuirea sabiei.

– Și-au izbutit?

– Nu știu, Domnia-Ta.

Paul chibzui asupra acestui răspuns. Simțul adevărului îi spunea că Edric credea sincer că ghola-ul era Idaho. Dar mai era și altceva. Apele Timpului, prin care se deplasa Navigatorul, sugerau primejdii nedezvălmuite. *Hayt*. Numele tleilaxu avea o rezonanță periculoasă. Paul se simți îndemnat să refuze darul. În același moment însă știu că nu putea lua această hotărâre. Carnea aceasta avea niște drepturi asupra Casei Atreides – lucru pe care inamicul îl cunoștea prea bine.

– Un filozof zensunnit, rosti gânditor Paul, întorcându-și din nou privirea spre ghola. Ai cugetat asupra rolului și motivațiile tale?

– Am, față de condiția mea, o atitudine de smerenie, Sire. Mintea mi-a fost curățată de toate imperativele trecutului meu de om.

– Cum ai prefera să te numim? Hayt sau Duncan Idaho?
– Domnia-Ta poate să mă numească după cum i-e voia, căci nu sunt un nume.

– Dar nu-ți face plăcere numele Duncan Idaho?

– Cred că acesta a fost numele meu, Sire. Pare să-și aibă încă locul în mine. Totuși..., trezește și rezonanțe curioase. Un nume, cred, va fi comportând și destule lucruri neplăcute, pe lângă cele plăcute.

– Și care este, pentru tine, cel mai plăcut lucru?

În mod neașteptat, ghola-ul râse, apoi răspunse:

– Să descopăr, la alții, semne care-mi dezvăluie cine am fost.

– Deslușești asemenea semne aici?

– O, da, Domnia-Ta. Omul de colo, Stilgar, se frământă între suspiciune și admirație. Era prieten cu cel care-am fost, dar, acum, această carne de ghola îi repugnă. Și Domnia-Ta, Sire, l-ai admirat pe cel ce am fost... și i-ai acordat toată încrederea.

– O minte curățată, zise Paul. Cum ar putea o minte curățată să ne facă legământ de credință?

– Legământ, Domnia-Ta? Mintea curățată ia decizii în prezența unor necunoscute, fără cauză și efect. E acesta un legământ?

Paul se încruntă. Era un răspuns Zensunni. Subtil, criptic, întemeiat pe un crez conform căruia activitatea mentală nu putea să aibă o funcție obiectivă. *Fără cauză și efect!* Concepte ca acesta descumpăneau cugetul. *Necunoscute?* Necunoscutele erau prezente în orice decizie. Existau chiar și în viziunile preștiente.

– Ai prefera să-ți spunem Duncan Idaho? întrebă Paul.

– Trăim în funcție de deosebirile dintre noi, Sire. Alege-mi Domnia-Ta numele.

– Atunci, să rămână cel pe care ți l-au dat tleilaxu, hotărî Paul. Hayt – un nume care îndeamnă la prudență.

Hayt se înclină și făcu un pas înapoi.

Cum de și-a dat seama că întrevederea s-a încheiat? se întrebă Alia. *Eu știu asta fiindcă-mi cunosc fratele. Dar n-a existat nici un semn care i-ar fi putut da de înțeles acest lucru, unui străin. S-o fi știut acel Duncan Idaho care se află înlăuntrul lui Hayt?*

Paul se întoarse către Ambasador.

– Am rezervat o reședință pentru Ambasadă. Ne va face plăcere să avem o întrevedere privată cu dumneata de îndată ce ne va fi cu putință. Te vom convoca noi. Îți aducem, totuși, la cunoștință,

înainte de a te informa surse neavenite, că o Cucernică Maică Bene Gesserit, Gaius Helen Mohiam, a fost ridicată de la bordul transspațialului, care a adus delegația Ghildei. Arestarea s-a făcut la ordinul nostru. Prezența ei la bordul acestei nave va constitui unul dintre subiectele discuțiilor pe care le vom purta.

Cu un gest al mâinii, Paul îi aduse la cunoștință Navigatorului că întrevederea luase sfârșit.

– Hayt, adăugă el, rămâi pe loc.

Servitorii Ambasadorului se întoarseră și începură să remorcheze cuva spre ieșirea din sală. Edric deveni mișcare portocalie în gaz portocaliu – ochi, o gură, membre unduind leneș. Paul îl urmări cu privirea până când ultimul membru al delegației părăsi încăperea și ușile înalte se închiseră.

Am făcut-o, gândi el. Am acceptat gholă-ul. Creatura tleilaxu era, fără doar și poate, o momeală, după cum era, probabil, și bătrâna vrăjitoare, Cucernica Maică. Dar venise timpul... timpul redutabililor taroți pe care-i întrevăzuse într-una dintre primele viziuni. Blestemații de taroți, care tulburau apele Timpului până într-atât, încât preștientul cel mai clarvăzător nu mai putea să întrevadă la mai mult de o oră în viitor. Dar nu rareori, își spuse, peștele fură momeala și-i scapă pescarului. Iar taroții îi puteau fi favorabili la fel de bine pe cât îi erau potrivnici. Ceea ce nu putea vedea el, nu putea fi văzut nici de alții.

Gholă-ul aștepta nemișcat, cu capul înclinat într-o parte.

Stilgar urcă treptele podiumului, ascunzându-l vederii lui Paul. În chakobsa, graiul de vânătoare din vremurile trecute ale sietchului, fremenul spuse:

– Sire, creatura aia din cuvă mi-a dat fiori... Însă acest *dar!*.... Alungă-l, Sire!

– Nu pot, răspunse Paul în aceeași limbă.

– Idaho e mort, sire! Creatura asta nu e Idaho. Lasă-mă să-i iau apa...

– Gholă-ul e problema mea, Stil. Problema ta este prizoniera noastră. Cucernica Maică va trebui să fie păzită cu strășnicie de oamenii pe care i-am învățat cum să reziste la artificiiile Glasului.

– Toate astea nu-mi plac, Sire.

– Voi fi prudent, Stil. Vezi să fii și tu.

– Prea bine, Sire.

Stilgar coborî de pe podium, trecu pe lângă Hayt, adulmecându-l, și părăsi sala.

Răul se cunoaște după miros, gândi Paul. Stilgar înfipseste steagul verde și alb al Atreizilor pe cel puțin zece lumi, dar rămăsese același fremen superstițios, impermeabil la orice sofisticare.

Paul se uită cu atenție la ghola. Darul Ghildei...

– Duncan, Duncan, murmură el, ce ți-au făcut?

– Mi-au dat viață, Domnia-Ta, spuse Hayt.

– Dar în ce scop te-au format și ni te-au oferit? întrebă Paul.

Hayt strânse din buze, apoi răspunse:

– Ca să te distrug.

Sinceritatea răspunsului îl surprindea pe Paul. Dar un mentat zensunnit nici nu s-ar fi putut exprima altfel. Chiar dacă era ghola, un mentat nu putea rosti decât adevărul, mai ales când acest adevăr pornea din seninătatea interioară a zensunnitului. Paul avea în fața lui un calculator uman, ale cărui minte și sistem nervos puteau să îndeplinească funcțiile complexe îndeplinite odinioară de mecanisme mai apoi prohibite și renegate de omenire. Mentat și zensunnit îndemna o dublă garanție a onestității... dacă nu cumva tleilaxu inseraseră ceva și mai straniu în acest ghola.

Pentru ce, de pildă, îl înzestraseră cu ochi mecanici? Tleilaxu pretindeau, firește, că ochii de metal sunt superiori celor adevărați. Dar, în acest caz, era de mirare că nu recurgeau ei înșiși în asemenea ochi.

Paul aruncă o privire în direcția ferestruicii de observație a Aliei. În clipa aceasta ar fi dorit-o pe sora sa alături de el, cu pozele ei neîmpovărate de sentimentul responsabilității și al datoriei.

Își strămută atenția la ghola. Nu era un dar oarecare. Dădea răspunsuri cinstite la întrebări periculoase.

N-are nici o importanță că-l știu a fi o armă menită să mă lovească, își spuse.

– Ce-ar trebui să fac pentru a mă apăra? întrebă, renunțând la pluralul majestății, ca și când i-ar fi adresat întrebarea lui Duncan Idaho.

– Să mă alungi, Domnia-Ta.

Paul clătină din cap.

– Cum înțelegi să mă distrugi?

Hayt se uită la gărzile care se apropiaseră de podium după plecarea lui Stilgar. Se întoarse, își plimbă privirea prin sală, apoi își aținti din nou ochii metalici asupra lui Paul și dădu din cap.

– Locul acesta-i potrivit pentru cineva care vrea să stea departe de oameni, spuse el. E un loc care te duce cu gândul la o asemenea putere, încât nu-l poți privi cu seninătate decât amintindu-ți că orice lucru e limitat. Puterile profetice ale Domniei-Tale te-au îndreptat spre acest loc?

Paul ciocăni cu vârfurile degetelor pe brațele tronului. Mentatul căuta informații, dar întrebarea lui îl tulburase.

– Mă aflu aici în urma unor decizii ferme... și nu neapărat datorită celorlalte... facultăți ale mele.

– Decizii ferme... Ele călesc viața unui om. Un metal nobil poate fi decălit încălzindu-l, apoi lăsându-l să se răcească încet, fără a-l scufunda în apă.

– Încerci să-mi abatăți atenția cu sporovăieli zensunnite?

– Filozofia Zensunni, Sire, explorează alte căi decât cele ale diversiei și ale spectacolului.

Paul își umezi buzele, inspiră adânc și-și ordonă gândurile conform echilibrului mentatic. Toate răspunsurile erau negative. Cei care-i oferiseră darul nu se așteptau să facă o pasiune pentru ghola, neglijându-și celelalte îndatoriri. Nu, nu despre asta era vorba. Dar de ce un mentat zensunnit? Filozofie... parabole... contemplație... căutare interioară... Își dădu seama de sărăcia datelor de care dispunea.

– Avem amândoi nevoie de mai multe informații, murmură el.

– Informațiile necesare unui mentat nu se depun pe el ca polenul pe-o mantie când treci printr-un câmp cu flori, spuse Hayt. Trebuie să alegi cu grijă fiecare grăunte și să-l examinezi cu lupa.

– Va trebui să mă înveți și pe mine retorica asta Zensunni, spuse Paul.

Ochii metalici avură o scânteiere, apoi Hayt zise:

– Domnia-Ta, poate că tocmai asta se urmărește.

Ca să-mi slăbească voința cu vorbe și idei? se întrebă Paul.

– Abia când devin acțiuni trebuie să te temi de idei, spuse.

– Alungă-mă, Sire! rosti Hayt și în vocea lui răzbătu grija lui Duncan Idaho pentru „Domnișorul” de odinioară.

Paul se simți prins în capcana acestei voci. Nu putea să alunge vocea aceasta, chiar dacă aparținea unui ghola.

– Vei rămâne, hotărî el, și vom fi, amândoi, foarte atenți.

Hayt se înclină supus.

Paul își înălță privirea spre mica fereastră în spatele căreia se afla sora sa, rugând-o din ochi să-l despovăreze de acest dar și să-i afle secretul. Gholă erau strigoi de speriat copiii. Nici măcar nu-i trecuse prin cap că va cunoaște vreunul. Pentru a-l cunoaște pe acesta, trebuia să-și depășească sentimentul de compasiune... Și nu era sigur că va fi în stare. *Duncan... Duncan...* Unde era Idaho în această carne pe potriva trupului său? Nu, nu era carne... era un giulgiu sub formă de carne! Adevăratul Idaho rămăsese mort pe vecie în străfundurile unei caverne arrakiene. Doar fantoma lui privea acum prin ochii de metal ai ghola-ului. Două ființe sălășluiau la un loc în această carne înviată din morți. Iar una dintre ele era o amenințare ale cărei natură și putere se ascundeau îndărătul unor văluri fără asemuire.

Închizând ochii, Paul lăsa viziuni vechi să i se cearnă în conștiință, simțind esențele dragostei și ale urii învolburându-se într-o mare zbuciumată din care nici o stâncă, nici un recif nu se înălțau deasupra haosului. Nu exista nici un loc din care să poți cuprinde cu privirea tumultul.

De ce nu mi l-a înfățișat nici o viziune pe acest nou Duncan Idaho? se întrebă. Ce ar putea împiedica un oracol să vadă în Timp? Alte oracole, de bună seamă.

Deschise ochii și întrebă:

– Hayt, ai darul precogniției?

– Nu, Domnia-Ta.

Vocea avea accentul sincerității. Firește, era posibil ca ghola-ul să-și ignore această abilitate. Dar asta i-ar fi distorsionat funcțiile de mentat... Ce ascundeau toate acestea?

Vechile viziuni îl năpădiră iarăși pe Paul. Trebuia să opteze pentru calea cumplită? Deformațiile Timpului păreau să-l indice pe ghola în acel viitor hidos. Era condamnat la acea cale, indiferent ce-ar fi făcut?

Retrage-te... retrage-te... retrage-te. Gândul îi răsuna ca un dangăt de clopot în minte.

Sus, Alia stătea cu bărbia sprijinită în mâna stângă, fără a-și lua privirea de la ghola. Hayt exercita asupra ei o atracție magnetică. Readucându-l la viață, tleilaxu îi redaseră tinerețea – o pulsație, o inocență care o atrăgeau. Înțelesese rugămintea mută pe care i-o adresase Paul. Când oracolele se dovedesc neputincioase, ești nevoit să recurgi la spioni și la puterile fizice. O uimea, totuși,

dorința ei de a se preta la această provocare. Mai mult, simțea că dorea să se apropie de acest om nou, poate chiar să-l atingă.

E la fel de periculos pentru mine ca și pentru Paul, gândi.

Adevărul suferă dacă-i analizat prea mult

Vechi proverb fremen

– CUCERNICĂ MAICĂ, mă cutremur să te întâlnesc în asemenea circumstanțe, spuse Irulan.

Stătea în pragul celulei, observând interiorul după tipicul Bene Gesserit. Era un cub cu latura de trei metri, care fusese tăiat cu laserul în roca brună de sub Citadela lui Paul. Mobilierul era alcătuit dintr-un singur scaun de nuiele, pe care ședea Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, o saltea cu o pătură cafenie, peste care erau etalate cartonașe din nou Tarot al Dunei, un robinet cu apometru, deasupra unui vas de reciclare, și un closet fremen prevăzut cu izolații de etanșare. Totul era promiscuu, rudimentar. Patru licuriglobluri zăbrelite în colțurile tavanului difuzau o lumină galbenă.

– I-ai dat de veste Doamnei Jessica? întrebă Cucernica Maică.

– Bineînțeles, dar nu cred că va ridica un deget împotriva fiului ei, răspunse Irulan.

Privi taroții. Cărțile arătau că atotputernicii erau surzi la rugăminți. Cartea Marelui Vierme se afla lângă cea a Nisipurilor Pustii. Se recomandă răbdare.... *era nevoie de taroți ca să știi asta?*

Afară, un gardian le supraveghea prin fereștruica de meta-sticlă a ușii. Irulan nu se îndoia că întrevederea era urmărită și de alții, cu alte mijloace. Reflectase îndelung înainte de a se încumeta să vină în acest loc. Dar neimplicarea comporta alte pericole.

Înainte de venirea lui Irulan, Cucernica Maică nu-și întrerupsese meditația *prajna* decât pentru a consulta, când și când, taroții. Deși avea presimțirea că nu va mai părăsi vie Arrakisul, izbutise, în felul acesta, să dobândească un oarecare calm. Oricât de limitate ar fi fost puterile ei profetice, apele tulburi nu erau decât ape tulburi. Și, oricum, îi rămânea Litania împotriva Fricii.

Mai avea încă de evaluat importanța exactă a acțiunilor care o aduseseră în această celulă. Bănuieli sumbre i se vălureau în

mente (iar taroții păreau să le confirme). Era cu putință ca Ghilda să fi pus totul la cale?

Un Qizara în mantie galbenă, cu capul ras pentru portul turbanului, o așteptase pe puntea de recepție a transspațialului. Avea fața rotundă, cu pielea tăbăcită de soarele și vântul Arrakisului, și ochi mici, complet albaștri. Un steward slugarnic tocmai îi turna într-o cană cafea de mirodenie. Qizara-ul ridicase capul, o privise o clipă, apoi lăsase jos cana.

– Ești Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam?

Repetând aceste cuvinte în gând, retrăi dintr-o dată întreaga scenă.

O tresărire de spaimă făcuse să i se contracte gâtul. Cum de aflate acest zbir imperial de prezența ei la bordul transspațialului?

– Ni s-a adus la cunoștință că te afli pe navă, spuse Qizara-ul. Ai uitat că ți s-a interzis să mai pui vreodată piciorul pe solul sfintei planete?

– Nu sunt pe solul Arrakisului, replică ea. Mă aflu la bordul unui transspațial al Ghildei, în spațiul liber.

– Nu există spațiu liber.

Percepu clar, în tonul lui, amestecul de ură și suspiciune.

– Muad'Dib domnește pretutindeni, adăugă el.

– Destinația mea nu e Arrakisul.

– Destinația tuturor e Arrakisul, spuse Qizara-ul.

O clipă, ea se temu că se va apuca să-i recite itinerarul mistic al pelerinilor. Transspațialul adusesese câteva mii.

Dar Qizara-ul scoase din interiorul mantiei o amuletă de aur, o sărută, o duse mai întâi la frunte, apoi și-o lipi de urechea dreaptă, părând să asculte. Brusc, vârî amuleta în mantie.

– Ți se ordonă să-ți strângi bagajele și să mă însoțești la sol.

– Dar n-am nici o treabă aici!

În momentul acela avu bănuiala că Ghilda trădase... sau că era victima unei manevre datorate puterilor secrete ale Împăratului sau ale surorii sale. Poate că Navigatorul nu fusese în stare să ascundă vederii lui Muad'Dib conspirația. Iar Alia, Monstruozitatea, posedă toate facultățile unei Cucernice Maici Bene Gesserit. Cine putea cunoaște rezultatul unirii acestor puteri cu ale fratelui ei?

– În clipa asta! se răsti Qizara-ul.

Totul, în ea, se opunea unui nou contact cu această blestemată planetă a nisipurilor. Această planetă, unde Doamna Jessica

îndrăznise să se întoarcă împotriva Comunității Surorilor. Această planetă, unde Bene Gesseritul îl pierduse pe Paul Atreides, Kwisatz Haderachul, produsul final al nenumăratelor generații de selecție genetică.

În clipa asta, se văzu nevoită să încuviințeze.

– Fără zăbavă! Insistă Qizarar-ul. Când poruncește Împăratul, toți supușii trebuie să-i dea ascultare.

Așadar, ordinul fusese dat chiar de Paul!

Se gândi să adreseze un protest Navigatorului-Comandant al transspațialului, dar își dădu seama de inutilitatea acestui demers. Ce putea face Ghilda?

– Împăratul, spuse ea, m-a amenințat cu moartea dacă voi mai pune vreodată piciorul pe Dune. Ai spus-o și dumneata. Obligându-mă să debarc, mă condamni.

– Destul cu vorba! porunci Qizara-ul. Așa a fost sorocit.

Asta era interpretarea pe care-o dădeau totdeauna poruncilor Împăratului, își aminti ea. *Sorocire!* Conducătorul sanctificat, a cărui privire putea scruta viitorul, vorbise. Ce trebuia să se întâmple avea să se întâmple. El *văzuse...*

Și, cu senzația exasperantă că fusese prinsă într-o pânză de păianjen pe care-o urzise chiar ea, trebuise să se supună.

Iar pânza de păianjen se concretizase în această celulă, unde Irulan venise s-o viziteze. Observă că Prințesa părea să fi îmbătrânit întrucâtva de la întâlnirea pe Wallach. Grijile îi adăugaseră câteva riduri mărunte la colțurile ochilor. Ei bine... era timpul să verifice dacă această Soră Bene Gesserit avea de gând să-și respecte jurămintele.

– Am avut ocazia să locuiesc în condiții și mai mizere, spuse, ridicând mâinile și mișcându-și degetele, ca și când ar fi fost agitată. Vii din partea Împăratului?

Irulan interpretează imediat mesajul degetelor și-i dădu răspuns pe aceeași cale, în timp ce spunea:

– Nu... Am venit de îndată ce-am auzit că te afli aici.

– Nu crezi că Împăratul se va mânia? întrebă Cucernica Maică. Și, din nou, degetele ei se mișcară: grăbite, imperative, anxioase.

– Să se mânie! Ți-am fost elevă, ca și mama sa. Crede că-ți voi întoarce spatele, ca ea?

Și degetele lui Irulan schițară scuze, rugăminți.

Cucernica Maică oftă. Aparent, nu era decât oftatul unei prizoniere care-și deplângea soarta, dar de fapt era un comentariu

la răspunsul lui Irulan. Nu putea fi nici o speranță ca prețioasa configurație genetică a Împăratului Atreides să fie păstrată prin intermediul acestui instrument. În pofida frumuseții sale, Prințesa era deficitară. În trupul care exercita atâta atracție sexuală trăia o scorpie plângăreață, care puneă mai mult preț pe vorbe decât pe acțiuni. Totuși, Irulan rămânea o Bene Gesserit, iar Surorile aveau în rezervă anumite tehnici care le permiteau să se asigure că și cei mai slabi vectori ai Comunității vor fi în măsură să-și îndeplinească funcțiile.

Sub camuflajul unei discuții despre condițiile de detenție – o saltea mai moale, hrană mai bună –, Cucernica Maică puse la lucru întregul arsenal al persuasiunii Bene Gesserit și-și transmise ordinele: trebuia explorată posibilitatea unei încrucișări între frate și soră. Irulan fu cât pe ce să leșine.

– Trebuie să mi se lase și mie o șansă! pledară degetele ei.

– Ai avut-o! veni răspunsul Cucernicei Maici.

Și bătrâna trecu la precizarea instrucțiunilor. Era vreodată Împăratul mânios pe concubina sa? Puterile sale făceau din el, cu siguranță, o ființă singuratecă. Cui i se putea adresa în nădejdea de a fi înțeles? Surorii sale, firește. Era la fel de însingurată ca și el. Această situație trebuia exploatată. Trebuiau create cât mai multe prilejuri pentru a-i apropia unul de altul. Trebuiau aranjate întâlniri intime. De asemenea, trebuia examinată posibilitatea eliminării concubinei. Durerea făcea să dispară barierele convenționale.

Irulan protestă. Dacă Chani era ucisă, bănuielile aveau să cadă, în mod inevitabil, asupra Prințesei Consoarte. În plus, mai erau și alte probleme. Chani trecuse de curând la un vechi regim alimentar fremen, presupus a favoriza fertilitatea, iar asta elimina orice posibilitate de a-i mai administra substanțele anticoncepționale. Suprimarea contraceptivelor avea s-o facă pe Chani și mai fertilă.

Cucernica Maică abia reuși să-și ascundă furia provocată de această veste, în timp ce degetele ei formulau noi întrebări. Pentru ce Irulan nu-i comunicase acest lucru încă de la începutul întrevederii? Cum putea Irulan să dea dovadă de atâta stupiditate? Dacă Chani concepea și dădea naștere unui fiu, Împăratul avea să-l declare moștenitor!

Din nou, Irulan protestă: cunoștea foarte bine pericolele, dar se putea ca genele să nu fie iremediabil pierdute.

Altă afurisită de stupiditate! izbucni Cucernica Maică. De unde puteau ști ce factori inhibitori sau ce derivații genetice putea

introduce Chani din cauza originii ei fremene? Comunitatea avea nevoie numai de linia pură! Pe de altă parte, un moștenitor ar fi reînviat ambițiile lui Paul, l-ar fi împins la noi inițiative de consolidare a Imperiului. Nu, conspirația nu putea îngădui să se ajungă la o asemenea stare de lucruri.

Irulan, încercând să se apere, vru să știe cum ar fi putut-o împiedica pe Chani să încerce acel regim fremen.

Dar Cucernica Maică nu era dispusă să dea dovadă de indulgență. Îi transmise lui Irulan instrucțiuni precise asupra modului în care trebuia înfruntată această nouă amenințare. Dacă Chani reușea să rămână însărcinată, trebuia să i se introducă un abortiv în mâncare sau în băutură. Dacă nu era cu putință, nu mai rămânea decât să fie asasinată. În nici un caz nu trebuia lăsată să dea naștere unui moștenitor al tronului.

Irulan obiectă că administrarea unui abortiv ar fi fost la fel de periculoasă ca un atac deschis contra concubinei. Tremura numai la gândul de-a încerca s-o ucidă pe Chani.

Irulan dădea înapoi din cauza pericolului? întrebă Cucernica Maică, și degetele ei exprimară cel mai profund dispreț.

Furioasă, Irulan replică prin semne că era conștientă de valoarea ei ca agent în casa regală. Erau conspiratorii dispuși să piardă un agent atât de prețios? Erau dispuși să renunțe la ea? Cum sperau, în acest caz, să-l mai poată supraveghea îndeaproape pe Împărat? Sau reușiseră să infiltreze un alt agent în Citadelă? Asta era? Aveau de gând să se servească de ea în disperare de cauză și pentru ultima oară?

Într-un război, valorile își schimbă raporturile, răspunse Cucernica Maică. Cel mai mare pericol era asigurarea continuității Casei Atreides printr-o dinastie. Comunitatea Surorilor nu putea să-și asume un asemenea risc. Pericolul ar fi vizat nu numai schema genetică Atreides, ci și Bene Gesseritul, ale cărui programe ar fi suferit secole de dezordine dacă Paul era lăsat să-și mențină familia pe tron.

Irulan înțelegea argumentul, dar nu putea alunga gândul că se luase deja hotărârea de a o sacrifica pe Prințesa Consoartă pentru o cauză superioară. Nu cumva erau lucruri pe care nu le știa despre ghola? tatonă ea.

Cucernica Maică o întrebă dacă credea că Surorile erau proaste. Refuzaseră ele vreodată să-i dezvăluie lui Irulan tot ce *trebuia* să știe?

Nu era un răspuns, desigur, ci mărturisirea unei disimulări, își dădu seama Irulan. Cucernica Maică îi dădea de înțeles că nu putea să-i spună mai mult decât era nevoie să știe.

Dar cum puteau avea certitudinea că ghola-ul era capabil să-l distrugă pe Împărat? întrebă Irulan.

La fel de bine ar fi putut să întrebe dacă melanjul era capabil de distrugere, veni răspunsul Cucernicei Maici.

Era o muștrare cu un mesaj subtil, pricepu Irulan. „Biciul-care-dă-lecții“ Bene Gesserit îi arăta că ar fi trebuit să înțeleagă de mult asemănarea dintre mirodenie și ghola. Melanjul avea o valoare, dar și un preț: obișnuința. Prelungea viața cu anii – cu zecile de ani pentru unii –, însă nu era decât un alt mod de-a muri.

Ghola-ul avea o valoare mortală.

Mijlocul cel mai sigur pentru a împiedica o naștere nedorită, reveni la atac Cucernica Maică, era uciderea presupusei mame înaintea concepției.

Firește, gândi Irulan. Dacă te-ai decis să cheltuiești o anumită sumă, încerci să obții cât se poate mai mult.

Ochii Cucernicei Maici, întunecați de reflexul albastru al dependenței de mirodenie, o fixară pe Irulan, măsurând, așteptând, observând amănunte.

Citește în mine ca într-o carte, își spuse Irulan, tulburată. Ea m-a educat și a putut să mă observe tot timpul. Știe că mi-am dat seama ce fel de decizie s-a luat. Acum nu mă observă decât pentru a vedea cum am să reacționez. Ei bine, ca o Prințesă și o Bene Gesserit!

Izbuti să arboreze un zâmbet, își îndreptă spatele și recită în gând primele cuvinte ale Litaniei împotriva Fricii:

„Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea mărunță, purtătoarea desființării totale. Voi înfrunta frica...”

Regăsindu-și calmul, gândi: *Fie. Să mă sacrifice. Le voi arăta care-i valoarea unei Prințese. Poate că le voi oferi mai mult decât se așteaptă.*

Schimbară încă două-trei fraze banale, pentru a da un sfârșit normal conversației, apoi Irulan părăsi celula.

După plecarea ei, Cucernica Maică se aplecă din nou asupra taroților, reșezând cărțile după Schema Focului. Obținu imediat Kwisatz Haderachul Marelui Arcan cuplat cu Optul Navelor: sibila orbită și trădată. Cărți defavorabile, care prevesteau inițiative neașteptate din partea dușmanilor.

Lăsă cărțile și, agitată, își relua locul pe scaun, întrebându-se dacă mai era încă posibil ca Irulan să-i distrugă.

⁴ *Pentru fremeni, ea reprezintă Figura Pământului, o semizeită al cărei rol este de a proteja treburile de efectele violenței. Ea este Cucernica Maică a tuturor Cucernicelor Maici fremene. Pentru pelerinii care vin la ea ca să le redea virilitatea sau fecunditatea, ea reprezintă și o putere antimentat, dovedind că „analiticul” are limite. Ea întru-chipează tensiunea supremă, este fecioara-prostituată, sarcastică, vulgară, crudă, ale cărei capricii sunt la fel de devastatoare ca o furtună Coriolis.*

Sfânta Alia a Cuțitului, conform **Raportului Irulan**

CA O SANTINELĂ drapată în negru, Alia stătea nemișcată pe platforma sudică a templului ei. Altarul Oracolului, pe care fremenii din cohortele lui Paul îl construiseră lângă unul dintre zidurile Citadelei.

Alia ura acest aspect al vieții sale, dar știa că nu putea abandona templul fără a provoca distrugerea tuturor. Din zi în zi, pelerinii erau tot mai numeroși. Blestemați pelerini! Se îngrămădeau în fața portalului inferior, laolaltă cu tot felul de negustori, vrăjitori de duzină, ghicitori și prezicători, care se chinuiau să-i imite pe Paul Muad'Dib și pe sora sa.

Pachetele roșii și verzi conținând cărțile de joc ale Tarotului Dunei constituiau, observă Alia, marfa de predilecție oferită de vânzătorii ambulanți. Problema Tarotului continua s-o intrige. Cine introdusese jocul pe piața Arrakisului? Pentru ce deveniseră taroții atât de populari la timpul acesta și în locul acesta? Ca să tulbure Timpul? Dependența de mirodenie conferea o oarecare sensibilitate la premoniție. Predispoziția fremenilor pentru fenomenele stranii era de notorietate. Putea fi considerat întâmplător faptul că mulți dintre ei se îndeletniceau, pe ici pe colo, cu divinația și cu interpretarea feluritelor semne? Alia hotărî să caute răspuns la toate acestea cu primul prilej.

Dinspre sud-est venea o adiere de vânt, un suflu atenuat de bariera stâncoasă a Scutului de Piatră, care se întrezărea ca o linie

portocalie în pâcla de praf fin luminat de soarele ce se apropia de asfințit. Era un vânt cald, aproape fierbinte în obrazii Aliei, un vânt care o făcea să-i fie dor de nisipuri, de siguranța spațiilor deschise.

Ultimii credincioși coborau acum imensele trepte de piatră verde dinspre portalul inferior. Grupuri mici se opreau, pe alocuri, în fața tarabelor cu suveniruri și amulete sfinte. Câțiva pelerini zăboveau să mai consulte câte un vrăjitor mărunț. Cu toții – pelerini, suplicanți, gură-cască, fremeni, negustori – formau un șuvoi unduitor ce se prelingea spre marea alee străjuită de palmieri care ducea în centrul orașului.

Alia îi recunoștea cu ușurință pe fremeni după expresia încremenită, de venerație superstițioasă, a feței și după felul aproape sălbatic în care se țineau departe de ceilalți. Pentru ea, fremenii erau, deopotrivă, o forță și o amenințare. Continuau să captureze viermii uriași ai nisipurilor, pentru transport, pentru distracție și pentru sacrificiu. Erau ostili pelerinilor de pe alte lumi, îi tolerau cu greu pe orășenii din grabene și doline, urbeau cinismul pe care-l percepeau la vânzătorii ambulanți. Nimeni, nici măcar în mulțimea care viermuia împrejurul templului, nu s-ar fi încumetat să provoace un fremen. Deși nu se semnalaseră niciodată încăierări cu cuțite în preajma Locurilor Sfinte, nu rareori se descopereau cadavre... mai târziu.

Praful ridicat de nenumăratele picioare avea un iz de cremene, care spori dorul Aliei de întinderile nesfârșite ale bledului. Simțul trecutului părea să fi fost redeșteptat în ea de venirea ghola-ului.

În zilele fără probleme dinaintea ascensiunii la tron a fratelui ei, cunoscuse bucuria, plăcerea lucrurilor mărunte, încântarea unei dimineți răcoroase sau a unui apus de soare... avusese timp pentru toate. Timp... timp... Până și pericolul fusese mai bun pe vremea aceea. Era un pericol clar, căruia i se cunoșteau sursele. Nu fusese niciodată nevoie, în acele zile trecute, să forțezi limitele preștiinței, să lupți împotriva unor văluri din ce în ce mai opace ca să întrezărești frânturi de viitor.

Bine ziceau fremenii sălbatici: „Patru lucruri nu pot fi ascunse: dragostea, fumul, un stâlp de foc și un om în deșert.“

Cuprinsă brusc de nervozitate, Alia părăsi platforma și, retrăgându-se în umbra Altarului, porni de-a lungul balconului care domina profunzimile opalescente ale Sălii Oracolelor. Nisipul scrâșnea ușor sub tălpile ei. *Suplicanții cărau întotdeauna nisip în Camerele Sacre!* Fără a da vreo atenție servitorilor, gărzilor,

novicilor și omniprezenților sicofanți ai Qizaratului, apucă pe scara în spirală care urca spre apartamentele ei. O dată ajunsă printre divane, covoare groase, draperii și amintiri din deșert, expedie amazoanele fremene pe care Stilgar i le impusese drept gărzi personale. *Mai degrabă câini de pază!* De îndată ce amazoanele dispărură, nu fără bodogăneli și proteste, dar temându-se mai tare de ea decât se temeau de Stilgar, Alia se dezbracă și, păstrând asupra ei doar cristaiul din teaca atârnată de gât, intră în baie.

Acum, știa asta, el era aproape – acea siluetă de umbră a unui bărbat, pe care-o simțea în viitorul ei, fără însă a putea s-o distingă cu adevărat. O formă-umbră, lipsită de carne. Neputința facultăților ei preștiente o exaspera. Îl simțea numai în momente neașteptate, atunci când sonda existențele altora. Ori dădea peste silueta aceea încețoșată în locuri întunecate și pustii, atunci când inocența se contopea cu dorința. Îi ghicea prezența undeva, chiar în spatele unui orizont care oscila neîncetat și avea senzația că, dacă ar fi izbutit să-și amplifice puterile până la o intensitate pe care încă n-o atinseseră niciodată, ar fi putut să-l vadă. Pentru că el era *acolo* – un asalt permanent asupra conștiinței ei: sălbatic, periculos, imoral.

Intră în cadă și se lăsa învăluită de aerul cald, saturat de umiditate. Baia era o deprindere pe care o preluase de la nenumăratele entități memoriale ale Cucernicelor Maici care, în mintea ei, erau ca niște perle înșirate pe un colier strălucitor. Apa, apa caldă îi acoperea trupul. Plăcile de faianță verde ornamentate cu pești roșii alcătuiau o ambianță marină în jurul căzii îngropate. Era atâta apă în locul acesta, încât un fremen de pe vremuri ar fi turbat de mânie văzând-o folosită doar de plăcerea scăldatului.

El era aproape.

Nu, își spuse, nu era decât efectul încleștării dintre dorință și castitate. Carnea ei dorea un bărbat. Sexul păstra prea puține mistere pentru o Cucernică Maică fremenă care prezidase atâtea orgii de sietch. Percepția *tau* a celorlalte euri ale ei putea să-i prezinte orice amănunt spre care-ar fi mânat-o curiozitatea. Această impresie de apropiere nu putea fi altceva decât chemarea cărnii spre carne.

Apa caldă provoca o letargie împotriva căreia lupta nevoia de acțiune.

Brusc, Alia ieși din cadă și, goală, șiroind de apă, trecu în sala de antrenament aflată perete în perete cu dormitorul. Era o încăpere

dreptunghiulară, cu tavanul format dintr-un luminator, plină cu instrumentele – de la cel mai rudimentar la cel mai subtil – care îi permiteau unei Bene Gesserit să atingă faza ideală de pregătire fizică și psihică. Se aflau acolo amplificatoare mnemonice, moriști digitale ixiene pentru întărirea și sporirea sensibilității degetelor de la mâini și picioare, sintetizatoare olfactive, sensibilizatoare tactile, câmpuri de gradient de temperatură, detectoare de ticuri pentru combaterea obișnuințelor detectabile, monitoare de unde alfa, sincronizatoare de percepție pentru analiză vizuală...

Pe unul dintre pereți scrisese ea însăși, cu vopsea mnemonică și caractere de zece centimetri, principiul de bază al Crezului Bene Gesserit:

„Înainte noastră, ansamblul metodelor de învățământ era contaminat de instinct. Noi am învățat cum să învățăm. Înainte noastră, cercetătorii dominați de instinct nu posedau decât un interval de atenție limitat – adesea, doar la durata unei vieți. Ei n-ar fi fost în stare să elaboreze proiecte care să acopere până la cincizeci de generații sau mai mult. Iar conceptul educației complete a sistemelor muscular și nervos era ca și inexistent.“

De cum trecu pragul sălii de antrenament, Alia își văzu propria sa reflecție multiplicată de mii de ori în prismele de cristal ale oglinzii de scrimă ce se rotea în centrul manechinului-țintă. Privi sabia lungă, care aștepta în suportul ei de lângă manechin, și gândi: *Da! Asta am să fac! O să mă antrenez până la epuizare. Să-mi istovesc carnea și să-mi limpezesc mintea!*

Luă sabia în mâna dreaptă, cumpănind-o. Cu stânga, trase cristaiul din teaca agățată de gât, apoi, cu vârful sabiei, apăsă pe butonul de activare a aparatului de exercițiu. Aura câmpului de forțe care constituia scutul defensiv al țintei învălui manechinul, respingând lama.

Prismele scânteiară și ținta alunecă spre stânga. Alia îi urmări mișcarea cu sabia întinsă, gândind, ca și în alte dăți, că manechinul părea aproape însuflețit. Dar, desigur, ținta nu conținea decât servomotoare și circuite reflectoare complexe, calculate pentru a fenta, a distra atenția și a-l obliga pe scrimer la concentrare și vigilență. Manechinul era un instrument reglat să reacționeze în funcție de reacțiile ei, un anti-eu care se mișca după cum se mișca ea, parându-i atacurile, schimbându-și poziția, contraatacând.

În prismele țintei, multe lame păreau s-o atace, dar numai una era reală. Alia îi pară dibaci lovitura și-și strecură sabia cu viteza

necesară pentru a străpunge scutul energetic. Undeva, printre prisme, se aprinse brusc o lumină roșie... distracție suplimentară.

Aparatul contraatacă, ceva mai rapid decât înainte, reacționând la punctul marcat.

Alia execută o paradă și, abandonând orice prudență, pătrunse în zona periculoasă, lovind și marcând cu cristaiul.

Două lumini străluceau dinspre prisme.

Manechinul își spori și mai mult viteza, avansând pe roțile, atras ca un magnet de mișcările sabiei și corpului Aliei.

Atac... Paradă... Contră...

Atac... Paradă... Contră...

Patru lumini erau aprinse acum, și manechinul devenea din ce în ce mai periculos și rapid, imprevizibil.

Cinci lumini.

Sudoarea strălucea pe corpul Aliei. Alia trăia acum într-un univers diferit, limitat de atacuri și riposte, fulgerări de lame, reflexe de lumină în prisme. Nu vedea decât ținta, nu simțea decât contactul tălpilor ei goale cu solul.

Atac... Paradă... Contră...

Șase lumini... șapte...

Opt!

Niciodată nu riscase să meargă până la opt.

Într-un colț al minții îi apăru brusc un sentiment de pericol. Aparatul pe care îl înfrunta, acest ansamblu de prisme și relee, nu putea să gândească, nu știa de prudență, nu simțea remușcări. Și era dotat cu o lamă adevărată. Altminteri, exercițiul n-ar mai fi avut nici o valoare. Lama manechinului putea răni, putea ucide. Cei mai buni spadasi ai Imperiului nu-și permiteau niciodată să înfrunte ținta mai departe de șapte lumini.

Nouă!

Un sentiment de exaltare supremă puse stăpânire pe Alia. Lama adversă și ținta nu mai erau decât un vârtej încetoșat. Sabia din mâna ei părea că prinsese viață. Iar ea devenise o anti-țintă. Nu ea mânuia sabia; sabia o mânuia pe ea.

Zece!

Unsprezece!

Ceva fulgeră pe lângă umărul ei, încetini la atingerea scutului țintei, îl traversă și lovi butonul de dezactivare. Luminile se stinseră. Prismele și ținta se imobilizară.

Se întoarse furioasă și în același timp conștientă de extraordinara precizie cu care fusese aruncat cuțitul. Viteza fusese calculată cu cea mai mare exactitate pentru a penetra câmpul. Aruncat o idee mai tare, cuțitul ar fi fost respins, deviat.

Și, pentru a dezactiva aparatul, vârful lamei trebuise să atingă un punct milimetric de pe o țintă cu unsprezece lumini aprinse!

Alia își simți emoțiile și tensiunile deconectându-se, parcă ai-doma manechinului. Nu fu deloc surprinsă la vederea celui care lansase cuțitul.

Paul stătea în pragul ușii, cu Stilgar la trei pași în spatele lui. Ochii mijiți ai fratelui ei scăpărau de mânie.

Alia își dădu seama că era goală, dădu să se acopere, dar se răzgândi, găsind amuzantă ideea. Oricum, ceea ce ochii văzuseră nu se mai putea șterge. Încet, vârî cristaiul în teacă.

– Trebuia să-mi închipui, rosti ea.

– Presupun că ești conștientă la ce pericol te-ai expus, zise Paul.

Continua să-i studieze emoțiile, observându-i atent chipul și corpul: buzele pline, umede, pielea îmbujorată de efort. Imaginea pe care i-o oferea în acest moment Alia era de o feminitate descumpănitoare, o feminitate pe care n-o asociase niciodată cu persoana surorii sale. Îl încercă un sentiment straniu. Corpul acesta nu mai corespundea unui cadru familiar pe care-l crezuse imuabil.

– A fost curată nebunie, mârâi Stilgar, avansând până în dreptul lui Paul.

Cuvintele erau furioase, dar Alia desluși uimire și admirație în glasul și în ochii fremenului.

– Unsprezece lumini, rosti Paul, clătinând din cap.

– Aș fi ajuns la douăsprezece dacă nu te băgai, replică ea, apoi, simțind cum pălește sub privirea lui fixă, adăugă: De ce-ar mai fi prevăzute afurisitele astea de aparate cu atâtea lumini, dacă nu pentru a le încerca?

– O Bene Gesserit întreabă despre motivațiile care stau la baza unui sistem deschis? întreabă cu prefăcută mirare Paul.

– Îmi închipui că n-ai încercat niciodată mai mult de șapte! zise ea, cuprinsă iar de mânie. Privirea lui iscoditoare începea s-o irite.

– O singură dată, spuse Paul. Gurney Halleck m-a surprins la zece. Pedepsa pe care mi-a aplicat-o a fost destul de jenantă ca să nu ți-o pot relata. Și, dacă tot a venit vorba despre lucruri jenante...

– Data viitoare, poate c-o să catadicsiți să vă anunțați, zise ea.

Trecu pe lângă Paul, în dormitor, îmbracă repede o robă gri și începu să-și perie părul în fața oglinzii. Se simțea sleită, cuprinsă de tristețe – o tristețe ca după un act sexual. Nu-și dorea decât să mai facă o baie... și să doarmă.

– De ce-ați venit? întrebă.

– Sire, rosti Stilgar.

O inflexiune ciudată în glasul lui o făcu pe Alia să se întoarcă și să-l privească lung.

– Oricât de curios ar părea, spuse Paul, ne aflăm aici la sugestia lui Irulan. Este încredințată, și unele informații pe care le deține Stilgar par să confirme faptul, că dușmanii noștri pregătesc o tentativă capitală de...

– Sire! repetă Stilgar, ceva mai apăsător.

Paul îi adresă o privire întrebătoare, în timp ce Alia nu-l slăbea din ochi pe bătrânul Naib. În momentul acesta, era intens conștientă de primitivismul lui. Stilgar credea într-o lume supranaturală, aflată la doi pași de el. O lume care-i vorbea într-un limbaj simplu, păgân, risipind orice îndoială. Universul natural în care exista Stilgar era aprig, de nestăpânit, lipsit de morala comună a Imperiului.

– Da, Stil, zise în sfârșit Paul. Vrei să-i spui tu de ce-am venit?

– Nu cred că e momentul să discutăm despre asta, răspunse Stilgar.

– Ce nu-ți convine, Stil?

Fără a-și lua ochii de la Alia, Stilgar rosti:

– Sire ... ești orb?

Paul se întoarse spre sora sa, năpădit de un brusc sentiment neplăcut. Dintre toți apropiații lui, numai Stilgar se încumeta să-i vorbească astfel, și numai când era silit de împrejurări.

– Fata asta are nevoie de un bărbat! spuse Stilgar dintr-o suflare. Dacă nu-și află pereche, și încă degrabă, n-o să fie bine!

Alia întoarse brusc spatele, simțind cum i se aprinde fața. *Cum de i-a reușit?* se întrebă. Autocontrolul ei Bene Gesserit fusese neputincios. Cum de putuse Stilgar să-i provoace această reacție? El nu stăpânea Glasul. Se simțea cuprinsă de panică amestecată cu furie.

– Ascultați-l pe marele Stilgar! spuse ea, rămânând cu spatele la ei, conștientă de tonul arțăgos al vocii și incapabilă să-l ascundă. Sfaturi pentru fetele tinere, oferite de Stilgar, fremenul!

– Vă iubesc pe amândoi deopotrivă, așa că trebuie să vorbesc, spuse Stilgar cu un glas plin de demnitate. Dac-aș fi fost orb la simțămintele bărbaților și-ale femilor, n-aș fi ajuns niciodată conducător printre fremeni. Pentru asta nu-i nevoie de puteri misterioase.

Paul cântări spusele lui Stilgar, gândindu-se la propria sa reacție, indiscutabil masculină, ceva mai înainte, la vederea surorii sale. Da, Alia avusese ceva de femelă în rut, ceva de sălbăticiune cuprinsă de frenezie sexuală... De ce intrase goală în sala de antrenament? Și de ce-și riscase viața printr-un exces de curaj? Unsprezece lumini aprinse! Manechinul-țintă era un automat, un simulacru, dar purta în el toți fermentii ororii. Deși era un obiect al prezentului, păstra în structura lui ceva din imoralitatea vremurilor trecute. Odinioară, asemenea aparate erau ghidate de o inteligență artificială, de creieri electronici: Jihadul Butlerian eliminase toate astea, dar nu izbutise să elimine aura de viciu aristocratic care învăluia folosirea acestor mecanisme.

Stilgar avea dreptate, firește. Trebuiau să-i găsească Aliei un partener.

– O să am eu grijă, spuse. Alia și cu mine vom discuta despre asta mai târziu... între patru ochi.

Alia se întoarse și-și aținti privirea asupra fratelui ei. Știa cum îi funcționa mintea și înțelegea că problema ei făcea obiectul unei decizii de mentat, o decizie care era rezultatul nenumăratelor date analizate de calculatorul uman. Era ceva inexorabil, asemenea mișcării planetelor. Demersurile mentaților constituiau o părticică din ordinea universului, erau inevitabile și, adesea, cutremurătoare.

– Sire, rosti Stilgar, poate c-ar trebui să...

– Nu acum! îl întrerupse Paul. Acum avem alte probleme.

Conștientă că nu-și putea înfrunta fratele pe terenul logicii, Alia își alungă din minte ultimele gânduri și, cu luciditate Bene Gesserit, întrebă:

– Zici că Irulan v-a trimis?

Și, brusc, avu sentimentul amenințării conținute în aceste cuvinte.

– Indirect, răspunse Paul. Informația pe care ne-a transmis-o confirmă bănuielile noastre: Ghilda este pe punctul unei tentative de capturare a unui vierme de nisip.

– Unul mic, cu care să încerce amorsarea unui ciclu al mirodenei pe o altă lume, completă Stilgar. Ceea ce înseamnă că au găsit o lume pe care ei o consideră prielnică.

– Ceea ce înseamnă și că au complici fremeni pe Dune! spuse Alia. Un străin n-ar reuși niciodată să captureze un vierme!

– Se-nțelege, încuviință Stilgar.

– Ba nu se-nțelege deloc, protestă Alia. Paul, cu siguranță că tu...

– Corupția începe să-și facă loc, spuse Paul. Ne-am dat seama de o bucată bună de vreme. Nu am văzut însă niciodată această altă lume și faptul mă îngrijorează. Dacă ei...

– *Asta* te îngrijorează? se miră Alia. Dar asta nu înseamnă nimic altceva decât că au reușit să-i disimuleze poziția prin intermediul Navigatorilor, în același mod în care-și disimulează celelalte ascunzișuri.

Stilgar deschise gura, dar nu spuse nimic. Avea dintr-o dată senzația că idoli lui recunoscuseră o slăbiciune cu iz de blasfemie.

Paul îi ghici gândurile.

– Există o problemă urgentă, spuse el. Vreau să cunosc și părerea ta, Alia. Stilgar propune să extindem patrularea pe întinderea bledului și să întărim paza sietchurilor. N-ar fi exclus să putem detecta o eventuală debarcare și să prevenim...

– Cu un Navigator care-i călăuzește?

– Acționează în disperare de cauză, nu? Pentru asta mă aflu aici.

– Dar ce-au *văzut* ei și noi nu? întrebă Alia.

– Tocmai.

Alia dădu din cap, amintindu-și deodată gândurile ei despre noul Tarot al Dunei. Îi împărtăși lui Paul temerile ei.

– Încearcă să arunce un fel de pătură peste noi, comentă el.

– Cu o repartizare judicioasă a patrulelor, interveni Stilgar, am putea împiedica...

– Nu putem împiedica nimic... la nesfârșit, îl întrerupse Alia.

Nu-i plăcea *impresia* pe care i-o dădea, în momentul acesta, felul în care funcționa mintea lui Stilgar. Părea să-și fi îngustat câmpul vizual, eliminând esențialul, omițând lucruri evidente. Nu mai era acel Stilgar pe care-l cunoștea ea.

– Trebuie să ne împăcăm cu gândul că ar putea să captureze un vierme, spuse Paul. Dar că ar putea și să declanșeze un ciclu al mirodenei pe o altă planetă, asta-i o problemă cu totul diferită. Pentru așa ceva le trebuie mai mult decât un vierme.

Stilgar își plimbă privirea de la frate la soră. Viața din sietch îi inoculase o înțelegere intuitivă a fenomenelor ecologice și-și dădea seama la ce se refereau ei. Un vierme captiv nu putea supraviețui fără o bucățică de Arrakis – puțin plancton al nisipurilor, câțiva Mici Făuritori și așa mai departe. Ghilda avea de rezolvat o problemă complexă, dar nu imposibilă. Nesiguranța lui însă viza alt aspect.

– Vasăzică, rosti el, viziunile voastre nu pot detecta acțiunile Ghildei?

– Blestem! izbucni Paul.

Alia îl privi fix pe Stilgar, conștientă de tumultul sălbatic al gândurilor din mintea lui. Fremetul era cramponat de miracol. Magie! Pentru el, totul era magie! Întrezărirea viitorului echivala cu răpirea unui foc terifiant dintr-un cămin sacru. Ideea purta în sine atracția pericolului suprem, a sufletelor aventurate, pierdute. Din depărtări informe, periculoase, puteai aduce ceva cu formă și putere. Dar în acest moment Stilgar începea să presimtă alte forțe, poate și mai formidabile, dincolo de acel orizont necunoscut. Regina sa Vrăjitoare și Prietenul său Magician dezvăluiau subit slăbiciuni primejdioase.

– Stilgar, spuse Alia, străduindu-se să-l recâștige, tu te afli într-o văioagă dintre dune. Eu mă aflu pe creastă. Eu pot să văd acolo unde tu nu vezi. Și, printre altele, văd munți la orizont.

– Există lucruri care vă rămân ascunse, zise Stilgar. Ați spus-o dintotdeauna.

– Orice putere e limitată.

– Iar pericolul poate să vină din spatele munților.

– Da, *oarecum*.

Stilgar dădu din cap și privirea sa fixă chipul lui Paul.

– Dar orice ar veni din spatele munților trebuie să traverseze dunele.

Guvernarea pe baza unui oracol constituie cel mai periculos joc din univers. Nu ne considerăm destul de înțelepți sau destul de cutezători pentru a-l juca. Măsurile descrise mai jos și referitoare la reglementarea unor chestiuni de mai mică anvergură reprezintă maximul pe care-l concepem noi în materie de guvernare. Pentru

definirea scopurilor noastre, vom cita Bene Gesseritul, care consideră diferitele lumi ca tot atâtea rezerve de gene, surse de învățătură și învățători, surse ale posibilului. Obiectivul nostru nu este de a conduce, ci de a exploata aceste rezerve de gene, de a învăța și de a ne elibera de toate constrângerile impuse de dependență și de guvernământ.

„Despre Orgie considerată ca Instrument al Puterii“, Capitolul Trei din Ghidul Navigatorului

– ACOLO a murit tatăl Vostru? întrebă Edric, proiectând un fascicul indicator din cuva sa spre locul marcat cu un giuvaer pe una dintre hărțile în relief care orna un perete al Salonului de Recepție din Citadela lui Paul.

– Acolo se află sanctuarul în care i se păstrează craniul, răspunse Paul. Tatăl meu a murit în prizonierat la bordul unei fregate a Harkonnenilor, nu departe de locul în care ne aflăm.

– A, da! Acum îmi amintesc povestea aceea. Ceva legat de o tentativă de asasinare a bătrânului Baron Harkonnen, dușmanul său de moarte.

Sperând să nu trădeze prea mult din teroarea pe care i-o inspirau încăperile mici, ca aceasta, Edric se răsuci în atmosfera lui portocalie și-și îndreptă privirea spre Paul, care ședea pe un divan cu dungi gri și negre.

– Sora mea l-a ucis pe Baron, rosti cu voce seacă Paul. Chiar înaintea bătăliei de la Arrakeen.

Dar de ce, se întrebă el, omul-pește redeschidea răni vechi, în acest loc și-n acest moment?

Navigatorul părea angajat într-o bătălie fără șanse de izbândă pentru a-și stăpâni energia nervoasă. Mișcările lente și fluide de la prima lor întâlnire dispăruseră. Ochii minusculi ai reprezentantului Ghildei alergau de colo-colo... iscodind, măsurând. Singurul slujitor care-l însoțise până aici se retrăsese, nu departe de gărzile aliniate lângă peretele din stânga Împăratului lor. Slujitorul îl intriga pe Paul. Era o matahală cu gâtul scurt și gros, cu o față placidă, inexpressivă. Când intrase în salon, împingând cu un ghiont ușor cuva lui Edric pe câmpul ei de suspensie, Paul îi remarcase mersul neobișnuit, cu mâinile în șolduri.

Scytale, i-l prezentase Edric. *Scytale*, un asistent.

Dacă aspectul exterior al personajului era imaginea însăși a stupidității, ochii îl dădeau de gol. Râdeau la tot ce vedeau.

– Concubina Voastră, spuse Edric, a părut să aprecieze spectacolul trupei noastre de Dansatori-Fețe. Sunt bucuroși că i-am putut oferi acest mic divertisment. M-a încântat mai ales reacția pe care-a avut-o când și-a văzut propria sa persoană reprodusă simultan de întreaga trupă.

– Nu exista, parcă, un avertisment în legătură cu Navigatorii care aduc daruri? întrebă Paul.

Și se întoarse cu gândul la spectacolul care avusese loc în Sala Mare. Dansatorii tleilaxu își făcuseră apariția sub forma unei imitații a taroților Dunei, alcătuind tablouri vii ce evocau vârtejuri de foc și vechi prevestiri. Apoi veniseră la rând domnitorii – regi și împărați în atitudini rigide, ca niște efigii de pe monede antice, dar cu siluete curios de fluide. Și, în sfârșit, momentul comic: o copie fidelă a feței și-a corpului lui Paul, reproducerea multiplă a Chaniei, ba chiar și o sosie a lui Stilgar, care se scuturase, mormăind furios, în timp ce toată lumea râdea.

– Darurile noastre sunt oferite cu cele mai bune intenții, spuse Edric.

– Cât de bune? făcu Paul. Gholă-ul pe care ni l-ați dăruit consideră că a fost conceput ca să ne distrugă.

– Să vă distrugă, Sire? se miră Edric. Poate fi distrus un zeu?

Stilgar, care tocmai intrase și auzise ultimele cuvinte, se opri brusc și fulgeră cu privirea șirul de gărzi. După părerea lui, se postaseră mult prea departe de Paul. Furios, le făcu semn să treacă mai aproape.

– Nici o grijă, Stil, zise Paul, ridicând mâna. Purtăm o discuție amicală. Ce-ar fi să împingi cuva Ambasadorului ceva mai aproape de capătul ăsta al divanului?

Stilgar, evaluând ordinul, observă că poziția sugerată ar fi interpus cuva între Paul și mătăhălosul asistent, mult prea aproape de cel dintâi, dar...

– Nici o grijă, Stil, repetă Paul și făcu semnul care dădea ordinului său un caracter imperativ.

Mișcându-se fără nici o tragere de inimă, Stilgar împinse rezervorul de gaz portocaliu mai aproape de divan. Nu-i plăcea nici contactul cu acel obiect, nici mirosul apăsător de mirodenie din preajma lui. Se postă la un colț al cuvei, sub aparatul prin care se făcea auzit Navigatorul.

– Să ucizi un zeu, spuse Paul. Foarte interesant. Dar cine spune că eu sunt un zeu?

– Cei care vă venerează, răspunse Edric, privindu-l ostentativ pe Stilgar.

– Așa crezi dumneata?

– Ce cred eu n-are nici o importanță, Sire. Dar impresia celor mai mulți observatori este că plănuieți să vă erijați în zeu. Și oricine e tentat să se întrebe: este acesta un lucru pe care un muritor și-l poate permite... în deplină siguranță?

Paul îl observă cu atenție pe Navigator. Era o creatură respingătoare ca aspect, dar perspicace. Paul însuși își pusese de multe ori întrebarea ridicată de Edric. Întrevăzuse însă atâtea posibilități în urzeala timpului. Zeificarea nu era cel mai tragic dintre destine. Existau altele și mai rele. Dar asemenea explorări nu-i interesau, de obicei, pe Navigatori. Ciudat... De ce pusese Edric această întrebare? Ce spera să obțină cu insolența sa?

Gândurile lui Paul se succedară cu iuțeala fulgerului. (Era o acțiune din umbră a Bene Tleilaxului...) (Recenta victorie înregistrată de Jihad la Sembou se răsfrângea asupra planurilor lui Edric...) (Diverse concepții Bene Gesserit își făceau simțită prezența...)

Un proces înglobând prelucrarea câtorva mii de date se inseră în această serie de deducții în mai puțin de trei secunde.

– Un Navigator pune la îndoială căile preștiinței? întrebă el, împingându-l pe Edric pe un teren instabil.

Navigatorul, descumpănit o clipă, își reveni repede, cu o replică ce părea a fi un lung aforism:

– Nici un om cu scaun la cap n-ar putea pune la îndoială puterile preștiinței, Sire. Ele au fost cunoscute de oameni din cele mai vechi timpuri și ne influențează în momente în care le bănuim cel mai puțin prezența. Din fericire, mai există și alte forțe în univers.

– Superioare preștiinței? îl îmboldi Paul.

– Dacă numai preștiința ar exista și ar fi omnipotentă, Sire, ea s-ar anihila de la sine. Căci n-ar cunoaște alte aplicații decât cele ce i-ar atrage declinul.

– Mai intervine și atitudinea omului, admise Paul.

– Un element precar, în cel mai bun caz, și cu condiția ca halucinațiile să n-o tulbure.

– Viziunile mele nu sunt decât halucinații? întrebă Paul, cu prefăcută tristețe în glas. Sau vrei să spui că au halucinații cei ce mă venerază?

Stilgar, conștient de creșterea tensiunilor, făcu un pas mai aproape de Paul, fără a-l slăbi din ochi pe reprezentantul Ghildei.

– Îmi răstălmăciți vorbele, Sire, protestă Edric.

Un straniu ecou de violență se răsfrânse din replica sa.

Violență aici? se întrebă Paul. *N-ar îndrăzni! Doar dacă* (și aruncă o privire spre gărzile sale) *forțele care-l protejau erau destinate să-l înlocuiască.*

– Dar mă acuzi că pun la cale să mă erijez în zeu, spuse el, drămuindu-și tonul pentru a fi auzit doar de Stilgar și Edric. Mă acuzi de *conspirație*?

Edric își arcui gâtul și-i aruncă o privire piezișă, temătoare, lui Stilgar.

– Poporul se așteaptă întotdeauna la tot ce-i mai rău din partea celor bogați și puternici, Sire. Se spune că-i ușor de deosebit un aristocrat deoarece nu-și dezvăluie decât acele vicii care-l fac popular.

Un freamăt străbătu chipul lui Stilgar. Paul îl observă, dându-și seama de gândurile și furia înăbușită care-l munceau pe fremen. Cum îndrăznea Navigatorul să-i vorbească astfel lui Muad'Dib?

– Presupun că n-o spui în glumă, zise Paul.

– În glumă, Sire?

Paul își simți gura uscată. I se păru că era prea multă lume în încăpere, că aerul pe care îl inspira trecuse prin prea mulți plămâni. Aroma de mirodenie pe care-o răspândea cuva Ambasadorului avea ceva amenințător.

– Cine-ar putea să-mi fie complici într-o asemenea conspirație? întrebă el deodată. Te duce cumva gândul la Qizarat?

Edric strânse din umeri, stârnind efluvii portocalii. Brusc, nu mai părea să-i pese de prezența lui Stilgar, deși fremenul continua să-l fulgere din priviri.

– Insinuezi că misionarii mei din Sfintele Ordine, *toți* misionarii mei, propovăduiesc neadevăruri subtile?

– Ar putea fi doar o chestiune de interes personal și de sinceritate, răspunse Edric.

Mâna lui Stilgar coborî spre cristaiul aflat sub mantie.

Paul clătină din cap.

– Vasăzică mă acuzi de minciună.

– Nu cred că a acuza este termenul potrivit, Sire.

Câtă impertinență! gândi Paul. Spuse:

– Acuzație sau nu, dai de-nțelese că episcopii mei și cu mine nu suntem decât niște briganzi avizi de putere.

– Avizi de putere, Sire? se miră Edric și, din nou, îi aruncă o privire piezișă lui Stilgar. Puterea tinde să-i izoleze pe cei care au prea multă. Până la urmă, în mod inevitabil, pierde orice contact cu realitatea... și se prăbușesc.

– Domnia-Ta! mârâi Stilgar. Ai pus să fie executați oameni pentru lucruri mai mărunte!

– Oameni, da... Dar aici avem un Ambasador al Ghildei.

– Te acuză de o fraudă strigătoare la cer!

– Mă interesează cum gândește, Stil. Stăpânește-ți mânia și rămâi cu ochii în patru.

– Cum poruncește Muad'Dib.

– Spune-mi, Navigatorule, reluă Paul, cum am putea întreține această ipotetică fraudă pe asemenea distanțe în timp și spațiu, fără a avea posibilitatea să supraveghem fiecare misionar, să cunoaștem cu de-amănuntul tot ce se petrece în fiecare templu și în fiecare capelă a Qizaratului?

– Ce este timpul pentru Majestatea Voastră? întrebă Edric.

Stilgar se încruntă nedumerit. *Muad'Dib a spus deseori că vede dincolo de vălurile timpului*, gândi el. *Ce vrea, de fapt, să spună Navigatorul?*

– Nu crezi că structura unei asemenea înșelătorii ar începe să se destrame la un moment dat? întrebă Paul. Neînțelegerile grave, schismele, dubiile, mărturisirile vinovate... Nici o fraudă n-ar putea suprima toate astea.

– Ceea ce nu pot ascunde religia și interesul personal, poate ascunde arta guvernării, spuse Edric.

– Pui la încercare limitele toleranței mele?

– Argumentația mea nu are chiar nici o valoare?

Vrea să ne silească să-l omorâm? se întrebă Paul. *Se oferă drept jertfă?*

– Este de preferat cinismul, declară el după o clipă. E limpede că pregătirea dumitale include toate vicleșugurile guvernării, toate vorbele mincinoase, exprimările în doi peri și cuvintele cu impact imediat. Pentru dumneata, limbajul este o armă cu care încerci, acum, să-mi sondezi cuirasa.

– Cinismul, rosti Edric și un surâs îi schimonosi gura. Atitudinea cinică a cârmuitorilor față de religie este notorie. Dar și religia este o armă. Ce fel de armă este religia când devine formă de guvernare?

Paul avu impresia că totul încremenește în el, că o suspiciune absolută îl năpădește. Cui i se adresa Edric? Cuvintele sale erau de o abilitate diabolică, cu o nemaipomenită putere de manipulare. În plus, erau rostite cu o nuanță de umor liniștit, cu o sugestie de complicitate în secret. Întreaga sa atitudine lăsa de înțeles că el și cu Paul erau două ființe sofisticate, aparținând unui univers superior, capabile să înțeleagă lucruri inaccesibile oamenilor obișnuiți. Cu un șoc, Paul își dădu seama că nu el fusese principala țintă a acestei demonstrații de retorică. Pentru alții vorbise Ambasadorul – pentru Stilgar, pentru gărzile fremene... poate chiar și pentru mătahălosul său asistent.

– Am fost investit cu *mana* religiei, spuse. Nu eu am căutat-o.

Și gândi: *Așa! Să-l lăsăm pe omul-pește să creadă că a câștigat duelul nostru verbal!*

– Atunci, de ce n-ați dezavuat-o, Sire? întrebă Edric.

– Din cauza surorii mele, Alia, răspunse Paul, privindu-l țintă. Alia e o zeiță. Și dă-mi voie să te previn în ceea ce o privește: te-ar putea ucide dintr-o privire.

Zâmbetul răutăcios care începuse să unduiască pe buzele lui Edric fu înlocuit de o expresie de stupefacție.

– Vorbesc cât se poate de serios, spuse Paul, urmărindu-i reacția și observând totodată gestul aprobator al lui Stilgar.

Cu voce inexpressivă, Edric spuse:

– Ați zdruncinat încrederea pe care am avut-o în Majestatea Voastră, Sire. De altfel, sunt sigur că asta ați și intenționat.

– Nu fi niciodată sigur că îmi cunoști intențiile, zise Paul și îi făcu semn lui Stilgar că audiența luase sfârșit.

Când fremenul îl întrebă, printr-un gest, dacă Edric trebuia suprimat, Paul răspunse cu un semn negativ, pe care-l dublă cu o recomandare imperativă, de teamă ca Naibul să nu-și asume vreo inițiativă personală.

Scytale, asistentul lui Edric, se apropie de capătul cuvei și-i dădu un ușor ghiont spre ușă. Când ajunse în dreptul lui Paul, se opri și, întorcându-și spre el ochii lui răzători, rosti:

– Dacă Majestatea Voastră îmi permite...

– Da, ce este? întrebă Paul, remarcând că Stilgar se și apropiase, gata să intervină.

– Unii susțin, zise Scytale, că popoarele preferă o ocârmuire imperială fiindcă spațiul e infinit. Oamenii s-ar simți singuri fără un simbol unificator. Pentru cei singuri, Împăratul reprezintă o certitudine. Ei pot să se întoarcă spre el și să spună: „Iată-l, există. El ne unește pe toți.“ Poate că și religia servește aceluiași scop, Sire.

Cu aceste cuvinte, Scytale se înclină respectuos și dădu un nou ghiont cuvei lui Edric. Pe când părăseau salonul, Navigatorul, cu ochii închiși, imobil în mediul său gazos, părea epuizat, cu energia nervoasă secătuită.

Paul urmări cu privirea silueta lui Scytale, în timp ce cuvintele acestuia îi răsunau încă în minte. Un ins cu totul aparte, gândi el. Cât timp îi vorbise, păruse să emane un fel de personalitate multiplă, ca și când întreaga moștenire genetică a lui Scytale era expusă pe suprafața corpului său.

– Ciudat, spuse Stilgar fără a se adresa cuiva anume.

Paul se ridică de pe divan în momentul în care ușa se închise în spatele reprezentanților Ghildei.

– Ciudat, repetă Stilgar. O venă i se zbătea pe tâmplă.

Paul diminuează intensitatea lămpilor din salon și se apropie de fereastra ce dădea spre marginea uneia dintre stâncile pe care se înălța Citadela. Jos, departe, străluceau luminițe și se mișcau niște mogâldețe. O echipă de lucrători repara fațada templului Aliei, care fusese deteriorată de o tornadă.

– Usul, spuse Stilgar, ce nesăbuintă să inviți creatura asta aici!

Usul, gândi Paul. Numele meu din sietch. Vrea să-mi reamintească faptul că, odinioară, a domnit și asupra mea, că m-a salvat din deșert.

– Pentru ce ai făcut-o? întrebă Stilgar.

Vorbise chiar din spatele lui.

– Pentru date, răspunse Paul. Am nevoie de date suplimentare.

– Nu e periculos să înfrunți această amenințare doar ca mentat?

Bună remarcă, gândi Paul.

Calculul mentatic avea caracter finit. Un limbaj, cu limitele sale, nu permitea nici o declarație nelimitată. Facultățile unui mentat își aveau, totuși, utilitatea lor. I-o spuse și lui Stilgar, invitându-l să-l contrazică.

– Ceva rămâne întotdeauna pe dinafară, spuse Stilgar. Și e mai bine ca unele lucruri să fie *lăsate* pe dinafară.

– Sau pe dinăuntru, zise Paul.

Și, pentru un moment, acceptă rezultatul propriilor sale concluzii de mentat preștient. Pe dinafară, da. Și pe dinăuntru: acolo se afla adevărata oroare. Cum putea să se apere de el însuși? Nu încăpea îndoială că undeva se pusese la cale autodistrugerea lui. Dar această poziție era împresurată de posibilități și mai înfricoșătoare.

Gândurile îi fură întrerupte de zgomotul unor pași grăbiți pe culoar. Korba, Qizara-ul, trecu pragul ușii, siluetă întunecată pe fondul luminii puternice de afară. Părea mânat de o forță invizibilă, dar, intrând în penumbra salonului, se opri brusc. Ținea în mâini o mulțime de bobine de filament shiga, care sclipeau în lumina ce pătrundea din culoar ca niște nestemate circulare. Apoi mâna unei santinele închise ușa și scânteierea ciudatelor giuvaeruri se stinse.

– Domnia-Ta... ești aici? întrebă Korba, încercând să străpungă cu privirea obscuritatea din cameră.

– Ce este? răspunse Stilgar.

– Stilgar?

– Suntem amândoi aici. Ce e?

– Această audiență acordată ghildarului mă neliniștește.

– Te neliniștește? întrebă Paul.

– Domnia-Ta, poporul spune că-i onorezi pe dușmanii noștri.

– Atâta tot? făcu Paul, apoi arată spre rolele de filament shiga din mâinile Preotului. Astea-s bobinele pe care ți-am cerut să le aduci?

– Bobi... oh! Da, Domnia-Ta. Bobinele de istorie. Vrei să le vizionezi acum?

– Eu le-am vizionat de mult. Ți le-am cerut pentru Stilgar.

– Pentru mine? se miră Stilgar.

Îl încercă un resentiment față de ceea ce i se părea a fi un capriciu din partea lui Paul. Istorie! El venise pentru a discuta problemele de logistică legate de cucerirea Zabulonului. Fusesse împiedicat de prezența Ambasadorului Ghildei. Iar acum... Korba cu lucrări de istorie!

– Câtă istorie cunoști tu, Stil? îl întrebă Paul cu un aer meditativ.

– Domnia-Ta, cunosc numele tuturor lumilor pe care poporul nostru s-a aflat de-a lungul migrațiilor sale. Cunosc până unde a ajuns Imperiul în...

– Dar despre Epoca de Aur a Pământului ai auzit vreodată?

– Epoca de aur... a Pământului?

Stilgar era iritat și nedumerit. De ce voia Paul să discute despre mituri pierdute în negura timpurilor? În timp ce mintea lui Stilgar era preocupată de mulțimea problemelor referitoare la Zabulon, de calculele mentaților de stat-major: două sute cinci fregate de asalt cu treizeci de legiuni la bord, batalioane de sprijin, cadre de pacificare, misionari ai Qizaratului... provizii alimentare (știa toate cifrele pe de rost!), melanj... armament, uniforme, medalii... urne pentru cenușa morților... plus tot personalul specializat – propagandiști, funcționari publici, contabili... spioni... și supraveghetori de spioni...

– Am^o dus și un sincronizator de impulsuri, spuse Korba.

Simțise tensiunea care creștea între Paul și Stilgar și nu știa ce să facă.

Stilgar clătină încet din cap. *Un sincronizator de impulsuri?* De ce se gândise Paul să-i pună la dispoziție un separator mnemonic pentru un proiect de bobine shiga? La ce i-ar fi folosit să extragă numai anumite informații din niște prelegeri de istorie? Asta era muncă de mentat! Stilgar nu-și putea alunga niciodată suspiciunea când era vorba de folosirea unui proiector și a accesoriilor sale. Treaba asta îl tulbura întotdeauna, copleșindu-l cu un puhoi de date pe care mintea lui le sorta mai târziu, surprinzându-l cu informații de care habar n-avea că le deținea.

– Sire, am venit pentru calculele legate de Zabulon, spuse el.

– Deshidratează-le! se răsti Paul, folosind una dintre obscenitățile fremene referitoare la o umiditate pe care nici un om nu s-ar fi înjosit s-o atingă.

– Domnia-Ta!

– Stilgar, ai nevoie, urgent, de un simț al echilibrului pe care nu l-ai putea dobândi decât prin înțelegerea efectelor pe termen lung. Korba a adus aici bruma de informații pe care ni le-au lăsat butlerienii. Începe cu Genghis-Han.

– Genghis... Han? Un sardaukar, Domnia-Ta?

– O, nu. Cu mult înaintea sardaukarilor... A omorât... vreo patru milioane de oameni.

– Patru milioane? Pesemne că dispunea de un armament ieșit din comun. Lasere, probabil, sau...

– Nu i-a omorât pe toți el singur, Stil. Omora la fel ca și mine, trimițându-și legiunile. Și mai e un împărat pe care aș vrea să-l remarc: un oarecare Hitler. Are la activ vreo șase milioane de morți. Destul de bine pentru timpurile acelea.

– A omorât... tot cu legiunile?

– Da.

– Cifrele nu mi se par deosebit de impresionante, Domnia-Ta.

– Ai dreptate, Stil. (Paul se uită la bobinele din mâinile lui Korba. Qizara-ul le ținea de parcă n-ar fi așteptat decât să le dea drumul și s-o rupă la fugă.) Cifrele... Confom unor estimări statistice moderate, eu am omorât șaizeci și unu de miliarde de oameni, am sterilizat nouăzeci de planete și am demoralizat total alte cinci sute. Am exterminat adepții a patruzeci de religii care existau de...

– Necredincioși! strigă Korba. Necredincioși, cu toții!

– Nu, rosti Paul. Credincioși.

– Domnia-Ta glumește, spuse Korba cu glas tremurat. Jihadul a adus peste zeci de mii de lumi în lumina strălucitoare a...

– În beznă, zise Paul. Vor trebui să treacă sute de generații pentru ca universul să se refacă de pe urma Jihadului lui Muad'Dib. Mi-e greu să-mi imaginez că se va găsi vreodată cineva care să mă întreacă.

Își încheie fraza cu un râs sacadat, ca un lătrat.

– Ce-l amuză pe Muad'Dib?

– Nu mă amuză. Doar c-am avut dintr-o dată o viziune a împăratului Hitler spunând ceva asemănător. Și fără-ndoială c-a spus.

– Nici un domnitor n-a avut puterea Domniei-Tale, zise Korba. Cine s-ar încumeta să te înfrunte? Legiunile Domniei-Tale, zise Korba controlează întregul univers cunoscut și...

– Legiunile controlează, rosti Paul. Mă întreb dacă-și dau seama de asta...

– Domnia-Ta controlezi legiunile, Sire, interveni Stilgar, și din tonul său reieșea limpede că, dintr-o dată, era conștient de propria-i poziție în acest lanț de comandă, de faptul că el însuși deținea o putere imensă.

Considerând că reușise să îndrepte pe făgașul dorit gândurile lui Stilgar, Paul își strămută atenția la Korba.

– Pune bobinele pe divan, Korba, spuse el și, după ce Qizara-ul se execută, întrebă: Cum merge recepția? Sora mea se descurcă?

– Da, Domnia-Ta, răspunse Korba pe un ton reținut. Și Chani urmărește totul din postul de observație. Bănuiește că în suita Ambasadorului s-au strecurat și sardaukari.

– Sunt sigur că nu se înșeală. Șacalii se adună.

– Bannerjee, spuse Stilgar, numindu-l pe șeful Serviciilor de Securitate, și-a exprimat temerea că unii dintre ei ar putea încerca să pătrundă în zonele interzise ale Citadelei.

– Și au încercat?

– Deocamdată nu.

– Dar a fost oarecare dezordine în grădinile de protocol, spuse Korba.

– Ce fel de dezordine? întrebă Stilgar.

Paul îl privi și el, întrebător, pe Korba.

– Străini care se vânturau de colo-colo, călcând în picioare plantele, sușotind prin colțuri... Mi s-au și raportat unele cleveteli.

– De exemplu? întrebă Paul.

– „Pe asta se duc impozitele noastre?“ După cum mi s-a raportat, chiar ambasadorul a rostit aceste cuvinte.

– Nu-i de mirare, comentă Paul. Erau mulți străini prin grădini?

– Cu zecile, Domnia-Ta.

– Bannerjee a postat gărzi de elită la ușile vulnerabile, Domnia-Ta, zise Stilgar.

În timp ce vorbea se întoarse, îngăduind unicului licuriglob rămas aprins în salon să-i lumineze parțial fața. Poate lumina deosebită, poate trăsăturile feței lui Stilgar trezire ceva în adâncul memoriei lui Paul – ceva legat de deșert. Dar nu se osteni să clarifice amintirea. Atenția îi fu atrasă de felul în care Stilgar părea să se fi retras în el. Fremenul avea o frunte înaltă, cu pielea netedă, care-i oglindea aproape fiecare gând ce-i trecea prin minte. Iar acum, Stilgar era bănuitor, extrem de bănuitor... din cauza comportării ciudate a Împăratului său.

– Nu-mi plac aceste incursiuni prin grădini, spuse Paul. Curtoazia datorată oaspeților noștri e una, la fel ca și protocolul primirii unui Ambasador, dar asta...

– Am eu grijă să fie dați afară, spuse Korba. Chiar acum.

– Așteaptă! ordonă Paul în clipa în care Korba dădea să plece.

În liniștea care se lăsă dintr-o dată, Stilgar își schimbă iute poziția, pentru a putea vedea clar fața lui Paul. Acesta admiră dibăcia mișcării, complet lipsită de premeditare. Fusesse o reacție pur fremenă: viclenie, cu respect pentru persoana celuilalt – o mișcare dictată de necesitate.

– Cât e ceasul? întrebă Paul.

– Aproape miezul nopții, Sire, răspunse Korba.

– Korba, cred că s-ar putea să fii creația mea cea mai izbutită.

– Sire! exclamă Qizara-ul pe un ton jignit.

– Mă venerezi? întrebă Paul.

– Sire, ești Paul Muad'Dib, cel care a fost Usul în sietchul nostru. Cunoști devotamentul meu nețărmurit pentru...

– Ai avut vreodată sentimentul că ești un apostol?

Korba interpretează greșit aceste cuvinte, dar percepse cum trebuia tonul întrebării.

– Împăratul meu știa că am conștiința curată!

– Shai-hulud să ne apere, murmură Paul.

În clipa de tăcere care urmă, din spatele ușii se auziră pașii cuiva care trecea fluierând pe culoar. Fluieratul încetă brusc la ordinul răstit al unei santinele.

– Korba, cred că vei putea supraviețui poveștii ăsteia, spuse Paul, și văzu înțelegerea luminând dintr-o dată chipul lui Stilgar.

– Străinii din grădini, Sire? întrebă acesta.

– A, da.... Să se ocupe de ei Bannerjee, Stil. Korba o să-i dea o mână de ajutor.

– Eu, Sire?

Korba părea profund neliniștit.

– Unii dintre prietenii mei au uitat c-au fost cândva fremeni, spuse Paul, adresându-i-se lui Korba, dar vorbind pentru Stilgar. Îi vei identifica pe toți cei bănuți de Chani a fi sardaukari și vei avea grijă să fie uciși. Te vei ocupa personal de treaba asta. Procedezi cu discreție și fără complicații inutile. Să nu uităm că religia și guvernarea nu se reduc la rostirea de predici și semnarea unor tratate.

– Voi face precum a poruncit Muad'Dib, murmură Korba.

– Și problema Zabulonului? întrebă Stilgar.

– Măine, răspunse Paul. După ce grădinile vor fi curățate de străini, anunță încheierea recepției. Petrecerea s-a terminat, Stil.

– Am înțeles, Domnia-Ta.

– Sunt convins, spuse Paul.

▼ *Aici zace un zeu prăbușit;
A căzut ca un bloc de bazalt.
Noi doar soclul i l-am construit:
Un soclu îngust și înalt.*

Epigramă tleilaxu

GHEMUITĂ, cu coatele pe genunchi și bărbia sprijinită în pumni, Alia privea cele câteva oase, cu zdrențe de carne uscată, de pe versantul dunei. Era tot ce mai rămăsese din trupul unei femei tinere. Capul, mâinile și cea mai mare parte a torsului dispăruseră, devorate de vântul Coriolis. Împrejur, pe nisip, se vedeau urmele lăsate de medicii și chestorii lui Paul. Plecaseră cu toții între timp, cu excepția cioclilor care așteptau alături de Hayt, ghola-ul, ca Alia să-și termine misterioasa lectură.

Sub cerul siniliu, scena era învăluită în lumina verde-albăstruie caracteristică după-amiezei la aceste latitudini.

Rămășițele femeii fuseseră reperate cu câteva ore mai înainte de un curier zburând la joasă altitudine. Instrumentele semnalaseră prezența unei slabe urme de apă într-un loc în care aceasta n-ar fi putut exista. Pilotul alertase experții. Și astfel se aflase... ce? Că femeia avusese în jur de douăzeci de ani, că era fremenă, că se droga cu semuta... și că murise aici, în creuzetul deșertului, din cauza efectelor unei subtile otrave de origine tleilaxu.

Moartea în plin deșert era ceva destul de obișnuit. Dar o fremenă dependentă de semuta... Acesta fusese motivul pentru care Paul o însărcinase pe sora lui să investigheze la fața locului în maniera pe care o învățaseră de la mama lor.

Dar Alia își spunea acum că nu reușise nimic, decât să mai adauge puțin mister evenimentului prin prezența ei. Auzi scrâșnetul nisipului sub tălpile ghola-ului și-și ridică ochii. Hayt părea preocupat de evoluția toptereleor de escortă care se roteau deasupra lor.

Teme-te de Ghildă când aduce daruri, gândi Alia.

Ornitopterul mortuar garase alături de propriul ei aparat, lângă un afloriment stâncos din spatele ghola-ului. Vederea aeronavelor așteptând la sol o făcu să-și dorească deodată să fie cât mai departe de locul acesta, undeva, în văzduh. Dar Paul considera că ea ar putea descoperi aici ceva ce le-ar fi scăpat altora. Se foi în distrai. După luni și luni de viață citadină, veșmântul i se părea străin și iritant.

Îl privi cu atenție pe ghola, întrebându-se dintr-o dată dacă n-ar fi fost cu putință să știe ceva important despre această bizară moarte. Observă că o şuviță din părul lui negru și cărlionțat scăpase de sub gluga distraiului. Îi veni să întindă mâna și să împingă şuvița la loc. Ca și când i-ar fi recepționat gândul, ghola-ul își aținti asupra ei privirea cenușie a ochilor săi metalici. Cu trupul străbătut de-un fior, Alia întoarse capul.

O femeie fremenă murise aici, ucisă de o otravă denumită „gâtlejul iadului“.

O femeie fremenă care se droga cu semuta.

Alia nu putea decât să împărtășească îngrijorarea lui Paul în legătură cu această descoperire.

Echipajul topterului mortuar aștepta răbdător. Rămășițele nu conțineau suficientă apă pentru a spera să mai recupereze ceva. Cioclii n-aveau nici o grabă. Și erau încredințați că Alia, prin cine știe ce talente gliptografice, citea un straniu adevăr în aceste oseminte.

Dar Alia nu deșlușea nimic.

Nu simțea decât o mânie surdă, undeva, în adâncul ființei, cunoscând gândurile pe care le nutreau slujitorii. Toate astea erau rodul blestematului de mister religios. Nici ea, nici fratele ei nu puteau fi considerați simpli *oameni*. Trebuiau să fie ceva mai mult. Bene Gesseritul avusese grijă să se ajungă la asta, manipulându-i pe strămoșii Atreizilor. Și, mai târziu, mama ei își adusese propria-i contribuție, angajându-și copiii pe calea vrăjitoriei.

Iar Paul nu făcea altceva decât să perpetueze diferența.

Cucernicele Maici din memoria Aliei se agitară deodată, provocându-i fulgerări de mesaje adab: „*Calmează-te, fetițo! Ești ceea ce ești. Există compensații*“.

Compensații!

Îi făcu semn ghola-ului să se apropie.

Hayt se opri lângă ea, atent, liniștit.

– Ce vezi aici? întrebă ea.

– S-ar putea să nu aflăm niciodată cine a murit în locul acesta, răspunse el. Capul a dispărut, împreună cu dinții. Mâinile... Este puțin probabil ca această femeie să aibă pe undeva un dosar genetic care să ne permită identificarea prin confruntarea celulelor.

– Otravă tleilaxu... Nu-ți spune nimic?

– Mulți cumpără otrăvuri tleilaxu.

– Asta cam așa-i. Iar această carne este de prea mult timp moartă pentru a mai putea fi regenerată așa cum a fost regenerat trupul tău.

– Chiar dacă te-ai încrede în cei de pe Tleilaxu, încuviință el. Alia dădu din cap și se ridică în picioare.

– Putem pleca.

De îndată ce decolară și se îndreptară spre nord, Alia observă:

– Pilotezi exact ca Duncan Idaho.

El îi aruncă o privire iscoditoare.

– Mi s-a mai spus.

– La ce te gândești în clipa asta?

– La multe.

– Nu-ncerca să-mi ocolești întrebarea, fir-ai să fii!

– Ce întrebare?

Ea îl privi furioasă.

El îi observă privirea și ridică din umeri.

Reacție tipică pentru Duncan Idaho, gândi ea. Modulându-și glasul și strecurând în ton o notă acuzatoare, spuse:

– Voiam doar ca reacțiile tale să răspundă cumva propriilor mele gânduri. Moartea acelei tinere mă neliniștește.

– Nu mă gândeam la asta.

– Dar la ce?

– La emoțiile bizare care mă-ncearcă atunci când alții vorbesc despre cel care poate c-am fost.

– Poate c-ai fost?

– Tleilaxu sunt foarte abili.

– Nu într-atât. Ai fost Duncan Idaho.

– Tot ce se poate. E posibilitatea cea mai probabilă.

– Vasăzică poți fi emotiv?

– Într-o oarecare măsură. Mă înflăcărez ușor. Nu mă simt întotdeauna în largul meu. Am tendința să tremur și trebuie să fac un efort ca să mă stăpânesc. Și... am viziuni fulgerătoare.

– Ce viziuni?

– Sunt prea rapide ca să le pot recunoaște. Fulgerări. Ca niște spasme... aproape amintiri.

– Și nu-ți trezesc curiozitatea?

– Cum să nu. Curiozitatea îmi dă ghes tot timpul, în pofida unei repulsii greu de depășit. Mă-ntreb mereu: și dacă nu sunt cel care se crede că sunt? Nu-mi place să mă gândesc la lucrul acesta.

– Asta-i tot ce gândeai?

– Știi bine că nu, Alia.

– *Cum îndrăznește să-mi spună pe nume?! Furia dădea ocol amintirii proaspete a felului în care-i vorbise: cu rezonanțe vibrante, cu o încredere virilă, nonșalantă. Unul din mușchii maxilarului începu să-i zvâcnească. Strânse din dinți, în momentul în care el întreba:*

– Nu-i El Kuds, acolo, jos?

Înclină brusc topterul pe-o aripă, provocându-le un moment de panică piloților din escortă.

Alia privi în jos, spre umbrele care alergau peste promontoriul ce domina Pasul Harg. Zări stânca și piramida de piatră care adăpostea craniul tatălui ei. *El Kuds... Locul Sfânt.*

– E locul Sfânt, încuviință ea.

– Va trebui să-l vizitez într-o zi. Poate că amintirile mele se vor preciza când voi fi aproape de rămășițele tatălui tău.

Alia înțelese subit cât de puternică era dorința lui de a ști cine fusese. O adevărată obsesie. Privi din nou peisajul de dedesubt, faleza la poalele căreia se întindea marea de nisip, crestele de culoarea scorțișoarei ce se înălțau ca niște recifuri în fața valurilor încremenite ale dunelor.

– Întoarce, zise deodată.

– Dar escorta.

– Ne va urma. Rămâi sub acoperirea lor.

El îi dădu ascultare.

– Ești într-adevăr devotat fratelui meu? întrebă ea după ce el schimbă ruta și escorta îl imită.

– Sunt devotat Atreizilor, răspunse el cu voce egală.

Alia surprinse mișcarea abia schițată a mâinii lui drepte – o fărâma din vechiul salut de pe Caladan. Observă și expresia care i se întipări pe chip în clipa în care privi încă o dată în jos, spre gorganul de piatră.

– Ce te tulbură? îl întrebă.

Buzele lui începură să se frământa. Când izbuti în sfârșit să vorbească, vocea sa era slabă, nesigură:

– El a fost... a fost...

O lacrimă i se rostogoli pe obraz.

Vechea emoție fremenă puse stăpânire pe Alia. Gholul dădea apă mortului! Instinctual, întinse mâna spre obrazul lui și atinse lacrima.

– Duncan, șopti ea.

El părea pironit de comenzile topterului, cu privirea ațintită la mormântul de dedesubt.

El își scutură capul, întoarse privirea spre ea. Ochii de metal străluceau.

– Am simțit... un braț... pe umerii mei, murmură el. L-am simțit! Era... un prieten. Era... prietenul meu...

– Cine?

– Nu știu. Cred că era... Nu știu.

Becul radioemițătorului din fața Aliei începu să clipească. Comandantul escortei voia să știe pentru ce făceau cale întoarsă. Alia luă microfonul și-i spuse că voiseră să aducă un scurt omagiu la mormântul tatălui ei. Ofițerul îi atrase atenția că orele erau înaintate.

– Repornim spre Arrakeen chiar acum, zise ea, punând microfonul la loc.

Hayt inspiră adânc și începu virajul spre nord.

– Brațul de pe umerii tăi era al tatălui meu, nu-i așa? întrebă Alia.

– Poate.

Vocea lui devenise deodată cea a mentatului care calculează probabilitățile și Alia își dădu seama că ghola-ul își redobândise stăpânirea de sine.

– Știi în ce fel mi-am cunoscut tatăl? întrebă ea.

– Am o oarecare idee.

– Lasă-mă să-ți explic clar...

Îi relatează pe scurt despre momentul dobândirii conștiinței de Cucernică Maică înainte de a se fi născut, despre fetusul înspăimântat care știuse dintr-o dată ce știau nenumăratele ființe înglobate în celulele sale nervoase... și toate acestea, după moartea tatălui ei.

– Îmi cunosc tatăl așa cum l-a cunoscut mama mea, urmă ea. Cunosc cel mai mărunț detaliu al fiecărei experiențe pe care au trăit-o împreună. Într-un anumit sens, sunt mama mea. Posed toate amintirile ei, până în clipa în care a băut Apa Vieții pentru a intra în transa transmigrației.

– Fratele tău mi-a explicat câte ceva din toate astea.

– Ți-a explicat? De ce?

– L-am rugat eu.

– Pentru ce?

– Un mentat are nevoie de date.

– Oh...

Alia tăcu și-și lăsă privirea să rătăcească peste întinderea Scutului de Piatră – îngrămădire de stânci, prăpăstii și crevase.

El îi urmări privirea și spuse:

– O zonă foarte expusă...

– Dar plină de ascunzișuri, zise ea și-și întoarse ochii spre el. Locurile acestea m-au dus întotdeauna cu gândul la mintea umană... cu ascunzișurile ei.

– Aha! făcu el.

– Aha? Ce-nseamnă: *Aha*?

Devenise dintr-o dată furioasă, fără să știe de ce.

– Ai vrea să știi ce se ascunde în mintea mea, zise el.

Era o constatare, nu o întrebare.

– De unde știi că n-am reușit să-ți descopăr adevărata natură folosindu-mi puterile preștiente?

– Ai reușit?

Părea sincer curios.

– Nu!

– Sibilele își au limitele lor, observă el.

O spusese cu un aer amuzat și furia Aliei se mai domoli.

– Te amuză? N-ai nici un fel de respect pentru puterile mele?

Întrebarea sună fals în propriile ei urechi.

– Respect prevestirile și divinațiile tale mai mult decât îți închipui, răspunse el. M-am aflat și eu în mulțimea care asistă de obicei la Ceremonialul tău Matinal.

– Și?

– Ești foarte abilă la interpretarea simbolurilor, spuse el, fără să-și ia ochii de la comenzi. Să zicem că acesta-i un atu Bene Gesserit. Dar, ca atâtea alte vrăjitoare, îți neglijezi darurile.

Pe Alia o fulgeră spaima. Aproape strigă:

– Cum îndrăznești?

– Îndrăznesc mult mai mult decât au prevăzut cei care m-au făcut, zise el. Din cauza acestui fapt rarism rămân cu fratele tău.

Alia privi sferele de oțel ale ochilor lui: erau lipsite de orice expresie umană. Gluga distraiului îi ascundea maxilarele. Gura era fermă, marcată de forță... și hotărâre. Din vorbele sale răzbătea o intensitate liniștitoare. „*Îndrăznesc mult mai mult...*“ O replică demnă de Duncan Idaho. Oare tleilaxu construiseră un ghola mai bun decât își închipuiseră... sau totul nu era decât o stratagemă inclusă în condiționarea lui?

– Explică-te, ghola? porunci ea.

– Cunoaște-te pe tine însuși... nu asta-i porunca ta? replică el.
Din nou, Alia avu impresia că era amuzat.

– Încetează joaca asta cu vorbele, măi.... *obiectule!* (Puse mâna pe cristaiul din teaca agățată de gât.) Pentru ce ai fost oferit fratelui meu?

– Fratele tău mi-a spus că ai urmărit scena în momentul în care i-am fost prezentat. Înseamnă c-ai auzit ce răspuns i-am dat la aceeași întrebare.

– Mai răspunde o dată... pentru mine!

– Ca să-l distrug.

– Este afirmația mentatului?

– Cunoști foarte bine răspunsul. După cum cunoști și faptul că un asemenea dar nu era necesar. Fratele tău începuse deja să se distrugă foarte bine de unul singur.

Ea îi cântări vorbele, fără să-și ia mâna de pe cuțit. Răspunsul era viclean, dar din glas răzbătea sinceritatea.

– Atunci, la ce bun acest dar? întrebă.

– Poate că i-o fi amuzat pe tleilaxu. Și-e adevărat că Ghilda m-a achiziționat pentru a mă oferi în dar.

– De ce?

– Același răspuns.

– În ce sens îmi neglijez darurile?

– Cum le folosești?

Replica lui îi risipi îndoielile. Luă mâna de pe armă și întrebă:

– De ce spui că fratele meu se distruge de unul singur?

– Oh, vino-ți în fire, copilă! Unde sunt puterile cu care te lauzi? Nu ești în stare să raționezi?

Stăpânindu-și furia, ea spuse:

– Raționează tu pentru mine, mentatule!

– Foarte bine.

Hayt aruncă o privire în direcția escortei, apoi reveni cu ochii la rută. Câmpia Arrakeenului începea să se zărească dincolo de Scutul de Piatră. Satele din grabene și doline nu se distingeau încă în pâcla de praf, dar orașul putea fi deslușit, strălucind în depărtare.

– Există o serie de simptome, spuse el. Fratele tău ține pe lângă el un Panegirist oficial care...

– Care este un dar din partea Naibilor fremeni?

– Ciudat dar din partea unor prieteni. Pentru ce l-ar înconjura niște prieteni cu osanale și servilisme? L-ai ascultat vreodată cu

atenție pe Panegirist? „*Muad'Dib este lumina poporului. Regentul Umma, Împăratul nostru, a venit din tenebre pentru a străluci deasupra tuturor oamenilor. El e Părintele nostru. El e apa neprețuită a unei fântâni ineputabile. El revarsă bucuria la care vine să se adape întreg universul.*” Puah!

Cu voce domoală, Alia observă:

– Dacă le-aș spune fremenilor din escorta noastră ce-ai zis, te-ar face fărâme de hrănit păsările.

– N-ai decât să le spui.

– Fratele meu domnește după legea naturală a cerului!

– Nu crezi asta... Atunci, la ce bun^o spui?

– De unde știi tu ce cred eu?

O cuprinsese un tremur pe care nici o putere Bene Gesserit nu-l putea controla. Gholul avea asupra ei efecte pe care nu le prevăzuse.

– Mi-ai poruncit să raționez ca mentat, îi aminti el.

– Nici un mentat nu știe ce cred eu! (Inspiră de două ori adânc, tremurat.) Cum îndrăznești să ne judeci?

– Să vă judec? Nu vă judec.

– Habar n-ai cum am fost educați!

– Amândoi ați fost educați pentru a guverna, rosti el. Ați fost condiționați să nutriți o sete nestăpânită de putere. Vi s-a inoculat o cunoaștere subtilă a jocurilor politice, precum și o profundă înțelegere a foloaselor ce se pot trage de pe urma războiului și a riturilor. Legea naturală? Ce lege naturală? Țasta-i un mit care bântuie istoria omenirii. Bântuie! Ca o fantomă! Ireal, lipsit de substanță. Jihadul vostru e lege naturală?

– Palavre de mentat!

– Sunt un slujitor al Atreizilor și, ca atare, vorbesc cu toată sinceritatea.

– Slujitor! Atreizii n-au slujitori. Nu au decât discipoli.

– Iar eu sunt un discipol al conștiinței, replică el. Încearcă să înțelegi asta, copilă, și vei...

– Nu-mi mai spune copilă!

Trăsese cristaiul pe jumătate afară din teacă.

– Retractivez, rosti el.

Îi aruncă o privire, zâmbi și se concentrează din nou asupra comenzilor. Structura masivă a Citadelei se distingea clar, acum, dominând suburbiile nordice ale Arrakeenului.

– Există în carnea ta ceva vârstnic, ceva care este mai mult decât un copil, spuse el. Iar carnea e tulburată de ivirea femeii.

– Nu știu de ce mai stau să te ascult, mârâi ea, dar repuse cuțitul în teacă. Își șterse de robă palmele umede, în timp ce toate instinctele ei fremene se revoltau împotriva acestei risipe de umiditate.

– Mă ascuți fiindcă știi că-i sunt devotat fratelui tău, zise Hayt. Toate actele mele sunt clare, perfect comprehensibile.

– Nu e nimic clar în ceea ce te privește! Nimic comprehensibil. Ești creatura cea mai complexă din câte mi-a fost dat să-ntâlnesc. De unde să știu ce vor fi ascuns tleilaxu în tine?

– Din greșeală sau în mod intenționat, mi-au acordat libertatea de a mă forma singur.

– Te refugiezi îndărătul parabilelor zensunnite, replică Alia. „Înțeleptul se formează singur, prostul trăiește doar ca să moară.“ (Îi imită în batjocură tonul:) Discipol al conștiinței!

– Oamenii nu pot face separație între mijloace și înțelegere.

– Vorbești în cimilituri!

– Vorbesc minții care știe să se deschidă.

– Am să-i repet toate astea lui Paul!

– Le-a auzit deja pe cele mai multe.

Curiozitatea puse brusc stăpânire pe Alia.

– Cum de mai ești în viață... și liber? El cum a reacționat?

– A râs. Și mi-a spus: „Poporul n-are nevoie de un contabil drept Împărat. El are nevoie de un stăpân, de cineva care să-l apere de schimbări.“ Dar a admis că distrugerea Imperiului nu ar putea porni de la el.

– Cum de-a putut să-ți spună asemenea lucruri?

– Pentru că l-am convins că-i înțeleg problema și că sunt în măsură să-l ajut.

– Ce i-ai putut spune ca să-l convingi de una ca asta?

Hayt rămase tăcut, în timp ce angaja topterul pe panta de coborâre spre corpul de pază de pe acoperișul Citadelei.

– Te-am întrebat ce i-ai spus!

– Nu-s sigur că-ți va face plăcere.

– Lasă-mă pe mine să judec! Îți ordon să-mi răspunzi imediat!

– Dă-mi voie, mai întâi, să aterizez, spuse el.

Și, fără a-i mai aștepta permisiunea, deplie aripile în poziția de aterizare și reduse regimul turbinei. Ornitopterul coborî lin în centrul careului portocaliu de pe acoperiș.

– Și acum, vorbește!

– I-am spus că a te suporta pe tine însuși este, poate, cea mai grea corvoadă din acest univers.

Alia scutură din cap.

– Asta e... asta e...

– O crudă realitate, spuse el, privind gărzile care alergau spre ei pentru a-și ocupa pozițiile de escortă.

– O crudă absurditate!

– Problema este aceeași pentru cel mai ilustru palatin și pentru cel mai umil dintre servi. Nu poți recurge la serviciile unui mentat sau ale vreunui alt intelect care să ți-o rezolve. Nici un fel de anchetă, nici un fel de martori nu-ți pot da răspuns. Nici un slujitor – sau discipol – nu poate bandaja rana. O îngrijești tu singur sau continui să sângerezi în văzul tuturor.

Brusc, Alia îi întoarse spatele, conștientă, în aceeași secundă, că gestul era de natură să-i dezvăluie simțămintele. Fără vrăjitorie, fără stratageme, el izbutise încă o dată să-i pătrundă până în adâncul sufletului. Cum?

– Ce l-ai sfătuit să facă? întrebă ea cu glas abia auzit.

– Să judece, să impună ordinea.

Alia își îndreptă privirea spre oamenii din escortă. Așteptau răbdători, perfect aliniați.

– Să împartă dreptatea, murmură ea.

– Nu asta! rosti el sec. I-am propus să judece și atâta tot. Călăuzindu-se, poate, după un singur principiu...

– Anume?

– Să-și păstreze prietenii și să-și distrugă dușmanii.

– Să judece nedrept, cu alte cuvinte.

– Ce e dreptatea? Două forțe în conflict. Fiecare s-ar putea să aibă dreptate în felul său. Aici trebuie să intervină un Împărat, impunând soluții în spiritul ordinii. Conflictele pe care nu le poate împiedica... le rezolvă.

– Cum?

– Cât se poate de simplu: decide.

– Păstrându-și prietenii și distrugându-și dușmanii.

– Nu asta înseamnă stabilitate? Poporul vrea ordine. De orice natură ar fi ea. Oamenii zac în închisoarea poftelor lor și văd că, pentru cei bogați, războiul a devenit un sport. Iată o formă de sofisticare periculoasă. Înseamnă dezordine.

– Am să-i spun fratelui meu că ești mult prea periculos și că trebuie să fii distrus, zise Alia întorcându-se și privindu-l în ochi.

– E o soluție pe care i-am propus-o deja.

– Tocmai de-asta ești periculos. Ți-ai stăpânit pasiunile.

– Nu de asta sunt periculos.

Înainte ca ea să poată schița vreun gest, el se aplecă, îi prinse bărbia în mână și-și lipi buzele de-ale ei.

Fu un sărut ușor, scurt. Hayt se retrase și ea îl privi șocată, mai ales că observase și zâmbetele gărzilor, care continuau să aștepte, lângă topter.

Alia își duse un deget la buze. Existase ceva ciudat de familiar în sărutul acela. Buzele lui Hayt avuseseră gustul unui viitor pe care-l întrezărise cândva. Cu pieptul zbatându-i-se, spuse:

– Ar trebui să pun să fii jupuit de viu!

– Pentru că sunt periculos?

– Pentru că îți permiți prea multe.

– Nu-mi permit. Nu iau nimic ce să nu-mi fi fost oferit mai înainte. Bucură-te că n-am luat tot ce-mi era oferit. (Deschise ușa topterului și coborî.) Să mergem. Am pierdut destul timp.

Porni cu pași mari spre domul de acces și Alia, sărind repede de la locul ei, trebui să alerge ca să-l prindă din urmă.

– Am să-i relatez tot ce-ai spus și tot ce-ai făcut, zise ea.

– Bine.

Ținu ușa, lăsând-o să treacă.

– Va da ordin să fii executat, rosti ea, pătrunzând în interiorul domului.

– Pentru ce? Pentru c-am luat sărutul pe care-l doream?

O urmă și ea se întoarse în momentul în care ușa se închise în spatele lui.

– Sărutul pe care-l doreai?!

Clocotea de mânie.

– Foarte bine, Alia. Sărutul pe care-l doreai tu, atunci.

O ocoli și se îndreptă către ascensor.

Ca și când mișcarea sa i-ar fi amplificat brusc percepțiile, Alia avu revelația sincerității lui. O sinceritate absolută. *Sărutul pe care-l doream eu*, își spuse. *Așa este.*

– Sinceritatea ta, ăsta-i pericolul, zise ea, urmându-l.

– Iată-te revenită pe calea înțelepciunii, comentă el, fără a-și încetini pașii. Nici un mentat n-ar fi putut să se exprime mai clar. Acum, spune-mi ce-ai văzut în deșert.

Ea îl prinse de braț, obligându-l să se oprească. Din nou, reacția lui părea s-o fi propulsat la un nivel superior al percepției.

– Nu pot să-mi explic, rosti ea, dar gândul mă duce tot timpul la Dansatorii-Fețe. Oare de ce?

– Ăsta-i motivul pentru care fratele tău te-a trimis în deșert, spuse el, dând din cap. Vorbește-i despre acest gând persistent.

– Dar de ce tocmai Dansatorii-Fețe?

– Moarta era o femeie tânără... Dar poate că nici o tânără fremenă n-a fost dată dispărută.

Mă gândesc la bucuria de a trăi și mă întreb dacă voi putea pătrunde vreodată înlăuntrul meu, până la rădăcina acestei cărni, pentru a-l cunoaște pe cel care-am fost. Rădăcina există. Dacă vreun act de-al meu mi-o va dezvălui, asta rămâne ascuns în viitor. Dar toate lucrurile pe care poate să le facă un om îmi stau în puteri. Oricare dintre actele mele ar putea să izbutească.

Ghola-ul vorbește, Comentariile Aliei

ÎNVĂLUIT în mirosul amețitor al mirodeniei, cufundat în transa oracolului, Paul văzu luna deformându-se, devenind o sferă alungită, care începu să alunece, să cadă. Cu un șuier înfricoșător. Șuierul unei stele care se stinge într-un ocean infinit. Luna cădea... cădea... cădea... ca o minge aruncată de un copil.

Și dispăru.

Luna nu apusese. Înțelese acest lucru deodată. Luna dispăruse. Nu mai era. Pământul se cutremură ca un animal care-și leapădă pielea. Îl cuprinse groaza.

Paul se ridică brusc în capul oaselor. Rămase nemișcat în mijlocul patului, privind fix, cu ochii larg deschiși. O parte a minții lui continua să privească în interior. Cea care privea realitatea exterioară recunoscuse grilajul de plasmeld de la balconul camerei și Paul știa că se afla într-unul din turnurile cele mai înalte ale Citadelei. În interior însă, mai vedea încă luna căzând.

Afară! Afară!

Prin grilajul de plasmeld, care domina Arrakeenul, pătrundea lumina orbitoare a amiezii.

Dincolo, înlăuntru, domnea bezna.

O adiere parfumată veni dinspre una dintre grădinile suspendate. Dar nici un parfum de floare nu putea pune la loc luna care căzuse.

Paul coborî tălpile pe suprafața rece a pardoselii și privi prin grilaj. Direct în față se vedea arcul grațios al unei pasarele construite din aur și platină cristalizate, ornamentată cu rubine de foc de pe îndepărtatul Cedon. Pasarela ducea spre galeriile orașului interior, traversând un bazin cu o fântână arteziană și flori acvatice. Paul știa că, dacă s-ar fi ridicat, ar fi putut să vadă corolele roșii ca sângele, plutind pe suprafața de smarald a apei.

Încerca să se agațe de realitate, dar rămânea încă în robia mirodenei.

Înfiorătoarea viziune a unei lumi dispărute...

Viziunea suferă o monstruoasă pierdere a securității individuale.

Poate că întrevăzuse chiar căderea civilizației sale, dezechilibrată de propriile ei ambiții.

O lună... o lună... o lună care cade.

Trebuise să absoarbă o doză masivă de esență de mirodene pentru a împrăștia norul de mâl stârnit de taroți. Și tot ce i se arătase fusese o lună căzând, soluția pe care o cunoscuse de la bun început: pentru a pune capăt Jihadului, pentru a stinge vulcanul măcelului, trebuia să se discrediteze.

Să se retragă... Să abdice!

Mireasma de flori care venea de afară îl duse cu gândul la Chani. I se făcu dintr-o dată dor de brațele ei, de refugiul în dragoste și-n uitare. Dar nici Chani n-ar fi putut face să dispară viziunea. Ce-ar fi spus Chani dacă s-ar fi dus la ea să-i împărtășească faptul că se gândea la un anumit gen de moarte? Știind că sfârșitul era inevitabil, de ce n-ar alege o moarte aristocratică? De ce nu și-ar încheia existența printr-un măreț gest secret care să disperseze toți anii care-ar mai fi putut să fie? A alege să mori înainte de a-ți fi desăvârșit voința de putere nu era o opțiune aristocratică?

Se ridică, ieși pe balcon, înălță ochii spre florile plantelor agățătoare ce atârnavă peste marginea acoperișului. Avea gura uscată, de parcă s-ar fi întors dintr-un marș îndelungat prin deșert.

Luna... luna... Unde era luna aceea?

Își aminti ce-i relatase Alia despre trupul acelei femei descoperite printre dune. O fremenă care se droga cu semuta. Totul corespundea, totul se conforma hidoasei scheme.

Nu poți lua nimic cu forța de la acest univers, gândi. Universul îți acordă numai ce vrea el.

Cochilia unei vietăți din mările Maicii Terra lucea stins pe o măsuță joasă de lângă balustrada balconului. Paul o luă în mâini și, pipăindu-i suprafața lucioasă, încercă să alunece înapoi în Timp. Nenumărate luni minuscule dansau în reflexele sidefii ale cochiliei. Ridică ochii. Pe cer, dâre de praf, în culorile curcubeului scăpărau sub razele soarelui de argint.

Fremenii mei își spun „Copiii Lunii“, gândi.

Repuse cochilia pe mescioară, pași de-a lungul balconului. Oare acea lună înfricoșătoare oferea vreo speranță de salvare? Încercă să caute un sens în zona comuniunii mistice. Se simțea slab, zdruncinat, prins încă în mrejele mirodenei.

La capătul nordic al abisului de plasmeld, se opri să privească structurile mai joase ale clădirilor administrative. Terasele și pasarelele dintre ele erau pline de trecători. Siluetele lor alcătuiau o friză mișcătoare pe fondul geometric al ușilor, zidurilor, țiglelor. Oamenii erau țigle! Clipi și imaginea îi rămase întipărită, încremenită în minte. O friză.

O lună care cade și dispare.

Avu brusc sentimentul că orașul care se întindea sub privirile lui fusese transpus într-un straniu simbol al universului său. Clădirile pe care le contempla acum fuseseră ridicate în câmpia unde fremenii săi îi zdrobiseră cândva pe sardaukari. Pe locul unde răsunase odinioară zgomotul bătăliei domnea acum larma surdă a activității citadine.

Continuând să înainteze de-a lungul balustradei, Paul dădu colțul. Din acest punct al balconului privea ceea ce se înfățișa era cea a unei suburbii ale cărei construcții se pierdeau în depărtare, printre stânci și nisipul adus de vânt din deșert. În prim-plan, peisajul era dominat de templul Aliei. Pe cei două mii de metri ai zidurilor sale, luna, simbolul lui Muad'Dib, apărea pe imense tapiserii verde cu negru.

O lună care cade.

Paul își trecu mâna peste frunte și peste ochi. Orașul-simbol îl apăsa. Își disprețuia propriile gânduri. O asemenea șovăială, la altcineva, i-ar fi provocat mânia.

Își detesta orașul!

O furie născută din plictiseală mocnea în adâncul ființei lui, alimentată și de deciziile pe care nu le putea evita. Știa pe ce potecă ar fi trebuit să se angajeze. O văzuse, doar, de atâtea și-atâtea ori....O *văzuse!* Într-o vreme... demult, se considerase inventatorul unui sistem de guvernământ. Dar invenția lui căzuse în vechile șabloane, ca și când ar fi fost un fel de mașinărie hidoasă dotată cu o memorie elastică. Era îndeajuns un moment de slăbire a vigilenței pentru ca formele trecutului să revină. Forțe care lucrau în afara controlului său, în inimile oamenilor, îl înșelau, îl sfidau.

Își plimbă privirea peste acoperișuri. Câte existențe libere adăposteau, oare? Printre acoperișurile albe, roșii și aurii se zăreau petice verzi de frunziș. Verdele... Darul lui Muad'Dib și al apei sale. Plante în aer liber... Grădini care puteau să rivalizeze cu cele ale legendarului Liban.

„Muad'Dib irosește apa ca un smintit“, spuneau fremenii.
Din nou, Paul duse mâna la ochi.

Luna cădea.

Lăsă mâna jos. Orașul i se înfățișa acum parcă mai clar. I se păru că percepe în jurul clădirilor aura unei monstruoase barbarii imperiale. Edificiile se înălțau, enorme și strălucitoare, sub soarele septentrional. Coloși! În fața lui se desfășurau toate extravagantele arhitecturale ale unei istorii detracate: terase cu proporții de mesa, piețe de mărimea unui oraș, parcuri, clădiri cu acareturi, grădini reproducând colțuri de natură sălbatică.

Arta cea mai sublimă se hotărâna cu inexplicabile prodigii ale prostului gust. Câteva detalii îi impresionară, totuși, retina: o arcadă adusă parcă din străvechiul Bagdad... un dom de vis dintr-un mitic Damasc... o punte boltită, concepută pe lumea cu gravitație scăzută a Atarului... înălțări grațioase și coborâșuri bizare. Efectul de ansamblu era o splendoare fără pereche.

O lună! O lună! O lună!

Frustrarea, presiunea inconștientului maselor, iureșul omenirii în univers erau ca un gigantic val de maree care amenința să-l înece. Percepea vastele migrații ce guvernau relațiile umane: vârtejuri, curenți, fluxuri de gene pe care nici un baraj de abstenență, nici o epidemie de impotență, nici un blestem nu le puteau curma.

În această imensă mișcare, Jihadul lui Muad'Dib nu era decât o clipire. Înotând în această maree, Bene Gesseritul, entitatea care încerca să manipuleze genele, era, ca și el, neputincioasă în capcana torentului. Viziunea lunii care cădea trebuia măsurată la scara altor

legende, a altor viziuni din acest univers în care până și stelele, aparent veșnice, pâlpâiau, păleau și mureau...

Ce importanță putea să aibă o biată lună solitară într-un asemenea univers?

De undeva, din adâncurile Citadelei, adâncuri atât de îndepărtate încât sunetele se pierdeau uneori în zgomotul difuz al orașului, se auziră armoniile unei rebaba cu zece coarde. Era un cântec al Jihadului, o melodie de dor pentru o femeie rămasă pe Arrakis:

Șoldurile ei sunt dune arcuite de vânt,
Ochii ei ard ca arșița verii.
Cosițele lungi îi atârnă pe spate
Încărcate de acverigi.
Mâinile mele își amintesc pielea ei:
Parfumul de ambră, mireasma de floare,
Pleoapele mi se zbat sub amintiri...
Focul dragostei iarăși mă arde!

Un cântec stupid, pentru cei care se pierdeau în sentimentalisme! Numai bun de cântat cadavrului pe care-l văzuse Alia printre dune.

O siluetă se deplasă în umbra grilajului de la capătul balconului. Paul se răsuci brusc.

Ghola-ul ieși la lumină. Ochii săi de metal scânteiau.

– E Duncan Idaho sau cel numit Hayt? întrebă Paul.

Ghola-ul, oprindu-se la doi pași de el, răspunse:

– Pe care-l preferă Domnia-Ta?

În glasul lui răzbătea o notă de prudență.

– Joacă-ți rolul de zensunnit, rosti cu amărăciune Paul.

Insinuaie în insinuaie! Gândi. Dar ce putea spune sau face un filozof zensunnit pentru a schimba măcar o părticică din realitatea ce se desfășura înaintea lor în această clipă?

– Ești tulburat, Sire, zise ghola-ul.

Paul îi întoarse spatele și privi în depărtare, spre meterezele și turllele cioplite de vânt ale Scutului de Piatră. Erau ca o copie ironică a orașului. Natura însăși îl sfida! *Iată ce pot construi!* Privirea îi poposi pe uriașa despicătură din versantul masivului, crevasa din care se revărsa un râu de nisip, și gândi: *Acolo! Da, acolo i-am zdrobit pe sardaukari!*

– Ce te tulbură, Domnia-Ta? întrebă ghola-ul.

– O viziune, murmură Paul.

– Ahhh... Și eu am avut viziuni când tleilaxu m-au trezit la viață. Eram neliniștit, singur... deși încă nu știam cât de singur. Viziunile nu mi-au dezvăluit nimic! Tleilaxu mi-au spus că era o simplă intruziune a cărnii, o indispoziție care-i afectează deopotrivă pe oameni și ghola. Atâta tot.

Paul se întoarce și scrută ochii ghola-ului, bilele de oțel lipsite de orice expresie. Ce puteau să vadă ochii aceia?

– Duncan... Duncan... murmură el.

– Numele meu este Hayt.

– Am văzut o lună care cădea. Pe urmă a dispărut, distrusă. Am auzit un șuier cumplit. Iar pământul s-a cutremurat.

– Ai băut prea mult Timp, Sire, spuse ghola-ul.

– Eu fac apel la zensunnit și-mi răspunde mentatul! Foarte bine. Fă să treacă viziunea mea prin filtrul logicii tale, mentatule, Analizeaz-o și redu-o la simple fraze pentru un elogiu funebru.

– Un elogiu funebru! Dar Domnia-Ta fugi de moarte. Nu te interesează decât clipa ce va urma. Refuzi să trăiești în prezent. Un augur! Grozavă cârjă pentru un Împărat!

Brusc, Paul constată că era incapabil să-și ia ochii de la o aluniță de pe bărbia ghola-ului – o aluniță de care-și aducea foarte bine aminte.

– Încercând să trăiești în acest viitor, urmă ghola-ul, îi conferi vreo substanță? Îl faci să fie real?

– Dacă mă angajez pe calea viziunii mele, voi fi viu *în acel viitor*, murmură Paul. Ce te face să crezi că vreau să trăiesc acolo? Ghola-ul ridică din umeri.

– Mi-ai cerut un răspuns substanțial.

– Unde este substanța, într-un univers alcătuit din evenimente? întrebă Paul. Există vreun răspuns final? Nu generează fiecare soluție noi întrebări?

– Ai absorbit atât de mult Timp, Sire, încât ai iluzii de nemurire. Dar chiar și Imperiul *Domniei-Tale* trebuie să-și trăiască traiul și să moară.

– Nu-mi vântura pe sub nas altare înnegrite de fum, mârâi Paul. Am auzit destule povești tragice despre zei și mântuitori. Pentru ce aş avea nevoie de facultăți speciale ca să-mi prevăd ruina, asemenea tuturor celorlalți? Cel mai mărunț servitor din bucătăriile mele ar putea face asta. (Clătină din cap.) Luna a căzut!

– N-ai acordat, de la bun început, nici un răgaz de odihnă minții Domniei-Tale, spuse ghola-ul.

– Așa mă distrugi? întrebă Paul. Împiedicându-mă să-mi adun gândurile?

– Poți să aduni haosul? Noi, zensunniții, zicem așa: „Nu aduna nimic și-ai să culegi totul.“ Ce poți să culegi dacă nu te aduni pe tine însuși?

– Eu sunt chinuit de-o viziune și tu îmi debitezi aiureli! se înfurie Paul. Ce știi tu despre precogniție?

– Am observat efectele oracolului... I-am văzut pe cei care caută semne și prevestiri pentru destinul lor personal. Se tem de ceea ce caută.

– Dar luna aceea care cade este reală, murmură Paul și, inspirând tremurat, adăugă: Se mișcă... se mișcă.

– Dintotdeauna, oamenii s-au temut de lucrurile care se mișcă de la sine, spuse ghola-ul. Te temi de propriile tale puteri. Lucrurile care cad în mintea Domniei-Tale nu vin de nicăieri. Unde se duc după aceea?

– Mă consolezi cu înțepături, mormăi Paul.

O iluminare lăuntrică păru să se oglindească pe chipul ghola-ului. Pentru o clipă, Paul avu impresia că în fața lui se afla într-adevăr Duncan Idaho.

– Te consolez cum pot, rosti ghola-ul.

Paul reflectă asupra acestei reacții. Resimțea ghola-ul vreo durere pe care mintea lui o respingea? Reprima Hayt o viziune proprie?

– Luna mea are un nume, șopti Paul.

Brusc, încetă să mai lupte, se lăsă năpădit de viziune. Nici un sunet nu-i ieși pe buze, dar întreaga sa ființă urla. Nu îndrăznea să vorbească, de teamă ca vocea să nu-l trădeze. În acest viitor terifiant, aerul era încărcat de absența Chaniei. Carnea care țipase în extaz, ochii ei care străluciseră de dorință, glasul care-l fermecase pentru că niciodată nu încercase să-l înșele cu vreun tertip subtil... totul dispăruse. Totul se întorsese la nisip și la apă...

Încet, Paul se întoarse. Ochii săi poposiră asupra realității prezentului. În piața din fața templului Aliei își făcuseră apariția trei pelerini cu capul ras, purtând mantii galbene, murdare. Mergeau repede, cu capetele plecate pentru a se feri de vântul puternic. Unul dintre ei șchiopăta cu piciorul stâng. Străbătură piața, dădură colțul și dispărură.

Dispărură, asemenea lunii din viziunea lui. Viziunea care continua să-l stăpânească. Țelul ei cumplit nu-i dădea de ales.

Carnea cedează, gândi el. Eternitatea își ia înapoi ceea ce-i aparține. Trupurile noastre au agitat, o vreme, apele. O vreme, am fost intoxicați de dragoste de viață, de dragoste de sine, o vreme, am nutrit câteva idei stranii, înainte de a ne supune instrumentelor Timpului. Ce s-ar mai putea spune? Am survenit. Nu sunt, totuși am survenit.

Nu cerșești milă soarelui

Opera lui Muad'Dib, din Comentariile lui Stilgar

UN MOMENT de incompetență poate să fie fatal, își spuse Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam.

Înainta șontăcăind, aparent calmă, înconjurată de gărzile fremene. Unul dintre oamenii din spatele ei, știa asta, era surdo-mut, imun la orice trucuri ale glasului. Nu încăpea îndoială că avea ordin s-o omoare la cea mai mică provocare.

Pentru ce o convocase Paul? Se hotărâse să-și dea verdictul? Își amintea de acea zi de demult, când îl supusese pe tânărul Paul încercării cu gom jabbarul, care avea să i-l dezvăluie pe... copilul Kwisatz Haderach. De pe atunci se arătase a fi o ființă profundă.

Blestemată fie maică-sa în vecii vecilor! Din cauza ei, Bene Gesseritul pierduse controlul acestei linii genetice.

În timp ce străbătea, sub escortă, culoarele boltite, simțea tăcerea care o preceda, ca un mesaj transmis în secret. Paul avea să perceapă tăcerea. Avea să știe de venirea ei înainte de a-i fi anunțată. Nu se îndoia că puterile lui le depășeau pe ale ei.

Afurisitul!

Blestemă și povara anilor: durerea din articulații, mușchii ce-și pierduseră suplețea, reacțiile care nu mai erau la fel de prompte ca odinioară. Auvsesse o zi lungă, o viață lungă.

Își petrecuse întreaga zi încercând zadarnic să-și ghicească soarta în taroții Dunei. Cărțile se arătasera îndărătnice.

Escorta dădu un colț și se angajă pe un altul dintre culoarele boltite care păreau să nu mai sfârșească. Sus, în stânga, un șir de geamuri triumphiulare din metasticlă dezvăluiau un hățiș de tulpini de viță și flori indigo, cufundate în umbra deasă a după-amiezei.

Dedesubt, pardoseala era un mozaic reprezentând creaturi acvaticе de pe planete exotice. Tema apei era omniprezentă. Apa... Bogăția...

Siluate drapate în mantii traversară o intersecție a culoarului, în față, aruncând priviri fugare spre escorta Cucerniceі Maici. Atitudinea lor, încordarea subită arătau că o recunoscuseră.

Cucernica Maică își aținti ochii în ceafa soldatului care mergea chiar în față ei: carne tânără, cute roz deasupra gulerului uniformei.

Imensitatea acestei fortărețe *ighir* începea s-o impresioneze. Coridoare... coridoare după coridoare.... Trecură prin față unei uși deschise dinspre care răsunau sunetele unei muzici blânde și străvechi, interpretate la timbur și fluier. Cucernica Maică își aruncă privirea în treacăt și întâlni ochi fremeni, complet albaștri. Citi în ei fermentul revoltelor legendare ce clocoteau în genele sălbaticе.

Aceasta era adevărata măsură a poverii ei personale, își spuse. O Bene Gesserit nu putea să nu fie conștientă de gene și de posibilitățile lor. O încercă un insuportabil sentiment de pierdere. Încăpățânarea stupidă a acestui Atreides! Cum putea să le refuze nestematele posterității, pe care le purta în el? Un Kwisatz Haderach! Născut înainte de vreme, ce-i drept, dar real... La fel de real ca monstruozitatea de soră-sa... și necunoscuta periculoasă pe care-o reprezenta. O Cucernică Maică sălbatică, lipsită de inhibițiile Bene Gesserit. O Cucernică Maică pe care nici un legământ n-o punea în slujba dezvoltării controlate a genelor. Avea, neîndoielnic, aceleași puteri ca și fratele ei... ba chiar mai multe...

Dimensiunile Citadelei începeau s-o apese. Culoarele acestea n-aveau nici un sfârșit? O înspăimântătoare putere fizică impregna acest edificiu. Nici o planetă, nici o civilizație din întreaga istorie a omenirii nu cunoscuse o construcție atât de imensă – o construcție între zidurile căreia ar fi încăput pe puțin zece cetăți antice.

Trecură pe lângă mai multe uși ovale, cu luminițe care clipeau. Își dădu seama că erau instalații ixiene de transport pneumatic. Atunci, de ce o obligau să parcurgă pe jos asemenea distanțe? Răspunsul începu să i se contureze în minte: ca s-o pregătească înaintea primirii la Împărat.

Era un indiciu mărunț, dar care se corela cu alte semne subtile: relativa muțenie și vocabularul redus al escortei sale, umbra de teamă primitivă din ochii gărzilor când îi spuneau *Cucernică Maică*, răceala inodoră a acestor holuri și coridoare... Toate

acestea se combinau, dezvăluind multe lucruri pe care o Bene Gesserit putea să le interpreteze.

Paul voia ceva de la ea!

Își înăbuși un subit simțământ de speranță. Exista o monedă de schimb. O pârghie. Nu mai rămânea decât să-i descopere natura, și să-i încerce tăria. Unele pârghii clintiseră din loc lucruri mai mari decât această citadelă. Civilizații se prăbușiseră la o simplă atingere de deget.

Și Cucernica Maică își aminti cuvintele lui Scytale: *O creatură care s-a dezvoltat într-un anumit fel va alege să moară mai degrabă decât să se transforme în antiteza ei.*

Treptat, și de-o manieră subtilă, culoarele deveneau mai largi, mai înalte. Proporțiile se schimbau, bolțile se transformau pe nesimțite. Coloanele crescuseră, geamurile triumphiulare fură înlocuite, încetul cu încetul, de lungi deschideri dreptunghiulare. În cele din urmă, Cucernica Maică văzu, la cealaltă extremitate a unei uriașe săli de care se apropiau, o ușă dublă. Avu imediat senzația că era o ușă foarte mare și se văzu nevoită să-și înăbușe o exclamație în momentul în care simțurile ei antrenate calculară adevăratele dimensiuni ale ușii. Cei doi batanți aveau cel puțin optzeci de metri în înălțime și vreo patruzeci în lățime.

La apropierea micului grup, giganticele uși se deschiseră încet, într-o liniște desăvârșită, sub acțiunea unui mecanism invizibil. O altă realizare a tehnicii ixiene, își spuse Cucernica Maică în timp ce, împreună cu escorta, trecea pragul Marii Săli de Recepție a Împăratului Paul Atreides, „Muad’Dib, în fața căruia orice creatură este infimă“. Acum, înțelegea pe deplin temeiul acestei vorbe din popor.

Examinând locul, fu mai impresionată de detaliile subtile ale arhitecturii decât de proporțiile amețitoare. Spațiul era incomensurabil: o citadelă din timpurile de demult ar fi încăput cu siguranță în această sală. Dar Cucernica Maică remarcă îndeosebi echilibrul dintre forțele structurale ascunse și frumusețe. Armăturile și grinzile de susținere ale acestor ziduri și ale îndepărtatei cupole care le acoperea întreceau, de bună seamă, orice se realizase până atunci în materie de construcții. Totul, aici, dovedea un suprem geniu ingineresc.

Fără a lăsa această impresie, sala se îngusta imperceptibil spre capătul îndepărtat, refuzând să-l reducă pe Paul, așezat pe tronul imperial, la dimensiuni umane. Astfel, pentru un ochi neavizat

Împăratul părea, doar prin jocul proporțiilor, o ființă de câteva ori mai mare decât era în realitate. Culorile își exercitau și ele efectul asupra unui psihic lipsit de apărare. Tronul verde al lui Paul fusese sculptat dintr-un unic bloc de smarald de Hagar. Evoca în același timp regnul vegetal și culoarea doliului conform mitologiei fremene. Șoptea că, acolo, pe tron, se afla cel care putea îndolia – un singur simbol pentru viață și moarte, reunite într-un joc iscusit al contrariilor. În spatele tronului, draperiile alcătuiau o impresionantă cascadă de tonalități: portocaliul focului, auriul pământului Dunei și cafeniul deschis al mirodeniei. Pentru un ochi antrenat, simbolismul era evident. Pentru profan, culorile acestea erau adevărate lovituri de baros.

Timpul juca un rol important în acest loc.

Cucernica Maică număra minutele, în timp ce se apropia, cu mersul ei șontăcăit, de Prezența Imperială. Aceasta era suficient de îndepărtată pentru ca oricine să aibă timpul de a abandona orice resentiment, sub privirea irezistibilă a puterii. Puteai începe marșul cel lung către tron ca o ființă umană plină de demnitate, la capătul lui însă nu mai erai decât o insectă.

Consilierii și slujitorii, observă Cucernica Maică, îl încadrau pe Împărat conform unei dispuneri curioase. Garda Imperială era aliniată la baza draperiilor din spatele podiumului pe care se afla tronul. Monstruozitatea, Alia, stătea în stânga lui Paul, cu două trepte mai jos. Pe treapta imediat inferioară, în fața ei, era postat Stilgar, câinele de pază al Împăratului. Iar în dreapta, pe prima treaptă a podiumului, stătea ghola-ul, spectrul reîncarnat al lui Duncan Idaho. Printre gărzi se aflau mai mulți fremeni în vârstă, Naibi bărboși cu urmele filt-cepurilor pe nări și cu cristaiuri la brâu. Câțiva aveau pistoale maula și chiar lasere. Oameni de încredere, fără-ndoială, de vreme ce erau lăsați cu lasere în timp ce Împăratul purta un scut individual, a cărui aură energetică se răsfrângea în jurul tronului. O singură descărcare de laser în câmpul defensiv ar fi fost de ajuns pentru a transforma întreaga Citadelă într-un crater.

Escorta Cucernicei Maici se opri la zece pași de podium și gărzile se traseră în lături, lăsând-o singură în fața lui Paul. Bătrâna remarcă abia acum că nici Chani, nici Irulan nu se aflau alături de Împărat și se întrebă care va fi fost motivul acestei anomalii. După câte auzise, nu exista audiență importantă la care să nu fie prezente.

Paul o salută cu o mișcare a capului și rămase tăcut, privind-o. Ea hotărî să treacă imediat la ofensivă și spuse:

– Așadar, marele Paul Atreides binevoiește să-i acorde o întrevedere celei pe care a surghiunit-o.

Paul zâmbi în colțul gurii și gândi: *Știe că vreau ceva de la ea.* În fond, era inevitabil, își spuse. Cunoștea puterile unei Cucernice Maici Bene Gesserit.

– N-am putea renunța la duelurile verbale? întrebă el.

Să fie atât de simplu? se miră ea, apoi zise:

– Spune ce vrei de la mine.

Stilgar tresări și-i aruncă o privire scurtă lui Paul. Era limpede că nu-i plăcuse tonul ei.

– Stilgar vrea să te expulzez, spuse Paul.

– Nu să mă ucizi? făcu ea. Mă așteptam la o soluție mai radicală din partea unui Naib fremen.

Stilgar se încruntă, mârâi:

– Adesea trebuie să vorbesc altfel decât gândesc. Asta se numește diplomație.

– Atunci, să renunțăm și la diplomație, spuse ea. Era neapărat necesar să fii purtată atâta amar de drum, pe jos? Sunt o femeie bătrână.

– Trebuia să afli cât de crud pot să fii, ca să-mi apreciezi mărinimia.

– Îți permiți asemenea stângăcii cu o Bene Gesserit?

– Grosolăniile poartă mesajul lor.

Ea șovăi, cântărindu-i cuvintele. Așadar... era dispus s-o elibereze... cu grosolănie, desigur, dacă ea... dacă ea, ce?

– Spune ce vrei de la mine, mormăi.

Alia se uită repede la fratele ei și făcu semn spre draperiile din spatele tronului. Înțelegea raționamentul lui Paul, dar nu era de acord. Avea, în legătură cu treaba asta, un fel de precogniție *sălbatică*. Totul, în ea, se împotrivea participării la acest târg.

– Bagă de seamă cum îmi vorbești, bătrâno, spuse Paul.

– *Mi-a mai spus odată „bătrâno”, pe când era doar un puști,* gândi Cucernica Maică. *Vrea să-mi amintească amestecul meu în trecutul lui? Trebuie să iau încă o dată, acum, decizia pe care am luat-o atunci?* Simți greutatea deciziei ca pe o povară fizică și genunchii începură să-i tremure. Mușchii cedau, dintr-o dată, la oboseală.

– Drumul a fost într-adevăr lung, reluă Paul, și-mi dau seama că te-a obosit. Ne vom retrage în cabinetul meu din spatele tronului. Acolo vei putea să stai jos.

Îi făcu semn lui Stilgar și se ridică.

Stilgar și ghola-ul coborâră spre Cucernica Maică, o încadrară și o ajutară să urce treptele podiumului, urmându-l pe Paul în spatele draperiilor. Bătrâna înțelese că primirea în Sala Mare nu fusese decât un spectacol de ochii gărzilor și ai Naibilor. Așadar, se temea de ei. Și acum.... acum se arăta binevoitor și amabil, hazardându-se la asemenea stratageme cu o Bene Gesserit. Dar... erau stratageme? Simți o prezență în spatele ei, întoarse capul și dădu cu ochii de privirea sumbră, ostilă a Aliei. O străbătu un fior.

La capătul unui mic culoar, cabinetul lui Paul era un cub de plasmeld cu latura de douăzeci de metri, scăldat în lumina galbenă a câtorva licurigloburi și cu pereții îmbrăcați în draperiile portocalii specifice distilcorturilor folosite în deșert. O vagă aromă de melanj plutea în încăperea mobilată cu divane, perne adânci și o măsuță joasă pe care se aflau câteva pocale de cristal pline cu apă. Locul părea incredibil de strâmt și înghesuit, după gigantica sală.

Paul o ajută să ia loc pe un divan și rămase în fața ei cerce-tându-i fața bătrână, brăzdată de riduri adânci, ochii adumbriți care ascundeau atâtea lucruri... Arătă cu mâna spre un pocal cu apă. Ea scutură din cap și o șuviță de păr sur îi alunecă pe frunte.

Cu voce scăzută, Paul spuse:

– Vreau să cădem la învoială în privința vieții iubitei mele. Stilgar își dresă glasul.

Alia puse mâna pe mânerul cristaiului din teaca agățată de gât.

Ghola-ul rămase nemișcat lângă ușă, impasibil, cu ochii săi de metal ațintiți într-un punct situat deasupra capului Cucernicei Maici.

– Ai avut o viziune în care eram amestecată în moartea ei? întrebă ea.

Rămase cu privirea îndreptată spre ghola, care-i provoca un straniu sentiment de neliniște. Pentru ce se temea de ghola, care era o unealtă a conspirației?

– Știu ce anume vreți voi de la mine, spuse Paul, fără să-i răspundă la întrebare.

Așadar, n-are decât bănuieli, gândi ea. Lăsă ochii în jos. Vârfurile pantofilor depășeau cu puțin faldurile robei. Pantofii negri... roba neagră... purtau urmele detenției: pete, cute... Înălță

capul și surprinse scânteierea de mânie din ochii lui Paul. Un val de exultare o năpădi brusc, dar își ascunse emoția strângând din buze și privind pe sub sprâncene.

– Care ți-e oferta? întrebă ea.

– Puteți avea sămânța mea, dar nu și persoana mea, răspunse Paul. Irulan repudiată și înseminată artificial...

– Îndrăznești?! șuieră Cucernica Maică, fulgerându-l din ochi. Stilgar făcu o jumătate de pas înainte.

În mod descumpănitor, ghola-ul zâmbi Alia îl privi lung.

– Nu vom discuta despre lucrurile pe care le interzice Comunitatea voastră, spuse Paul. N-am de gând să stau la povești despre păcate, monstruozițati și credințe rămase de pe urma Jihadurilor din trecut. Pentru planurile voastre, s-ar putea să obțineți sămânța mea, dar nici un copil născut de Irulan nu se va așeza vreodată pe tronul meu.

– Tronul *tău*! îl zeflemisi ea.

– Tronul *meu*.

– Și cine va da naștere moștenitorului imperial, în cazul ăsta?

– Chani.

– Chani e stearpă.

– Chani e însărcinată.

Respirația întretăiată preț de-o fracțiune de secundă trădă șocul pe care aceste cuvinte îl produsese asupra Cucernicei Maici.

– Minți! șuieră ea.

Stilgar se încordă ca un arc, dar Paul îl opri cu un gest al mâinii.

– Sunt două zile de când știm că poartă copilul meu.

– Dar Irulan...

– Numai pe cale artificială. Aceasta-i oferta mea.

Cucernica Maică închise ochii pentru a nu-i mai vedea fața. Blestem! Să arunci astfel zarurile genetice! Aversiunea îi răscolea întreaga ființă. Învățăturile Bene Gesserit, la fel ca și Jihadul Butlerian, interziceau un asemenea act. Nimeni nu avea dreptul să murdărească cele mai nobile aspirații ale omenirii. Nu exista mașină care să funcționeze după asemănarea minții umane. Nici o vorbă, nici o faptă n-aveau voie să insinueze că oamenii ar putea fi prăsiți asemenea animalelor.

– Decizia îți aparține, rosti Paul.

Ea scutură din cap, Genele... prețioasele gene Atreides, asta era tot ce conta! Necesitatea era mai presus decât interdicțiile,

Pentru Surori, fecundația reprezenta mai mult decât contopirea dintre spermatozoid și ovul. Ceea ce se urmărea era psihicul.

Cucernica Maică înțelese abia acum profundele implicații ale ofertei lui Paul. Acceptând-o, Bene Gesseritul ar fi devenit părtaș la un act care, dacă ar fi fost descoperit, ar fi provocat o explozie de mânie populară. Poporul n-ar fi acceptat niciodată o asemenea paternitate, dacă Împăratul o nega. Poate că Bene Gesseritul ar fi obținut, astfel, genele Atreizilor, dar în nici un caz tronul.

Făcu ochii roată, iscodind fiecare chip. Stilgar,: pasiv, în așteptare. Gholă-ul: retras în cine știe ce cotlon lăuntric. Alia: cu ochii la gholă. Și Paul... Mânie sub o mască translucidă.

– Asta e singura ta ofertă? întrebă ea.

– Singura.

Cucernica Maică își îndreptă privirea spre gholă și-i surprinse un ușor freamăt al maxilarelor. Emoție?

– Gholă, îl interpelă ea, e verosimilă o astfel de ofertă? Și, dacă da, poate fi acceptată? Răspunde-ne ca mentat.

Ochii metalici se întoarseră către Paul.

– Răspunde cum crezi, zise Paul.

Gholă-ul se uită la Cucernica Maică și, din nou, o descumpăni cu zâmbetul său.

– Valoarea unei oferte n-o depășește niciodată pe cea a lucrului care se vrea cumpărat, spuse el. Schimbul propus aici este viață contra viață. O tranzacție la cel mai înalt nivel.

Alia își îndepărtă o şuviță de păr arămiu de pe frunte și întrebă:

– Ce altceva se ascunde în această tranzacție?

Cucernica Maică se abținu s-o privească, dar cuvintele ei îi rămăseră ca o văpaie în minte. Da, oferta avea implicații mult mai profunde. Sora lui Paul era o Monstruozitate, desigur, dar nu se putea trece cu vederea statutul ei de Cucernică Maică și tot ce însemna acest lucru. Chiar în această clipă, Gaius Helen Mohiam nu mai avea senzația că era o ființă unică, ci suma tuturor celorlalte Cucernice Maici din memoria ei. Devenind Preoteasă printre Surori, le absorbise pe toate Cucernicele Maici dinaintea ei și acum ele erau treze, atente. Cu siguranță că la fel se întâmpla și cu Alia.

– Ce altceva? rosti gholă-ul. S-ar putea pune întrebarea de ce vrăjitoarele Bene Gesserit n-au recurs la metode tleilaxu.

Gaius Helen Mohiam și toate Cucernicele Maici prezente în ea se cutremurară. Da, tleilaxu făceau lucruri oribile. Dacă se

înlăturau barierele fecundării artificiale, următorul pas n-ar fi fost o inițiativă tleilaxu? Mutația controlată?

Paul, observând jocul emoțiilor din jurul lui, avu brusc impresia că nu-i mai cunoștea pe oamenii aceștia. Era înconjurat de străini. Până și Alia i se părea străină. O auzi spunând:

– Dacă abandonăm genele Atreizilor în voia râului Bene Gesserit, cine știe ce-ar putea rezulta?

Gaius Helen Mohiam întoarse brusc capul și-i înfruntă privirea. Vreme de-o clipă, fură doar două Cucernice Maici împărtășind același gând: *Ce se află în spatele oricărei manevre tleilaxu? Ghola-ul este un produs tleilaxu. El să fi strecurat acest plan în mintea lui Paul? S-ar fi încumetat Paul să trateze direct cu Bene Tleilaxul?*

Bătrâna își luă ochii de la Alia. Era conștientă de propriile ei sentimente opuse, de insuficiențele ei. Capcana educației Bene Gesserit, își reaminti ei înseși, consta în puterile pe care le conferea și care predispuneau la orgoliu, la vanitate. Aceste puteri puteau să-i înșele pe cei ce le foloseau, făcându-i să creadă că erau în stare să învingă orice obstacol... inclusiv pe cel al propriei lor ignoranțe.

Un singur lucru era esențial în cazul de față pentru Bene Gesserit: piramida generațiilor ce culminaseră cu Paul Atreides... și cu monstruozitatea de soră-sa. O decizie greșită, și piramida trebuia reconstruită... reluând-o cu generații în urmă, pe căi paralele, dar cu specimene genetice care nu posedau caracteristicile ideale.

Mutația controlată, gândi ea. *Oare tleilaxu o practica cu adevărat? Era atât de tentant!* Își scutură capul. Trebuia să alunge asemenea gânduri.

– Respingi propunerea mea? întrebă Paul.

– Chibzuiesc, răspunse ea.

Și se uită din nou, la Alia. Hibridul optim pentru această femelă Atreides fusese pierdut... ucis de Paul. Cu toate acestea, mai exista o posibilitate – o posibilitate care ar fi putut *reuni* caracteristicile ideale într-un vlăstar nou. Paul se încumeta să propună Bene Gesseritului căile de prăsilă aplicate la animale! Cât de mult era dispus să plătească pentru viața Chaniei sale? Ar fi mers până la acceptarea împerecherii cu propria lui soră?

Ca să câștige timp, întrebă:

– Spune-mi, o! exemplu desăvârșit a tot ce e sfânt: Irulan n-are nimic de spus referitor la propunerea ta?

– Irulan va face precum îi vei spune tu.

Așa e, admise în sinea ei Gaius Helen Mohiam. Își sumeți capul și jucă noul gambit:

– Există doi Atreides.

Ghicind în parte la ce se gândea bătrâna vrăjitoare, Paul simți că i se urcă sângele la cap.

– Bagă de seamă ce sugerezi, rosti el.

– Vrei s-o *folosești* pe Irulan doar ca să-ți atingi propriile scopuri, nu-i așa?

– Nu pentru a fi folosită a fost formată?

Iar noi suntem cele care-au format-o și educat-o, asta vrea să-mi spună, gândi Cucernica Maică. *Ei bine... Irulan era o monedă cu două valori. Mai putea fi cheltuită și-n alt fel?*

– Vei pune copilul lui Chani pe tron?

– Pe tronul *meu*, răspunse Paul.

Și aruncă o privire spre Alia, întrebându-se deodată dacă ea era conștientă de celelalte posibilități ale acestui schimb. Alia stătea cu ochii închiși și întreaga sa ființă părea cufundată într-o stranie încremenire. Cu ce forță lăuntrică se afla în comunicare? Avu subit impresia că sora sa era pe un mal de care el se îndepărta cu repeziune, târât de curent.

În cele din urmă Cucernica Maică spuse:

– Problema este prea gravă ca să pot lua singură o decizie. Trebuie să-mi consult Consiliul de pe Wallach. Îmi îngădui să transmit un mesaj?

Ca și când ar avea nevoie de permisiunea mea! gândi Paul, înainte de a răspunde:

– De acord. Dar să nu dureze prea mult. N-am de gând să-mi pierd vremea așteptând să ajungeți la o concluzie.

– Intenționezi să tratezi cu Bene Tleilaxul? întrebă pe neașteptate ghola-ul.

Alia deschise brusc ochii și-l privi de parcă dăduse buzna în mintea ei.

– N-am luat nici o decizie de acest fel, spuse Paul. Dar voi pleca în deșert de îndată ce va fi cu putință. Copilul nostru se va naște într-un sietch.

– Înțeleaptă hotărâre, rosti Stilgar.

Alia se reținu să-l privească. Hotărârea nu era deloc înțeleaptă. Era o greșeală. Simțea acest lucru cu fiecare celulă a trupului. Nu se putea să n-o simtă și Paul. De ce se angaja pe acest făgaș?

– Bene Tleilaxul și-a oferit serviciile? întrebă ea.

Observă că și Gaius Helen Mohiam aștepta răspunsul.

Paul clătină din cap.

– Nu.

Apoi, privind către Stilgar:

– Stil, aranjează tot ce trebuie pentru transmiterea mesajului către Wallach.

– Îndată, Domnia-Ta.

Paul se întoarse cu spatele și așteaptă până ce Stilgar chemă gărzile și părăsi cabinetul împreună cu bătrâna vrăjitoare. Simțea că Alia voia să-l mai întrebe și alte lucruri. Dar ea se adresă ghola-ului:

– Mentatule, tleilaxu încearcă să-l abordeze pe fratele meu?

Ghola-ul ridică din umeri.

Tleilaxu? se întrebă Paul. *Nu... Cel puțin, nu așa cum își închipuie Alia.* Întrebarea surorii sale demonstra că ea nu sesizase alternativele. Evident... viziunile se deosebeau de la o sibilă la alta. De ce nu s-ar fi deosebit de la frate la soră? În timp ce gândurile îi rătăceau, urechile sale captau frânturi de conversație:

– ... trebuie să știi dacă tleilaxu...

– integralitatea informației este întotdeauna....

– îndoieli serioase în ceea ce privește...

Paul se întoarse și-și privi sora. Știa că Alia vedea acum lacrimile din ochii lui și era nedumerită. Nu-i nimic. Nedumerirea era, în acest moment, ca o mângâiere. Apoi se uită la ghola și în pofida ochilor de metal, îl văzu pe Duncan Idaho. Simți tristețe și milă în același timp. Oare ce vedeau acei ochi de metal?

Există multe feluri de a vedea și multe feluri de a fi orb, gândi el. Își aminti o parafrază după un fragment din Biblia Catolică Portocalie. *Ce simțuri ne lipsesc de nu putem vedea o altă lume în jurul nostru?*

Corespundeau acești ochi de metal altui simț decât văzul?

Alia se apropie de fratele ei, simțind tristețea care îl copleșea. Cu un gest fremen de venerație, atinse o lacrimă care se rostogolea pe obrazul lui și rosti:

– Nu trebuie să-i jelim pe cei dragi înainte de a se fi săvârșit.

– Înainte de-a se fi săvârșit, murmură Paul. Spune-mi, surioară, ce înseamnă *înainte*?

– *Sunt sătul până-n gât de povestea asta cu zeul și preotul! Crezi că nu-s în stare să văd toată mitologia care s-a creat în jurul meu? Reexaminează-ți informațiile, Hayt. Riturile mele s-au insinuat până în cele mai elementare acte omenești. Oamenii au ajuns să mănânce în numele lui Muad'Dib! Să facă dragoste, să se nască... să traverseze strada în numele meu! Nu se mai poate pune o bârnă la acoperișul celei mai amărâte cocioabe de pe o lume atât de îndepărtată cum e Gangishree, fără a se invoca binecuvântarea lui Muad'Dib!*

Cartea Diatribelor, din Cronica lui Hayt

– ÎȚI ASUMI un risc considerabil părăsindu-ți postul și venind să mă vizitezi aici, la ora asta, spuse Edric, privindu-l din cuva sa pe Dansatorul-Față.

– Superficial și îngust mai gândești, spuse Scytale. Cine a venit să te viziteze?

– Navigatorul șovăi, observând mai atent silueta butucănoasă, trăsăturile grosolane, pleoapele grele. Era încă devreme și metabolismul lui Edric nu ieșise pe de-a-ntregul din ciclul nocturn.

– Nu asta-i forma care a parcurs străzile? întrebă Edric.

– Unele dintre înfățișările pe care mi le-am ales astăzi n-au fost din cele care atrag de două ori privirea, răspunse Scytale.

Cameleonul e convins că o schimbare a înfățișării îi îngăduie întotdeauna să treacă neobservat, gândi Edric cu o perspicacitate care nu-l caracteriza. Și se întrebă dacă, prin prezența lui, reușea într-adevăr să ascundă conspirația de toate puterile profetice. De sora Împăratului, spre exemplu...

Scutură din cap, involburând gazul portocaliu din jur, și întrebă:

– Pentru ce ai venit?

– Darul trebuie determinat să acționeze mai rapid.

– Imposibil.

– Trebuie găsită neapărat o modalitate.

– De ce?

– Nu-mi place cum evoluează lucrurile. Împăratul încearcă să ne dezbine. A făcut deja o ofertă Bene Gesseritului.

– Oh, *asta* te îngrijorează?

– Da, *asta*! Trebuie să-l determini pe ghola...

– Voi sunteți cei care l-ați conceput, tleilaxule, spuse Edric. Nu înțeleg de ce vîi să-mi ceri una ca asta. (Făcu o pauză și se apropie de peretele transparent al cuvei.) Sau poate că ne-ați mințit în privința lui?

– Mințit?

– Ne-ați spus că-i suficient ca arma să fie îndreptată spre obiectiv și lansată... Atâta tot. Din clipa în care ofeream ghola-ul, nu mai aveam nimic de făcut.

– Orice ghola e vulnerabil la emoții, zise Scytale. Va fi de ajuns să-l întrebi despre existența lui inițială.

– În ce scop?

– O să-l incite la acte ce vor servi cauzei noastre.

– E un mentat dotat cu facultăți speciale în materie de logică și raționament, obiectă Edric. Ar putea să-mi ghicească intenția... Ca să nu mai vorbim de sora Împăratului. Dacă-i va atrage atenția faptul că eu...

– Ne servești drept paravan, da sau nu?

– Nu mă tem de oracole, replică Navigatorul, ci de judecățile logice, de spionii reali, de puterile fizice ale Imperiului, de controlul mirodeniei, de...

– Ajunge să-ți amintești că toate lucrurile au un sfârșit, zise Scytale, ca să-l privești cu calm pe Împărat cu toate puterile sale.

Edric avu o reacție ciudată. Se contorsionă și-și agită membrele ca un fel de triton straniu. Scytale luptă cu un brusc sentiment de repulsie. Navigatorul Ghildei purta obișnuitul colant negru, umflat împrejurul taliei de tot felul de recipiente și rezervoare. Cu toate acestea... când se deplasa, dădea impresia de nuditate. Din cauza mișcărilor de natație, își spuse Scytale, și, o dată în plus, fu conștient de fragilitatea raporturilor dintre participanții la conspirație. Nu formau un grup omogen. Și asta însemna slăbiciune.

Edric își domoli agitația și-l privi pe Scytale prin ceața portocalie din cuvă. Se întrebă ce stratagemă păstra în rezervă tleilaxul pentru el însuși, ca să poată ieși la liman în caz de eșec. Dansatorul-Față avea reacții imprevizibile. Semn rău.

Atitudinea și tonul navigatorului îi confirmau lui Scytale faptul că reprezentantul Ghildei se temea de sora Împăratului mai mult chiar decât de Împărat. Gândul i se repercută fulgerător în conștiință. Neliniștitor. Să fi omis ceva important în legătură cu Alia? Putea fi ghola-ul o armă suficientă pentru a o distruge, la o adică, și pe soră?

– Știi ce se spune despre Alia? îl iscodi el pe Edric.

– La ce te referi?

Omul-pește începu din nou să se agite.

– Că niciodată filozofia și cultura n-au avut un protector mai bun, spuse Scytale. Plăcerea și frumusețea reunite în...

– Ce e durabil în frumusețe și în plăcere? întrebă Edric. Îi vom distruge pe amândoi Atreizii. Cultura! Ei încurajează cultura ca să poată stăpâni mai bine. Frumusețea! Cea pe care o propagă ei nu face decât să-nrobească. Au creat o generație de ignoranți cultivați – genul cel mai ușor de manipulat. N-au lăsat nimic la voia întâmplării. Lanțuri! Pretutindeni au pus lanțuri, au înrobit. Dar cei înrobiți ajung întotdeauna la revoltă.

– Sora s-ar putea căsători și avea copii, spuse Scytale.

– De ce tot vorbești de soră?

– S-ar putea ca Împăratul să-i aleagă un soț.

– N-are decât. Oricum, e prea târziu.

– Nici măcar tu nu poți plăsmui clipa următoare, îl admonestă Scytale. Nu ești un creator... după cum nu sunt nici Atreizii. (Dădu din cap.) Să nu facem greșeala de a presupune prea multe.

– Nu noi suntem cei care-și bat gura despre creație, protestă Edric. Nu facem parte nici din gloata care încearcă să facă un mesia din Muad'Dib. Ce-i aiureala asta? Pentru ce ridici asemenea probleme?

– Planeta aceasta, rosti Scytale. *Ea* ridică problemele.

– Planetele nu vorbesc!

– Asta vorbește.

– I-auzi!

– Vorbește despre creație. Nisipul pe care-l suflă vântul în noapte, asta înseamnă creație.

– Nisipul pe care-l suflă...

– Când te trezești, dimineața, prima geană de lumină îți dezvăluie o lume nouă – o suprafață virgină care așteaptă să-ți așterni urmele.

Nisip fără urme? gândi Edric. *Creație?* Se simți dintr-o dată ca paralizat de anxietate. Pereții cuvei, zidurile camerei dimprejur... totul amenința să-l împresoare, să-l strivească.

Urme în nisip.

– Vorbești ca un fremen, spuse el.

– Este un punct de vedere fremen foarte instructiv, admise Scytale. Pentru fremeni, Jihadul lui Muad'Dib lasă urme în univers, după cum pașii lor lasă urme în nisipul proaspăt așternut. Urme care se înscriu în viețile oamenilor.

– Și?

– Vine altă noapte, zise Scytale. Vântul suflă.

– Da... Jihadul e pe sfârșite, spuse Edric. Muad'Dib s-a folosit de Jihad și....

– Nu el s-a folosit de Jihad, îl întrerupse Scytale. Jihadul s-a folosit de el. Cred că, dacă ar fi putut, Muad'Dib l-ar fi împiedicat.

– Dacă ar fi putut? Dar n-ar fi trebuit decât să...

– Mai bine taci! îl repezi Scytale. Nu se poate pune stavilă unei epidemii mentale. E ceva care se răspândește fulgerător de la o ființă la alta, străbătând parsecii. Este ceva devastator de contagios. Pentru că lovește în punctele lipsite de apărare, acolo unde se perpetuează rămășițele altor molime asemănătoare. Cine ar putea s-o împiedice? Muad'Dib nu posedă antidotul. E o boală cu rădăcinile înfipite în haos. Ce ordine pot răzbate până acolo?

– Te consideri contaminat? întrebă Edric.

Se roti încet în fluidul portocaliu. Era nedumerit de spaima ce răzbătea din cuvintele lui Scytale. Hotărâse Dansatorul-Față să se retragă din conspirație? Pentru moment, nu putea să arunce nici o privire în viitor, ca să încerce să lămurească aspectul. Viitorul devenise o apă măloasă, îmbâcsită de profeți.

– Toți suntem contaminați, spuse Scytale, amintindu-și că inteligența lui Edric era extrem de limitată. Cum să prezinte problema ca Navigatorul s-o înțeleagă?

– Dar după ce-l vom distruge pe el, contami...

– Ar trebui să te las în neștiința ta. Dar nu-mi permite datoria. În plus, ne periclitează pe toți.

Edric se răsuci brusc și-și îndreptă poziția cu o zvâcnire de picior care-i învălui partea de jos a trupului în volute de gaz portocaliu.

– Ciudate vorbe, rosti el.

– Toată treaba asta e un butoi de pulbere, zise Scytale pe un ton mai calm. Poate să explodeze dintr-o clipă într-alta. Dacă va exploda, fragmentele vor fi proiectate peste secole. Nu poți să-nțelegi asta?

– Am mai înfruntat noi religii și înainte, protestă Edric. Dacă această nouă...

– Nu-i *doar* o religie! îi tăie vorba Scytale, întrebându-se ce părere ar fi avut Cucernica Maică despre asemenea carențe în pregătirea tovarășului lor de conspirație. O guvernare religioasă e cu totul altceva. Plasându-și peste tot Qizaratul, Muad'Dib a dat peste cap vechile funcții ale puterii. Dar nu dispune de nici un serviciu civil, de nici o ambasadă. Nu are decât episcopate, insule de autoritate. Iar în centrul fiecărei insule se află un om. Oamenii

învață repede cum se câștigă și se păstrează puterea personală. Oamenii sunt invidioși.

– După ce-i vom fi dezbinat, îi vom înghiți unul după altul, rosti Edric cu un rânjel de satisfacție. E de ajuns să retezi capul pentru ca trupul...

– Trupul ăsta are două capete, observă Scytale.

– Sora... care-ar putea să se căsătorească.

– Care se va căsători în mod sigur.

– Nu-mi place tonul tău, Scytale.

– Iar mie nu-mi place ignoranța ta, Edric.

– Și ce-i dacă se căsătorește? Ne zdruncină cu ceva planurile?

– Va zdruncina întreg universul.

– Dar ființele astea nu-s unice. Eu însumi posed puteri care...

– Ești un copil. Tu te împleticești, pe când ei aleargă.

– *Nu sunt unici!*

– Uiți, Navigatorule, că noi am conceput la un moment dat un Kwisatz Haderach. Un Kwisatz Haderach este o ființă plină de spectacolul Timpului. O formă de existență pe care n-o poți amenința fără a te amenința și pe tine. Muad'Dib știe că vrem s-o atacăm pe iubita lui, Chani. Trebuie să ne mișcăm mai repede. Trebuie să intri în legătură cu gholă-ul și să-l condiționezi așa cum ți-am spus.

– Și dacă n-am s-o fac?

– Atunci, vom simți trăsnetul.

*O, vierme cu dinți fără număr,
Poți tu să negi ceea ce nu poate fi lecuit?
Carnea și sufletul care te cheamă
Spre ale tuturor începuturilor tărâmurii
Se hrănesc cu monștri dintr-o genune de flăcări!
Tu nu ai mantie sub care s-ascunzi
Beția divinității
Și văpaia dorinței*

Cântecul Viermelui din Cartea Dunei

PAUL era lac de apă după cât mânuise cristaiul și sabia, înfruntându-l pe gholă. Acum, stând în fața uneia dintre ferestrele

care dominau piața templului, încerca să-și imagineze ce se întâmpla cu Chani la clinică. I se făcuse din senin rău în cursul dimineții, în cea de-a șasea săptămână a sarcinii. Cei mai buni medici se aflau în acest moment lângă ea. Urmau să-i dea de știre de îndată ce aveau să stabilească un diagnostic.

Nori mohorâți de nisip fin întunecau cerul deasupra pieții. Fremeni denumeau această stare a vremii „aer murdar“.

Așteptare... Lui Paul i se părea că fiecare secundă se scurgea chinuitor de încet în trecut, ocolindu-l.

Așteptare... Bene Gesseritul nu transmisese încă nici un răspuns de pe Wallach. Întârzierea era, de bună seamă, intenționată.

Avusese viziuni ale acestor momente, dar acum izola percepțiile de oracol, preferând să se comporte ca un Pește-în-Șuvoiul-Timpului, care nu înoată încotro i-e voia, ci se lasă purtat de curenți. Destinul nu îngăduia nici o luptă acum.

Îl auzea pe ghola aranjând armele în rasteluri și verificând echipamente. Cu un oftat, Paul duse mâna la centură și-și dezactivă scutul. Furnicătura descărcării câmpului îi parcurse trupul.

Va înfrunta evenimentele la întoarcerea Chaniei, își spuse. Atunci vor avea timp să accepte faptul că lucrurile pe care i le ascunsesese îi prelungiseră viața. Era rău, se întrebă, s-o prefere pe Chani unui moștenitor? Dar cu ce drept alegea el pentru ea? Gânduri absurde! Cine ar mai fi putut șovăi, date fiind perspectivele: minele de sclavi, tortura, regretele chinuitoare... și altele, încă și mai rele.

Auzi ușa deschizându-se și recunoscui pașii lui Chani.

Paul se întoarse.

Moartea de om era înscrisă pe chipul Chaniei. Totul, la ea, exprima violență în clipa aceasta: centura fremenă lată care-i încingea roba aurie, acverigile pe care le purta în chip de colier, mâna înfiptă în șold (lângă cristaiul care n-o părăsea niciodată), privirea aprigă cu care examina încăperea.

Se apropie de Paul, care-și deschise brațele și o strânse la piept.

– Cineva, rosti ea printre dinți, mi-a administrat un anticoncepțional vreme îndelungată... înainte să încep noul regim. Din cauza asta voi avea probleme cu sarcina.

– Dar există remedii?

– Remedii periculoase. Știu cine m-a otrăvit! Am să-i iau sângele.

– Sihaya, murmură Paul, strângând-o cu putere pentru a-i calma tremurul. Vei naște moștenitorul pe care ni l-am dorit. Nu-i de ajuns?

– Viața mea arde mai repede, zise ea, lipindu-se și mai tare de el. Nașterea îmi controlează acum existența. Medicii mi-au spus că totul se petrece cu o repeziciune înspăimântătoare. Trebuie să mănânc... cât mai mult. Și trebuie să consum mai multă mirodenie... în băutură, în mâncare... Am s-o omor pentru asta!

El o sărută ușor pe obraz.

– Nu, Sihaya. N-ai să omori pe nimeni.

Și gândi: *Irulan ți-a prelungit viața, iubito. Pentru tine, ceasul nașterii va fi și cel al morții.* I se păru că durerea ascunsă îl golește de măduvă, că viața i se scurge, ca un lichid, într-o ură neagră.

Chani se desprinse brusc.

– Nu i se poate ierta asta!

– Cine a vorbit de iertare?

– Atunci, de ce să n-o omor?

Întrebarea era atât de brutală, atât de fremenă, încât Paul abia se abținu să nu izbucnească într-un râs isteric.

– N-ar servi la nimic, rosti el.

– Ai văzut asta?

Amintirea viziunii făcu să i se înnoade stomacul și nu izbuti să îngaiame decât:

– Ce-am văzut eu... ce-am văzut...

Fiecare aspect al evenimentelor corespundea unui prezent care-l paraliza. Se simțea înlănțuit de un viitor care prea adesea întrezărit, se lipise de el ca un sucub lacom. Gâtlejul uscat îl ardea. Fusesse vrăjit de propriu-i oracol? se întrebă. Vrăjit, într-atât, încât devenise prada unui prezent neîndurător?

– Spune-mi ce-ai văzut, zise Chani.

– Nu pot.

– De ce să n-o omor?

– Fiindcă așa îți cer eu.

O privi și văzu că ea îi accepta hotărârea. O accepta așa cum nisipul acceptă apa: absorbind-o și ascunzând-o. Putea exista supunere sub acest înveliș care ardea de mânie? se întrebă. Își dădu seama că viața din citadelă nu o schimbase câtuși de puțin pe Chani. Pentru ea, aceasta fusese doar o scurtă oprire, o haltă unde poposisese

în cursul lungii călătorii alături de bărbatul ei. Nimic din ceea ce ținea de deșert nu-i fusese răpit.

Chani făcu câțiva pași și-l privi pe ghola, care aștepta lângă cercul de diamant ce delimita ringul de scrimă.

– Ai încrucișat sabia cu el? îl întreabă ea pe Paul.

– Mi-a făcut bine.

Ea privi cercul de pe podea, apoi, din nou, ochii metalici ai ghola-ului. Spuse:

– Nu-mi place.

– Nu-i hărăzit să facă uz de violență împotriva mea.

– Ai văzut *asta*?

– Nu, n-am *văzut* asta!

– Atunci de unde știi?

– Știu, fiindcă e mai mult decât ghola. E Duncan Idaho.

– Reconstituit de Bene Tleilaxu.

– Au reconstituit mai mult decât au intenționat.

Chani clătină din cap și un colț al năframei nezhoni îi atinse gulerul robei.

– Cum poți să schimbi faptul real că este un ghola?

– Hayt! rosti Paul. Ești unealta menită să mă distrugă?

– Dacă substanța prezentului se modifică, se modifică și viitorul, spuse ghola-ul.

– Asta nu-i un răspuns? obiectă Chani.

Paul ridică glasul:

– Cum voi muri, Hayt?

O luminiță păru să sclipească în ochii artificiali.

– Se spune, Domnia-Ta, că vei muri de bani și putere.

Chani înțepeni.

– Cum îndrăznește să-ți vorbească astfel?

– Mentatul rostește adevărul.

– Duncan Idaho ți-a fost cu adevărat prieten?

– Și-a dat viața pentru mine.

– E trist, murmură Chani, că un ghola nu poate să redevină ființa originală.

– Ai vrea să mă convertești? întreabă ghola-ul, îndreptându-și privirea spre ea.

– Ce vrea să spună? se miră Chani.

– A converti înseamnă a transforma, a întoarce, răspunse Paul. Dar nu există cale de întoarcere.

– Orice om își poartă în el trecutul, zise Hayt.

– Și orice ghola? întrebă Paul.

– Într-un fel, Domnia-Ta.

– Atunci, ce-i cu trecutul imprimat în taina cărnii tale?

Chani observă că întrebarea îl tulburase pe ghola, care își încleșta și-și descleșta pumnii, și-i aruncă o privire piezișă lui Paul, întrebându-se pentru ce îl iscodea astfel. Exista vreo cale ca această creatură să redevină omul care fusese?

– A fost vreodată un ghola care să-și amintească întocmai propriul trecut? întrebă ea.

– Au încercat mulți s-o facă, răspunse Hayt, privind țință podeaua de la picioarele sale. Nici un ghola n-a putut să redevină cel care-a fost.

– Dar ai vrea să reușești asta, rosti Paul.

Ochii metalici se înălțară și-l fixară cu o intensitate neobișnuită.

– Da!

Cu voce foarte blândă, Paul spuse:

– Dacă există vreo cale...

– Carnea asta, zise Hayt, ducându-și mâna stânga la frunte într-un gest curios de asemănător cu un salut, nu este cea cu care m-am născut. Ea a fost... re-creată. Numai forma e familiară. Un Dansator-Față ar putea face același lucru.

– Nu-i chiar, îl contrazise Paul. Iar tu nu ești un Dansator-Față.

– Așa-i, Domnia-Ta.

– Care e proveniența formei tale?

– Amprenta genetică a celulelor originale.

– Undeva spuse Paul, există un ce maleabil care păstrează amintirea formei lui Duncan Idaho. Se zice că regiunile acestea ar fi fost explorate de cei din vechime, înaintea Jihadului Butlerian. Care-i întinderea acestei amintiri, Hayt? Ce reține ea din original?

Ghola-ul ridică din umeri.

– Și dacă n-a fost Idaho? întrebă Chani.

– A fost.

– Poți să fii sigur?

– E Duncan Idaho din toate punctele de vedere. Nu pot să-mi închipui c-ar exista o forță capabilă să mențină în permanență această formă, fără nici o clipă de relaxare, fără să comită nici o greșală.

– Domnia-Ta! interveni Hayt. Faptul că noi nu putem concepe un lucru nu-l exclude din realitate. Există lucruri pe care, ca ghola, trebuie să le fac, dar pe care, ca om, nu le-aș face.

Paul se uită la Chani și spuse:

– Vezi?

Ea dădu din cap.

Paul se întoarse, cuprins de o profundă tristețe. Trecu de la o fereastră la alta, trăgând draperiile. Câteva lumini se aprinseră în penumbra bruscă din sală. Își strânse mai tare centura mantiei și trase cu urechea la sunetele din spatele lui.

Nimic.

Se întoarse. Chani stătea încremenită, parcă în transă, cu ochii la ghola.

Hayt părea să se fi retras într-un cotlon lăuntric al ființei sale, într-un refugiu pe care-l cunoștea doar un ghola.

Auzind pașii lui Paul, Chani se întoarse. Simțea încă robia acestui moment, pe care Paul îl suscitase. Timp de câteva secunde, ghola-ul îi apăruse ca o ființă umană plină de o viață intensă. Timp de câteva secunde, nu mai simțise nici un fel de teamă de el, ci, mai degrabă, afecțiune și admirație. Înțelegea acum intenția lui Paul. Voise ca ea să vadă *omul* din această carne de ghola.

Se uită lung la Paul.

– Omul acela, rosti ea, omul acela era Duncan Idaho?

– Era Duncan Idaho. Și mai este încă.

– I-ar fi cruțat, *el* viața lui Irulan?

Apa nu s-a infiltrat prea adânc, gândi Paul. Și răspunse:

– Dacă i-aș fi ordonat.

– Nu înțeleg... N-ar trebui să fii mânios?

– Sunt mânios.

– Nu pari.. mânios. Pari mâhnit.

El închise ochii.

– Da, și mâhnit.

– Ești bărbatul meu. Știu asta, dar acum nu te înțeleg.

Brusc, Paul avu impresia că străbătea o cavernă lungă. Trupul său se mișca, pașii îl purtau înainte, dar gândurile îi rămâneau altundeva.

– Nici eu nu-nțeleg, murmură el.

Redeschise ochii și constată că se depărtase de Chani. De undeva, din spatele lui, o auzi spunând:

– Iubitul meu, n-am să te mai întreb încă o dată ce ai văzut. Știu doar că-ți voi da moștenitorul pe care-l dorim.

El dădu din cap.

– Am știut asta de la bun început.

O privi atent, dar Chani părea acum foarte departe de el.

Ea se îndreptă dintr-o dată, își puse mâna pe burtă.

– Mi-e foame. Medicii mi-au spus că trebuie să mănânc de trei sau patru ori mai mult decât până acum. Mi-e frică, iubitele. Totul merge prea repede.

Prea repede, gândi el. Fătul știe că trebuie să se grăbească.

Natura temerară a actelor lui Muad'Dib reiese din faptul că El a știut de la bun început încotro se îndrepta și, totuși, nu s-a abătut nici măcar o singură dată de la această potecă. El a arătat clar acest lucru, atunci când a spus: „Vă zic că ajung acum la ceasul încercării mele, când se va vedea că sunt Servitorul Suprem“. Astfel, El ne unește pe toți într-Unul, pentru ca prieten și neprieten să-L adore. Numai și numai din acest motiv Apostolii Lui se rugau: „Doamne, izbăvește-ne de celelalte poteci, pe care Muad'Dib le-a acoperit cu Apa Vieții Lui“. Aceste „celelalte poteci“ nu pot fi imaginate decât cu cel mai profund dezgust.

După Yiam-el Din (Cartea Judecății)

MESAGERUL era o femeie tânără, Chipul, numele și familia ei erau cunoscute de Chani. Datorită acestui fapt trecuse de Securitatea Imperială.

Chani nu făcuse altceva decât s-o identifice pentru Ofițerul de Securitate Bannerjee, care aranjase apoi întrevederea cu Muad'Dib. Bannerjee se bazase pe instinct și pe faptul că tânăra era fiica unui om care făcuse parte din Comandourile Morții, temuții fedaykini ai Împăratului, din zilele dinaintea Jihadului. Altminteri, probabil că n-ar fi plecat urechea la argumentul ei că avea un mesaj pe care nu-l putea transmite decât lui Muad'Dib în persoană.

Fu, bineînțeles, percheziționată și examinată înainte de a fi condusă în cabinetul lui Muad'Dib. Chiar și așa, Bannerjee o însoți personal, cu o mână pe brațul ei și cu cealaltă pe mânerul pumnalului.

Era aproape de amiază când fu introdusă în cabinet. Încăperea era un amestec bizar de elemente caracteristice mediului fremen al deșertului și stilului aristocratic al Caselor Mari. Trei pereți erau acoperiți cu draperii de *hierreg* – tapiserii delicate înfățișând imagini din mitologia fremenă. Al patrulea perete era ocupat de un ecran de observație, o suprafață gri-argintie, în spatele unui birou oval pe care se afla un singur obiect: o clepsidră fremenă concepută sub forma unui planetariu. Planetariul – un mecanism cu suspensie, de proveniență ixiană – reprezenta lunile Arrakisului dispuse față de soare în clasicul Triunghi al Viermelui.

De la biroul său, Paul îl privi pe Bannerjee. Ofițerul de Securitate era unul dintre cei care avansaseră în ierarhia jandarmeriei fremene datorită inteligenței și loialității, în pofida originii de contrabandist, atestată de numele său. Era un bărbat voinic, aproape gras. Smocurile de păr negru ce se legănau deasupra frunții lui cu pielea smeadă și lucioasă păreau creasta unei păsări exotice. Privirea ochilor săi de Ibad avea o fermitate care spunea că ar fi putut să întâmpine cu aceeași expresie cea mai cumplită atrocitate sau cel mai încântător spectacol. Chani și Stilgar aveau încredere absolută în el. Paul știa că, dacă i-ar fi ordonat s-o sugrume pe fata de lângă el în clipa aceasta, Bannerjee n-ar fi șovăit nici o clipă.

– Sire, rosti ofițerul, aceasta e persoana cu mesajul. Doamna Chani mi-a spus că v-a anunțat.

Paul dădu din cap.

Destul de ciudat, fata nu se uita la el. Privirea ei era ațintită asupra planetariului. O examinează cu atenție. Nu era prea înaltă și avea pielea închisă la culoare. Țesătura bogată și croiala simplă a robei dovedeau un anumit lux. O panglică asortată îi strângea părul negru cu reflexe albastre. Mâinile îi erau ascunse în mâneci. Încleștate, probabil, își spuse Paul. Așa ar fi corespuns personajului. De altfel, totul corespundea personajului – inclusiv roba, păstrată cu grijă, anume pentru această ocazie.

Paul îi făcu semn lui Bannerjee să se depărteze. Omul șovăi înainte de a-i da ascultare. Fata făcu un pas înainte. Se mișcase cu grație. Ochii ei însă continuau să privească în altă parte.

Paul tuși ușor.

Abia atunci fata își înălță privirea și ochii ei lipsiți de alb exprimară exact gradul corespunzător de venerație. Avea o față ciudat de mică și o bărbie delicată. Linia gurii, la fel de mică, indica un anumit simț al rezervei. Ochii păreau neobișnuit de mari deasupra pomeților oblici. Ceva, în trăsăturile ei, arăta că zâmbea rareori. Până și colțurile ochilor aveau o ușoară tentă gălbuie care s-ar fi putut datora iritației provocate de praf sau consumului de semuta.

Totul corespundea perfect personajului.

– Ai cerut să mă vezi, spuse Paul.

Momentul decisiv pentru forma-fată venise. Scytale crease corpul, sexul, vocea, atitudinile... tot ce puterile sale îi permiteau să-și asume. Dar Muad'Dib o cunoscuse pe această femeie în zilele sietchului. Desigur, pe atunci ea fusese doar o copilă, dar trăiseră experiențe comune. Anumite zone ale memoriei trebuiau evitate cu dibăcie. Era cel mai dificil rol pe care Scytale îl încercase vreodată.

– Sunt Lichna, fiica lui Otheym din neamul lui Berk al Dib.

Vocea era stinsă, dar hotărâtă. Conform uzanțelor, fata rostise numele ei, al tatălui și al familiei.

Paul dădu din cap. Înțelegea acum de ce se lăsase înșelată Chani. Totul era reprodus cu precizie, până și timbrul vocii. Fără educația Bene Gesserit, care-l învățase tainele Glasului, fără urzeala *dao*-ului în care-l învăluiau viziunile preștiente, și pe el l-ar fi putut înșela acest Dansator-Fată.

Acum însă începea să descopere unele imperfecțiuni: fata era puțin mai vârstnică decât ar fi trebuit să fie, controlul coardelor vocale era exagerat, poziția gâtului și a umerilor nu era tocmai cea caracteristică subtilei ținute mândre a fremenilor. Oricum, era de admirat roba, perfect aleasă pentru autenticitatea statutului social... și trăsăturile feței, minunat copiate. Era limpede că Dansatorul-Fată resimțea o anumită empatie pentru personajul interpretat.

– Odihnește-te în casa mea, fiică a lui Otheym, rosti Paul, după datina fremenă. Ești binevenită, ca apa după un drum lung în deșert.

Urma infimă a unei destinderi lăuntrice îi dezvălui că această aparentă acceptare îi dădea încredere vizitatorului.

– Aduc un mesaj, spuse fata.

– Mesagerul unui om este ca și acel om, răspunse Paul.

Scytale respiră și mai ușurat. Totul mergea bine. Acum urma manevra esențială. Atreides trebuia condus pe fâgașul dorit.

Trebuia să-și piardă concubina fremenă în circumstanțe a căror răspundere să-i revină în întregime. Vina trebuia să fie numai a lui, a *atotputernicului* Muad'Dib. Trebuia făcut să-și dea seama de amploarea greșelii sale și determinat să accepte alternativa tleilaxu.

– Sunt fumul care alungă somnul în puterea nopții, rosti Scytale.

În codul fedaykinilor, fraza însemna: *Aduc vești rele*.

Paul se strădui să-și păstreze calmul. Se simțea despuiat. Minte lui era prizoniera timpului, oarbă la orice viziune. Oracole puternice îl ascundeau pe acest Dansator-Față. Nu-i erau cunoscute decât contururile acestor momente. Știa doar ce *nu trebuia* să facă. Printre altele, nu trebuia să-l omoare pe acest Dansator-Față. Asta n-ar fi făcut decât să precipite venirea acelui viitor pe care trebuia să-l evite cu orice preț. Cumva, trebuia să găsească pe bâjbâite o cale în întuneric și să schimbe acea schemă terifiantă.

– S-aud mesajul, spuse el.

Bannerjee se plasă astfel, încât să poată vedea chipul fetei. Aceasta păru să-i observe pentru prima oară prezența și privirea ei se opri pe mânerul pumnalului de care erau încleștate degetele ofițerului.

– Nevinovatul nu crede în rău, rosti ea, privindu-l în față pe Bannerjee.

Ahhh, iscusită manevră! gândi Paul. Era exact ce-ar fi spus adevărata Lichna. Vreme de-o clipă, avu un gând plin de tristețe pentru fiica lui Otherym, ale cărei rămășițe zăcuseră în nisipul deșertului. Dar nu era timp pentru astfel de emoții. Se încruntă.

Bannerjee stătea cu privirea ațintită la fată.

– Am ordin să transmit mesajul între patru ochi, zise ea.

– Pentru ce? întrebă Bannerjee pe un ton dur, insinuant.

– Pentru că asta-i dorința tatălui meu.

– Omul acesta mi-e prieten, spuse Paul. Nu sunt și eu fremen? Prietenul meu poate s-audă tot ce aud eu.

Scytale ezită. Era într-adevăr un obicei fremen... sau doar o încercare?

– Împăratul poate impune propriile lui reguli, admise el. Iată mesajul: tatăl meu dorește să mergi la el, împreună cu Chani.

– De ce împreună cu Chani?

– Este femeia Domniei-Tale și o Sayyadina. După legile triburilor noastre, e o chestiune de apă. Chani trebuie să adeverească faptul că tatăl meu vorbește ca fremen.

E clar că în conspirație sunt prinși și fremeni, își spuse Paul. Momentul acesta corespundea perspectivelor întrevăzute în viitor. Și nu avea altă alegere decât să se conformeze acestui curs...

– Despre ce vrea să-mi vorbească tatăl tău? întrebă.

– Despre un complot pus la cale împotriva Domniei-Tale....

Un complot al fremenilor!

– De ce n-a venit el însuși? întrebă Bannerjee.

Fata răspunse fără să-și ia ochii de la Paul:

– Nu poate. Conspiratorii îl supraveghează. N-ar fi apucat să ajungă până aici.

– Atunci, de ce nu ți-a dezvăluit ~~știe~~ despre ce-i vorba? continuă Bannerjee. Și cum de a acceptat să pună în pericol viața propriei sale fiice într-o misiune ca asta?

– Amănuntele complotului sunt ferecate într-un distrans pe care numai Muad'Dib îl poate deschide. Asta e tot ce știu.

– De ce n-a trimis distransul? întrebă Paul.

– Pentru că e uman.

– Bine, în cazul ăsta voi merge... Dar singur.

– Chani trebuie să meargă cu Domnia-Ta.

– Chani așteaptă un copil.

– De când refuză o femeie fremenă să...

– Dușmanii mei i-au administrat o otravă subtilă. Va avea o naștere dificilă. Sănătatea nu-i permite să mă însoțească.

Înainte ca Scytale să le controleze, emoții stranie se perindară pe chipul fetei: frustrare, furie... Fiecare victimă, își aminti Scytale, avea dreptul la o porțiță de salvare – chiar și o victimă ca Muad'Dib. Dar conspirația nu eșuase. Atreides rămânea prins în plasă. Era o creatură care se dezvoltase conform unei scheme unice și mai degrabă s-ar fi distrus decât să devină contrariul ei. Așa se întâmplase cu Kwisatz Haderachul tleilaxu. La fel trebuia să se întâmple și cu acesta. Și, oricum, mai era gholă-ul.

– Dă-mi voie să-i cer Chaniei să hotărască, spuse.

– Am hotărât eu, replică Paul. Mă vei însoți tu în locul lui Chani.

– Trebuie să fie de față o Sayyadina de Rit!

– Nu ești prietena Chaniei?

M-a încuiat! gândi Scytale. *Bănuiește ceva? Nu. Nu-i decât prudență fremenă. Iar anticoncepționalul este o realitate. Ei bine... mai sunt și alte căi.*

– Tata mi-a spus să nu mă întorc, zise ea, și să-ți cer adăpost. M-a asigurat că n-ai să mă expui la nici un risc.

Paul dădu din cap. Altă manevră abilă. Nu putea să-i refuze adăpostul. Argumentul fetei era supunerea fremenă la porunca tatălui.

– O voi lua cu mine pe Harah, soția lui Stilgar, spuse el. Ne vei explica tu pe unde s-ajungem la tatăl tău.

– De unde știi că poți să ai încredere în soția lui Stilgar?

– Știu.

– Eu însă, nu.

Paul strânse din buze, apoi întreabă:

– Mama ta trăiește?

– Mama mea adevărată s-a dus la Shai-hulud. Mama de-a doua trăiește și are grijă de tata. De ce?

– E din Sietch Tabr?

– Da.

– Mi-o amintesc. Va îndeplini ea serviciul Chaniei. (Îi făcu semn lui Bannerjee.) Pune niște servitoare s-o conducă pe Lichna, fiica lui Otheym, într-unul din apartamente.

Bannerjee încuviință cu o înclinare a capului. *Servitoare.* Termenul codificat care însemna că fata trebuia pusă sub pază specială. O apucă de braț, dar ea se împotrivi.

– Cum vei ajunge la tatăl meu?

– O să-i explici lui Bannerjee ce și cum. E prietenul meu.

– Nu! E porunca tatei! Nu pot!

– Bannerjee? făcu Paul.

Ofițerul păru să chibzuiască. Paul își dădu seama că omul scotocea în memoria enciclopedică datorită căreia ajunsese în acest post de încredere.

– Cunoscut eu pe cineva care te va conduce la Otheym, Sire, zise el după câteva clipe.

– Bun, atunci voi merge singur, spuse Paul.

– Sire, dacă...

– Asta-i dorința lui Otheym, îl întrerupse Paul, ascunzând cu greu ironia care-l ardea.

– Sire! Pericolul e prea mare!

– Chiar și un Împărat trebuie să accepte anumite riscuri. Hotărârea mea a fost luată. Fă ce ți-am ordonat!

Codindu-se, Bannerjee îl conduse pe Dansatorul-Față afară din încăpere.

Paul se întoarse spre ecranul opac din spatele biroului. Avea impresia că, dintr-o clipă în alta, un bolovan avea să se prăvălească din înălțimi.

Trebuia să-i dezvăluie lui Bannerjee adevărata natură a mesageriei? se întrebă. Nu! Un asemenea incident nu se înscrisese niciodată pe ecranul viziunilor sale. În clipa de față, orice abatere putea dezlănțui violența. Trebuia să descopere un moment-pivot, un punct din care să poată părăsi viziunea.

Dacă exista un asemenea moment...

Oricare ar fi gradul de exotism atins de civilizație, oricare ar fi dezvoltările existenței și ale societății sau complexitatea interfeței om/mașină, există interludii de putere solitară, în cursul cărora evoluția omenirii, viitorul ei, depind de acțiunile relativ simple ale unor anumiți indivizi.

Fragment din **Cartea sfântă tleilaxu**

ÎN TIMP CE TRAVERSA viaductul înalt care lega Citadela de Sediul Qizaratului, Paul adăugă mersului său un șchiopătat. Deși umbrele lungi ale crepusculului îl ajutau să se ascundă, un ochi ager ar mai fi putut să-l recunoască după ținută. Purta un scut individual, dar nu-l activase, consilierii săi fiind de părere că scintilațiile câmpului energetic ar fi putut trezi suspiciuni.

Aruncă o privire în stânga. Fâșii de nori încărcăți de nisip filtrau amurgul ca șipcile unor jaluzele. Aerul avea o uscăciune de hierog hierog chiar și prin filtrele distraiului.

Paul nu era tocmai singur, dar rețeaua Securității nu fusese niciodată mai rarefiată, de când încetase să mai bată străzile noaptea, de unul singur. Ornitoare echipate cu detectoare nocturne planau la altitudine, evoluând aparent la întâmplare, dar urmărindu-i deplasarea grație emițătorului ascuns în veșminte. Pe străzile din jur fuseseră dispersați oameni cu grijă aleși. Alții patrulau prin oraș. Cu toții cunoșteau cum era deghizat Împăratul: îmbrăcăminte fre-menă, inclusiv distrai și ghetete temag, pielea înnegrită, obrajii deformați cu tampoane de platen. Un tub de reciclare îi traversa partea stângă a feței.

Când ajunse la capătul viaductului, Paul se întoarse și surprinse o mișcare îndărătul grilajului de piatră de la unul dintre balcoanele apartamentelor sale. Chani, de bună seamă. „Te duci să vânez nisip în deșert“, îi spusese ea înainte de plecare.

Chani nu înțelegea alegerea amară pe care trebuise s-o facă. Alegerea între atâtea suferințe, gândi el, le făcea până și pe cele mai mici insuportabile.

Într-o fulgerare încețoșată și dureroasă, retrăi momentul plecării sale. În ultima clipă, Chani avusese o revelație-tau a emoțiilor lui, pe care însă o interpretase greșit. Crezuse că el simțea ceea ce simți când te despați de ființa iubită, pentru a te duce să înfrunți singur un pericol necunoscut.

Măcar de nu l-aș fi cunoscut, gândi el.

Părăsi viaductul și pătrunse în pasajul superior care traversa clădirea Qizaratului. În lumina licurigloburilor, oamenii alergau cu treburi. Qizaratul nu cunoștea somnul. Paul se pomeni examinând firmele de deasupra ușilor, ca și când atunci le-ar fi văzut pentru prima oară: *Negustori de Noroc... Distilerii Eoliene și Alambicuri... Perspective Profetice... Dovezi de Credință... Furnituri Religioase... Arme... Propagarea Credinței....*

Mai cinstit ar fi fost *Propagarea Birocrației*, își spuse Paul.

Universul fusese invadat de o categorie aparte de funcționari civili religioși. Noii convertiți al Qizaratului încercau rareori să-i disloce pe fremeni din posturile-cheie, dar pătrundeau în toate interstițiile. Foloseau melanjul atât pentru efectele lui geriatrice, cât și pentru a arăta că și-l pot permite. Se țineau la o parte de cei care-i guvernau: Împăratul, Ghilda, Bene Gesseritul, Landsraadul, Familiile și chiar Qizaratul. Zeii lor erau Rutina și Dosarele. Se serveau de mentați și de prodigioase sisteme de arhivare. Eficacitatea era prima definiție din catehismul lor, deși făceau paradă de preceptele butleriene. Mașinile, spuneau ei, nu puteau fi concepute după asemănarea minții umane, dar fiecare dintre acțiunile lor dezvăluia faptul că, de fapt, preferau mașinile și nu oamenii, statisticile și nu indivizii, vederile generale, abstracte și nu abordarea presonală întemeiată pe imaginație și inițiativă.

În timp ce ieșea pe rampa de la capătul opus al edificiului, Paul auzi clopotele de la Altarul Aliei, care chemau pe credincioși la Ritul de Seară.

Sunetul evoca un straniu sentiment al permanenței.

Templul care se înălța la cealaltă extremitate a pieței deja aglomerate fusese construit de curând. Era contemporan cu riturile pe care le adăpostea. Cu toate acestea, situarea sa la marginea Arrakeenului, în pragul deșertului, pereții de piatră și platen care începuseră deja să fie erodați de nisipul purtat de vânt, clădirile ce răsăriseră repede de jurîmprejur.... totul conferea impresia unui loc străvechi, plin de tradiții și mistere.

Brusc, Paul se pomeni înghițit de mulțime. Singura călăuză pe care oamenii Securității reușiseră s-o găsească insistase să procedeze astfel. Paul acceptase numaidecât, ceea ce nu fusese deloc pe placul celor de la Securitate și, cu atât mai puțin, al lui Stilgar. Cel mai mult însă protestase Chani.

Oamenii care-l înconjurau, înghesuindu-l din toate părțile, îi aruncau doar o scurtă privire, după care își vedeau de drum, dându-i o curioasă impresie de libertate. Știa că așa fuseseră învățați să se comporte față de fremeni. Portul său era cel al unui om venit din inima deșertului. Asemenea oameni erau iuți la mânie.

Pe măsură ce se apropia de treptele templului, aglomerația devenea și mai mare. Cei care-l îmbrânceau din greșală se pierdeau în scuze rituale: „Iertare, nobile domn. N-am nici o vină pentru această impolitețe.“ „Scuzele mele, domnia-voastră. E cea mai cumplită înghesuială pe care-am văzut-o vreodată“. „Îmi cer iertare cu umilință, preasfinte cetățean. M-a împins un bătăran.“

După câteva clipe, Paul sfârși prin a nu mai da atenție acestor cuvinte. Nu conțineau nici o emoție, ci doar un fel de teamă rituală. Se duse cu gândul la drumul îndelungat pe care-l parcursese din zilele copilăriei sale pe Caladan. Când făcuse primul pas pe această potecă ce traversa acum piața înțesată de oameni de pe o planetă aflată atât de departe de Caladan? Dar făcuse, într-adevăr, un prim pas pe o anumită potecă? N-ar fi putut spune dacă, în vreun moment al existenței sale, acționase dintr-un motiv anume. Motivațiile și forțele care se înfruntaseră erau complexe, poate mai complexe decât oricare altele din istoria omenirii. Avea încă sentimentul amețitor că putea să scape de destinul pe care-l deslușea atât de limpede la capătul acestei poteci. Dar mulțimea continua să-l împingă înainte și avu dintr-o dată senzația năucitoare că rătăcise drumul, că nu mai avea nici o influență asupra vieții sale.

Puhoiul uman urca acum, alături de el, spre portalul templului. Larma glasurilor se preschimbă în murmur. Mirosul fricii crescuse – un miros acru, de transpirație.

În interiorul templului, Acolii începuseră serviciul divin. Cântarea lor acoperea șoaptele, foșnetul veșmintelor, târșăitul picioarelor. Era povestea Locurilor Îndepărtate vizitate de Preoteasă în transa ei sfântă.

„Ea călărește viermele spațiului!
Ea ne călăuzește printre furtuni
Spre tărâmurile unde vântul adie.
Iar când dormim lângă cuibul de șarpe,
Ea veghează asupra vieților noastre.
Ea ne ferește de a deșertului arșiță,
În răcoarea unei scorburi de piatră.
Dinții ei albi strălucesc
Și ne arată drumul în noapte.
Prinși de cosițele ei,
Ne înălțăm la ceruri!
Miresme dulci, parfumuri de floare
Ne învăluie în preajma ei.“

Balak! gândi Paul în grai fremen. *Atenție! Vă poate învălui și mânia ei.*

Porticul templului era străjuit de licurituburi subțiri și înalte, care imitau străvechile lumânări. Lumina lor tremurătoare deșteptă în mintea lui Paul amintiri ancestrale, deși știa că tocmai acesta era scopul vizat. Era un cadru atavic, subtil conceput, eficace. El însuși contribuise la toate acestea și se ura pentru contribuția lui.

Împreună cu mulțimea, trecu printre imensele porți de metal și intră în giganticul naos, o incintă cavernoasă cu luminițe pâlpâind în înalturi și un altar scaldat în lumină, la capătul îndepărtat. În spatele altarului – un simplu bloc de lemn negru, încrustat cu motive din mitologia fremenă a deșertului –, lumini mascate jucau în câmpul de forțe al unui pentascut, creând curcubee. De-o parte și de alta a acestei perdele spectrale, cele șapte rânduri de Acolii ofereau o imagine sinistră: mantii negre, fețe livide, guri care se mișcau la unison.

Paul trase cu ochiul la pelerinii din jurul său și-l cuprinse dintr-o dată un fel de invidie pentru evlavie lor, pentru intensitatea cu care păreau să asulte adevăruri pe care el nu le putea auzi. I se părea că ei beneficiau aici de ceva ce lui i se refuza.

Încercă să-și croiască drum spre altar, dar o mână îi atinse brațul. Fulgerător, făcu ochii roată și întâlni privirea iscoditoare

a unui bătrân fremen – ochi de Ibad sub sprâncene stufoase, ochi care arătau că-l recunosc. Un nume țâșni în mintea lui Paul: Rasir, un tovarăș din zilele sietchului.

Își dădu seama că, în această mulțime, era total vulnerabil dacă Rasir ar fi vrut să recurgă la violență.

Bătrânul se apropie brusc. Își ținea o mână sub mantia ponosită – pe mânerul unui cristai, fără-ndoială. Paul se pregăti, atât cât îi stătea în putință, să facă față unui atac. Dar bătrânul se aplecă și-i șopti la ureche:

– Facem precum ceilalți.

Era parola de recunoaștere a călăuzei. Paul dădu din cap.

Rasir se retrase și-și îndreptă privirea spre altar.

„Ea vine dinspre Soare-Răsare“, cântau Acolii. „Astrul zilei e în spatele ei. Totul i se dezvăluie. În văpaia luminii, nimic nu scapă ochilor ei – nici cele strălucitoare, nici cele întunecate.“

Tânguirea unei rebaba se înalță deasupra vocilor, dominându-le, reducându-le la tăcere. Brusc, aproape electric, mulțimea înaintă câțiva metri. Devenise o masă compactă de trupuri care îngreunau aerul cu răsuflarea lor încărcată de aroma de mirodene.

– Shai-hulud scrie pe nisipul neatins! strigară Acolii.

Paul își simți propria respirație la unison cu a tuturor celorlalți. Din spatele perdelei irizate a pentascutului, un cor feminin psalmodie: „Alia... Alia... Alia...“ Vocile se înălțară tot mai mult, apoi amuțiră brusc. După câteva clipe de liniște, alte voci începură să îngâne:

„Ea potolește toate furtunile...
Privirea ei ucide vrăjmașii
Și-i chinuie pe necredincioși.
Dinspre piscurile Tuono,
Unde se ivesc zorii
Și curg apele limpezi,
Umbra ei se întinde.
În dogoarea verii,
Ea ne aduce pâine și lapte
Cu proșteime de mirodene.
Ochii ei nimicesc toți dușmanii,
Ochii ei alungă asupritorii,
Ochii ei pătrund toate misterele.
Alia... Alia... Alia...“

Încet, vocile se stinseră.

Paul se simțea scârbit. *Ce facem noi aici?* se întrebă. Alia fusese doar o copilă-vrăjitoare, dar anii treceau iar ea creștea. Și gândi: *A crește înseamnă a deveni mai periculos.*

Atmosfera mentală din templu îi rodea sufletul. Simțea în el acel element care era totuna cu spiritele din jur. Dar diferențele formau o contradicție mortală. Era cufundat, izolat într-un păcat personal pe care n-avea să-l poată ispăși niciodată. Era conștient de imensitatea universului din afara templului. Cum ar fi putut un om, cum ar fi putut un ritual să croiască dintr-o asemenea imensitate un veșmânt pe măsura tuturor oamenilor?

Un frison îi străbătu trupul.

Universul i se împotriva la fiecare pas. Îi aluneca printre degete și născocea mii de deghizări pentru a-l înșela. Universul nu avea să se supună niciodată forme pe care voia să i-o dea el.

O șoaptă înfiorată străbătu templul, apoi se lăsă o tăcere desăvârșită.

Alia se ivi dindărătul perdelei de curcubee. Purta o robă galbenă, brodată cu verde. Galbenul pentru lumina soarelui, verdele pentru moartea care dădea naștere vieții. Paul avu dintr-o dată impresia că Alia apăruse pentru el, numai și numai pentru el. Privind peste capetele mulțimii, rămase cu ochii pironiți la sora lui. *Era* sora lui. Cunoștea ritualul și rădăcinile sale, dar niciodată până atunci nu se aflate astfel, în mijlocul pelerinilor, observând-o cu ochii lor. Descoperind-o acum, în acest loc cufundat în mister, își dădea seama că ea făcea parte din universul care i se împotriva.

Câțiva Acoliți se apropiară, întinzându-i Aliei un potir de aur. Ea luă potirul și-l ridică.

În partea lucidă a conștiinței sale, Paul știa că potirul conținea cuminecătura oracolului, otrava subtilă a melanjului pur.

Cu ochii ațintiți asupra potirului, Alia începu să vorbească. Glasul ei era ca o mângâiere pentru urechi, învăluitor, vibrant, muzical:

- La început, înlăuntrul nostru eram goi.
- Neștiutori întru toate, îngână corul.
- Nu cunoșteam Puterea care sălășluiește în tot locul.
- Și în tot Timpul.
- Iată Puterea, rosti Alia, înălțând încă puțin potirul.
- Ea ne aduce bucuria, psalmodie corul.

Și suferința, gândi Paul.

- Ea deșteaptă sufletul, grăi Alia.
- Ea alungă îndoielile, murmură corul.
- În lunile noastre, pierim.
- Prin Putere, supraviețuim.

Alia duse potirul la buze și bău.

Spre surprinderea lui, Paul se pomeni ținându-și răsuflarea, asemenea celui mai umil dintre pelerini. În pofida a tot ce știa despre ceremonie și despre experiența pe care o trăia Alia, era prins în urzeala tau-ului. Își amintea prelingerea arzătoare a otravei în organism. Simțea din nou acea încremenire a timpului, când conștiința devenea un firicel de praf care preschimba otrava. Retrăia momentul deșteptării în acea zonă atemporală, unde totul devenea posibil. *Cunoștea* experiența pe care o trăia acum Alia, dar în același timp își dădea seama că nu o înțelegea. Misterul ritualului așternea un vâl peste ochii lui.

Alia începu să tremure și căzu în genunchi.

Laolaltă cu ceilalți pelerini, Paul expiră. Apoi dădu din cap. O parte a vâlului începea să se ridice. Absorbit de-o viziune, uitase că fiecare viziune aparține tuturor celor care erau încă pe drum, care aveau să vină. Pradă viziunii, treceai printr-o zonă de beznă, unde nu puteai să distingi realitatea de accidentul inconsistent. Erai însetat de absoluturi care n-aveau să fie niciodată.

Setea de absolut însemna pierderea prezentului.

Alia se legăna în extazul provocat de transformarea mirodenei.

Paul avu deodată impresia că o prezență transcendentă i se adresa, spunându-i: *„Iată! Privește! Vezi ceea ce n-ai știut? În aceeași clipă i se păru că se uită cu alți ochi, că vede imagini și ritmuri pe care nici un pictor și nici un poet nu le-ar fi putut reproduce. Văzu o lumină orbitoare, de o vitalitate și o frumusețe neasemuite, care dezvăluia pe de-a-ntregul setea de putere... inclusiv a lui.*

Glasul Aliei se înalță, făcând să răsune naosul:

– Noapte luminoasă!

Un geamăt surd străbătu ca un val mulțimea.

– Nimic nu rămâne ascuns într-o asemenea noapte! urmă Alia. Ce lumină fără seamăn este această beznă? Nici nu te poți uita la ea! Simțurile nu pot s-o perceapă. Cuvintele nu pot s-o descrie. (Glasul ei coborî.) Abisul rămâne. E plin de lucrurile ce vor veni. Ahhh, ce dulce violență!

Paul simți că aștepta un fel de semnal personal din partea surorii sale. Un gest sau o vorbă, un element mistic, o vrajă, o efuziune care să îl învăluie, să-l potrivească asemenea unei săgeți într-un arc cosmic. În conștiința lui, clipa aceasta era ca o picătură tremurătoare de argint viu.

– Va fi multă mâhnire, psalmodie Alia. Vă amintesc că fiecare lucru nu-i decât un început, un început veșnic. Există lumi care așteaptă să fie cucerite. Unii dintre cei care îmi aud glasul vor cunoaște destine mărețe. Veți lua în derâdere trecutul, veți uita ce vă spun eu acum: în orice diferență există unitate.

Alia lăsă capul în jos și Paul își înăbuși o exclamație de dezamăgire. Sora sa nu rostise cuvintele pe care le aștepta el. Își simți trupul ca pe o cochilie uscată, o carapace abandonată de o insectă a deșertului.

Probabil că mai erau și alții care simțeau ceva asemănător, își spuse el. Percepea o oarecare nervozitate în jur. Undeva, în adâncul naosului, la stânga lui Paul, o femeie scoase un strigăt nearticulat, ca un țipăt de durere.

Alia înălță capul și Paul avu senzația că privirea ei anula distanța care îi despărțea, că ochii surorii sale nu erau decât la câțiva centimetri de ai săi.

– Cine mă strigă? întrebă Alia.

– Eu! răspunse femeia nevăzută. Eu te strig, Alia... O, Alia, ajută-mă! Mi s-a spus că fiul meu a fost ucis pe Muritan. S-a dus pentru totdeauna? N-am să-l mai văd niciodată?

– Încerci să mergi de-a-ndăratelea în nisip, rosti Alia. Nimic nu-i pierdut pentru totdeauna. Totul se întoarce după o vreme, dar s-ar putea să nu recunoști forma schimbată care revine.

– Alia, nu înțeleg! se jelui femeia.

– Trăiești în aer, dar nu-l vezi, replică Alia cu o notă de asprime în glas. Ești o șopârlă? Vorbești cu accent fremen. Încearcă vreun fremen să-i readucă pe morți la viață? Ce ne trebuie de la morții noștri, în afară de apa lor?

Înspre centrul naosului, un bărbat înveșmântat într-o pelerină roșie, somptuoasă, ridică ambele mâini, dezvelind mânecile hainei albe pe care-o purta dedesubt.

– Alia! strigă el. Mi s-a propus o afacere. S-o accept?

– Vii aici ca un cerșetor, răspunse Alia. Cauți cupa de aur, dar nu vei găsi decât un pumnal.

– Mi s-a cerut să omor un om! strigă o voce din dreapta – o voce gravă, cu accentul sietchurilor. Să primesc? Și, dacă primesc voi izbuti?

– Începutul și sfârșitul sunt unul și același lucru, spuse tăios Alia. Nu ți-am mai spus asta deja? N-ai venit aici ca să pui această întrebare. Ce anume nu crezi de vii să ridici glasul?

– Astă-seară e într-o dispoziție cumplită, murmură o femeie din apropierea lui Paul. Ați mai văzut-o vreodată atât de furioasă?

Alia știe că mă aflu aici, gândi Paul. Să fi descoperit în viziune ceva care i-a provocat furia? Împotriva mea tună și fulgeră?

– Alia! strigă un om aflat chiar în fața lui Paul. Spune-le tuturor afaceriștilor și lașilor ăstora cât timp va domni fratele tău!

– Te poftesc să descoperi asta de unul singur! răspunse Alia mânioasă. Vorbești ca să te afli în treabă! Datorită faptului că fratele meu călărește viermele haosului, ai apă și un acoperiș deasupra capului!

Cu un gest violent, își strânse roba la piept, se răsuci pe călcâie și dispăru îndărătul franjurilor de lumină.

Acolii începură numaidecât cântarea de încheiere a ceremoniei, dar ritmul lor era poticnit. Se vedea că sfârșitul neașteptat al ritualului îi lăsase descumpăniți. Un murmur confuz se ridică din mulțime. Tensiunea pe care Paul o percepușe mai înainte se transformase acum în neliniște și nemulțumire.

– Numai idiotul ăla cu întrebarea lui despre afaceri e de vină, mormăi femeia de lângă Paul. Ce ipocrit!

Ce văzuse Alia? Ce urmă care brăzda viitorul?

Se întâmplase ceva în această seară. Ceva care tulburase ritul oracolului. Mai totdeauna, mulțimea aștepta de la Alia răspunsuri la întrebările sale meschine. Oamenii veneau la oracol ca niște cerșetori. Da, ca niște cerșetori. Paul avusese destule prilejuri să-i audă, ascuns dincolo de altar. Ce fusese diferit în această seară?

Bătrânul fremen îl trase de mânecă, făcându-i semn cu capul către ieșire. Mulțimea începea deja să se înghesuie într-acolo. Paul se lăsă purtat de șuvoi, în timp ce mâna călăuzei continua să-l țină de mânecă. Avea senzația că trupul său devenise simpla manifestare a unei puteri asupra căreia nu mai avea nici un control. Devenise o non-ființă, o stană de piatră care se deplasa singură. El exista în centrul non-ființei, lăsându-se condus pe străzile orașului, urmând o cale atât de familiară viziunilor sale, încât inima îi era înghețată de durere.

Ar trebui să știi ce a văzut Alia, gândi. E ceea ce am văzut și eu de atâtea ori. Dar ea nu a plâns... căci a văzut și alternativele.

Creșterea producției și cea a veniturilor trebuie să păstreze același ritm în Imperiul meu. Iată, în esență, ceea ce vreau să ordon. Nu vor trebui să existe dificultăți în privința balanței de plăți între diferitele sfere de influență. Și asta, pur și simplu pentru că așa ordon eu. Țin să insist asupra autorității mele în acest domeniu. Sunt supremul consumator de energie și voi rămâne astfel, viu sau mort. Guvernul meu este economia.

Împăratul Paul Muad'Dib: Ordin în Consiliu

– AICI, trebuie să te las, spuse bătrânul Rasir, luându-și mâna de pe brațul lui Paul. E pe dreapta, a doua poartă înainte de capăt. Du-te cu Shai-hulud, Muad'Dib... și amintește-ți de vremea când erai Usul.

Călăuza lui Paul dispăru în noapte.

Undeva, oamenii Securității îl așteptau pe Rasir pentru a-l duce într-un loc unde să-l poată interoga cu de-amănuntul. Paul știa asta, dar nădăjduia că bătrânul va izbuti să le scape.

Stelele străluceau pe cer și din spatele Scutului de Piatră răzbătea lumina difuză a Primei Luni. Dar locul acesta nu era deșertul deschis, unde te puteai călăuzi după stele. Rasir îl condusesese într-o suburbie de construcție recentă, după câte putuse să-și dea seama Paul.

Strada era plină de nisip adus de vânt dinspre dunele din afara orașului. Ceva mai încolo, un glob cu suspensie răspândea o lumină palidă, care dezvăluia că străduța era, de fapt, o fundătură.

În aer plutea mirosul fetid al unui distilator de recuperare. Conductele erau probabil prost izolate și o parte importantă a umidității se irosea în noapte. Oamenii deveniseră incredibil de neglinjenți, își spuse Paul. Dispunând din belșug de apă, uitaseră zilele de demult ale Arrakisului, când un om putea fi omorât doar pentru dobândirea unei prime de o optime din apa aflată în corpul său.

De ce șovăi? se întrebă Paul. *E a doua poartă înainte de capăt. Știam și fără a mi se spune. Dar... trebuie procedat cu cea mai mare precizie. Din cauza asta... șovăi.*

Dinspre casa aflată pe colț, în stânga lui, răsună brusc larma unei dispute. O femeie se certa, probabil, cu soțul ei: în aripa nouă a casei pătrundea praf, îi reproșa ea. Credea cumva el că apa cade din cer? Pe unde pătrundea praful se scurgea umezeala!

Unii își amintesc, gândi Paul.

Porni spre capătul fundăturii și vocea furioasă a femeii se pierdu în spatele lui.

Apă din cer!

Unii fremeni văzuseră această minune pe alte lumi. O văzuse și el și o dorise pentru Arrakis, dar amintirea apei care cădea din cer părea acum să aparțină altei persoane. Ploaie, așa se numea. Brusc, își aduse aminte de o furtună de pe lumea sa de baștină – cerul Caladanului acoperit de nori grei, cenușii, atmosfera încărcată de electricitate, fulgerele, aerul umed, primele picături mari izbind în metasticla luminatoarelor... Apa curgând șiroaie... Râul umflat și mâlos, dincolo de livezile de pe domeniul Familiei... Pomii cu crengile ude, strălucitoare...

Piciorul i se poticni într-o movilă de nisip din mijlocul străzii și, preț de o clipă, Paul se văzu pe el însuși, copil, cu încălțările năclăite, pășind anevoie prin noroi. Apoi se regăsi în nisip, în obscuritatea și aerul plin de praf din fundătura în care aștepta Viitorul. Viața aridă pe care o intuia în jurul lui era ca o acuzație. *Tu ai făcut asta!* Tu ai creat această civilizație de pândari și bârfitori cu privirea rece, care nu știau să rezolve problemele decât recurgând la putere.... tot mai multă putere... și urând fiecare dram al acestei puteri.

Sub tălpi, simți dale de piatră neșlefuită. Le recunoscui. Existaseră în viziune. În dreapta, zări conturul întunecat al unei porți, pată neagră în întuneric: casa lui Otheym. Casa Destinului. O casă care nu se deosebea de celelalte decât prin rolul pe care i-l atribuisese Timpul. Straniu, dar acest loc avea să rămână în istorie...

Ciocăni și poarta se deschise numaidecât, dând la iveală un atrium scăldat într-o lumină verde. Din spatele porții îl privea un pitic. Un chip de bătrân pe un corp de copil, o apariție pe care viziunea nu i-o dezvăluisese.

– Ai venit, vasăzică, rosti piticul.

Se trase în lături. Arbora un fel de zâmbet bucuros și nu părea deloc impresionat.

– Intră! Intră!

Paul ezită. Totul corespundea viziunii, cu excepția piticului. Viziunile, deși rămăneau exacte în raport cu infinitul Timpului, puteau conține asemenea disparități. Această diferență îi reda o fărâmbă de speranță. Își aruncă privirea spre capătul străzii și lumina sidefie a lunii, care învăluia crestele zimțate ale Scutului de Piatră. Luna continua să-l obsedeze. Cum avea să cadă?

– Intră! repetă piticul.

Paul trecu pragul porții. În spatele lui poarta se închise, cu bufnitura înfundată a garniturilor de izolare. Piticul trecu pe lângă el și o luă înainte, călcând zgomotos cu tălpile lui disproporționat de mari. Deschise porțița cu grilaj dinspre curtea interioară și spuse:

– Ești așteptat, Sire.

Sire, gândi Paul. Așadar mă cunoaște.

Fără a-i lăsa timp să-și continue gândul, piticul dispăru într-un pasaj lateral. Speranța, în Paul, era un vânt-derviș, un turbion amețitor. Înaintea spre mijlocul curții. Era un loc întunecos și sumbru, care mirosea a boală și a înfrângere. Atmosfera i se păru deprimantă. Alegerea unui rău mai mic însemna înfrângere? se întrebă. Cât de departe înaintase pe această cale?

Văzu, în față, o arcadă îngustă, luminată. Alungă senzația unor prezențe invizibile și a mirosurilor rău prevestitoare, trecu pe sub arcadă și pătrunse într-o odaie mică. Era o încăpere sărăcăcioasă chiar și după criteriile fremene, cu draperii de hierog pe numai doi pereți. Sub cea mai frumoasă dintre ele, în fața lui Paul, un bărbat ședea pe niște perne roșii. Prin ușa deschisă din peretele gol aflat în stânga lui Paul se întrezăreau, în penumbră, mișcările unei siluete feminine.

Paul se simți prizonierul viziunii. Exact așa trebuiau să se prezinte lucrurile. Dar unde era piticul? Unde era deosebirea?

Cu toate simțurile, absorbi camera într-o unică percepție *gestalt*. Odaia, așa sărăcăcioasă cum era, dovedea o grijă meticuloasă pentru curățenie. Cărligele și barele de pe pereții goi dezvăluiau locurile de unde fuseseră luate draperii. Pelerinii de pe alte lumi erau dispuși să plătească prețuri enorme pentru obiectele de artizanat fremene, își aminti Paul. Pentru cei mai bogați dintre ei, tapiseriile din deșert reprezentau adevărate comori, dovezile cele mai de preț ale hajjului.

Paul avu senzația că pereții goi și proaspăt văruiți îl acuzau. Iar aspectul uzat al draperiilor rămase, cărora li se zărea pe alocuri urzeala, îi amplifică sentimentul de culpabilitate.

În dreapta, pe o etajeră îngustă, se înșirau fotografii cu fremeni. Cei mai mulți erau bărbați îmbrăcați în distraie, cu tuburile de captare atârând în afară. Câțiva, în uniformă imperială, pozaseră în fața unor peisaje exotice de pe alte lumi. Fundalul cel mai frecvent era marea.

Omul care ședea pe perne își dresese glasul și Paul își întoarse privirea spre el. Era Otheym, întocmai cum i-l înfățișase viziunea. Un gât descărnăt, ca de pasăre, care abia reușea să susțină un cap mult prea mare. Fața, împărțită în două: partea stângă nu mai era decât o rețea de cicatrice încrucișate sub un ochi bolnav, umed; partea dreaptă era intactă, iar privirea ochiului complet albastru, limpede și intensă. Bisectoarea acestei fețe era un nas lung și coroiat, ca un braț de ancoră.

Perna pe care ședea Otheym era plasată în centrul unui covor ros, de culoare brună, în care se mai recunoșteau urmele unui desen cu fir de aur și ață cafenie. Materialul pernei era și el tocit, și pe alocuri peticit, dar tot ce era metal în jurul lui Otheym strălucea de lustru: ramele fotografiilor, cadrul etajerei, pedestalul unei măsuțe joase aflate în dreapta.

Paul își fixă privirea pe jumătatea intactă a feței lui Otheym și rosti, ca și când s-ar fi adresat unui vechi prieten și tovarăș de sietch:

– Bun noroc, ție și sălașului tău!

– Așadar, te revăd, Usul.

Vocea care pronunțase numele tribal al lui Paul era cea tremurătoare și dogită a unui moșneag. Ochiul vătămat se mișca în mod straniu deasupra obrazului ca un pergament mototolit. Țepi suri și rari răzbăteau din păienjenișul cicatricelor iar marginea maxilarului era plină de bucățele scorjite de piele uscată. Gura se schimonosea la fiecare cuvânt, dezvelind dinți de metal.

– Muad'Dib răspunde întotdeauna la chemarea unui feday-kin, spuse Paul.

Femeia care se mișcase în încăperea alăturată apărură în prag și zise:

– Așa se laudă și Stilgar.

Păși apoi în lumina odăii și Paul avu impresia că are în fața lui varianta mai vârstnică a Lichnei copiate de Dansatorul-Față. Paul

își aminti atunci că Otheym se căsătorise cu două surori. Părul acesteia era cărunt, iar nasul încovoiat, de vrăjitoare. Degetele mari și arătătoarele purtau bătăturile caracteristice țesătoarelor. În zilele sietchului, orice femeie fremenă s-ar fi mândrit cu asemenea semne. Aceasta însă, când observă că-i privea mâinile, și le ascunse repede printre faldurile robei de un albastru spălăcit.

Paul își aminti brusc numele ei: Dhuri. Își amintea și chipul ei, dar era chipul ei de copil, nu acest chip, pe care-l întrevăzuse în viziune. Nota plângăreață a vocii îi trezise amintirea. Deja de mică vorbea de parcă s-ar fi văicărit.

– Mă vezi, spuse el. Aș mai fi aici dacă Stilgar n-ar fi de acord? (Se întoarse spre Otheym.) Îți port povara de apă, Otheym. Poruncește.

Era limbajul direct al fraților de sietch.

Otheym încuviință cu o mișcare bâțâită a capului, un efort care păru excesiv pentru gâtul plăpând. Ridică o mână acoperită de pete hepatice și-și arată obrazul desfigurat.

– M-am ales cu boala asta scârboasă pe Tarahell, Usul, zise el cu glas hârâit. Chiar după victoria aceea când toți am...

Un acces de tuse îi zgudui trupul.

– Tribul îi va lua curând apa, rosti Dhuri.

Se apropie și rearanjă pernele pe care-și sprijinea spatele Otheym. Apoi îl ținu de umeri până ce tusea i se potoli. Nu era chiar atât de bătrână, observă Paul. Dezamăgirile și amărăciunea erau cele care-i îmbătrâniseră fața înainte de vreme.

– Am să trimit doctori, zise Paul.

Dhuri se întoarse spre el, cu o mână în șold.

– L-au văzut destui doctori, spuse ea. Medici la fel de buni ca și cei pe care i-ai putea tu trimite.

Privirea îi alunecă fără voie spre peretele gol din stânga.

Medici care-au costat, gândi Paul.

Simți că-l cuprinde nervozitatea. Viziunea continua să-l stăpânească, dar își făcuseră apariția mici diferențe. Cum putea să le exploateze? Timpul se depăna cu variații subtile, dar ansamblul urzelii rămânea chinuitor de imuabil. Știa, cu terifiantă siguranță, că dacă ar fi încercat să spargă configurația care-l împresura în acest moment, rezultatul ar fi fost o înspăimântătoare dezlănțuire de violență. Puterea ascunsă în înșelătoarea scurgere liniștită a Timpului îl îngrozea.

– Spuneți ce vreți de la mine, mormăi el.

– Otheym n-ar putea simți nevoia să aibă alături un prieten într-un moment ca acesta? întrebă Dhuri. Se poate ca un fedaykin să fie nevoit să-și încredințeze carnea unor străini?

Am trăit cu toții în Sietch Tabr, își reaminti Paul. E îndreptățită să-mi reproșeze ceea ce i se pare a fi nepăsare.

– Voi face tot ce-mi stă în putință, spuse el.

Un nou acces de tuse puse stăpânire pe Otheym. Într-un târziu, reuși să bolborosească:

– Usul, e vorba de o trădare... Sunt fremeni care complotează împotriva ta.

Continuă să-și frământa buzele, fără a emite nici un sunet. Colțurile gurii i se umplură de bale. Dhuri se aplecă să-l șteargă cu un colț al robei și Paul citi pe chipul ei mânia pe care i-o provoca această risipă de umiditate.

Paul luptă cu furia neputincioasă care amenința să-l copleșească. *Otheym să-și sfârșească zilele astfel! Un fedaykin avea dreptul la o soartă mai bună!* Dar nu era de ales – nici pentru un fost membru al Comandourile Morții, nici pentru Împăratul său. În această odaie, păseau pe tăișul briciului lui Occam. Cel mai mic pas greșit ar fi înmulțit ororile – nu numai pentru ei, ci pentru întreaga omenire, inclusiv cei care i-ar fi distrus.

Paul își impuse calmul și se uită la Dhuri. Expresia chinuită cu care aceasta îl privea pe Otheym îi întări și mai mult voința. *Chani nu va trebui să mă privească niciodată în felul acesta*, gândi el.

– Lichna mi-a vorbit de un mesaj, zise apoi, privindu-l pe Otheym.

– Piticul meu, rosti anevoie Otheym, piticul... L-am cumpărat pe... pe... pe o lume... nu mai țin minte. E un distrans uman, o jucărie de care s-au descotorosit tleilaxu. Piticul a înregistrat tot... toate numele... trădătorilor.

Amuți, tremurând.

– Ai pronunțat numele Lichnei, interveni Dhuri. Când ai sosit, ne-am dat seama că a reușit să ajungă la tine teafără și nevătămată. Dacă te gândești la această nouă povară pe care Otheym o pune pe umerii tăi, Lichna este suma acestei poveri. Un schimb cinstit, Usul: ia piticul și pleacă.

Paul își înăbuși un fior. Închise ochii. *Lichna!* Adevărata Lichna murise în deșert – un trup distrus de semuta, lăsat pradă nisipurilor și vântului.

Redeschise ochii și spuse:

– Ați fi putut veni la mine oricând pentru...

– Otheym s-a ținut departe ca să se creadă că se numără printre cei care te urăsc, Usul. Locul de adunare al dușmanilor tăi e casa de la sud de a noastră, în capătul străzii. De-asta ne-am mutat aici.

– Atunci, cheamă piticul și-o să plecăm cu toții, zise Paul.

– Nu m-ai ascultat cu atenție, spuse Dhuri.

– Trebuie să-l duci pe pitic într-un loc sigur, interveni Otheym cu surprinzătoare fermitate. Numai el are înregistrate numele trădătorilor. Nimeni nu bănuiește că e ceea ce este. Ei cred că-l țin ca să mă distreze.

– Noi nu putem să plecăm, reluă Dhuri. Numai tu și piticul puteți părăsi casa. Toți cei din preajmă știu... cât de săraci suntem. Le-am spus că vom vinde piticul. Or să te ia drept cumpărătorul lui. E singura ta șansă.

Paul sondă amintirea viziunii. Părăsise această casă cu numele trădătorilor, dar nu văzuse sub ce formă erau înregistrate aceste nume. Era limpede, acum, că piticul acționa sub protecția unui alt oracol. Și se gândi, în clipa aceea, că toate ființele vor fi fost purtătoarele unei forme de destin, imprimat de scopuri mai mult sau mai puțin puternice, de determinările educației și ale dispoziției. Din momentul în care Jihadul îl alesese, se simțise împresurat de forțele unei mulțimi. Era controlat de scopurile acestor forțe. Iluziile sale de Liber Arbitru nu erau decât zbaterile prizonierului închis în cușcă. Blestemul lui era că *vedea* cușca. O *vedea*!

Trase cu urechea la liniștea casei. Nu erau decât ei patru: Dhuri, Otheym, piticul și el. I se păru că simte mirosul spaimei și-al încordării celor dinăuntru, ca și prezența celor ce pândeau afară – forțele sale, din topterele care se roteau deasupra... și ceilalți... din casa învecinată.

Am sperat în zadar, gândi el. Dar chiar gândul speranței îi conferi un *simț* deformat al speranței și-și spuse că-i mai stătea încă în puteri să sesizeze un moment favorabil. Se întoarse spre Dhuri.

– Cheamă piticul.

– Bijaz! strigă Dhuri.

Piticul își făcu apariția, cu un aer contrariat.

– M-ați chemat?

– Bijaz, ai un nou stăpân, zise Dhuri. Se uită la Paul și adăugă: Poți să-i spui... Usul.

– Usul, baza coloanei, rosti Bijaz, traducând termenul fremen. Cum poate fi Usul baza, când eu sunt bazaconia de bază?

– Așa vorbește el, îl scuză Otheym.

– Eu nu vorbesc, replică Bijaz. Manevrez o mașină care se cheamă limbaj. Scârțâie și scrâșnește, dar e numai a mea.

O jucărie tleilaxu, cultivată și ageră, gândi Paul. *Bene Tleilaxul n-ar'lepăda ceva atât de prețios*. Îl privi lung pe pitic, care-i susținu privirea cu ochii lui rotunzi, marcați de melanj.

– Ce alte talente mai ai, Bijaz? întrebă.

– Știu când trebuie să plecăm, răspunse piticul. E un talent pe care puțini oameni îl au. Există un moment al sfârșitului... și asta-i un bun început. Să-ncepem să plecăm, Usul.

Paul scotoci din nou printre amintirile viziunii. Nu, nu exista nici un pitic, dar cuvintele omulețului se potriveau întocmai circumstanțelor.

– Când mi-ai deschis, mi-ai spus Sire, zise el. Mă cunoști, vasăzică?

– Ba, bine că nu, Sire, răspunse surâzător Bijaz. Ești mai mult decât baza, Usul, ești Împăratul Atreides, Paul Muad'Dib. Și ești degetul meu, adăugă el ridicând arătătorul mâinii drepte.

– Bijaz! se răsti Dhuri. Întinzi coarda!

– Întind degetul, protestă Bijaz cu voce ascutită și făcu precum spusese. Iată, îl arăt pe Usul! Degetul meu nu e, atunci, Usul însuși? Sau e reflexul unui lucru aflat mai la bază? (Își apropie degetul de ochi și-l examinează cu un surâs batjocoritor, răsucindu-l într-o parte și-n alta.) Eh! Uite că, de fapt, nu-i decât un deget.

– Așa bate câmpii adesea, spuse Dhuri pe un ton de lehamite. Cred că de-asta s-au descotorosit tleilaxu de el.

– Sunt de nestăpânit, zise Bijaz, și totuși... am un nou stăpân. Ciudat îmi mai funcționează degetul! (Îl privi pe Dhuri și Otheym cu ochi dintr-o dată strălucitori.) Slab liant ne-a unit, Otheym. Câteva lacrimi și s-a și dizolvat. (Se răsuci ca un titirez și se opri cu fața la Paul.) Ahhh, stăpâne! Mult a trebuit să mă mai învărtesc până să dau de tine!

Paul încuviință din cap.

– O să fii bun cu mine, Usul? întrebă Bijaz. Sunt o persoană, cred că-ți dai seama. Persoanele se prezintă sub tot felul de forme

și dimensiuni. Inclusiv ale mele. Am mușchi slabi, dar gura mea e puternică. Sunt ușor de hrănit, dar greu de umplut. Golește-mă după cum ți-e voia; în mine-i mai mult decât au pus oamenii.

– N-avem vreme pentru cimiliturile tale stupide, mârâi Dhuri. Trebuia să fi fost plecați de mult.

– Vorbesc în cimilituri, ce-i drept, dar cu toate-s stupide. A fi plecat de mult, Usul, înseamnă a fi trecut. Nu-i așa? Dar să lăsăm trecutul. Ce zice Dhuri e adevărat iar eu am și talentul de a auzi adevărul.

– Poți să percepi adevărul? întreabă Paul, hotărât acum să se conformeze viziunii. Orice era preferabil spulberării acestui moment și ivirii unor noi consecințe. Dar Otheym mai avea de rostit câteva cuvinte altminteri Timpul ar fi fost deviat spre făgașuri și mai îngrozitoare.

– Pot să percep clipa, spuse Bijaz.

Paul observă că piticul dădea semne de nervozitate. Să fi știut omulețul ce avea să se întâmple? Era cu putință ca Bijaz să fie propriu-i oracol?

– Ai întrebat de Lichna? rosti subit Otheym, fixând-o pe Dhuri cu privirea albastră a ochiului teafăr.

– Lichna e în siguranță, răspunse Dhuri.

Paul lăsă capul în jos, de teamă să nu i se citească pe chip adevărul. *În siguranță!* Lichna era un pumn de cenușă în adâncul unui mormând secret.

– Atunci e bine, zise Otheym, luând gestul lui Paul drept un semn de încuviințare. Măcar un lucru bun, printre atâtea rele, Usul. Nu-mi place lumea pe care-o creăm, să știi. Era mai bine pe vremea când ne aflam în deșert avându-i dușmani doar pe Harkonneni.

– Între dușmani și prieteni linia despărțitoare e câteodată subțire ca firul de ață, zise Bijaz. Când această linie dispare, nu mai există nici început, nici sfârșit. Să sfârșim, prieteni.

Veni lângă Paul și începu să se leagne de pe-un picior pe altul, agitat.

– Ce-nseamnă percepția clipei? îl întreabă Paul, trăgând de timp, încercând să-l facă să se destăinuiască.

– Clipa! rosti repede Bijaz. Clipa înseamnă acum! Acum! (Trase de mantia lui Paul.). Acum trebuie să plecăm!

– Turuie ca o meliță, dar nu e om rău, spuse cu afecțiune în glas Otheym, trăgând cu ochiul sănătos spre Bijaz.

– Chiar și o meliță poate da semnalul de plecare, zise Bijaz. La fel ca și lacrimile. Să plecăm cât mai e timp de-nceput.

– De ce anume te temi tu, Bijaz? îl întrebă Paul.

– Mă tem de spiritul care mă caută acum, bolborosi piticul. Avea fruntea îmbrobonată de sudoare. Cu fața schimonosită, adăugă: Mă tem de cel care nu gândește și care nu vrea alt trup decât al meu – și acela întors în el însuși! Mă tem de lucrurile pe care le văd și de cele pe care nu le văd.

Are darul preștiinței, gândi Paul. Bijaz împărtășea groaznicul oracol. Împărtășea și destinul oracolului? Până unde mergea puterea lui? Era limitată, ca a celor ce se cufundau în taroții Dunei, sau mai vastă? Cât de mult văzuse?

– Bijaz are dreptate, spuse Dhuri. Ar fi bine să plecați.

– Fiecare minut de zăbavă, zise piticul, prelungește... prelungește prezentul!

Fiecare minut de zăbavă întârzie ceasul culpabilității mele, gândi Paul. Peste el se revărsase odată suflarea otrăvită a unui vierme, îl acoperise ploaia de praf a colților lui. Era mult de atunci... Dar acum amintirea îi revenea – cu iz de mirodenie, de amărăciune. Undeva, simțea asta, viermele lui îl aștepta. Viermele uriaș... „Urna deșertului“...

– Trăim vremuri tulburi, rosti el, răspunzând cu întârziere celor spuse de Otheym despre lumea lor.

– Fremenii știu ce au de făcut în astfel de vremuri, spuse Dhuri. Otheym o aprobă cu o mișcare tremurătoare a capului.

Paul se uită lung la Dhuri. Nu așteptase recunoștință. Pentru el, ar fi fost o povară mai mare decât putea duce. Dar amărăciunea lui Otheym și resentimentul pătimăș pe care-l citea în ochii femeii îi zdruncinau hotărârea. Exista *ceva* care să merite un asemenea preț?

– Așteptarea nu folosește la nimic, zise Dhuri.

– Fă ce ai de făcut, Usul, murmură Otheym.

Paul suspină. Cuvintele din viziune fuseseră pronunțate.

– Va exista o soluție, rosti și el cuvintele pe care trebuia să le rostească.

Se întoarse și părăsi încăperea. Îl auzi pe Bijaz luându-se după el.

– Lucruri trecute, trecute, bodogănea piticul. Cele trecute, treacă pe unde-or putea. Urâtă zi!

Formulările întortocheate ale legalității s-au dezvoltat în jurul nevoii de a ne ascunde nouă înșine violența pe care o plănuim împotriva altora. Între faptul de a-i lua unui om o oră din viață și acela de a-i lua viața nu e decât o deosebire de nuanță. Și într-un caz, și în celălalt recurgem la violență, îi consumăm acelui om energia. Eufemisme sofisticate pot disimula intențiile noastre ucigașe, dar orice folosire a puterii împotriva altuia se traduce, în ultimă instanță, prin simplul enunț: „Mă hrănesc cu energia ta.”

Împăratul Paul Muad'Dib: Anexă la Ordine în Consiliu

PRIMA LUNĂ strălucea deasupra orașului când Paul ieși din fundătură, învăluit în haloul de energie al scutului. Vântul care bătea dinspre munți ridica fuioare de nisip fin și praf, silindu-l pe Bijaz să-și țină mâna pavază la ochi...

- Trebuie să ne grăbim! mormăi el. Repede! Repede!
- Simți pericolul? îl iscodi Paul.
- Îl *cunosc*!

Impresia abruptă a unui pericol iminent fu urmată aproape imediat de apariția, din umbra unei porți, a unei siluete care se îndrepta către ei.

Bijaz se chirci și gemu.

Dar nu era decât Stilgar. Venea călcând apăsător, impetuos, avansând ca o adevărată mașină de luptă. Când ajunse în dreptul lor, Paul i-l dădu în primire pe Bijaz, explicându-i în două vorbe valoarea piticului. Viziunea păru să accelereze brusc. Stilgar o luă din loc cu Bijaz. Oamenii Securității îl încadrară pe Paul. Se auziră ordine scurte și alți oameni porniră în pas alergător spre capătul fundăturii, către clădirea din spatele casei lui Otheym.

Alte sacrificii, își spuse Paul.

– Vrem să punem mâna pe ei vii, șuieră printre dinți unul din ofițerii gărzii lui Paul.

Fiecare cuvânt, fiecare sunet era un ecou direct al viziunii. Precizia era desăvârșită: viziune/realitate, tic/tac, ca un ceasornic. O formație de ornitoptere cobora pe dinaintea discului lunii. Noaptea se umplu de gărzi imperiale pornite la atac.

Un şuierat ușor răzbătu dintre zgomotele asaltului. Crescu, deveni repede muget, atât de repede, încât oamenilor le mai răsuna încă în urechi primul sunet acut când o lumină mare, roșie-portocalie, ascunse stelele și înghiți luna.

Paul, căruia acest muget-lumină i se arătase încă din primele imagini de coșmar ale viziunii, avu un straniu sentiment de împlinire. Lucrurile se petreceau întocmai cum trebuiau să se petreacă.

– E un arde-piatră! urlă cineva.

Strigătul fu preluat din toate părțile.

– Arde-piatră! Arde-piatră!

Știind că toate privirile se îndreptau spre el, Paul își acoperi fața cu brațul și se aruncă la pământ, lângă bordura trotuarului. Bineînțeles, era deja prea târziu. Pe locul unde se aflase casa lui Otheym, un stâlp de foc urca, vuind, spre cer. Jetul orbitor proiecta de jurîmprejur o lumină sinistră, în care evoluau spectral siluetele oamenilor încleștați în luptă sau alergând și ale ornitopterelor bătând în retragere.

Prea târziu. Pentru fiecare dintre cei aflați în preajma năprasnicei lumini era prea târziu.

Solul devenea tot mai cald. Larma celor ce alergau încetă dintr-o dată. Paul îi auzi trântindu-se la pământ și rămânând nemișcați. Își dăduseră seama că nu avea nici un rost să fugă. Răul cel mare fusese deja făcut. Acum nu mai puteau decât să aștepte ca deflagrația să-și epuizeze potențialul de energie. Radiațiile pătrunseseră deja în organism și-și începuseră opera de distrugere. Cât de extinsă avea să fie aceasta, depindea de intențiile celor ce folosiseră cumplita armă, ale celor ce cutezaseră să încalce Marea Convenție.

– O, zei... un arde-piatră! se jelui un glas din apropiere. Nu... vreau... să... orbesc!

– Cine ar vrea? replică tăios un om din cealaltă parte a străzii.

– Tleilaxu or să vândă o grămadă de ochi pe-aici, mârâi cineva aflat lângă Paul. Acum țineți-vă gura și așteptați!

Așteptară.

Paul se gândea la consecințele posibile ale reacției. Dacă încărcătura era doar puțin prea mare, putea să străpungă scoarța până în centrul planetei. Miezul lichid al Dunei se afla la o adâncime considerabilă, dar asta-l făcea cu atât mai periculos. Presiunile eliberate brutal și anarhic puteau provoca, pur și simplu, explozia întregii planete, ale cărei fragmente ar fi fost proiectate în spațiu.

- Cred că începe să dea semne de oboseală, opină cineva.
 - Nu, zise Paul, doar se afundă. Rămâneți unde sunteți, cu toții. Stilgar ne va trimite ajutor.
 - Stilgar a scăpat?
 - A scăpat.
 - Pământu-i fierbinte, se plânse un glas.
 - Au îndrăznit să folosească o armă atomică! rosti revoltat altul.
 - Zgomotul descrește, observă cineva dinspre mijlocul străzii.
- Paul, surd la vorbe, se concentrează la senzația din degetele lipite de sol. Simțea vuietul, clocotul din adâncuri...
- Ochii mei! urlă brusc un om. Nu mai văd!

Cineva care a fost mai aproape decât mine, gândi Paul. Înălță capul și constată că mai putea încă desluși capătul fundăturii, deși imaginea era încețoșată. O luminiscentă portocalie plutea deasupra zonei în care se aflaseră casa lui Otheym și cea a vecinului său. Ruinele clădirilor înconjurătoare alcătuiau un peisaj schimbător de pete întunecate, pe măsură ce bucăți din ele se desprindeau și se prăbușeau în puțul din care radia lumina.

Paul se ridică în picioare. Clocotul din adâncuri încetase. În distrai, trupul îi era scaldat în sudoare. Sistemul de reciclare al costumului se blocase. Aerul era fierbinte și încărcat de duhoarea sulfuroasă a armei.

În timp ce-și privea gărzile care începeau să se ridice de la pământ, ceața care-i împăienjenise privirea se preschimbă în beznă. Făcu imediat apel la viziunea preștientă pe care o avusese despre această scenă și se orientă spre făgașul pe care Timpul i-l pregătise, ancorându-se atât de perfect, de ferm în viziune, încât aceasta n-ar mai fi avut cum să-i scape. Și, deodată, locul în care se afla îi apărură ca o proprietate incredibil de vastă și de variată, unde realitatea se contopea cu prevestirea.

Gemete și icnete răsunau de jurîmprejurul lui pe măsură ce oamenii constatau că-și pierduseră vederea.

– Rămâneți pe loc! strigă Paul. Ne vin ajutoare! Și, cum agitația nu părea să se potolească, adăugă: Sunt Muad'Dib! Vă ordon să rămâneți pe loc! Ajutoarele sunt pe drum!

Liniște.

Apoi, o voce, așa cum o auzise și în viziune:

– E într-adevăr Împăratul? Cine poate să-l vadă? Răspundeți!

– Nici unul dintre noi nu mai are ochi, spuse Paul. Mi-au luat și mie ochii dar nu și viziunea. Te *văd*, acolo, lângă peretele ăla

murdar din stânga. Ai încredere și așteaptă! Stilgar vine cu prietenii noștri.

Câteva clipe mai târziu, văzduhul se umplu de şuieratul ornitopterelor. După alte câteva clipe, răsunară zgomote de pași care se apropiau în goană. Paul *observă* sosirea prietenilor săi, ale căror sunete se suprapuneau viziunii.

– Stilgar! strigă el, fluturându-și brațul. Aici!

– Lăudat fie Shai-hulud! exclamă Stilgar, alergând către el. Nu ești...

Amuți brusc, și viziunea îi înfățișă lui Paul expresia îngrozită a fremenului la vederea ochilor morți ai prietenului, ai Împăratului său.

– Oh, Domnia-Ta!... Usul... Usul... Usul...

– Ce-i cu arde-piatra? întrebă unul dintre însoțitorii lui Stilgar.

– S-a stins, răspunse Paul, ridicând glasul. Arată cu mâna și ordonă: Duceți-vă acolo și dați-le ajutor celor care s-au aflat mai aproape! Împrejmuiți zona! Pas alergător!

Apoi se întoarse spre Stilgar.

– Domnia-Ta... vezi? întrebă uluit fremenul. Cum de mai vezi?

Paul nu-i răspunse imediat. Întinse mâna și, atingând obrazul lui Stilgar, deasupra măștii distraiului, degetele lui dădură de lacrimi.

– Nu trebuie să-mi dai apa ta, vechiul meu prieten. Nu-s mort.

– Dar ochii... ochii Domniei-Tale!

– Mi-au răpit lumina ochilor, dar mi-a rămas viziunea. Ah, Stil... trăiesc un vis apocaliptic. Pașii mei i se potrivesc într-atât, încât cel mai mult mă îngrozește gândul că mă voi plictisi retrăind întocmai ceea ce am văzut deja.

– Usul, nu înțeleg, nu înțeleg...

– Nu încerca să-nțelegi. Acceptă. Mă aflu în lumea care e dincolo de aceasta. Pentru mine, acum ele sunt una și-aceeași. N-am nevoie de nici o mână care să mă călăuzească. Văd fiecare mișcare din jurul meu. Văd fiecare expresie a feței tale. Nu mai am ochi, dar văd.

Stilgar scutură din cap.

– Sire, trebuie să le ascundem nenorocirea care te-a lovit...

– N-o ascundem nimănui, Stil.

– Dar legea...

– Acum trăim după Legea Atreizilor, Stil. Legea fremenă, care cere ca orbul să fie abandonat în deșert, nu se aplică decât celor orbi. Eu nu sunt orb. Trăiesc în acel ciclu al existenței care este teatrul războiului dintre bine și rău. Ne aflăm într-un moment decisiv al istoriei și trebuie să jucăm rolurile ce ne revin.

În răgazul de liniște care urmă, auzi glasul stins al unuia dintre răniții purtați spre toptere:

– A fost groaznic... Ca o furtună de foc...

– Nici unul dintre acești oameni nu va fi dus în deșert, rosti Paul. Auzi ce-ți spun, Stil?

– Da, Domnia-Ta.

– Li se vor oferi tuturor ochi noi, pe cheltuiala mea.

– Am înțeles, Domnia-Ta.

Vocea lui Stilgar era acum plină de venerație.

– Mă duc la topterul de comandă. Preia comanda, aici.

– Da, Domnia-ta.

Paul îl ocoli pe Stilgar și porni prin mijlocul străzii. Viziunea îi dezvăluia fiecare mișcare, fiecare obstacol, fiecare chip. Din mers, începu să dea ordine, adresându-se oamenilor din anturajul său restrâns, strigându-i pe nume, adunându-i pe cei care participau în mod obișnuit la luarea deciziilor. Percepu spaima care se instala după trecerea lui, șușotelile înfricoșate.

– Ochii lui!

– Dar s-a uitat drept la tine, ți-a spus pe nume!

Ajuns în dreptul ornitopterului de comandă, Paul își dezactivă scutul. Urcă la bordul aparatului, luă microfonul din mâinile unui ofițer de comunicații înmărmurit și transmise câteva ordine rapide. Apoi, întorcându-se, chemă la el un specialist în armament, un reprezentant al noii generații de tineri ambițioși, care nu mai aveau decât vagi amintiri despre viața în sietch.

– Au folosit un arde-piatră, spuse Paul.

După o mică ezitare, omul zise:

– Așa mi s-a spus și mie, Sire.

– Știi, desigur, ce-nseamnă asta.

– Energia nu putea fi decât atomică.

Paul dădu din cap. Își imagina ce gânduri goneau prin mintea tânărului din fața sa. O armă nucleară. Arma interzisă de Marea Convenție. Descoperirea făptașului ar fi atras o acțiune punitivă din partea tuturor Caselor Mari. Vechile vrăjmășii ar fi fost date

uitării în fața acestei amenințări și a redeșteptării spaimelor ances-
trale.

– O asemenea armă nu putea fi construită fără să lase urme,
zise Paul. Te vei echipa cu toată aparatura necesară și vei desco-
peri locul în care a fost fabricată.

– Am înțeles, Sire.

Cu o privire înfricoșată, omul se depărtă în grabă.

– Sire, își luă inima în dinți transmisionistul din spatele lui
Paul, ochii Domniei-Tale.

Paul se răsuci, întinse mâna spre stația de radiocomunicație
și afișă banda de frecvență rezervată uzului său personal.

– Cheam-o pe Chani! ordonă el. Transmite-i... transmite-i că
sunt teafăr și că voi fi curând lângă ea.

Acum, gândi el, *forțele se adună*. Și remarcă mirosul puternic
al fricii în transpirația oamenilor din preajmă.

*El a plecat de lângă Alia,
Celesta matrice!
Sfânt, sfânt, sfânt!
Foc și nisip laolaltă
Pe Domnul nostru-l înfruntă.
Fără ochi,
El poate să vadă!
Un demon asupra-i!
Sfântă, sfântă, sfântă
Ecuație:
Rezolvarea ei e martiriul!*

Luna cade, Cânteccele lui Muad'Dib

DUPĂ ȘAPTE ZILE de activitate febrilă, un calm anormal
puse stăpânire pe Citadelă.

În această dimineață erau destui oameni pe coridoare, dar toți
sușoteau cu capetele plecate și umblau abia auzit. Unii parcurgeau
holurile în grabă, cu un mers ciudat, furișat. Apariția zgomotoasă
a unui detașament care ieșise din gardă și venise să-și depună
armele în rasteluri atrase priviri iritate și încruntări de sprâncene.

Nou-veniții sesizară repede atmosfera din interior și adoptară același comportament.

Discuțiile despre arde-piatră nu conteneau nici acum.

– Spunea că focul avea o nuanță verde-albastră și răspândea duhoare de pucioasă!

– Elpa s-a tâmpit de tot! Zice că mai degrabă își ia zilele decât să-și pună ochi tleilaxu.

– Să nu mai vorbim despre ochi.

– Muad'Dib a trecut pe lângă mine și mi-a spus pe nume!

– *El* cum de vede fără ochi?

– Ați auzit? Cică unii au început să fugă. Toată lumea se teme. Naibii vor să se adune cu toții la Sietch Makab pentru un Mare Consiliu.

– Ce-au făcut cu Panegiristul?

– Am văzut când îl duceau spre sala în care țin sfat Naibii. Cine și-ar fi închipuit una ca asta? Korba arestat!

Chani se trezise devreme tocmai din cauza liniștii neobișnuite. Paul ședea lângă ea, pe marginea patului. Orbitale sale goale priveau cine știe unde, dincolo de peretele dormitorului. Carnea distrusă de arde-piatră dispăruse sub efectul injecțiilor și-al unguentelor menite să salveze țesuturile sănătoase din jurul orbitelor. Dar Chani bănuia că radiațiile pătrunseseră și mai adânc.

Se ridică în capul oaselor, și, în aceeași clipă, simți o foame mistuitoare. Începu să mănânce din ce se afla la capătul patului – pâine de mirodeneie și o brânză grasă. Paul întoarse capul și, arătând spre alimente, rosti:

– Iubito, nu era chip să fii cruțată de lucrul ăsta. Crede-mă.

Chani își înăbuși cu greu un acces de tremur când îi privi orbitale îndreptate spre ea. Renunțase să-i mai ceară explicații. Se exprima atât de ciudat: „*Am fost botezat în nisip și asta m-a costat puterea de a mai crede. Dar cine mai face negoț cu credințe? Cine mai cumpără? Cine mai vinde?*”

Ce voia să spună cu asemenea vorbe?

În plus, nici nu voia să audă de ochi tleilaxu, deși îi oferise cu generozitate tuturor celor care fuseseră loviți de aceeași năpasta ca el.

După ce-și potoli foamea, Chani coborî din pat și-l privi mai atentă pe Paul, observând imediat semnele oboselii. Riduri atânci îi încadrau colțurile gurii. Părul negru era zburlit, ca după un somn agitat. Avea un aer posomorât, absent. Așa era mereu în ultima

vreme, indiferent că era seară sau dimineață. Se sili să nu-l mai privească și șopti:

– Iubitule... iubitul meu.....

Paul întinse brațele, o trase lângă el, pe marginea patului, și-i sărută obrazii.

– Curând, murmură el, ne vom întoarce în deșertul nostru. N-au mai rămas decât puține lucruri de făcut pe-aici.

Ea se înfioră la auzul tonului irevocabil din glasul lui.

Paul o strânse mai tare în brațe.

– Nu te teme de mine, Sihaya. Uită misterul și acceptă dragostea. În dragoste nu există mister. Dragostea vine de la viață. Nu simți asta?

– Ba da, șopti ea.

Puse o mână pe pieptul lui și-i simți bătăile inimii. Spiritul ei fremen percepu întreaga intensitate a dragostei lui: năvalnică, sălbatică, absolută. O învăluia ca o forță magnetică.

– Iubita mea, îți promit un lucru, zise el. Copilul nostru va domni peste un imperiu care-l va face să pălească pe al meu. Viața, arta vor cunoaște culmi ce....

– Dar noi suntem aici, acum! rosti ea, luptând cu un hohot de plâns. Și... simt că nu mai avem... mult timp.

– Avem o veșnicie, iubito.

– Poate că *tu* ai o veșnicie. Eu n-am decât clipa de acum.

– Dar *aceasta* e veșnicia.

Îi mângâie fruntea și ea se strânse toată în el, lipindu-și buzele de gâtul lui. Viața plăpândă din pântecul ei tresări. Simți și Paul. Își lăsă mâna pe abdomenul ei și spuse:

– Ah! micuțule stăpân al universului! Așteaptă-ți clipa. Cea de acum îmi aparține.

Chani se întrebă de ce continua să vorbească la singular despre viața din pânțele ei. Să nu-i fi spus nimic medicii? Își scotoci memoria și-și dădu seama, cu mirare, că nu discutaseră niciodată despre asta. Nu se putea însă ca Paul să nu știe că va avea gemeni. Ezită. Să-i vorbească? Nu. Paul știa. Cu siguranță. El știa totul. Nimic din ceea ce era ea nu-i rămăsese necunoscut. Măinile lui, gura lui... întreaga lui ființă o cunoștea.

Brusc, zise:

– Da, dragoste. Asta e veșnic... este real.

Și strânse cu putere din pleoape, pentru ca vederea orbitelor lui goale să n-o azvârle din paradis în infern. Oricare ar fi fost

magia *rihani* în care el înscriesese viețile lor, carnea lui rămânea reală, mângâierile lui nu erau iluzii.

Se ridicară amândoi și, pe când se îmbrăcau, ea spuse:

– Măcar dacă poporul ar cunoaște dragostea ta...

Dar starea lui de spirit deja se schimbase.

– Politica nu se construiește pe dragoste, zise el. Poporul nu e interesat de dragoste, care comportă prea multă dezordine. Poporul preferă despotismul. Excesul de libertate nu generează decât haos. Și nu putem accepta asta, nu-i așa? Dar cum să îndeplinești despotismul cu dragostea?

– Tu nu ești un despot! protestă ea în timp ce-și înnodea năframa. Legile tale sunt drepte.

– Ah, legile... rosti el. Se duse la fereastră și dădu în lături draperiile, de parcă ar fi putut să privească dincolo de geam. Ce-i legea? O formă de control? Legea filtrează haosul, lăsând să treacă... ce? Acalmia? Legea... idealul nostru cel mai elevat și natura noastră cea mai josnică. Nu privi prea îndeaproape legea. Dacă ai s-o faci, vei descoperi interpretările raționalizate, cazuistica legală, precedentele comode. Și vei descoperi acalmia, care nu-i decât un alt cuvânt pentru moarte.

Chani strânse din buze. Nu putea să nege înțelepciunea și clarviziunea lui, dar asemenea ieșiri o înspăimântau. Avea impresia că Paul se întorcea împotriva lui însuși, că se războia cu el însuși. Era ca și când ar fi luat maxima fremenă. „*Să nu ierți niciodată, să nu uiți niciodată*“ pentru a-și biciui cu ea propriul său trup.

Apropiindu-se la rândul ei de fereastră, privi afară. La aceste latitudini protejate, căldura zilei începuse să alunge vântul de nord, care picta un cer fals, străbătut de dungi gălbui și fâșii cristaline ce luau forme bizare, vârstate cu auriu și roșu. Înalt și rece, vântul se izbea de Scutul de Piatră făcând să țâșnească arteziene de praf.

Paul simți lângă el căldura trupului ei. Pentru o clipă, lăsă să recadă peste viziune perdeaua uitării. Era ca și când ar fi stat nemișcat, cu ochii închiși. Dar Timpul refuza să încremenească și el. Simți cum îl pătrundea întunericul. Fără stele, fără lacrimi. Lipsa vederii dizolvase substanța, nelăsând decât uimirea față de modul în care sunetele îi condensau universul. Totul, în jur, se sprijinea pe simțul auzului, dispărând doar în clipa în care atingea ceva: draperia, mâna Chaniei... Se surprinse pândind răsufarea ei.

Ce se întâmplase cu instabilitatea lucrurilor care erau doar probabile? se întrebă. Mintea îi era împovărată de amintiri

mutilate. Fiecare clipă a realității era însoțită de nenumărate proiecții, lucruri sortite să nu existe niciodată. Un eu invizibil, undeva în el, își amintea false trecuturi, a căror apăsare amenința uneori să covârșească prezentul.

Chani se rezemă de brațul lui.

Atingerea îl făcu să-și simtă propriul trup: carne moartă purtată de curenții involburați ai timpului. Era ticsit de amintiri ale clipelor în care întrevăzuse eternitatea. A vedea eternitatea însemna a fi expus capriciilor ei, a fi copleșit de infinit. Falsa nemurare conferită de oracol își cerea răsplata: Trecutul și Viitorul deveneau simultane.

Și iarăși, viziunea se înalță din puțul ei negru și-l prinse ca-n clește. Viziunea era vederea lui. Era mecanismul care-i puneă în mișcare mușchii. Era călăuza lui – cea care-l purta spre clipa următoare, spre ora următoare, spre ziua următoare... până ce ajungea să se simtă mereu acolo!

– E timpul să mergem, spuse Chani. Consiliul...

– Alia poate să-mi țină locul.

– Știe ce-i de făcut?

– Știe.

Pentru Alia, ziua începuse cu năvala unui escadron de gardă în curtea pentru parăzi de sub ferestrele apartamentelor ei. Câteva clipe, urmări fără să înțeleagă spectacolul agitației, al strigătelor și altercațiilor arogante pe care îl ofereau oamenii de jos. Apoi recunoscă prizonierul din mijlocul gărzilor: Korba, Panegiristul.

Se apucă să-și facă toaleta de dimineață, întrerupându-se din când în când pentru a arunca priviri pe fereastră. Îl observa mai ales pe Korba, încercând să vadă în el aprigul războinic bărbos care comandase cel de-al treilea val de asalt în bătălia de la Arrakeen. Dar nu reușea. Nu vedea decât un filfizon înveșmântat într-o mantie din mătase de Parato, impecabil croită și deschisă până la talie pentru a dezvălui o tunică brodată, împodobită cu nestemate verzi. O eșarfă purpurie îi încingea mijlocul iar mânecile tunicii, ieșind prin despicăturile largi ale mantiei, erau din catifea reiată cu verde și negru.

Câțiva Naibi veniseră să urmărească felul în care era tratat amicul lor fremen. Protestele lor nu făceau decât să-l incite pe Korba să-și susțină și mai abitir nevinovăția. Privind chipurile fremenilor din curte, Alia se străduia în zadar să regăsească amintirea oamenilor de odinioară. Prezentul oculta trecutul. Cei

pe care-i privea deveniseră niște hedoniști, colecționari de plăceri pe care cei mai mulți oameni nici măcar nu și le imaginau.

Privirile lor neliniștite, remarcă Alia, se îndreptau tot timpul spre ușa sălii în care avea să aibă loc ședința Consiliului. Se gândeau, desigur, la Muad'Dib, orb văzător, făcând dovada unor noi puteri misterioase. După legile lor, orice orb trebuia lăsat în seama deșertului, apa sa fiindu-i cedată lui Shaihulud. Dar Muad'Dib, orbul, îi vedea. În plus, aveau oroare de edificii, simțindu-se vulnerabili în orice spații situate la suprafață. Da, într-o cavernă ca lumea, săpată în stâncă, ar fi fost mult mai în largul lor. Pe când aici... cu acest nou Muad'Dib care aștepta *înlăuntru*...

Când se întoarse, pregătindu-se să coboare în Sala de Consiliu, dădu cu ochii de scrisoarea pe care o lăsase pe măsuta de lângă ușă. Cel mai recent mesaj de la mama lor. În pofida venerației cu care era privit Caladanul, lumea de baștină a lui Muad'Dib, Doamna Jessica refuzase cu hotărâre ca planeta ei să devină o haltă pe ruta hajjului.

„Nu mă-ndoiesc că fiul meu este una dintre marile personalități ale istoriei“, scrisese ea, „dar nu văd în asta o scuză pentru a lăsa gloata să mă invadeze“.

Alia atinse scrisoarea, încercând o stranie senzație de contact reciproc. Hârtia aceasta se aflase în mâinile mamei sale. Scrisoarea era un mijloc de comunicație arhaic. Dar nici un altul nu-l putea înlocui în ceea ce avea sub aspect personal. Iar această scrisoare, redactată în graiul de luptă al Atreizilor, reprezenta un mijloc de comunicație al cărui secret era aproape invulnerabil.

Alia simțea în această clipă acea nebulozitate lăuntrică de care avea parte ori de câte ori se gândea la mama ei. Sub efectul transformării melanjului, psihismele mamei și ale fiicei se contopiseră într-atât, încât uneori se pomenea gândindu-se la Paul ca la un fiu pe care ea îl adusese pe lume. Alteori, acest conglomerat unitar i-l înfățișa pe tatăl ei ca amant. Mintea Aliei era bântuită de spectre bizare... ființe posibile.

În timp ce cobora rampa spre anticamera unde o așteptau gărzile ei amazoane, Alia se gândi la cele scrise de Jessica:

„Reprezențați un paradox mortal. Un guvernământ nu poate fi în același timp religios și coercitiv. Orice experiență religioasă are nevoie de o spontaneitate pe care legile, în mod inevitabil, o suprimă. Dar nu se poate guverna fără legi. Până la urmă, legile voastre vor ajunge să înlocuiască morala, conștiința și chiar religia

în numele căreia credeți că guvernați. Ritualul sacru nu poate lua naștere decât prin proslăviri și năzuințe sfinte, care făuresc o moralitate plină de semnificații. Pe de altă parte, guvernul este un organism cultural cu o puternică predispoziție pentru dubii, întrebări și controverse. Văd venind ziua în care ceremonia va lua locul credinței, și simbolismul va înlocui moralitatea.“

Aroma cafelei de mirodenie o întâmpină pe Alia când pătrunse în anticameră. Patru amazoane în robe verzi luară poziție de drepti, apoi se plasară în spatele ei, alcătuindu-i escorta. Pășeau cu semeția și îngâmfarea tinereții, dar privirile lor erau vigilente. Fanatismul întipărit pe fețele lor nu era umbrit de nici o altă emoție. Exprima doar acea violență specifică fremenilor: puteau să ucidă cu sânge rece, fără nici un sentiment de culpabilitate.

Spre deosebire de mine, gândi Alia. Numele Atreides e destul de pătat și fără asta.

Sosirea ei fusese anunțată. De cum intră în Sala Mică, un paj tâșni să prevină escadronul de gardă. Încăperea, lipsită de ferestre, era cufundată în penumbră. Pâlpâirea timidă a celor câteva licuri-globuri de mică intensitate fu sfâșiată de deschiderea bruscă a ușilor dinspre curtea pentru parăzi, care lăsară să pătrundă lumina puternică a soarelui de afară. În haloul orbitor al cadrului ușii se profilă vag siluetele gărzilor care-l încadrau pe Korba.

– Unde-i Stilgar? întrebă Alia.

– E deja în sală, răspunse una dintre amazoane.

Sala de Consiliu se număra printre locurile de adunare cele mai pretențioase ale Citadelei. Un balcon lung, cu șiruri de fotolii confortabile, ocupa una din laturi. De partea cealaltă, draperii portocalii încadrau ferestre înalte, care dădeau spre o grădină cu o fântână arteziană. La extremitatea din dreapta Aliei se afla un singur jilț masiv, pe o estradă. Îndreptându-se într-acolo, Alia privi peste umăr, în sus, și văzu că galeria era plină de Naibi. Spațiul de sub balcon, în schimb, era înțesat cu soldați din gărzile Casei. Stilgar se plimba printre ei, împărțind încă ordine. Nu dădu nici un semn c-ar fi remarcat sosirea Aliei.

Korba fu introdus în sală și condus spre măsuta joasă, cu câteva perne dispuse pe pardoseală, din fața estradei. În pofida gâteli sale, Panegiristul părea, în această clipă, un moșneag posomorât și somnoros, înfodolit în veșminte de parcă s-ar fi pregătit să înfrunte un ger cumplit. Doi soldați se postară în spatele lui, de o parte și de alta a pernelor pe care se așezase.

Stilgar se apropie de estradă în clipa în care Alia luă loc în jilt.

– Unde e Muad'Dib? întrebă el.

– Fratele meu m-a împuternicit să prezidez în calitate de Cucernică Maică, răspunse Alia.

La auzul acestor cuvinte, Naibii de la galerie începură să protesteze vehement.

– Liniște! strigă Alia și, cum glasurile amuțiră brusc, întrebă: Nu legea fremenă cere ca o Cucernică Maică să prezideze când e vorba de o chestiune de viață și de moarte?

Greutatea vorbelor ei se impuse Naibilor, dar Alia avu timp să remarce mai multe priviri încărcate de ură. Își notă în minte numele pentru a le pune în discuția Consiliului: Hobars, Rajifiri, Tasmin, Saajid, Umbu, Legg.... Nume care însemnau părțile din Dune: Sietch Umbu, Depresiunea Tasmin, Falia lui Hobars...

Își îndreptă atenția spre Korba.

Sesizându-i privirea, Panegiristul înălță capul și declară:

– Protestez! Sunt nevinovat.

– Stilgar, citește învinuirile, rosti Alia.

Stilgar făcu un pas înainte și desfășură un pergament de mirodenie. Începu lectura cu o voce solemnă, ca și când ar fi urmărit un ritm numai de el auzit, imprimând fiecărui cuvânt o calitate incisivă, clară, onestă:

– ... că ai conspirat împreună cu trădătorii în scopul de a-l distruge pe Domnul și Împăratul nostru; că te-ai întâlnit și ai urzit în taină cu diferiți inamici ai împărăției că ai...

Korba clătina din cap cu o expresie de furie îndurerată.

Alia asculta posomorâtă, cu bărbia sprijinită în pumnul stâng, cu capul înclinat în aceeași parte și cu cealaltă mână întinsă pe brațul jiltului. Nu mai percepea decât fragmente din procedură, chinuită de propriile ei frământări.

– ... o tradiție venerabilă... sprijinul legiunilor și al fremenilor de pretutindeni... la violență cu violență, după Legea... majestate a Persoanei Imperiale... cu pierderea tuturor drepturilor de...

Absurd, își spunea ea. Absurd! Totul era absurd!

– Drept care cauza se încredințează judecății, încheie Stilgar.

În tăcerea care urmă, Korba se aplecă brusc înainte, apucându-se cu mâinile de genunchi și întinzând gâtul ca și cum s-ar fi pregătit să sară.

– N-am trădat nici cu vorba, nici cu fapta jurămintele mele de fremen! strigă el. Cer să fiu confruntat cu cel care mă acuză!

Un protest destul de banal, gândi Alia.

Dar observă efectul considerabil pe care-l produsese asupra Naibilor. Îl cunoșteau cu toții pe Korba. Era unul de-al lor. Pentru a deveni Naib, trebuise să dea dovezi autentice de cutezanță și prudență fremene. Fără să fie strălucit, era un om de nădejde. Sigur, n-ar fi fost capabil să conducă un Jihad, dar ar fi făcut perfect față, de pildă, ca ofițer de intendență. N-avea nimic din calitățile unui cruciat, dar rămânea credincios vechii virtuți fremene: *Tribul mai presus de orice.*

Aliei îi veniră în minte cuvintele amare ale lui Otheym, așa cum i le reprodusesese Paul. Își aruncă ochii spre galerie. Oricare dintre fremenii de acolo se vedea pe sine în locul lui Korba – unii, pe bună dreptate. Dar un Naib inocent era la fel de periculos ca unul vinovat.

Korba știa și el asta.

– Cine mă acuză? întrebă. E dreptul meu de fremen să fiu confruntat cu acuzatorul.

– Poate că te acuzi singur, rosti Alia.

Înainte de a se putea controla, Korba lăsă să i se citească pe față fulgerarea unei spaima mistice. Interpretarea era cum nu se poate mai clară pentru toți cei de față: *Cu puterile ei, Aliei i-ar fi fost de ajuns să-l acuze ea însăși, susținând că deține dovezile de pe tărâmul umbrelor, din alam al-mythal.*

– Dușmanii noștri au aliați fremeni, spuse Alia. Au fost distruse rezervoare de apă, au fost aruncate în aer qanaturi, mai multe plantații au fost otrăvite și au fost jefuite depozitele de mirodenie din numeroase bazine...

– Iar, de curând, a fost sustras din deșert un vierme, care a fost dus pe o altă lume!

Vocea care intervenise le era tuturor cunoscută și toată lumea întoarse capul. Muad'Dib intrase în sală. Trecu printre soldații din gardă și se opri lângă jilțul Aliei. Chani, care îl însoțise, rămase în spatele estradei.

– Domnia-Ta, rosti Stilgar, evitând să-l privească pe Paul în față.

Paul își aținti orbitele goale spre galerie, apoi către Korba.

– Ce-i, Korba? ... Nici un elogiu?

Un murmur străbătu balconul. Șoaptele se amplificară, deveniră cuvinte, fraze audibile: „... legea care cere ca orbii... datina fremenă... în deșert... cel ce încalcă...”

– Cine zice că-s orb? întrebă Paul. Întoarse capul spre galerie. Tu, Rajifiri? Văd că ți-ai pus veșminte aurii astăzi, dar ai uitat să-ți scuturi de praf cămașa albastră de dedesubt. De când te știu ai fost neglijent.

Rajifiri, înspăimântat, ridică cele trei degete menite să alunge piaza rea.

– Îndreaptă-ți degetele spre tine! strigă Paul. Știm unde-i piaza rea! Se întoarse din nou către Panegirist: Vina ți se citește pe față, Korba.

– Nu, nu vina mea! Poate c-am fost alături de cei vinovați, dar n-am...

Amuți brusc, privind înfricoșat spre balcon.

Alia se ridică în picioare, coborî de pe estradă și înaintă până lângă masa lui Korba. Se opri la mai puțin de un metru de Panegirist și-l privi lung, fără să rostească nici un cuvânt. Sub greutatea privirii ei, Korba se făcu mic. Vânzolindu-se, își aruncă neliniștit ochii spre galerie.

– Ale cui priviri le cauți la balcon? întrebă Paul.

– Domnia-Ta nu vezi! bolborosi îngrozit Korba.

Paul luptă împotriva unui subit sentiment de milă pentru Panegirist. Omul acesta era prins în capcana viziunii, lipsit de orice scăpare, ca toți cei prezenți. Interpreta un rol și atâta tot.

– N-am nevoie de ochi ca să te văd, rosti el și se apucă să descrie fiecare mișcare a lui Korba, fiecare tresărire a feței, fiecare privire alarmată și rugătoare aruncată spre balcon.

Disperarea puse stăpânire pe Korba.

Privindu-l, Alia își dădu seama că Panegiristul putea să cedeze dintr-o clipă în alta. Sus, la galerie, și alții trebuie că erau conștienți de același lucru. Cine? Cercetă chipurile Naibilor, descoperind câteva semne revelatoare... îndoieli, temeri, incertitudini... vini.

Paul tăcea.

Într-o jalnică tentativă de redobândire a demnității, Korba întrebă:

– Cine mă acuză?

– Otheym, răspunse Alia.

– Dar Otheym e mort! protestă Korba.

– De unde știi? Întrebă Paul. Ai aflat prin intermediul rețelei tale de spioni? O, da! Îți cunoaștem toți spionii și oamenii de legătură. Știm cine a adus aici un arde-piatră de pe Tarahell.

– Era pentru apărarea Qizaratului! se bâlbâi Korba.

– Așa a ajuns arma în mâinile trădătorilor?

– Ne-a fost furată, n-am... Korba se întrerupse, înghiți în sec, privi descumpănit în jur. Toată lumea știe că am fost glasul dragostei pentru Muad'Dib. (Se uită iarăși spre galerie.) Cum poate un mort să acuze un fremen?

– Otheym a murit, nu însă și vocea lui! zise Alia.

Paul îi atinse brațul, cerându-i să tacă.

– Otheym ne-a trimis vocea lui, spuse el. Vocea lui ne-a dezvăluit toate numele, locurile și orele de întâlnire, toate actele de trădare. Nu ți se pare că lipsesc cam mulți Naibi din Consiliu, Korba? Unde sunt Merkur și Fash? Keke Șchiopul nu e azi printre noi. Nici Takim.

Korba clătină încet din cap.

– Nu sunt aici, reluă Paul, pentru că au fugit de pe Arrakis, cu viermele pe care l-au furat. Chiar dacă eu te-aș elibera acum, Korba Shai-hulud ar avea grijă de apa ta pentru rolul pe care l-ai jucat în afacerea asta. De ce nu te eliberez? Gândește-te la toți acei oameni care și-au pierdut ochii și care nu pot să vadă ca mine. Oamenii aceia au familii, au prieteni, Korba. Unde crezi că te-ai putea ascunde de ei?

– A fost un accident, se apără Korba. Și, oricum, pot obține de la tleilaxu...

– Cine știe în ce fel înrobesc ochii de metal? Întrebă Paul.

La galerie, Naibii începură să șușotească îndărătul mâinilor ținute paravan. Privirile pe care le îndreptau acum spre Korba erau pline de răceală.

– Apărarea Qizaratului, murmură Paul, revenind la pretextul invocat de Panegirist. O armă care ori distruge o planetă cu totul, ori produce radiații J care-i orbesc pe cei aflați în raza ei de acțiune. Spune-mi Korba, pe care dintre aceste efecte le considerai apte pentru apărare? Intenționa Qizaratul să-i orbească pe toți cei ce voiau să-l observe?

– Simplă curiozitate, Domnia-Ta. Știam că Legea Veche prevede ca numai Familiile să posede armament atomic, dar Qizaratul a dat ascultare... a dat ascultare....

– A dat ascultare ordinelor tale. Simplă curiozitate, într-adevăr.

– Chiar dacă-i vorba doar de vocea acuzatorului meu, trebuie să fiu confruntat! zise Korba. Un fremen are drepturi legitime.

– E adevărat, Sire, interveni Stilgar.

Alia îl fulgeră cu privirea.

– Legea e lege, spuse Stilgar, observându-i protestul. Și începu să citeze Legea Fremenă, însoțind-o cu propriile-i comentarii.

Alia avea bizara impresie că-i auzea vorbele înainte de ale pronunța. Cum putea Stilgar să fie atât de credul? Niciodată nu i se păruse Naibul mai conservator, mai supus Codului Dunei. Își ridica bărbia cu un aer agresiv și articula cuvintele de parcă le-ar fi mestecat. Nu exista chiar nimic în el, decât această revoltătoare emfază?

– Korba e fremen și trebuie judecat după Legea fremenilor, încheie Stilgar.

Alia se întoarse, privi umbrele care alunecau pe zidul grădinii, dincolo de ferestre. Se simțea epuizată, frustrată. Povestea asta le luase deja aproape toată dimineața. Ce mai avea să urmeze? Korba părea mai destins. Atitudinea lui striga în gura mare că era victima unui atac nedrept, că tot ce făcuse era din dragoste pentru Muad'Dib. Întorcându-și privirile, surprinse pe fața lui o expresie de aroganță vicleană.

Parcă ar fi recepționat un mesaj, își spuse Alia. Se purta ca un om la ananghie, care tocmai a auzit strigându-i-se: *Rezistă! Ajutoarele sunt pe drum!*

Pentru o clipă, fuseseră perfect stăpâni pe situație – informațiile pe care le obținuseră de la pitic, indiciile despre implicarea și a altora în complot, până și numele trădătorilor. Dar momentul decisiv se evaporase. *Stilgar?* se întrebă ea. *Nu, în nici un caz Stilgar.* Se întoarse și-l privi pe bătrânul fremen, care-i susținu privirea fără să clipească.

– Îți mulțumesc, Stil, spuse Paul, pentru că ne-ai reamintit Legea.

Stilgar își înclină capul și, apropiindu-se, formulă cuvinte neauzite, pe care numai Paul și Alia puteau să le descifreze: *Scot de la el tot ce știe și mai departe am eu grijă.*

Paul încuviință din cap și le făcu semn gărzilor din spatele lui Korba.

– Duceți-l într-una din celulele secrete, ordonă el. Nici un vizitator, în afara consilierului juridic. În calitate de consilier juridic îl desemnez pe Stilgar.

– Lasă-mă să-mi aleg eu consilierul! strigă Korba.

Paul se răsuci brusc.

– Negi cumva echitatea și discernământul lui Stilgar?

– Nu, Domnia-Ta, dar...

– Luați-l!

Gărzile îl ridicară pe Korba dintre perne și-l scoaseră din sală.

Cu un nou val de murmurare, Naibii începură să părăsească balconul. Câțiva servitori își făcură apariția și traseră draperiile în dreptul ferestrelor. O penumbră portocalie învăluî încăperea.

– Paul! rosti Alia.

– Nu vom da frâu liber violenței, decât când o vom putea controla în totalitate, spuse Paul. Stil, îți mulțumesc. Ți-ai jucat bine rolul. Sunt sigur că Alia i-a identificat pe Naibii aflați în cârdășie cu el. N-aveau cum să-i scape.

– Așadar, voi ați ticluit totul? întrebă Alia. Naibii n-ar fi crâcnit dacă aș fi ordonat lichidarea lui Korba fără nici o altă discuție, zise Paul. Dar această procedură, care nu e tocmai în spiritul Legii Fremene, i-a făcut să-și simtă amenințate drepturile. Care sunt complicitățile lui Korba, Alia?

– Rajifiri, în mod cert, răspunse ea cu voce scăzută. Și Saajid, dar...

– Să-i dai lista completă lui Stilgar.

Alia înghiți cu greutate. În clipa aceasta, împărtășea teama pe care le-o inspira tuturor Paul. Știa cum vedea el fără ochi, cum le deslușea formele pe fundalul viziunii. Să vezi altfel oamenii! Avea impresia că persoana ei nu mai era decât o imagine licărind într-un timp sideral, a cărei acordare la realitate depindea în întregime de cuvintele și acțiunile fratelui ei. Paul îi ținea pe toți în palma viziunii sale!

– Suntem în întârziere cu audiența de dimineață, Sire, spuse Stilgar. E o grămadă de lume... Unii sunt curioși... alții se tem...

– Te temi și tu, Stil?

– Da, răspunse fremenul abia auzit.

– Ești prietenul meu, n-are de ce să-ți fie teamă de mine.

– Da, Domnia-Ta.

– Alia, preiei tu audiența, zise Paul. Stil, dă semnalul.

Stilgar se supuse.

Ușile mari se deschiseră și o mulțime gălăgioasă dădu năvală în sală. Primul val fu împins în lături pentru a permite pătrunderea oficialităților. Apoi totul păru simultan: gărzi luptând împotriva

asaltului suplicanților, pledanți în robe de ceremonie agitându-și documentele oficiale și încercând să-și croiască drum printre vociferări și injurii. Secretarul de Cancelarie răsărind din mijlocul mulțimii printr-o cărare realizată de gărzi și purtând Lista de Preferințe pe care erau trecute numele celor ce aveau permisiunea să se apropie de tron. Secretarul, pe nume Tecrube, era un fremen uscățiv, cu craniul ras și favoriți stufoși. Se apropie țănoș, cu un aer de cinism blazat.

Alia îi veni în întâmpinare, permițându-i lui Paul să dispară împreună cu Chani pe ușa de serviciu din spatele estradei. Surprinse curiozitatea nedisimulată cu care Tecrube se uită după fratele ei și, pentru o clipă, fu contrariată.

— Astăzi voi ține eu locul fratelui meu, spuse ea. Cheamă petiționarii, unul câte unul.

— Prea bine, Doamnă, zise Tecrube și se duse să orânduiască oamenii.

— Îmi amintesc de o vreme în care înțelegeai mai repede intențiile fratelui tău, spuse Stilgar.

— Eram tulburată. Cu tine s-a petrecut o schimbare dramatică, Stil. Ce este?

Stilgar, șocat, își îndreptă spatele. O schimbare dramatică? Aprecierea i se părea cu totul bizară. Drama era ceva echivoc. Dramă era ceea ce făceau artiștii veniți de pe lumi străine, ființe de o loialitate îndoielnică și de o moralitate și mai îndoielnică. Dramă era ceea ce încercau să folosească inamicii Imperiului pentru a agita spiritele gloatei. Korba abandonase virtuțile fremene și folosisse drama pentru cauza Qizaratului. Lucru care avea să-l coste viața.

— Te înșeli, spuse el. N-ai încredere în mine?

Alia, nu însă și tonul cu care-i răspunse:

— Știi că nu-i vorba de neîncredere. Am fost întotdeauna de acord cu fratele meu că, o dată ce un lucru a intrat pe mâna lui Stilgar, nu trebuie să ne mai preocupe.

— Atunci de ce spui că... m-am schimbat?

— Te pregătești să nu-i dai ascultare fratelui meu, spuse Alia. Citesc asta în tine. Și tot ce sper e ca lucrul ăsta să nu vă distrugă pe amândoi.

Primii pledanți și petiționari se apropiau. Alia se întoarce înainte ca Stilgar să-i fi putut răspunde. Dar pe fața lui văzuse întocmai cele scrise de mama ei, despre legea care ajunge să înlocuiască moralitatea și conștiința.

„Reprezențați un paradox mortal.“

Tibana, un apolog al Creștinismului socratic – născut, după toate probabilitățile, pe Anbus VI –, a trăit între secolele al VIII-lea și al IX-lea înainte de Corriño, probabil în perioada celei de-a doua domnii a lui Dalamak. Scrierile sale, dintre care doar câteva s-au păstrat până în zilele noastre conțin următoarea observație: „Inimile tuturor oamenilor sălășluiesc în aceeași pustietate“.

Fragment din **Dunariul lui Irulan**

– EȘTI BIJAZ, rosti ghola-ul de cum pătrunse în odăița unde piticul era ținut sub pază. Numele meu e Hayt.

Un detașament întărit, din corpul de gardă, sosise împreună cu ghola-ul pentru a prelua schimbul de noapte. Nisipul cărat de vântul serii le biciuise obrajii în timp ce traversau curtea, făcându-i să strângă din pleoape și să iuțească pasul. Glasurile lor răsunau acum dinspre coridor, unde se desfășura ritualul schimbului de parole și consemne.

– Nu ești Hayt, replică piticul, ești Duncan Idaho. Am fost de față și când ți-au introdus cadavrul în cuvă, și când te-au scos de acolo, viu și gata pentru reeducare.

Ghola-ul, cu gâtlejul dintr-o dată uscat, înghiți anevoie. Printre draperiile verzi de pe pereții odăii, licurigloburile își pierdeau strălucirea gălbuie. Picături de sudoare sclipeau pe fruntea piticului. Bijaz părea o făptură ciudat de integră, care lăsa să-i transpară prin piele funcția ce i-o hărăzise Bene Tleilaxul. Sub masca de poltronerie și frivolitate a omulețului se afla o ființă puternică.

– Muad'Dib m-a însărcinat să te interoghez pentru a descoperi ce urmăresc tleilaxu să obțină prin intermediul tău, declară Hayt.

– Tleilaxu, tleilaxu! fredonă piticul. Eu sunt tleilaxu, nătărăule! Ca și tine, de altfel.

Hayt îl privi lung. Bijaz exercita o forță de atracție care ducea cu gândul la idoli din vechime.

– Auzi gărzile de afară, nu-i așa? E suficient să le dau un ordin ca să te sugrume.

– Hei! Hei! exclamă Bijaz. Ce bătăran te-ai făcut? Și mai zici c-ai venit să descoperi adevărul.

Hayt constată că nu-i plăceau calmul și siguranța din comportarea piticului.

– Poate că nu vreau să descopăr decât viitorul, spuse el.

– Bine zis. Acum se poate spune că ne cunoaștem. Când doi hoți se-ntâlnesc, n-au nevoie de prezentări.

– Suntem hoți, care vasăzică.... Și ce anume furăm?

– Nu suntem hoți, ci zaruri. Ai venit aici ca să-mi numeri punctele. Iar eu le număr pe ale tale. Și, când colo, ce văd? Ai două fețe!

– Chiar m-ai văzut în cuva-tleilaxu? întrebă Hayt, războindu-se cu o ciudată repulsie.

– Nu ți-am zis? făcu piticul, sărind în picioare. Ce ne-am mai luptat cu tine! Carnea nu voia nici de-a naibii să reînvie.

Hayt avu dintr-o dată impresia că trăia într-un vis controlat de o minte străină, că ar putea să uite de sine pentru o clipă și să se piardă în circumvoluțiunile acestei minți.

Înclinându-și capul pe-o parte, Bijaz îi dădu ocol agale, privindu-l de jos în sus cu o expresie vicleană.

– Nervozitatea trezește în tine vechi șabloane, rosti el. Ești hăitașul care nu vrea să afle ce hăituiește.

– Iar tu ești o armă ațintită spre Muad'Dib, replică Hayt, răsucindu-se pentru a-l urmări pe pitic. Ce trebuie să faci?

– Nimic! zise Bijaz, oprindu-se brusc. La o întrebare atât de banală nu pot să-ți dau decât un răspuns la fel de banal.

– Atunci înseamnă că Alia e ținta. Așa e?

– Pe celelalte lumi i se spune Hawt, Monstrul-Pește, spuse Bijaz. Dar cum de-ți aud sângele fierbând când îi rostești numele?

– Zici că i se spune Hawt, murmură ghola-ul fără să-l slăbească din ochi, pândind un indiciu care să-l lămurească asupra misiunii piticului. Omulețul dădea răspunsuri ciudat de ermetice.

– Este fecioara-târfă, spuse Bijaz. E vulgară, e sarcastică, e înspăimântător de deșteaptă, e crudă când se vrea blândă și nechibzuită când chibzuiește, iar când se apucă să construiască e la fel de distrugătoare ca o furtună Coriolis.

– Deci ai venit ca s-o denigrezi pe Alia, zise Hayt.

– S-o denigrez? Bijaz se lăsă pe-o pernă de lângă perete. Am venit pentru a mă lăsa prins în capcana magnetică a frumuseții ei fizice.

Și chipul i se lăți într-un zâmbet de saurian.

– Cine o atacă pe Alia, îl atacă pe fratele ei, spuse Hayt.

– Ăsta-i un lucru atât de clar, încât e greu de văzut. De fapt, împăratul și sora lui nu sunt decât una și aceeași persoană – o ființă jumătate mascul, jumătate femelă.

– Așa am auzit că spun și fremenii din inima deșertului. Cei care-au reînviat jertfele de sânge închinat lui Shai-hulud. Cum de repeți absurditățile astea?

– Tu îndrăznești să vorbești de absurdități? Tu, care ești, în același timp, om și mască? Ah, dar uit că zarurile nu-și pot vedea propriile puncte. Iar tu ești de două ori mai zăpăcit, dat fiind că te afli în slujba dublei ființe. Simțurile nu ți-s la fel de aproape de răspuns pe cât ți-e mintea.

– Le predici bazaconiile astea despre Muad'Dib și gardienilor tăi? întrebă Hayt cu voce scăzută. Avea senzația că vorbele piticului îi încâlceau ițele minții.

– Ba ei îmi predică mie! replică Bijaz. Și se roagă! De ce nu? Toți ar trebui să ne rugăm. Nu trăim cu toții în umbra celei mai periculoase creații pe care universul a cunoscut-o vreodată?

– Cea mai periculoasă creație...

– Propria lor mamă refuză să trăiască pe aceeași planetă cu ei!

– De ce nu-mi răspunzi de-a dreptul? întrebă Hayt. Știi că dispunem și de alte mijloace pentru a te interoga. O să te facem noi să răspunzi... într-un fel sau altul.

– Dar ți-am răspuns! Nu ți-am spus că mitul este real? Sunt cu vântul care poartă în pântecul său moartea? Nu! Eu sunt făcut doar din vorbe! Vorbe asemeni fulgerului care țâșnește din nisip spre cerul de smoală. Eu am spus: „Stinge lampa! S-a făcut ziua!” Iar tu continui să ceri o lampă ca să găsești ziua!

– Joci cu mine un joc foarte periculos, zise Hayt. Ți-ai închipuit cumva că s-ar putea să nu înțeleg aceste concepte zensunnite? Urmele pe care le lași sunt la fel de clare ca acelea pe care le lasă o pasăre în noroi.

Bijaz chicoti.

– De ce râzi?

– Pentru că am dinți și-aș vrea să n-am. Dacă n-aș avea dinți, nu aș avea din ce să scrâșnesc!

– Acum știu care ți-e ținta... Eu.

– Și-am nimerit-o în plin! Ești ditamai ținta, cum să n-o nimeresc? Ei, și-acum o să-ți cânt ceva.

Începu să îngâne o temă tânguitoare, monotonă și obsedantă, reluând-o întruna și-ntruna.

Hayt înțepeni brusc, sub efectul unor dureri ciudate care-i parcurgeau șira spinării. Privind fix chipul piticului, descoperi doi ochi tineri într-o față îmbătrânită. Ochiul se aflau în centrul unui păienjeniș de riduri albicioase care se prelungeau până la adânciturile de sub tâmpile. Fiecare trăsătură a capului enorm părea să pornească de la gura țuguiață din care ieșeau sunetele acelei tânguiei monotone, care deșteptau în Hayt amintiri de rituri străvechi, tradiții folclorice, vorbe și obiceiuri uitate, înțelesuri pe jumătate pierdute în bolboroseli inteligibile. Se petrecea un lucru esențial, vital – o erupție de idei care traversau Timpul. Cele mai vechi rămăneau ancorate în cântecul piticului. Totul era ca o lumină orbitoare aflată la mare distanță și care părea să se apropie din ce în ce, răspândindu-se peste veacuri.

– Ce-mi faci? întrebă Hayt cu glas sugrumat.

– Ești instrumentul la care-am fost învățat să cânt, răspunse Bijaz. Drept care... cânt la tine. Îngăduie-mi să-ți spun numele celorlalți trădători dintre Naibi. În primul rând, Bikouros și Cahueit. Apoi Djedida, fostul secretar al lui Korba. Și Abumojandis, aghiotantul lui Bannerjee. Chiar în clipa asta, oricare dintre ei ar putea fi pe cale să-l înjunghie pe Muad'Dib al tău.

Hayt scutură din cap. I se părea cu neputință să rostească vreo vorbă.

– Suntem ca frații, reluă Bijaz, întrerupându-și din nou melopeea. Am crescut în aceeași cuvă: mai întâi eu, apoi tu.

O durere cumplită explodă deodată în ochii de metal ai ghola-ului. O ceață roșie, pâlpâitoare, se așternu peste tot ce vedea. Hayt avu impresia că i se extirpaseră toate simțurile. Nu mai percepea decât durerea și vâlul difuz, mișcător, care părea să fie exteriorul. Totul devenise accident, implicare aleatorie a materiei neînsuflețite. Propria sa voință nu mai era decât ceva incert, nestatornic, aproape inexistent.

Cu o claritate născută din disperare, sfâșie vâlul încețoșat cu simțul solitar al văzului. Privirea pe care-o aținti asupra lui Bijaz

era ca un fascicul de lumină orbitoare, ce pătrundea prin straturile succesive din care era alcătuit piticul. Brusc, nu mai văzu omulețul, ci un mercenar intelectual, apoi o creatură înrobătă de pofte și dorințe... Strat după strat... până ce nu mai rămase, în cele din urmă, decât aspectul unei entități manipulate de simboluri.

– Suntem pe un câmp de luptă, spuse Bijaz. Poți să vorbești.

Răspunzând comenzii, Hayt își regăsi glasul:

– Nu mă poți sili să-l ucid pe Muad'Dib.

– Surorile Bene Gesserit spun că nu există nimic stabil, nimic echilibrat și nimic durabil în acest univers, că nimic nu rămâne în starea în care se află și că fiecare zi, uneori chiar fiecare oră, aduce o schimbare.

Hayt se mulțumi să clatine încet din cap.

– Credeai că nătângul ăsta de Împărat e prada pe care o urmărim, reluă piticul. Cât de puțin îi înțelegi pe stăpânii noștri, tleilaxu. Ghilda și Bene Gesseritul sunt încredințate că furnizăm produse artificiale. În realitate, ceea ce furnizăm noi sunt unelte și servicii. Orice poate fi o unealtă: sărăcia, războiul... Războiul e deosebit de util deoarece acoperă foarte multe domenii. Stimulează metabolismul, constrânge guvernele, vehiculează varietățile genetice... Vitalitatea sa e fără egal în univers. Numai cei ce recunosc valoarea războiului și îl practică posedă un oarecare grad de autodeterminare.

Cu voce ciudat de calmă, Hayt zise:

– Bizare gânduri de la unul ca tine. Aproape că încep să cred în existența unei Providențe răzbunătoare. Ce restaurare va fi dus la crearea ta? Ar fi fost o poveste fascinantă, cu un epilog încă și mai extraordinar.

– Minunat! se bucură Bijaz. Ataci – prin urmare ai voință și ești capabil de autodeterminare.

– Încerci să trezești în mine violența, rosti Hayt cu un tremur în glas.

– Încerc, într-adevăr, să trezesc ceva, dar nu violența. Te-am auzit odată spunând că, prin educația de care-ai avut parte, ești un discipol al conștiinței. O anumită conștiință vreau eu să trezesc în tine, Duncan Idaho.

– Hayt!

– Duncan Idaho. Ucigaș de excepție. Amantul nenumăratelor femei. Ostaș și spadasin. Mâna dreaptă a Atreizilor pe câmpul de luptă. Duncan Idaho.

– Trecutul nu poate fi redeşteptat.

– Nu poate?

– E un lucru care încă n-a putut fi realizat!

– Asta așa-i, dar stăpânii noștri nu acceptă ideea că un lucru nu poate fi realizat. Tot timpul, ei caută unealta potrivită, aplicarea judicioasă a efortului, serviciile cele mai adecvate pentru...

– Ascunzi adevăratul tău scop! Ridici un paravan de vorbe care nu spun nimic!

– Există în tine un Duncan Idaho, zise Bijaz. Iar el se va supune, fie emoției, fie examinării lucide, dar se va supune. Această conștiință va ieși la iveală printr-un ecran de reprimare și de selecție, din trecutul întunecat care nu-ți dă pace. Această ființă există în tine, asupra ei va trebui să se concentreze conștiința ta și ei i te vei supune.

– Tleilaxu își închipuie că mai sunt încă sclavul lor, dar...

– Liniște, sclavule! rosti Bijaz cu vocea lui plângăreață.

Hayt rămase încremenit, fără glas.

– Acum, am atins ultima treaptă, zise piticul. Știu că și tu simți asta. Am să-ți spun cuvintele care te vor manipula... Cred că vor constitui o pârghie suficientă.

Hayt simțea transpirația care-i curgea pe obraji, tremurul din piept și din brațe... dar nu putea schița nici o mișcare.

– Într-o zi, urmă Bijaz, Împăratul va veni la tine. Îți va spune: „Ea s-a dus.“ Va purta pe chip masca durerii. Va da apă mortului, cum zic ei când varsă lacrimi. Iar tu vei răspunde, cu vocea mea: „Stăpâne! Oh, stăpâne!“

Din cauza mușchilor înțepeniți, Hayt avea impresia că maxilarele și beregata îi luaseră foc. Izbuti totuși să-și miște aproape imperceptibil capul dintr-o parte într-alta.

– Apoi vei spune: „Am un mesaj de la Bijaz.“ (Se strâmbă.) Bietul Bijaz, cel sărac la minte... bietul Bijaz, tobă doldora de mesaje, obiect în folosul altora... lovește-l și va produce un sunet... (Altă strâmbătură.) Crezi că-s un ipocrit, Duncan Idaho! Nu sunt! Și eu pot să sufăr: Dar a venit momentul să înlocuim vorba cu sabia.

Un icnet de durere zgudui trupul lui Hayt.

Bijaz chicoti, apoi spuse:

– Ah, mulțumesc, Duncan, mulțumesc! Cerințele trupului ne salvează. Cum Împăratul are în vene sânge Harkonnen, va face ceea ce-i cerem. Se va transforma într-o mașină de scuipat vorbe,

de mușcat vorbe, al căror sunet va mângâia urechile stăpânilor noștri.

În ochii lui Hayt, piticul apărea acum ca un animal mic și ager, de o răutate și-o inteligență fără seamăn. *Sânge Harkonnen în venele Atreizilor?*

– Te gândești doar la Rabban Bestia, fiara Harkonnen, și-ți scapără ochii, zise Bijaz. Reacționezi exact ca fremenii. Când cuvintele nu mai ajută, rămâne sabia, nu-i așa? Te gândești la ce chinuri ți-au supus Harkonnenii familia. Ei da, prin maică-sa, scumpul tău Paul e un Harkonnen! Și nu ți-ar fi greu să omori un Harkonnen, nu?

Un sentiment amar de frustrare îl năpădi pe ghola. Sau era mânie? De ce-ar fi fost mânios?

– Ohhh! făcu Bijaz, apoi: Ahhh... aaa! Clic-clic! Mesajul continuă. Tleilaxu îi propun un târg scumpului tău Paul Atreides. Stăpânii noștri îi vor reda iubita. Va fi un fel de soră de-a ta... o ghola.

Hayt simți deodată că există într-un univers alcătuit doar din bătăile inimii sale.

– O ghola... repetă Bijaz. Iubita lui, reîncarnată. Care-i va face copii. Care nu-l va iubi decât pe el. Dacă vrea, vom putea chiar să aducem îmbunătățiri originalului. A mai avut cineva vreodată o asemenea șansă de a regăsi ce-a pierdut? Se va repezi să încheie târgul.

Bijaz dădu din cap, lăsând privirea în jos ca și când ar fi ostenit. După câteva clipe însă reluă:

– Va fi tentat... și, profitând de tulburarea sa, te vei apropia... și vei lovi! Doi ghola, nu unul! Iată ce vor stăpânii noștri!

Piticul își dresă glasul, dădu iarăși din cap și porunci:

– Vorbește!

– N-am s-o fac, zise Hayt.

– O va face Duncan Idaho, replică Bijaz. Descendentul Harkonnenilor nu va fi niciodată mai vulnerabil ca în acea clipă. Să nu uiți asta. Îi vei propune îmbunătățiri demne de luat în seamă pentru iubita lui... o inimă nemuritoare, poate, sau sentimente mai duioase. Pe când te vei apropia tot mai mult de el, îi vei propune un refugiu... pe orice planetă îi va pofti inima, în afara Imperiului. Gândește-te! Iubita lui înviată din morți. Fericirea și un loc idilic în care să-și trăiască în tihnă restul zilelor.

– O ofertă regească, spuse Hayt. Mă va întreba care-i prețul.

– Îi vei spune că trebuie să renunțe la divinitate și să renege Qizaratul. De asemenea, va trebui să se dezică de el însuși, ca și de sora lui.

– Atâta tot? întrebă Hayt, cu un rânjet batjocoritor.

– Va trebui să renunțe și la pachetul de acțiuni pe care-l deține în CHOAM, firește.

– Firește.

– Și, dacă nu vei fi încă destul de aproape de el pentru a-l lovi, spune-i cât de mult admiră tleilaxu ceea ce i-a învățat el despre posibilitățile religiei. Spune-i că Bene Tleilaxul a creat un serviciu de inginerie a religiilor, capabil să conceapă religii destinate unor necesități specifice.

– Ingenios, rosti Hayt.

– Te crezi liber să mă ironizezi și să nu faci precum ți-am spus, zise Bijaz, înclinându-și viclean capul. Să nu negi....

– Bine le-ai mai reușit, animal mic! murmură Hayt.

– La fel de bine ca tine, replică piticul. Îi vei spune să se hotărască repede. Carnea e perisabilă și cea a iubitei lui va trebui să fie conservată într-o cuvă criologică.

Lui Hayt i se păru că se pierde într-o matrice densă de obiecte pe care nu le recunoștea. Piticul părea atât de sigur de el! Trebuia, totuși, să existe pe undeva o fisură în logica tleilaxu. Atunci când își construiseră ghola-ul, îl acordaseră la vocea lui Bijaz, dar... Dar ce? Logică/matrice/obiect... Ce ușor era să iei un raționament clar drept un raționament corect! Să fi fost logica tleilaxu distorsionată?

Bijaz zâmbi, cu aerul că asculta o voce ascunsă.

– Și acum, spuse el, vei uita. N-o să-ți amintești decât când va veni momentul. Împăratul îți va spune: „Ea s-a dus.“ Atunci, Duncan Idaho se va trezi.

Piticul bătu din palme.

Hayt scoase un mormăit. Avea impresia că fusese întrerupt din mijlocul unui gând... sau, poate, al unei fraze. Ce era? Ceva despre ... ținte?

– Îți închipui că mă zăpăcești și că poți să mă manipulezi, zise el.

– Cum adică? se miră Bijaz.

– Eu sunt ținta ta. Nu poți să negi asta.

– Nici nu-mi trece prin cap.

– Și ce crezi că-mi poți face?

– Un serviciu, răspunse Bijaz. Un simplu serviciu.

Natura continuă a evenimentelor reale nu este iluminată cu precizie de puterile preștiente decât în circumstanțe cu totul excepționale. Oracolul nu dezvăluie decât incidente izolate ale lanțului istoric. Eternitatea se află în permanentă mișcare. Ea își exercită influența atât asupra oracolului, cât și asupra celui care vrea să-l consulte. Supușii lui Muad'Dib n-au decât să se îndoiască de măreția lui și de viziunile lui profetice. N-au decât să-i nege puterile. Dar să nu pună niciodată la îndoială Eternitatea.

Evangelheliarul Dunei

HAYT o privea pe Alia, care ieșise din templu și traversa piața, încadrată îndeaproape de gărzile ale căror expresii feroase nu reușeau să disimuleze cu totul trăsăturile îndulcite de traiul îndestulat și mulțumirea de sine.

O formație de ornitoptere, cu aripile scânteind în soare, trecu pe deasupra templului. Aparatele aparțineau Gărzii Imperiale și fuzelajele lor erau marcate cu simbolul pumnului.

Privirea lui Hayt reveni la Alia. Aici, în oraș, nu părea să fie în mediul ei, își spunea el. Alia aparținea deșertului, spațiilor vaste, neîngrădite. Îi veni în minte un lucru ciudat pe care-l observase la ea: nu s-ar fi zis că gândea cu adevărat decât atunci când zâmbea. Fără-ndoială era o altă festă pe care i-o jucau ochii, gândi Hayt, amintindu-și imaginea ei, așa cum îi apăruse cu ocazia recepției în onoarea Ambasadorului Ghildei: plină de semeție, înveșmântată într-un alb strălucitor, orbitor – un veșmânt al castității, contrastând puternic cu robele și uniformele extravagante din jur. O observase din spatele unei ferestre de la etaj, în vreme ce străbătea aleile uneia dintre obișnuitele grădini interioare cu bazin, fântână arteziană, plante și chioșc alb.

Un decor nepotrivit... cu totul nepotrivit. Alia aparținea deșertului.

Hayt inspiră agitat. Alia dispăruse din câmpul său vizual, atunci, întocmai cum dispăruse acum. Așteptă, încleștând și descleștând pumnii. Întrevederea cu Bijaz îl lăsase într-o stare de profundă neliniște.

Auzi escorta Aliei trecând pe culoar, apoi făcând cale întoarsă. Alia intrase în apartamentele familiale.

Încercă să se concentreze asupra lucrului care-l tulburase în legătură cu ea. Felul în care traversase piața? Da... Mișcările fuseseră cele ale unei făpturi hăituite, fugind de un animal de pradă. Ieși pe balconul comun și, după câțiva pași, se opri în penumbra parasolarului din plasmeld. Alia stătea nemișcată, sprijinită de balustrada care domina templul.

Îi urmări privirea. Părea să contemple priveliștea orașului. Paralelipiede albe, structuri colorate, mișcare nedeslușită, zgomotul vieții. Vârtejuri de aer fierbinte se înălțau deasupra acoperișurilor. La colțul templului, în spațiul delimitat de două contraforturi masive, un băiețel se juca de unul singur cu o minge. Mingea sărea când într-o parte, când în alta, între cele două ziduri.

Ca și Hayt, Alia urmărea din ochi mingea. Încolo și-ncoace... încolo și-ncoace... La fel i se părea că e purtată și ea pe coridoarele Timpului.

Înainte de a părăsi templul absorbise o doză masivă de melanj. Niciodată până atunci nu încercase o cantitate atât de mare. Încă nici nu începuse să-și facă efectul, când Alia fusese cuprinsă de spaimă.

Pentru ce am făcut asta? Se întreba acum.

Trebuia să aleagă între mai multe pericole. Asta să fi fost? Melanjul era singurul mijloc de a străpunge negura pe care blestematul de Tarot al Dunei o așternuse asupra viitorului. Există o barieră. Trebuia doborâtă. Acțiunea ei fusese dictată de necesitatea de a vedea încotro se îndrepta fratele ei.

Începu să perceapă senzația de iureș, atât de familiară. Inspiră adânc și regăsi o aparență de calm, de echilibru, de încredere.

Cel ce posedă vederea secundă tinde spre un periculos fatalism, își spuse. Din nefericire, nu exista nici un fel de levier abstract, nici un calcul al precogniției. Viziunile viitorului nu puteau fi încadrate în formule. Trebuia să pătrunzi în ele, cu riscul vieții și al echilibrului mintal.

O siluetă se ivi din umbra balconului. Gholă-ul! În starea ei de suprapercepție, Alia îl văzu cu o claritate nefirească – trăsăturile întunecate, energice, dominate de ochii scânteietori de metal. Era, în același timp, umbră și lumină orbitoare. Purta în el procesul care-i readusese la viață carnea moartă... și încă ceva. Ceva de o extraordinară puritate... și inocență.

Inocență asediată!

– Ai fost tot timpul aici, Duncan? întrebă ea.

– Trebuie deci să fiu Duncan, rosti el. De ce?

– Nu mă-ntreba pe mine, răspunse ea.

Și, privindu-l, își spuse că tleilaxu nu neglijaseră nici un amănunt la ghola-ul lor.

– Numai zeii pot să-și asume fără grijă riscul perfecțiunii, urmă ea. Pentru oameni, e un lucru periculos.

– Duncan e mort, zise el, dorindu-și ca ea să nu mai rostească acel nume. Sunt Hayt.

Alia se întrebă ce vedeau oare ochii lui artificiali. De la această distanță, putea să observe minuscule puncte negre pe metalul lucios. Fațete! Brusc, universul începu să licărească în jurul ei, să se legene. Își încleștă mâna de balustrada încălzită de soare... Melanjul se propaga cu repeziciune.

– Ți-e rău? întrebă Hayt.

Se apropie de ea, fixând-o cu privirea lui de oțel.

Cine-a vorbit? se întrebă Alia. Duncan Idaho? Ghola-ul? Mentatul sau filozoful zensunnit? Ori, poate, pionul Bene Tleilax, mai periculos decât toți Navigatorii Ghildei? Numai fratele ei știa.

Din nou, îl privi lung pe ghola. Ceva latent mocnea în el în această clipă. Părea saturat de așteptare și de puteri mai presus de existența lor comună.

– Dinspre mamă, rosti ea, sunt o Bene Gesserit. Știi asta?

– Știu.

– Dispun de puterile lor, gândesc ca ele. O parte a ființei mele e conștientă de caracterul imperios și sacru al programului de selecție genetică... și al produselor sale.

Clipi, simțind cum o parte a conștiinței ei începe să plutească liber în Timp.

– Se zice că Bene Gesseritul nu abandonează niciodată, spuse Hayt.

O observă cu atenție, remarcând albeața falangelor încleștate de balustradă.

– M-am împiedicat? întrebă ea.

Respira adânc și mișcările ei erau tensionate. Privirea îi devenise sticloasă.

– Când te împiedici, zise el, poți să-ți regăsești echilibrul sărind peste obstacol.

– Bene Gesseritul s-a împiedicat, spuse ea. Acum încearcă să-și regăsească echilibrul sărind peste fratele meu. Surorile vor copilul Chaniei... sau al meu.

– Aștepți un copil?

Alia luptă din răspuțeri să se încadreze într-o relație spațio-temporală cu această întrebare. Un copil? Când? Unde?

– Îl ... văd, murmură ea.

Se depărtă de balustrada balconului și, întorcând capul, văzu că ghola-ul avea o față tăiată în sare, două pastile de plumb în locul ochilor și, când se mișcă după ea, o umbră albastră.

– Ce... vezi cu ochii aceia? întrebă ea în șoaptă.

– Ce văd orice ochi.

Cuvintele răsunară ca un dangăt de clopot în urechile ei, accelerându-i percepția. Avea impresia că acoperă întregul univers... până departe... departe prinsă în urzeala Timpului.

– Ai luat o doză mare de mirodenie, spuse ghola-ul.

– De ce nu pot să-l văd? bolborosi ea, prizonieră în matricea întregii creații. Spune-mi de ce nu pot să-l văd, Duncan.

– Pe cine?

– Pe tatăl copiilor mei. Rătăcesc în ceața taroților. Ajută-mă...

Logica de mentat produse un prim calcul și Hayt spuse:

– Bene Gesseritul dorește o împerechere între tine și fratele tău. S-ar închide, astfel, ciclul genetic care...

Alia scoase un geamăt prelung.

– Oul din carne, rosti cu glas gătuit.

Un ger cumplit o învălui dintr-o dată, urmat de un val de căldură infernală. Amantul invizibil din visele ei cele mai sumbre! Carne din carnea ei, pe care oracolul nu putea s-o dezvăluie... Avea să se ajungă la asta?

– Ai riscat să iei o doză care-ar putea fi periculoasă? întrebă Hayt.

Ceva aflat înlăuntrul lui se lupta să exprime o teroare absolută la gândul că o femeie Atreides ar fi putut să moară, că ar fi putut să ajungă în situația de a se afla față în față cu un Paul care aflase că o membră a familiei regale se... dusesese.

– Tu nu știi ce înseamnă să vânezi viitorul, zise Alia. Uneori mă întrezăresc pe mine însămi... dar îmi stau singură-n cale. Nu pot să văd prin mine!

Lăsă capul în piept, clătinându-l.

– Câtă mirodenie ai luat? întrebă el.

– Natura are oroare de preștiință, zise ea, ridicând capul. Știi asta, Duncan?

El îi vorbi calm, cu blândețe, ca și când s-ar fi adresat unui copil mic:

– Spune-mi câtă mirodenie ai luat.

Își lăasă mâna stângă pe umărul ei.

– Cuvintele sunt instrumente atât de grosolane, atât de primitive și ambigue, spuse ea, retrăgându-se de sub atingerea lui.

– Trebuie să-mi spui.

– Privește Scutul de Piatră, Duncan! porunci ea, întinzând mâna.

Și, privind ea însăși încotro arăta, începu să tremure la vederea peisajului care explodează într-o viziune de coșmar: un castel de nisip distrus de valuri invizibile. Întoarse îngrozită ochii și rămase ca paralizată de chipul ghola-ului. Trăsăturile lui se deforma, se schimbau... Era tânăr... bătrân... iarăși tânăr. Era viața însăși, trufașă, infinită. Alia dădu s-o rupă la fugă, dar el o prinse de încheietura mâinii.

– Am să chem un doctor, îi spuse.

– Nu! Trebuie să am viziunea mea! Trebuie să știu!

– Deocamdată ai să te întorci în camera ta.

Alia coborî privirea spre mâna lui. În locul unde carnea lor era în contact, simțea o prezență electrică, atrăgătoare și, în același timp, înspăimântătoare. Se smulse brusc din strânsoarea lui și strigă:

– Nu poți opri tornada!

– Ai nevoie de asistență medicală!

– Nu pricepi? Viziunea mea e incompletă! Nu sunt decât fragmente. Pâlpâie, apar și dispar. Trebuie să-mi amintesc viitorul. Nu ești în stare să-nțelegi asta?

– Ce contează viitorul dac-ai să mori? replică el, împingând-o cu blândețe în interiorul apartamentului.

– Vorbe... vorbe... murmură ea. Nu se poate explica. Fiecare lucru prilejuiește un altul, dar nu există cauză... nici efect. Nu putem lăsa universul așa cum era. Oricât am încerca, rămâne un decalaj.

– Întinde-te aici, îi ceru el.

Cât e de mărginit! gândi ea.

Umbre răcoroase o învăluiră. Mușchii ei erau ca niște viermi care se târau. Sub ea, patul era lipsit de substanță. Numai spațiul era permanent. Nimic altceva n-avea consistență. Patul era invadat de trupuri și toate erau trupul ei. Timpul devenise o senzație

multiplă, saturată. Nici o reacție izolată nu se preta la abstrac-tizare. Era... era Timp. Se mișca. Întregul univers aluneca înapoi, înainte, lateral.

– Nu are aspectul unui lucru, încercă ea să explice. Nu se poate trece pe dedesubt sau pe lângă el... Nu există nici un punct de sprijin.

Simți în jurul ei vibrația unor prezențe. Multe dintre aceste prezențe o țineau de mână. Își privi propria-i carne urnindu-se și urmări un braț geamăn până în dreptul unei fețe fluide: Duncan Idaho! Ochii săi erau... altfel, dar era Duncan – copil-bărbat-adolescent-copil-bărbat-adolescent... Fiecare trăsătură a feței sale exprima îngrijorare pentru persoana ei.

– Duncan, nu te teme, murmură ea.

El îi strânse mâna cu mai multă putere, dădu din cap.

– Stai liniștită, spuse.

Și gândi: *Nu trebuie să moară! Nici o femeie Atreides nu trebuie să moară!* Își scutură violent capul. Asemenea gânduri erau în contradicție cu logica de mentat. Moartea era necesară continuității vieții.

Ghola-ul mă iubește, gândi Alia.

Și gândul deveni o piatră de temelie de care se putu cram-pona. Văzu o față familiară, pe fundalul unei încăperi reale. Recu-noscu unul dintre dormitoarele din apartamentul lui Paul.

O persoană stabilă, imuabilă, trebăluia cu un tub în gâtul ei. Făcu un efort ca să nu vomite.

– Era și timpul, rosti o voce în care ea identifică timbrul unuia dintre medicii familiei. Trebuia să mă fi chemat mai devreme.

Abia percepu suspiciunea din tonul medicului. Tubul îi părăsi esofagul. Îl întrevăzu – un șarpe subțire, lucitor.

– Injectia o s-o facă să doarmă, spuse medicul. Am să trimit o servitoare pentru...

– Rămân eu cu ea, zise ghola-ul.

– Nu cred că s-ar cuveni! rosti cu voce seacă medicul.

– Rămâi... Duncan, șopti Alia.

El îi mângâie ușor mâna pentru a-i arăta că auzise.

– Doamnă, începu medicul, ar fi mai bine ca...

– Nu-mi spune tu mie ce e mai bine, îl întrerupse ea cu glas răgușit. Gâtul o durea la fiecare silabă.

– Doamnă.. reluă medicul pe un ton acuzator, Domnia-Ta cunoști pericolele excesului de melanj. Nu pot să presupun decât că cineva ți-a dat o doză fără...

– Ești un prost! rosti chinuit Alia. Îmi interzici tu viziunile? Știu câtă mirodeneie am luat și în ce scop. (Își duse mâna la gât.) Pleacă.. Imediat!

Medicul ieși din câmpul ei vizual, mormăind:

– Am să-i dau de știre fratelui Domniei-Tale.

Alia îl auzi părăsind camera și-și concentră atenția la ghola. Viziunea era acum limpede în centrul percepției ei – un mediu de cultură din care prezentul creștea spre exterior. Iar ghola-ul se mișca în acest joc al Timpului. Nu mai avea nimic criptic. Se contura clar pe un fond recognoscibil.

El este creuzetul, își spuse ea. *El e pericolul și salvarea.* ●

Se cutremură. Știa că aceasta era viziunea pe care o avusese fratele ei. Lacrimi nedorite îi arseră ochii. Scutură mânioasă din cap. Nu... fără lacrimi! Lacrimile erau risipă de apă. Mai rău, tulburau cursul viziunii. Paul trebuia oprit! O dată, o singură dată, traversase hăul Timpului pentru a-și plasa vocea în calea lui. Aici însă totul era prea apăsător, prea schimbător... Urzeala Timpului trecea acum prin fratele ei aidoma razelor de lumină printr-o lentilă. El se afla în focar și știa asta. Reunise toate itele și nu îngăduia nici o variație, nici o deviere.

– De ce? murmură ea. Din ură? Se răzbună pe Timp fiindcă îl face să sufere? Asta să fie? Ură?

Crezând că încerca să-i spună ceva, ghola-ul se aplecă deasupra ei.

– Doamnă?

– Măcar de-aș putea să cauterizez ceea ce se află în mine! gemu ea. N-am dorit să fiu diferită!

– Alia, te rog... Liniștește-te, dormi.

– Aș fi dorit să fiu liberă, să pot râde, șopti ea și lacrimile i se rostogoliră pe obraji. Dar sunt sora unui Împărat care e adorat ca un zeu. Oamenilor le e frică de mine. Niciodată n-am dorit să inspir frică.

El îi șterse lacrimile.

– Nu vreau să rămân în istorie, urmă ea. Nu vreau decât să fiu iubită.. și să iubesc.

– Ești iubită, zise el.

– Ahhh... credinciosule, mereu credinciosule Duncan.

- Te rog, numai rosti numele ăsta.
- Dar e numele tău... Iar loialitatea este o marfă de valoare. Poate fi vândută... Vândută, dar nu cumpărată.
- Nu-mi place această atitudine cinică.
- La naiba cu logica ta! ăsta-i adevărul!
- Dormi.
- Mă iubești, Duncan?
- Da.
- E o minciună dintre acelea... dintre acelea care sunt mai ușor de crezut decât adevărul? De ce mi-e frică să te cred?
- Ți-e frică de diferențele mele, la fel ca și de-ale tale.
- Încearcă să fii bărbat, nu mentat!
- Sunt mentat și bărbat.
- Atunci... vei face din mine femeia ta?
- Voi face cum îmi va dicta dragostea.
- Și loialitatea?
- Și loialitatea.
- Iată de ce ești periculos, rosti ea.

Cuvintele ei îl tulburară. Nu lăsa nimic să-i apară pe chip, nu-i tresări nici un mușchi... dar Alia știu. I-o dezvălui memoria-viziune. Cu toate acestea avu impresia că o parte din viziune îi scăpase, că ar fi trebuit să-și amintească altceva din viitor. Există o altă percepție, care nu se exercita prin simțuri, ceva care pătrundea în minte de nicăieri, ca și preștiința. Ceva care sălășluia în umbrele Timpului... într-o infinită suferință.

Emoția! Asta era! Emoția... Apăruse în viziune, nu direct, ci ca un produs pornind de la care putea să deducă ce se afla dincolo. Fusese stăpânită de emoție. Frica, mâhnirea, dragostea... Existau în viziune, reunite într-un singur corp epidemic, primordial și atotputernic.

- Duncan, nu mă abandona, șopti ea.
- Dormi.. Nu te mai chinui.
- Trebuie să... trebuie să... El e momeala din propria-i capcană. E sclavul puterii și al terorii. Violenta... zeificarea sunt zidurile care-l țin prizonier. Va pierde... absolut tot. Va fi nimicit.
- Despre Paul vorbești?
- Îl vor face să se distrugă, spuse ea cu răsufarea întretăiată, încercând să se ridice. E o povară prea mare pentru el, o suferință prea grea. Ei îl ademenesc, îl îndepărtează de dragoste. Creează un univers în care el nu-și va îngădui să trăiască.

– Cine face toate astea?

– El! Oh, nu înțelegi nimic, nimic!... El face parte din plan. Și e prea târziu... prea târziu... prea târziu...

În timp ce vorbea, simți cum percepția descreștea, treaptă cu treaptă. În cele din urmă se stabilizează undeva, la nivel ombilical. Trupul și mintea se separară pentru a se reuni într-un rezervor de viziuni-relicve... Mișcare... mișcare... Percepu un puls – pulsul unui fetus: un copil al viitorului. Așadar, se afla încă sub stăpânirea melanjului, plutea încă în derivă, purtată de curenții Timpului... Știu că gustase viața unui copil care nu fusese conceput încă. Un lucru însă era sigur despre acest copil: avea să aibă parte de aceeași trezire de care avusese ea parte. Înainte de a vedea lumina zilei, avea să fie o entitate conștientă, gânditoare.

Există o limită a forței, pe care nici cei mai puternici n-o pot atinge fără să se distrugă. Adevărata artă a guvernării constă în evaluarea acestei limite. Întrebuințarea greșită a puterii este păcatul fatal. Legea nu poate fi unealtă a răzbunării, după cum nu poate fi nici ostatic, nici bastion împotriva martirilor pe care i-a creat. Nu poți să ameninți un individ și să te sustragi consecințelor.

Muad'Dib despre Lege, Comentariile lui Stilgar

ÎN LUMINA DIMINETII, Chani contempla deșertul încadrat de pereții înalți ai faliei de sub Sietch Tabr. Nu purta distrai și, din această cauză, se simțea vulnerabilă aici, în împărăția nisipurilor. Grota prin care se pătrundea în sietch era ascunsă undeva, sus, printre stâncile ascuțite ale falezei din spatele ei.

Deșertul... I se părea, acum, că deșertul o urmăsea întotdeauna, oriunde o purtaseră pașii. Nu se întorsese acasă... nu, se întorsese pur și simplu, pentru a privi ceea ce nu încetase nici o clipă să fie.

O contradicție dureroasă îi încleștă abdomenul. Nașterea era aproape. Luptă să alunge durerea căci, în clipa aceasta, voia să fie singură cu deșertul.

Pământul era încremenit în liniștea zorilor. Umbrele se prelingeau încet peste dune și pe terasele Scutului de Piatră. Razele soarelui se ascundeau încă în spatele piscurilor iar cerul era de un

albastru spălăcit. Întregul peisaj se potrivea detestabilului sentiment de cinism care o chinuia de când aflase că Paul era orb.

Ce facem aici? se întrebă.

Nu era o hajra, o călătorie de căutare. Paul nu venise să caute nimic aici, decât, poate, un loc în care ~~era~~ să nască. Tovarășii de drum pe care îi adunase erau ciudați: Bijaz, piticul Tleilaxu; Hayt, ghola-ul, care era un fel de fantomă a lui Duncan Idaho; Edric, Ambasadorul Ghildei; Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, pe care era limpede c-o ura; Lichna, strania fiică a lui Otheym, care nu putea face un pas fără ca gărzile să fie cu ochii pe ea; Stilgar, Naibul, și soția lui favorită, Harah... Irulan.. și Alia...

Șuierul vântului care sufla printre stânci îi însoțea gândurile. Deșertul devenise un mozaic în tonuri de galben, ocru și cenușiu.

Pentru ce această ciudată tovărășie...

– Am uitat cu toții, îi răspunsese Paul la întrebare, că, la origine, cuvântul „companie“ însemna companionii, tovarăși de drum. Suntem o companie.

– Dar ce valoare au ei pentru noi?

– Poftim! exclamase el, întorcându-și spre ea privirea orbitelor goale. Am pierdut acea particularitate curată și unică a vieții. Dacă un lucru nu poate fi îmbuteliat, ștanțat, marcat sau stocat, nu-i acordăm nici o valoare.

Lezată, ea spusese:

– Nu la asta mă gândeam.

– Ahhh, scumpa mea! Suntem atât de bogați dacă-i vorba de bani, dar atât de săraci dacă-i vorba de viață. Sun hain, încăpățânat, stupid...

– Ba nu! Nu ești deloc așa!

– Și asta-i adevărat. Dar mi-s mâinile învinețite de timp. Cred... cred că am încercat să inventez viața, fără să-mi dau seama că fusese deja inventată.

Și își lipise mâna de pântecul ei.

Amintindu-și de gestul lui, își duse propriile mâini la rotunjimea abdomenului și începu să tremure, regretând deodată că-i ceruse lui Paul s-o aducă aici.

Vântul purta mirosuri neplăcute dinspre plantațiile care mențineau dunele de la poalele falezei. Nu se putu împiedica să nu se gândească la superstiția fremenă. *Mirosuri rele, vremuri rele*. Se întoarse cu fața în vânt și văzu ivindu-se, dincolo de plantații, un vierme. Se înalță dintre dune ca prova unei corăbii a

demonului, împlăti nisipul, adu-mecă apa care pentru el era otravă, apoi se cufundă în adâncuri, lăsând în urmă-i o movilă lungă de nisip.

Ca un ecou la teama viermelui, Chani urî în acea clipă apa. Apa, care fusese odinioară duhul/suflet al Arrakisului, devenise o otravă. Apa era ceva pestilențial. Numai deșertul era sănătos, curat.

O echipă de lucrători fremeni își făcu apariția ceva mai jos de locul în care stătea ea. Oamenii se apucară să urce spre intrarea mediană a sietchului și ea văzu că aveau picioarele pline de noroi.

Fremeni cu noroi pe picioare!

În pragul grotei de sus, copiii sietchului începură să intoneze imnul dimineții. Glasurile lor cristaline o făcură pe Chani să aibă impresia că timpul își lua zborul din preajma ei ca șoimul care fuge de vânt. Se înfioră.

Ce furtuni văzuse Paul cu ochii viziunii sale?

Uneori, i se părea că în el se ascunde un nebun furios, sătul de polemici și ode.

Observă că între timp cerul devenise un enorm cristal cenușiu vârstat cu vine de albastru, desene bizare încondeiate de nisipul purtat de vânt. Spre sud, o linie de un alb incandescent îi atrase atenția. Cunoștea semnul: cer alb la sud – gura lui Shai-hulud. Se apropia o furtună. Briza îi confirmă îndată avertismentul, pulverizându-i în obraji o aversă cristalină de nisip fin. Pala de vânt aduse cu ea și mirosul morții: miasma apei din qanaturi, vaporii degajați de nisip, izul de cremene. Apa! Împotriva ei trimitea Shai-hulud vântul Coriolis.

Câțiva șoimi veniră în zbor, căutând adăpostul faliei. Aveau culoarea brună a stâncilor, dar aripile erau împestrițate cu stacojiu. Chani îi privi îndelung. Ei aveau unde să se ascundă. Ea, nu.

– Doamnă... se stârnește vântul!

Se întoarse și, ridicând capul, îl văzu pe ghola în pragul intrării de sus a sietchului. Temerile fremene o năpădiră deodată. O moarte curată și apa trupului în folosul tribului erau lucruri pe care le înțelegea. Dar... o ființă înviată din morți...

O nouă pală de vânt încărcată cu grăunți de nisip îi biciui obraji, îmbujorându-i. Aruncă o privire peste umăr, spre înfricoșătoarea panglică de praf care se unduia pe cer. Sub furtună, deșertul căpătase un aspect roșcat, mișcător. Fiecare dună părea un val spărgându-se la atingerea țărmului. Deșertul era ca acele oceane despre care îi povestise Paul. Șovăi, brusc conștientă de vremelnicia acestui deșert în eternitate. Confruntat cu veșnicia,

deșertul nu era decât un cazan în clocot. Talazurile dunelor izbeau în piatra falezei.

Furtuna deveni deodată, pentru Chani, un fenomen universal... Toate fapăturile se ascuseseră. Deșertul se redusese la propriile-i zgomote: răpăitul nisipului în pereții stâncilor, șuieratul rafalelor de vânt, rostogolul unui bolovan desprins din faleză... apoi, undeva, în afara vederii, un vierme dezgropat de urgia vântului, cufundându-se înnebunit îndărăt, în adâncurile uscate.

Nu era decât un moment, după etalonul cu care viața ei măsura timpul, dar în acest moment i se păru că întreaga planetă era măturată, dispersată, prefăcută în praf cosmic, val într-o infinitate de valuri.

– Trebuie să ne grăbim, răsună vocea ghola-ului chiar lângă ea. Îi percepuse teama din glas, grija pentru siguranța ei.

– Peste câteva minute, vântul va fi destul de puternic pentru a rupe carnea de pe oase, adăugă el, de parcă era necesar să-i explice *ei* de ce era-n stare furtuna.

– Solicitudinea pe care i-o arăta o făcu, totuși, să-și învingă teama de el și să se lase condusă pe treptele ce urcau spre grotă. Traversară șicana mobilă care proteja intrarea și, în spatele lor, servitorii se grăbiră să blocheze izolațiile de etanșare.

Chani simți imediat asaltul nenumăratelor mirosuri care, pentru ea, erau tot atâtea amintiri despre viața în sietch. Aroma melanjului, omniprezentă, domina aerul stătut, mirosul de trupuri, esterii râncezi ai alambicurilor din distileriile de reciclare, emanațiile iuți ale mașinilor de tot felul din ateliere...

Inspiră adânc. Da era... acasă.

Ghola-ul își luă mâna de pe brațul ei și făcu un pas lateral. Nemișcat, răbdător, lăsa impresia că se deconectase până la următoarea utilizare. Însă... observa.

Chani șovăia. Se simțea descumpănită, fără să știe de ce. Locul acesta era, cu adevărat, căminul ei. În copilărie, aici vânase scorpioni la lumina unui licuriglob. Totuși... ceva era schimbat.

– N-ar fi bine să mergi în apartamentul Domniei-Tale, Doamnă? întrebă ghola-ul.

Parcă declanșat de aceste cuvinte, un șir de contracții scurte răscoli abdomenul Chaniei. Făcu un efort pentru a nu-și trăda în vreun fel durerea.

– Doamnă?

– De ce se teme Paul în legătură cu nașterea asta? întrebă ea.

– Îți poartă de grijă, Doamnă, răspunse ghola-ul. E firesc. Ea își atinse cu mâna obrazul înroșit de șfichiul nisipului.

– Nu cumva se teme pentru copii?

– Doamnă, nu se poate gândi la această naștere fără a-și aminti de faptul că întâiul vostru născut a fost ucis de sardaukari.

Chani îl privi lung: față impasibilă, ochi de metal indescifrabili. Era ghola-ul, într-adevăr, Duncan Idaho? Îi putea fi el cuiva prieten? Și... ceea ce spusese mai înainte era adevărat?

– Cred că ar trebui să te afli sub supraveghere medicală, Doamnă, zise el.

Din nou, percepse în glasul lui îngrijorarea pentru soarta ei. Avu brusc impresia că mintea îi era complet lipsită de apărare, că putea fi invadată, dintr-o clipă în alta, de percepții zguduitoare.

– Hayt, mi-e frică, șopti ea. Unde-i Usul?

– Îl rețin afaceri de stat.

Ea dădu din cap, gândindu-se la tot aparatul guvernamental care îi însoțise într-un adevărat stol de ornitoptere. Și, dintr-o dată, înțelese ce o descumpănea în legătură cu sietchul: prezența mirosurilor străine. Funcționarii și consilierii din Citadelă aduseseră aici propriile lor mirosuri, mirosuri de mâncăruri diferite, de veșminte diferite, de articole de toaletă exotice. Toate acestea alcătuiau efluvii abia perceptibile.

Se strădui să-și înăbușe un râs amar la gândul că până și mirosurile se schimbau în prezența lui Muad'Dib.

– Erau probleme urgente, care nu sufereau amânare, adăugă ghola-ul, interpretându-și greșit ezitarea.

– Da... desigur, înțeleg. Am venit și eu cu roiul acela...

Amintindu-și de plecarea din Arrakeen, recunoscuse în sinea ei, abia acum, că nu crezuse să supraviețuiască voiajului. Paul insistase să-și piloteze el însuși topterul. Cu orbitele lui goale, condusesese aparatul până aici. După această experiență, știa că nimic din ce-ar fi făcut el n-ar mai fi putut s-o surprindă.

O nouă crampă îi sfredeli pântecul.

Ghola-ul îi observă icnetul înfundat, fălcile încleștate.

– A venit clipa? o întrebă.

– A... da cred că da.

– Să nu mai zăbovim.

O prinse de braț și o trase în grabă spre capătul grotei.

Chani îi simți panica și spuse:

– E încă timp.

El nu păru să fi auzit.

– Recomandarea Zensunni în legătură cu nașterea, spuse, silind-o să grăbească și mai mult pașii, este așteptarea lipsită de vreun scop anume, la cea mai înaltă tensiune. Nu trebuie să concurezi cu ceea ce se întâmplă. A concura înseamnă a te pregăti de eșec. Nu trebuie să te lași prinsă în capcana dorinței de reușită. Astfel, vei reuși pe deplin.

Ajunseră la apartamentul ei. De cum trecură pe sub draperii, el strigă:

– Harah! Harah! Cheamă medicii! A venit timpul!

Servitorii își făcură apariția în goană. În vânzoleala generală din jurul ei, Chani avu pentru o clipă impresia că era o insulă de calm... până ce durerile reîncepură.

Hayt, expediat pe culoar, își acordă un răgaz pentru a cugeta asupra propriilor acte. I se părea că era ținut într-un punct al timpului unde orice adevăr nu putea fi decât trecător. Își dădu seama că întreaga sa comportare se afla, în acest moment, sub imperiul panicii. O panică nu în mod direct provocată de posibilitatea morții lui Chani, ci de faptul că, mai târziu, Paul ar fi putut să vină spre el... cu chipul îndurerat... ca să-i spună... că iubita lui... se... dusesse...

Nu există fum fără foc, cugetă el. Care-i motivul acestei panici?

Facultățile sale de mentat păreau adormite. Expiră lung, tremurat. O umbră psihică trecu pe deasupra lui. Simți, în acea clipă, că aștepta un fel de sunet absolut – pocnetul unei crengi în junglă.

Apoi suspină. Scurt, violent. Pericolul trecuse fără să lovească.

Încet, orânduindu-și puterile, înlăturând toate inhibițiile, trecu în starea de percepție mentatică. Forță, chiar, această percepție. Nu era cea mai bună metodă, dar, cumva, în acest moment părea necesară. Prin mintea lui începură să se perinde umbre, fantome. Deveni o stație de tranzit pentru fiecare informație pe care o deținuse vreodată. Creaturi plăsmuite din posibilități îi parcurgeau cugetul. El le trecea în revistă, compara, judeca.

Broboane mari de sudoare îi acoperiră fruntea.

Gânduri nedeslușit conturate se dispersau în beznă – necunoscutul. Sisteme infinite! Un mentat nu putea funcționa fără a fi conștient că avea de înfruntat sisteme infinite. Cunoașterea fixă nu putea circumscrie infinitul. *Pretutindeni* nu putea fi încadrat

într-o perspectivă finită. Pentru moment... el trebuie să *devină* infinitul...

Într-un subit spasm *gestalt*, izbuti. Îl văzu pe Bijaz, șezând în fața lui, iradiind parcă de-un foc lăuntric.

Bijaz!

Piticul intervenise cu ceva în psihicul lui!

Hayt avu impresia că se clatină pe marginea unui abis mortal. Își proiectă în linie dreaptă calculul mentatic și văzu ce-ar fi putut rezulta din propriile sale acțiuni.

– O constrângere! rosti el cu glas gătuit. Au inserat în psihismul meu o constrângere!

Un curier în mantie albastră, care trecea pe lângă el, își încetini pașiii.

– Ați spus ceva, Domnule?

Fără să-l privească, ghola-ul dădu din cap.

– Am spus totul.

*Un om înțelept,
Care-odat' a trăit,
Într-un puț cu nisip
A căzut și-a orbit!
Rămas fără vedere,
N-a fost deloc mâhnit.
L-a ajutat viziunea
Și-un sfânt a devenit.*

Versuri pentru copii, din Istoria lui Muad'Dib

PAUL stătea nemișcat în întunericul de afară. Viziunea îi dezvăluia că se lăsase noaptea și că lumina lunii contura silueta mausoleului de pe Piscul Bărbiei, în stânga sa. Locul acesta era ticsit de amintiri. Era primul său sietch, cel în care el și Chani...

Nu trebuie să mă gândesc la Chani, își spuse.

Câmpul îngustat al viziunii îi înfățișa schimbările intervenite în preajmă. În dreapta se afla un pâlc de palmieri. Ceva mai departe, linia argintie a unui qanat sclipea printre dunele ridicate de furtuna din cursul dimineții.

Apă în deșert! Își aminti de o altă apă, cea a unui râu de pe lumea sa de baștină, Caladanul. Pe atunci încă nu înțelegea ce comoară reprezenta un curs de apă, chiar și apa măloasă dintr-un qanat săpat în deșert. O comoară.

Omul care apăruse în spatele lui se anunță cu o tuse discretă.

Paul întinse mâinile și luă magnetabulatorul pe care era prinsă o singură foaie de hârtie metalică. Mișcările sale erau la fel de lente ca și cursul qanatului. Viziunea continua să se desfășoare, dar lui îi venea din ce în ce mai greu s-o urmeze.

– Iertare, Sire. E Tratatul Semboule... are nevoie de semnătura voastră.

– Știu să citesc! rosti tăios Paul.

Iscăli repede *Atreides Imper* la locul convenit și-i înapoie omului tabulatorul, punându-i-l direct în mâna întinsă, conștient de spaima pe care o inspira acest simplu gest.

Omul se grăbi să-și ia tălpășița.

Paul își relua poziția dinainte. *Ținut urât și arid!* gândi el. Și-l imaginea pârjolit de soare, strivit de tăvălugul monstruos al arșiței. Un ținut al alunecărilor de nisip și-al hăurilor de praf. Un ținut al demonilor vântului dansând printre stânci, împrôșcând cristale de ocru. Ținut urât și arid, dar și ținut bogat. Imensă întindere de strâmtori și crevase, pustietăți nesfârșite bătute de vânturi, faleze și metereze și stânci falnice.

Ținut urât și arid care nu cerea decât apă... și dragoste.

Viața transforma aceste întinderi mohorâte în forme și mișcări pline de grație, își spuse el. Acesta era mesajul deșertului. Îi venea să se repeadă la aghiotanții masați la intrarea sietchului și să le strige în față: Dacă tot țineți să adorați ceva, adorați viața! Adorați-i orice manifestare, oricât ar fi de neînsemnată! Facem cu toții parte din frumusețea aceasta!

Dar nu l-ar fi înțeles. În inima deșertului, erau ei înșiși infinite deșerturi. Pentru ei, plantele care creșteau din nisip nu însemnau niciodată spectacolul unui balet verde.

Încleștă pumnii, încercând să pună stavilă viziunii. Ar fi vrut să poată fugi de propriu-i cuget. Era o fiară care se pregătea să-l devoreze! Percepția zăcea în el... grea, umflată de toată viața pe care o absorbise, saturată de prea multe experiențe.

Simțind disperarea care-i dădea târcoale, luptă pentru a-și alunga gândurile.

Stelele!

Toate stelele acelea care străluceau deasupra lui... Un om trebuia să fie pe jumătate nebun ca să-și închipuie că putea stăpâni chiar și o picătură din volumul nemărginit al spațiului. Nu, era de neînchipuit... ca și numărul supușilor asupra cărora pretindea Imperiul că își exercită puterea. Supuși? Adoratori și dușmani, mai degrabă. Exista printre ei măcar unul care să vadă mai departe de niște credințe rigide? Exista măcar unul care să fi scăpat destinului îngust al prejudecăților sale? Nici măcar un Împărat nu putea să scape. Trăise o viață de acaparări, încercase să creeze un univers după imaginea sa. Dar universul triumfător îl mătura acum cu valurile sale tăcute.

Scuip pe Dune! gândi el. Îi dau umezeala mea!

Mitul acesta pe care îl făurise din manevre complexe și eforturi de imaginație, din iubire și clar de lună, din rugăciuni mai străvechi decât Adam, din faleze cenușii și umbre stacojii, din tăinări și fluvii de martiri... mitul acesta, ce epilog avea? Când valurile se vor fi retras, plajele Timpului, goale, spălate, n-aveau să mai ofere decât infinitatea grăunților strălucitori ai amintirii... Aceasta era geneza de aur a omului?

Scrâșnetul unor pași în nisip îi vesti apropierea ghola-ului.

– M-ai evitat astăzi, Duncan.

– E periculos pentru Domnia-Ta să mă numești astfel.

– Știu.

– Am.... am venit să te avertizez, Sire.

– Știu.

Și ghola-ul îi explică despre constrângerea pe care i-o imprimase Bijaz.

– Cunoști natura acestei constrângeri? întrebă Paul.

– Violența.

Paul simți atunci că ajunsese într-un loc care nu încetase să-l atragă, încă de la început. Un loc în care se afla în suspensie. Jihadul, punând stăpânire pe el, îl plasase pe o traiectorie de unde formidabila gravitație a Viitorului n-avea să-l mai elibereze niciodată.

– Duncan nu va recurge la violență, murmură el.

– Dar, Sire...

– Spune-mi ce vezi în jurul nostru.

– Domnia-Ta?...

– Deșertul... Cum e deșertul în noaptea asta?

– Nu-l vezi?

- Nu mai am ochi, Duncan.
- Dar...
- Nu am decât viziunea, deși aș vrea să n-o mai am. Mor de preștiință, Duncan... Știai asta?
- Poate... poate că lucrul de care te temi nu se va întâmpla.
- Cum? Să-mi neg propriul oracol? Cum aș putea s-o fac când l-am văzut de mii de ori împlinindu-se? Oamenii cred că-i o putere, un dar. E o calamitate! Nu-mi va îngădui să-mi las viața acolo unde am găsit-o!
- Domnia-Ta, îngăimă ghola-ul, nu-i... nu se poate... Domnișorule, nu trebuie... nu poți să...
- Glasul i se stinse.
- Cum mi-ai spus, Duncan? întrebă Paul, conștient de adâncă tulburare care-l stăpânea pe ghola.
- Pentru o clipă, am...
- Mi-ai spus *Domnișorule*.
- Așa am spus.
- Așa mi-a spus întotdeauna Duncan, zise Paul și întinzând mâna, atinse obrazul ghola-ului. E rezultatul instrucției tale tleilaxu?
- Nu.
- Paul își retrase mâna.
- Atunci?
- A... pornit din mine.
- – Slujești doi stăpâni?
- – Poate. Eliberează-te de ghola, Duncan.
- Cum?
- Ești o ființă umană. Fă un lucru omenesc.
- Sunt un ghola!
- Dar carnea ta e omenească. În ea este Duncan.
- Este *ceva*.
- De fapt, nu contează ce vei face, spuse Paul. Dar vei reuși.
- E... preștiință?
- Blestemată fie preștiința!
- Paul se întoarse cu spatele. Viziunea se năpustise deodată înainte – cu goluri, pe alocuri, dar imposibil de oprit.
- Domnia-Ta, dacă ai...
- Taci! Paul ridică o mână. Ai auzit?
- Ce să aud, Domnia-Ta?

Paul clătină din cap. Duncan nu auzise nimic. Să fi fost doar în închipuirea lui, sunetul acela? Dinspre deșert, de foarte departe, își auzise strigat numele tribal: „Usul... Uuuusssuuulll...”

– Ce e, Domnia-Ta?

Paul nu răspunse. Avea senzația că era privit. Ceva, aflat acolo, departe, în beznă nopții, știa că el era aici. Ceva? Nu, *cineva*.

– Au fost, cel mai adesea, lucruri minunate, șopti el. Iar, dintre ele, tu ai fost cea mai minunată.

– Ce-ai spus, Domnia-Ta?

– E viitorul.

Acel univers uman, amorf, care-l înconjura, se mișcase. Se acordase cu viziunea și lansase o notă puternică. Poate că ecourile-fantome aveau să persiste.

– Nu înțeleg, Domnia-Ta, spuse ghola-ul.

– Când rămâne prea multă vreme departe de deșert, zise Paul, un fremen moare. Fremenii spun că a murit de „rău de apă”. Nu-i ciudat?

– Foarte ciudat, Domnia-Ta.

Paul căută printre amintiri, încercând să regăsească răsuflarea Chaniei, noaptea, alături de el. *Unde să caut alinare?* gândi. Nu izbutea să-și amintească decât imaginea ei din ziua plecării lor spre deșert. În timpul micului dejun, se arătase agitată, irascibilă.

– De ce ți-ai pus haina asta veche? îl întrebase, văzând tunica neagră de uniformă, cu blazonul șoimului roșu, pe care o purta sub mantia fremenă. Ești Împărat!

– Chiar și un împărat are hainele lui preferate, răspunsese el.

Fără vreun motiv explicabil, cuvintele lui o făcuseră să-i dea lacrimile. De când o știa, era a doua oară când vedea năruindu-se inhibițiile ei fremene.

Și, acum, în căușul nopții, Paul își atinse propriul obraz și-l simți umed. *Cine dă umezeală mortului?* se întreabă. Era fața lui și, totuși, nu a lui. În bătaia vântului, pielea udă era rece ca gheața. Un vis fragil se înfiripă, se destrămă. Ceva îi răscolea pieptul... Semnul vreunei boli? Cât de amar, cât de slab era acel alt eu care dădea apă morților. Nisipul suflat de vânt îi înțepă obrazii. Pielea, acum uscată, era iarăși a lui. Dar cui aparținea freamătul care-i răscolea încă pieptul?

Atunci, auziră vaierul. Departe, în adâncul sietchului. Crescu apoi... tot mai tare...

O lumină puternică se revărsă brusc dinspre pereții falezei. Cineva dăduse în lături prelatele de izolare. Gholă-ul, răsucindu-se, văzu un om care alerga spre ei cu un zâmbet fără noimă... Nu, nu era zâmbet, era o grimasă de durere! Îl recunosc pe Tandis, un locotenent fedaykin. Îl urmau mai mulți oameni, care amuțiră cu toții când dădură cu ochii de Muad'Dib.

– Chani... bolborosi Tandis.

– A murit, murmură Paul. I-am auzit chemarea.

Se întoarse spre sietch. Cunoștea bine acest loc. Era un loc în care nu se putea ascunde. Viziunea sa năvalnică lumina întreaga mulțime a fremenilor. Îl văzu pe Tandis, îi percepse durerea, spaima, furia...

– Ea s-a dus, rosti.

Gholă-ul auzi cuvintele ca și când ar fi țâșnit dintr-o orbitoare coroană solară. Îi arseră pieptul, șira spinării, orbitele ochilor săi de metal. Își simți mâna dreaptă coborând spre pumnul de la centură. Gândurile lui erau dislocate, detracate. Era o marionetă agățată de sfori care coborau din acea îngrozitoare coroană de lumină. Se mișca la ordinul altcuiva, asculta de voința altcuiva. Sforile îi smulgeau brațele, picioarele... fălcile. Printre dinții încleștați îi ieși un sunet înspăimântător, neomenesc:

– Hrrak! Hrrak! Hrrak!

Pumnul se ridică să lovească. În aceeași fracțiune de secundă, gholă-ul își regăsi propria voce și bolborosi răgușit:

– Fugi! Fugi! Domnișorule!

– Nu vom fugi, rosti Paul. Vom pași cu demnitate. Vom face ceea ce e de făcut.

Mușchii gholă-ului se blocau dintr-o dată. Trupul lui se cutremură, se clătină.

„*Ceea ce e de făcut!*“ Cuvintele i se iviră în minte asemenea unui pește uriaș care se ridică din adâncuri și iese la suprafață. „*Ceea ce e de făcut!*“ Așa vorbise cândva și bătrânul Duce, bunicul lui Paul. Tânărul domn avea în el ceva din personalitatea bătrânului... „*Ceea ce e de făcut!*“

Cuvintele se răsfiră deodată în conștiința gholă-ului. Senzația că trăia simultan două vieți îi acapără percepția interioară: Hayt/Idaho/Hayt/Idaho... Deveni un lanț imobil de existență relativă, singulară, solitară. Vechi amintiri i se revărsară în minte. Începu să le identifice, să le adapteze unei noi înțelegeri, să le integreze într-o nouă conștiință. Un nou *personaj* dobândi o

formă temporară de tiranie lăuntrică. Sinteza păstra încă un potențial de dezordine, dar evenimentele cereau o ajustare de moment. Tânărul domn, *Domnișorul*, avea nevoie de el.

Și izbuti. Era Duncan Idaho și se afla în posesia tuturor amintirilor lui Hayt, ca și cum le păstrase în taină pentru a le elibera printr-o strălucitoare cataliză. Coroana incandescentă pieri. Constrângerile tleilaxu fuseseră înlăturate.

– Rămâi lângă mine, Duncan, spuse Paul. Voi avea nevoie de tine pentru multe lucruri. (Și, cum Idaho continua să rămână încremenit în transă, ridică glasul:) Duncan!

– Da, eu sunt Duncan.

– Firește că tu ești! Te-ai regăsit. Acum, trebuie să intrăm.

Idaho îl urmă. Era, oarecum, ca pe vremuri, dar nu întru totul. Abia acum, când se eliberase de tleilaxu, putea aprecia ce-i dăduseră. Educația Zensunni îi îngăduia să depășească șocul evenimentelor. Facultățile de mentat erau ca o contragreutate. Alungă orice teamă, dominându-i sursa. Avu sentimentul că întreaga sa conștiință observa acum lumea exterioară într-o stare de infinită uimire: fusese mort; era viu.

– Sire, rosti Tandis când se apropiară, femeia aceea, Lichna, spune că vrea să-ți vorbească. I-am poruncit să aștepte.

– Foarte bine, spuse Paul. Nașterea...

– Am vorbit cu medicii, spuse Tandis, mergând alături de el. Ai doi copii sănătoși și voinici.

– Doi?

Paul se împiedică și se agăță de brațul lui Idaho.

– Un băiat și o fată, răspunse Tandis. I-am văzut. Sunt o mândrețe de prunci fremeni.

– Cum... cum a murit ea? întrebă Paul în șoaptă.

– Domnia-Ta?

– Chani...

– Sarcina, Domnia-Ta, răspunse cu glas înecat Tandis. Medicii mi-au spus că a mers prea repede, că i-a secătuit organismul. N-am înțeles ce-au vrut să spună, dar acestea au fost cuvintele lor.

– Du-mă la ea, șopti Paul.

– Domnia-Ta?

– Du-mă la ea!

– Într-acolo mergem, Domnia-Ta, răspunse Tandis, apoi, aplecându-se mai aproape, întrebă: Domnia-Ta, de ce are gholă-ul cuțitul în mână?

– Duncan, vără-ți arma în teacă, spuse Paul. Momentul violenței a trecut.

În timp ce vorbea, Paul se simți mai apropiat de sunetul vocii sale decât de mecanismul care formase acele sunete. Doi copii! În viziunea sa existase doar unul. Totuși, aceste clipe corespundeau întocmai viziunii. Era prezentă o persoană care simțea durere și mânie. Cineva. Percepția lui rămânea prinsă sub o cumplită roată de moară care-i reproducea viața din amintiri.

Doi copii?

Din nou, se împiedică. *Chani, Chani*, gemură gândurile sale. *Nu exista altă cale. Chani, ubita mea, crede-mă: această moarte era, pentru tine, cea mai rapidă... și mai blândă. Ne-ar fi luat copiii ostatici, pe tine te-ar fi expus într-o cușcă, apoi te-ar fi maculat cu moartea mea. Așa însă... așa îi distrugem și ne salvăm copiii.*

Copiii?

Pentru a treia oară, se împiedică.

Eu am îngăduit asta, gândi. Ar trebui să mă simt vinovat.

Dinspre caverna din față răzbătură zgomotele confuze ale unei mulțimi. Zgomotele deveniră din ce în ce mai puternice pe măsură ce ei înaintau. La fel era și în viziune, exact la fel. Da, schema rămânea aceeași, chiar și cu doi copii.

Chani moartă.

Cândva, într-un moment din trecutul îndepărtat pe care-l împărtășise cu alții, acest viitor posibil ajunsese până la el. Îl hăituisese și-l încolțise într-o crevasă ai cărei pereți, acum, se apropiau și amenințau să-l strivească. Acesta era mersul viziunii.

Chani e moartă. Ar trebui să mă las pradă durerii.

Dar *nu* acesta era mersul viziunii.

– Ați chemat-o pe Alia? întrebă.

– E cu prietenele Chaniei, răspunse Tandis.

Paul simți că mulțimea se trăgea în lături pentru a-i da voie să treacă. Tăcerea oamenilor îl preceda ca un val. Pe măsură ce avansa, glasurile se stingeau. Un fel de emoție încordată puneă stăpânire pe sietch. Paul ar fi vrut să-i alunge pe toți acești oameni din viziune, dar nu era cu putință. Îl urmăreau cu fețe curioase și lipsite de compasiune. Erau îndurerați, da, însă Paul înțelegea cruzimea care-i anima. Priveau cum vorbărețul devine mut, cum înțeleptul devine idiot. Călovnii nu treziseră dintotdeauna cruzimea?

Era mai mult decât un priveghi. Era mai puțin decât o veghe.

Paul simțea că sufletul îl implora să-i acorde un răgaz, dar viziunea îl târa mai departe. *Înainte, încă puțin*, gândi. Bezna, întunericului desăvârșit, îl aștepta la câțiva pași mai în față, în acel loc pe care durerea și culpabilitatea îl smulseseră din viziune – locul în care cădea luna.

Se împiedică în clipa apropierii, și-ar fi căzut dacă n-ar fi avut lângă el mâna de fier a lui Idaho.

– Am ajuns, spuse Tandis.

– Atenție la prag, Sire, zise Idaho, ajutându-l.

Paul simți o draperie atingându-i în treacăt obrazul. Se opri, o dată cu Idaho. Percepu încăperea ca și când i s-ar fi reflectat în obraji și-n urechi. Era o cameră tăiată în stâncă, ai cărei pereți de piatră erau mascați cu draperii.

– Unde e Chani? întrebă el șoptit.

– E aici, Usul, răspunse vocea lui Harah.

Paul avu un suspin întretăiat. Se temuse că trupul fusese deja dus în locul în care fremenii recuperau apa convenită tribului. Acesta era mersul viziunii? Se simțea dintr-o dată abandonat în cecitatea lui.

– Copiii? întrebă.

– Sunt aici și ei, Domnia-Ta, răspunse Idaho.

– O minune de gemeni, Usul, spuse Harah. Un băiat și o fată. Vezi? I-am pus aici, într-un leagăn.

Doi copii, gândi Paul, perplex. În viziune, nu existase decât o fiică. Se desprinsese de mâna lui Idaho și merse în direcția din care venise vocea lui Harah. După câțiva pași se poticni într-un obiect. Recunoscu, pe pipăite, un leagăn de metasticlă. Cineva îl prinse de brațul stâng.

– Usul?

Era Harah. Îi conduse mâna în interiorul leagănului. Paul atinse o piele fină, o carne fragedă. Și atât de caldă! Simți coaste, o răsufare.

– E fiul tău, murmură Harah, apoi îi mută mâna. Iar asta e fiica ta... Usul, ești într-adevăr orb acum?

Paul știa ce gândea ea. *Orbii trebuie abandonați în deșert*. Triburile fremene nu se împovărau niciodată cu o greutate moartă.

– Du-mă lângă Chani, spuse el, ignorându-i întrebarea.

Harah îl conduse spre stânga.

Paul accepta acum faptul că Chani era moartă. El ocupase un loc într-un univers pe care nu îl dorea, într-o carne care nu era pe măsură. Cu fiecare răsuflare, își biciuia emoțiile. *Doi copii!* Se întrebă dacă nu se angajase pe un culoar în care viziunea sa n-avea să mai revină. Faptul părea lipsit de importanță.

– Unde-i fratele meu?

Vocea Aliei, în spatele lui. Îi auzi foșnetul robei. Apoi simți cum îi trăgea brațul din mâna lui Harah.

– Trebuie să-ți vorbesc!

– Așteaptă o clipă, spuse el.

– Nu! E vorba de Lichna!

– Știu... Așteaptă o clipă.

– N-ai nici o clipă de pierdut!

– Am destule.

– Nu însă și Chani!

– Potolește-te! porunci el. Chani e moartă. (Îi astupă gura cu palma în clipa în care ea dădu să vorbească.) Ți-am cerut să te potolești! (O simți liniștindu-se și coborî mâna.) Descrie-mi ce vezi, spuse apoi.

– Paul!

Furia neputincioasă se război cu lacrimile în glasul ei.

– Adică nu, lasă! zise el.

Se cufundă în liniștea lăuntrică și deschise ochii viziunii asupra acestui moment. Da... rămăsese neschimbat. Corpul Chaniei zăcea pe o saltea, în centrul unui cerc de lumină. Cineva îi aranjase roba albă în așa fel încât să ascundă sângele nașterii. Dar chipul era cel de la care nu putea smulge viziunea. Trăsăturile ei încremenite erau oglinda eternității!

Se întoarce, dar viziunea îl însoți. Chani se dusesese... și n-avea să se mai întoarcă niciodată. Aerul, universul erau pustii – totul era pustiu. Asta să fi fost esența ispășirii? se întrebă. Chema lacrimile, dar ele nu voiau să vină. Trăise prea multă vreme ca un fremen? Această moarte își cerea umezeala!

Unul dintre prunci începu să plângă și cineva sușoti, liniștindu-l. Sunetul păru să tragă o perdea peste viziune și Paul fu bucuros să se regăsească în beznă. *Aceasta-i o altă lume*, gândi el. *O lume în care există doi copii.*

Gândul se născuse din cine știe ce transă oraculară pierdută. Paul încercă să regăsească atemporală dilatație mentală a melanjului, dar percepția nu-i dădu ascultare. În această nouă conștiință

nu ajungea nici o fărâmbă de viitor. Pentru că el respingea viitorul. Orice viitor.

– La revedere, Sihaya mea, murmură.

Vocea Aliei – dură, imperativă – se făcu auzită în spatele lui:

– Am adus-o pe Lichna!

Paul se întoarce.

– Nu e Lichna, rosti el. E un Dansator-Față. Lichna a murit.

– Dar ascultă ce are de spus, zise Alia.

Încet, Paul păși în direcția din care se auzea glasul ei.

– Nu mă miră să te găsesc încă în viață, Atreides.

Vocea semăna cu a Lichnei, dar micile deosebiri arătau că persoana care vorbea nu mai era foarte preocupată să controleze perfect coardele vocale pe care le folosea. Iar din ton răzbătea o ciudată notă de onestitate, care-l surprinse pe Paul.

– Nu te miră? întrebă el.

– Sunt Scytale, un Dansator-Față tleilaxu, și, înainte de a începe orice discuție, vreau să știu un lucru. Cel pe care-l văd în spatele tău e un ghola sau e Duncan Idaho?

– E Duncan Idaho, răspunse Paul. Și n-am ce discuta cu tine.

– Eu cred că ai, îl contrazise Scytale.

– Duncan, rosti Paul, vorbind peste umăr, ești gata să-l omori pe acest tleilaxu dacă ți-o voi cere?

– Da, Domnia-Ta! răspunse Idaho și în tonul său răsună o mânie rece, ucigașă.

– Stați! interveni Alia. Paul, nu știi ce refuzi.

– Știu foarte bine, replică Paul.

– Vasăzică e într-adevăr Duncan Idaho al Atreizilor, spuse Scytale. Am găsit pârghia! Un ghola poate să-și recupereze trecutul.

Paul auzi pași. Cineva îl ocoli prin stânga, atingându-l în treacăt. Vocea lui Scytale se auzi apoi din spatele său:

– Ce-ți amintești din trecutul tău, Duncan Idaho?

– Totul. Din copilărie și până azi. Îmi amintesc și că te-am văzut lângă cuvă, când m-au scos din ea.

– Minunat! murmură Scytale. Minunat!

Paul îl auzi mișcându-se în timp ce vorbea. *Am nevoie de o viziune*, gândi. Bezna era acum un handicap chinuitor. Percepția Bene Gesserit îl avertiza că Scytale reprezenta o amenințare cumplită, dar creatura tleilaxu rămânea o voce, umbra unei mișcări... imposibil de atins.

– Aștia-s pruncii Atreides? întrebă Scytale.

– Harah! strigă Paul. Scoate-o imediat de-aici!

– Rămâneți pe loc! șuieră Scytale. Toată lumea! Vă previn că un Dansator-Față poate fi mai rapid decât vă închipuiți. Cuțitul meu va curma aceste două vieți înainte de-a apuca să mă loviți!

Cineva atinse brațul lui Paul, trecând în dreapta.

– Să nu mai faci un pas, Alia! zise Scytale.

– Alia! rosti Paul. Nu!

– E vina mea, gemu ea. Numai a mea!

– Atreides! strigă Scytale. Acum ești dispus să discuți?

Din spate, Paul auzi un blestem scurt, cu vocea joasă, răgușită. Era atâta violență surdă în glasul lui Idaho, încât lui Paul i se tăie răsuflarea. Duncan nu trebuia să cedeze! Scytale ar fi ucis copiii!

– Pentru a încheia un târg, reluă Scytale, trebuie să existe ceva de vânzare, nu-i așa, Atreides? Ai vrea s-o recapeți pe Chani? Putem să ți-o oferim noi. O gholă, Atreides. O gholă *cu toate amintirile ei*! Dar trebuie procedat repede. Cheamă-ți prietenii și spune-le să aducă o cuvă criologică pentru a prezerva carnea.

Să aud din nou glasul ei, gândi Paul. S-o știu lângă mine. Ahhh, ... așadar, de-asta mi l-au oferit pe Idaho, ca să-mi demonstreze până la ce punct poate ființa înviată să fie aidoma cu originalul. Iar acum... o reînviere deplină... la prețul lor. Aș deveni, pentru totdeauna, o unealtă tleilaxu. Iar Chani... ar fi la fel de încătușată prin amenințarea vieții copiilor noștri, lăsată din nou pradă urzelilor Qizaratului...

– La ce presiuni veți recurge pentru a-i reda Chaniei amintirile? întrebă el, silindu-se să vorbească pe un ton liniștit. O veți condiționa să... să-și omoare unul dintre copii?

– Vom recurge la ce presiuni vom găsi noi de cuviință, răspunse Scytale. Ei, ce zici, Atreides?

– Alia, rosti Paul, discută tu cu *creatura* asta. Eu nu pot să discut cu ceea ce nu văd.

– Înțeleaptă soluție, comentă încântat Scytale. Ei bine, Alia, ce-mi oferi în calitate de agent al fratelui tău?

Paul lăsă capul în jos, cufundându-se în tăcere. Tăcere în tăcere lăuntrică. Cu o clipă mai înainte întrevăzuse ceva... Ca o viziune, dar nu o viziune. Un cuțit... foarte aproape de el. La câțiva centimetri!

– Dă-mi un mic răgaz de gândire, spuse Alia.

– Cuțitul meu poate s-aștepte, zise Scytale, dar carnea Chaniei, nu. Vezi să fie un răgaz *rezonabil*.

Paul își simți pleoapele clipind. Era cu neputință... dar așa era! Simțea că... avea ochi! Poziția lor era stranie iar privirea lor

rătăcea în toate părțile. *Iată-l!* (Cuțitul reapăruse. Cu un șoc care-i tăie răsuflarea, Paul identifică ochii. Erau ochii unuia dintre copiii săi! Privea, din leagăn, cuțitul aflat în mâna lui Scytale Lama scânteia la doar câțiva centimetri distanță. Da... și se vedea pe el însuși în mijlocul camerei, cu capul plecat, nemișcat, inofensiv, nebăgat în seamă de nimeni.

– Ai putea să începi prin a ne ceda toate acțiunile voastre CHOAM, sugerează Scytale.

– Toate? exclamă Alia.

– Toate.

Observându-se cu ochii din leagăn, Paul scoase pe nesimțite cristaiul din teaca de la brâu. Evaluă distanța, unghiul. N-avea să i se ofere o a doua șansă. Își pregăti trupul în Maniera Bene Gesserit, deveni un arc comprimat, pregătit să se destindă fulgerător – o stare *prajna* în care toți mușchii erau echilibrați într-o unitate perfectă.

Cristaiul zbură din mâna lui. Fulgerarea lăptoasă se opri în ochiul drept al lui Scytale. Capul Dansatorului-Față fu aruncat cu violență pe spate. Mâinile i se smuciră în sus, în timp ce trupul se poticni de-a-ndăratelea. Cuțitul lui ricoșă în tavan, și căzu zăngănind pe pardoseală. Apoi Scytale se prăbuși cu fața în jos, mort înainte de-a atinge podeaua.

Ochii din leagăn îi arătară lui Paul fețele stupefiate care se întorceau către el. Apoi Alia se năpusti spre leagăn, se aplecă și el nu mai văzu nimic.

– Sunt nevătămați! strigă sora lui. Nevătămați!

– Domnia-Ta! șopti Idaho. *Asta* era în viziunea Domniei-Tale?

– Nu... (Paul făcu un gest vag cu mâna). Fie și așa.

– Paul, iartă-mă! zise Alia. Dar când creatura asta a spus c-ar putea... să readucă la...

– Există prețuri pe care un Atreides nu le poate plăti, spuse Paul. Știi și tu.

– Știu, suspină ea. Dar am fost tentată...

– Cine n-ar fi fost? murmură el.

Se retrase cu pași nesiguri, se sprijini de un perete și încercă să înțeleagă ce făcuse. *Cum? Cum a fost cu putință? Ochii din leagăn!* Avea senzația că se afla în pragul unei cutremurătoare revelații.

„Ochii mei, tată.”

Forme-cuvine care licăreau în beznă.

– Fiul meu! șopti Paul, neauzit. Ești... conștient?

„Da, tată... Uite!”

Năucit, amețit, Paul se cramponă de perete. Întreaga sa viață îi trecu dinaintea ca într-o fulgerare. Îl văzu pe tatăl său. *Fu* tatăl său. Și bunicul său. Și toți bunicii și străbunicii dinaintea lui. Percepția sa străbătu într-o clipă întreg coridorul năucitor al strămoșilor săi pe linie bărbătească.

„Cum?“ întrebă el în gând.

Forme-cuvinte vagi apărură, păliră și dispărură, ca și când efortul cerut era prea intens. Paul își șterse firicelele de salivă din colțurile gurii. Își aminti acum de trezirea Aliei în pântecul Doamnei Jessica. Dar, de această dată, nu fusese vorba nici de Apa Vieții, nici de un exces de melanj... Sau... Asta să fi fost explicația foamei pe care o resimțise tot timpul Chani? Ori totul nu era decât produsul liniei genetice după care tânjea într-atât Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam?

Și Paul se pomeni, dintr-o dată, în leagăn, cu Alia aplecată deasupra lui. Îi simți mâinile, ogoindu-l. Îi văzu fața, imensă, legănându-se deasupra lui. Alia îl întoarse pe-o parte... și își văzu tovarășa de leagăn: o fetiță cu trupul uscățiv care era moștenirea deșertului și capul acoperit cu un puf roșcat. Fetița deschise ochii. Ochii!... Erau ochii Chaniei... și ai Doamnei Jessica. O infinitate de ochi îl priveau prin ochii aceia.

– Ia uitați-vă la ei, se auzi vocea Aliei. Se privesc.

– La vârsta asta încă nu pot să vadă, spuse Harah.

– Eu puteam, replică Alia.

Încet, Paul simți că se desprinsese de acea percepție infinită. Era din nou lângă peretele de care se sprijinise. Mâna lui Idaho îi scutura cu blândețe umărul.

– Domnia-Ta?

– Fiul meu se va numi Leto, ca tata, rosti el, îndreptându-și spatele.

– Când va veni vremea botezului, spuse Harah, voi sta alături de tine, ca prietenă a mamei sale, și-i voi da acest nume.

– Iar fiica mea, urmă Paul, se va numi Ghanima.

– Usul! protestă Harah. Ghanima e un nume de rău augur.

– Un nume care ți-a salvat viața, rosti Paul. Ce dacă Alia și-a răs odinioară de tine numindu-te astfel? Fiica mea este Ghanima, captură de război.

Un zgomot de rotile îi atrase atenția. Corpul Chaniei era scos din cameră. Primele note ale incantației din Ritualul Apei se înălțară.

– Hal yawm! exclamă Harah. Trebuie să plec. Vreau să fiu prezentă la sfântul adevăr și să stau pentru ultima oară lângă prietena mea. Apa ei aparține tribului.

– Apa ei aparține tribului, murmură Paul. Trase cu urechea la pașii care se îndepărtau, apoi întinse și găsi brațul lui Duncan Idaho. Duncan, condu-mă în apartamentele mele.

Ajuns în camera sa, îi ceru lui Idaho să plece. Era momentul să rămână singur. Înainte însă ca Duncan să-i dea ascultare, se auzi un zgomot la ușă, apoi glasul lui Bijaz:

– Stăpâne!

– Duncan, spuse Paul, lasă-l să înainteze doi pași. Dacă încearcă să se apropie mai mult, omoară-l!

– Am înțeles, răspunse Idaho.

– E Duncan? întrebă Bijaz. E adevăratul Duncan Idaho?

– El e, rosti Idaho. Mi-am amintit.

– Așadar, planul lui Scytale a reușit!

– Scytale e mort, spuse Paul.

– Eu însă nu, și nici planul, replică piticul. Pe cuva în care-am crescut! E deci cu putință! Îmi voi regăsi trecutul... toate trecuturile. Nu-i nevoie decât de declanșatorul potrivit.

– Declanșatorul? făcu Paul.

– Cum a fost constrângerea de a-ți lua viața, spuse Idaho cu glas încărcat de mânie. Calcul mentatic: și-au dat seama că vedeam în Domnia-Ta fiul pe care nu l-am avut niciodată. Mai degrabă să te asasineze, adevăratul Duncan Idaho ar fi acaparat corpul gholă-ului. Dar... s-ar fi putut și să nu izbutească... Spune-mi, piticule, dacă planul vostru ar fi dat greș, dacă l-aș fi ucis, ce s-ar fi întâmplat?

– Oh!... în cazul acela am fi negociat cu sora condițiile de salvare a fratelui ei. Dar tranzacția-i de preferat în actualele circumstanțe.

Paul inspiră adânc, tremurat. Auzea cortegiul funebru care, în clipa aceasta, pătrundea în pasajul ce ducea spre încăperile din adâncuri, unde se aflau alambicurile morții.

– Domnia-Ta, încă nu e târziu, zise Bijaz. Vrei să-ți revezi iubita? Noi o putem readuce la viață. Va fi o gholă... dar acum reîntruparea va fi perfectă. Să chemăm servitorii. Să aducă o cuvă criologică pentru a conserva carnea tovarășei de viață a

Acum era și mai greu, constată Paul. Prima tentație tleilaxu îi epuizase forțele. Zadarnic! S-o aibă din nou pe Chani alături...

– Fă-l să tacă! i se adresă el lui Idaho, în graiul de luptă Atreides.

Îl auzi pe Duncan îndreptându-se către ușa.

– Stăpâne! scânci Bijaz.

– Dacă ții la mine, continuă Paul în același grai de luptă, fă-mi o favoare: omoară-l până nu cedează!

– Nuuuuu! urlă Bijaz.

Urletul se curmă într-un horcăit.

– I-am făcut serviciul, rosti Idaho.

Paul, înclinând capul, trase cu urechea. Incantația cortegiului nu se mai auzea. Se gândi la străvechiul ritual fremen care avea loc acum în străfundurile sietchului, în camera mortuară unde se distila apa recuperată în folosul tribului.

– Nu era altă soluție, spuse el. Înțelegi Duncan?

– Înțeleg.

– Există lucruri pe care nu le poate îndura nimeni. Am rătăcit printre toate viitorurile posibile pe care le-aș fi putut crea, până când, în cele din urmă, m-au creat ele pe mine.

– Domnia-Ta, n-ar trebui să-ți...

– Există, în acest univers, probleme pentru care nu se găsesc soluții, spuse Paul. Nimic. Nu se poate face nimic.

În timp ce rostea aceste cuvinte, simți cum se dizolva legătura sa cu viziunea. Mentea i se chirci, copleșită de infinitatea posibilităților. Viziunea sa pierdută deveni ca vântul care suflă unde vrea el.

• *Spunem, despre Muad'Dib, că a plecat într-o călătorie prin ținutul în care pașii nu lasă urme.*

Preambul la Crezul Qizaratului

UN DIG DE APĂ separa plantațiile sietchului de nisipul deșertului. Ceva mai departe era un pod de piatră, apoi, doar deșertul. Promontoriul Sietchului Tabr domina noaptea în spatele lui Idaho. Lumina celor două luni așternea un strat argintiu de chiciură pe piscuri. Livada sfârșea chiar la marginea apei.

Idaho se opri dincolo de pod și privi îndărăt, la crengile înflore care se oglindeau în apă. Reflexii și realitate... Patru luni... Distrăiul i se părea uleios la contactul cu pielea. Un iz de cremene

udă îi invada nările, prin filtre. Vântul părea să poarte un răs perfid prin frunzișul livezii. Idaho ascultă zgomotele nopții. În iarba de pe malul apei se fugăreau șoareci marsupiali. Un șoim-bufniță își lansă țipătul, dintre stâncile falezei. Din depărtarea bledului, vântul aduse șuierul înfundat al unei dislocări de nisip.

Întoarse capul în direcția aceluși sunet.

Nu desluși nici o mișcare printre dunele scăldate în lumina lunilor.

Tandis fusese cel care-l condusesese pe Paul până aici. Apoi se întorsese să povestească. Paul pornise de unul singur spre inima deșertului. Ca un fremen.

– Era orb, cu adevărat orb, spusese Tandis, ca și când asta ar fi explicat totul. Înainte, avusese viziunea despre care ne-a vorbit, dar... acum...

Tăcuse și ridicase din umeri. Fremenii orbi erau lăsați în voia deșertului. Muad'Dib va fi fost Împărat, dar era și fremen. Nu lăsase el cu limbă de moarte ca fremenii să-i ia în grijă și să-i educe copiii? Era fremen.

Zona din față era un deșert-schelet, observă Idaho. Stânci prelungi, argintate de luni, se iveau ca niște coaste descărnate la suprafața nisipurilor. Dincolo de ele începeau dunele.

N-ar fi trebuit să-l las singur nici măcar un minut, gândi Idaho. Știam ce are de gând.

– Mi-a spus că viitorul nu mai avea nevoie de prezența lui fizică, povestise Tandis. Când ne-am despărțit, s-a întors și mi-a strigat: „Acum sunt liber!“

Fir-ar ei blestemați! gândi Idaho.

Fremenii refuzaseră să trimită toptere sau cercetași. Salvarea era contrară datinilor lor ancestrale.

– Un vierme va veni pentru Muad'Dib, decretaseră ei. Și intonaseră cântecul celor încredințați deșertului, celor a căror apă îi revenea lui Shai-hulud: „Maică a Nisipurilor, Tată al Timpului, Obârșie a Vieții, lăsați-l să treacă!“

Idaho se așeză pe o stâncă plată și lăsă privirea să-i rătăcească în depărtări. Noaptea părea să fi așternut o pânză de camuflaj peste deșert. Era cu neputință de deslușit încotro se îndreptase Paul.

– „Acum sunt liber.“

Idaho repetă cu voce tare cuvintele lui Paul, surprins de sunetul propriei voci. Pentru o clipă, dădu frâu liber gândurilor, amintindu-și de ziua în care vizitase cu micul Paul o piață de pește,

pe caladan... Scânteierea soarelui în valurile mării, bogățiile adâncurilor scoase la vânzare pe tarabe... Își aminti și de Gurney Halleck, cântându-le la baliset... Râsete, glume... Ritmuri uitate îi reveniră în minte, purtându-l pe culoare iluminate de trecute delicii.

Gurney Halleck... Gurney avea să-l învinuiască de această tragedie.

Ecourile balisetului se stinseră.

Își aduse aminte de spusele lui Paul: *„Există în acest univers, probleme, pentru care nu se găsesc soluții.”*

Se întrebă în ce fel avea să moară Paul, acolo, în largul deșertului. Repede, ucis de un vierme? Încet, în văpaia soarelui? Unii fremeni din sietch spusese că Muad'Dib nu avea să moară niciodată, că trecuse în lumea-*ruh*, unde se reuneau toate viitorurile posibile, că, de acum înainte, avea să fie prezent în alam al-mythal, rătăcind la nesfârșit și după ce carnea lui va fi încetat să mai fie.

Va muri, iar eu nu pot face nimic, gândi Idaho.

Își dădu seama, în clipa aceea, că există o oarecare eleganță, rafinată în a muri astfel, dispărând fără urmă, cu o întreagă planetă drept mormânt.

Mentatule, gândi, rezolvă-te pe tine însuși!

Din senin, cuvinte îi năpădiră memoria. Cuvintele rituale ale locotenentului Fedaykin care instruisese garda desemnată pentru paza copiilor lui Muad'Dib: „Va fi datoria solemnă a ofițerului comandant...”

Limbajul insinuant și emfatic al stăpânirii îl scotea din sărite. Acest limbaj îi sedusese pe fremeni. Sedusese pe toată lumea. Un om, un mare om murea acolo, departe... în timp ce limbajul continua să se insinueze... fără-ncetare...

Ce se întâmplase, se întrebă, cu acele sensuri pure și clare care înlăturau absurdul? Undeva, în cine știe ce loc pierdut pe care-l crease Imperiul, ele fuseseră încătușate, închise între patru ziduri, pentru ca nu cumva să fie redescoperite vreodată din întâmplare. Mintea sa însetată căuta soluții, conform tehnicii de mentat. Modele de cunoaștere păreau să strălucească în depărtare... ca părul lui Lorelei atrăgându-l pe marinarul vrăjit spre caverne de smarald...

Cu o tresărire brutală, Idaho se smulse din mrejele rătăcirii catatonice.

Așa vasăzică! gândi el. Mai degrabă decât să-mi înfrunt eșecul, m-aș lăsa să dispar în mine însumi!

Momentul însă îi rămase în minte. Analizându-l, avu senzația că viața sa atinsese, pentru o clipă, dimensiunile întregii existențe a universului. Carnea reală rămânea condensată și finită în caverna de smarald a conștiinței, dar viața infinită îi împărtășise ființa.

Se ridică în picioare. Avea sentimentul că deșertul îl purificase. Nisipul începea să susure în vânt, ciugulind din frunzele livezii. Aerul nopții era pătruns de mirosul uscat și abraziv al prafului. O pală de vânt făcu să-i fluture, cu un pocnet de bici, poalele lungi ale mantiei.

Undeva, în largul bledului, o maică-furtună făcea ravagii, ridicând tornade șuierătoare – uriași viermi de nisip aerieni, care puteau smulge carnea de pe oase.

Va deveni tot una cu deșertul, gândi Idaho. Deșertul va fi împlinirea lui.

Era o cugetare zensunnită, ce i se revărsa în minte ca un șuvoi de apă limpede. Paul avea să-și continue marșul, știa asta. Un Atreides nu putea să se lase pe de-a-ntregul în voia deșertului, nici când avea deplina certitudine a inevitabilului.

O fărâmbă de precogniție îl atinse în clipa aceea și Idaho văzu că oamenii viitorului aveau să-și amintească de Paul în termeni... marini. Chiar dacă avea să-și sfârșească viața în nisip, apa avea să-l urmărească. „Carnea i s-a scufundat, avea să se spună, „dar el a continuat să înoate“.

În spatele lui, cineva tuși ușor.

Se întoarse brusc și desluși silueta lui Stilgar, nemișcată, pe podul care traversa qanatul.

– Nu va mai fi găsit, glăsui Stilgar. Dar toți oamenii îl vor fi găsit.

– Îl ia deșertul... și-l transformă în zeu, murmură Idaho. Cu toate că n-a fost decât un intrus, aici. Un nechemat, care-a adus acestei lumi o alchimie străină... Apa.

– Deșertul își impune propriile ritmuri, zise Stilgar. Noi l-am întâmpinat, i-am spus Mahdi, Muad'Dib... Și i-am dat numele de taină Usul, Baza Coloanei.

– Deși nu se născuse fremen.

– Ceea ce nu ne-a împiedicat să-l considerăm de-al nostru... și să se dovedească a fi de-al nostru până la urmă. (Stilgar se

apropie și puse mâna pe umărul lui Idaho.) Toți oamenii sunt intruși, vechiul meu prieten.

– Ești profund, Stil, nu-i așa?

– Destul de profund. Îmi dau seama de dezordinea pe care migrațiile noastre au răspândit-o în univers. Muad'Dib ne-a dat ceva ce nu cunoștea dezordinea. Pentru asta, cel puțin oamenii nu-i vor uita Jihadul.

– Nu se va da bătut în fața deșertului, zise Idaho. E orb, dar nu se va da bătut. E un om cu principii, un om de onoare. A fost educat ca un Atreides.

– Iar apa lui se va vărsa pe nisip, spuse Stilgar. Strânse ușor brațul lui Idaho. Vino!... Alia vrea să te vadă.

– Alia a fost cu tine la Sietch Makab?

– Da... Mi-a fost de mare ajutor la strunirea Naibilor mai slabi. Acum, îi execută cu toții ordinele... ca și mine.

– Ce ordine?

– A poruncit ca trădătorii să fie executați.

– Oh... (Idaho făcu un efort pentru a alunga senzația de amețeală care-l cuprinsese când își ridică ochii spre promontoriu.) Care trădători?

– Ghildarul, Cucernica Maică Mohiam, Korba... și alții.

– Ați ucis o Cucernică Maică?

– Am ucis-o chiar eu. Muad'Dib lăsase vorbă să fie cruțată. (Ridică din umeri.) Dar nu i-am dat ascultare. Alia știuse asta dinainte.

Încă o dată, Idaho își îndreaptă privirile spre deșert. Simțea acum că omul întreg, care devenise, era capabil să discearnă modelul creat de Paul. *Strategia judecății*, îi spuneau Atreizii în manualele lor de instrucție. *Oamenii se subordonează Puterii, dar guvernării influențează guvernării*. Însă, se întrebă el, aveau cât de cât guvernării idee ce ajutaseră să se edifice aici?

– Alia... începu Stilgar cu un aer stânjenit, apoi își dres glasul și continuă: Alia are nevoie de mângâierea prezenței tale.

– Alia este acum Puterea, murmură Idaho.

– E vorba doar de o regentă...

– Norocul surâde pretutindeni, cum obișnuia să spună tatăl ei, rosti cu voce joasă Idaho.

– Am încheiat un târg cu viitorul, declară Stilgar. Apoi: Vii? Avem nevoie de tine, acolo. (Din nou păru stânjenit.) Ea e... tulburată. Când își blestemă fratele, când îl jelește.

– O să vin, promise Idaho.

Ascultă pașii lui Stilgar, care se depărta, apoi, rămânând cu fața în vânt, ropotul grăunților de nisip în țesătura mantiei.

Își proiectă percepția de mentat spre fluxurile schimbătoare ale viitorului. Posibilitățile pe care le întrevăzu îl năuciră. Paul declanșase un ciclon căruia nimic nu-i putea sta în cale.

Bene Tleilaxul și Ghilda supralicitaseră prea mult și pierduseră erau discreditate. Qizaratul fusese zdruncinat de trădarea lui Korba și a altor înalți dregători. Iar, prin ultimul său act, acceptarea senină a datinii strămoșești, Paul își asigurase definitiv loialitatea freme-
nilor. Lui și Casei Atreides. Avea să rămână de-al lor, în vecii vecilor.

– Paul s-a dus!

Glasul Aliei era stins. Se apropiase pe nesimțite și acum stătea lângă el.

– A fost nebun, Duncan!

– Nu spune asta!

– O va spune întreg universul!

– De ce, pentru numele lui Dumnezeu?

– Pentru numele fratelui meu, nu al lui Dumnezeu.

Intuiția zensunnită dilată brusc percepțiile lui Idaho. Simțea limpede că Alia nu mai avea nici un fel de viziune. Nu mai avusese de când murise Chani.

– Ciudate vorbe, rosti el.

– Ciudate? Duncan, i-ar fi fost de ajuns să se abată din drum! Ce conta că restul universului s-ar fi năruit în urma lui? Acum ar fi fost viu... și-ar fi avut-o alături pe Chani!

– Atunci... pentru ce n-a făcut-o?

– Pentru numele lui Dumnezeu, murmură ea. Apoi, ceva mai tare: Toată viața lui Paul a fost o luptă pentru a scăpa de Jihad și de zeificare. Acum, în sfârșit, a scăpat. A fost alegerea lui!

– Ah, da... oracolul. (Idaho dădu din cap.) Chiar și moartea Chaniei. Luna care-a căzut.

– N-am dreptate să spun c-a fost nebun, Duncan?

Idaho simți că i se pune un nod în gât. Nu răspunse.

– Nebun! izbucni Alia într-un hohot de plâns fără lacrimi. El va trăi veșnic, pe când noi va trebui să murim!

– Alia, nu...

– E doar jalea, zise ea încet. Doar jalea. Știi ce trebuie să fac pentru el? Trebuie să-i cruț viața Prințesei Irulan. Irulan! Dac-ai

auzi-o *pe ea* cum îl jelește! Se tânguie, dă umezeală mortului... Jură că l-a iubit fără să-și dea seama. Se dezice de Comunitatea Surorilor și spune că-și va consacra viața educației copiilor lui Paul.

– Și tu o crezi?

– E întruchiparea sincerității!

– Ahhh! făcu Idaho.

Schema finală se desfășura în percepția lui ca un desen pe o țesătură.– Dezertarea Prințesei Irulan era ultimul pas. Deposeda Bene Gesseritul de orice pârghie de manevră împotriva moștenitorilor Atreides.

Alia începu brusc să plângă și-și ascunse fața la pieptul lui.

– Oh, Duncan, Duncan! El s-a dus!

Idaho își lipi buzele de părul ei.

– Te rog, șopti el.

Își simțea propria-i durere contopindu-se cu a ei, două râuri revărsându-se în același iaz.

– Duncan, am nevoie de tine... Iubește-mă!

– Te iubesc, rosti el în șoaptă.

Ea înălță capul, îi privi chipul scăldat în lumina rece a lunilor.

– Știu, Duncan. Dragostea cunoaște dragostea.

Cuvintele ei îl făcură să simtă un fior, o senzație de înstrăinare de vechiul său eu. Venise în acest loc în căutarea unui lucru și găsisese cu totul altul. Era ca și cum, pătrunzând într-o încăpere plină de figuri familiare, descoperea prea târziu că nu cunoștea pe nimeni.

Alia se retrase un pas, îl prinse de mână.

– Vrei să vii cu mine, Duncan?

– Oriunde mă vei conduce, rosti el.

Îl conduse înapoi, peste qanat, spre faleza cufundată în întuneric și Locul de Refugiu.

EPILOG

*Nici un iz amar de alambic funerar pentru Muad'Dib.
Nici un dangăt de clopot, nici un ritual sacru
Menit să libereze sufletul de umbrele avare.
El e nebunul sfânt.
Străinul poleit care trăiește veșnic
La fruntariile rațiunii.
Coboară-ți garda, și el se va ivi!
Pacea lui sângerie, paloarea lui suverană
Pătrund în universul nostru prin văluri profetice
Ca un licăr mut... iată!
Ivit din desişul unei jungle stelare:
Misterios, mortal, oracol orb.
Gheară de felină a profeției, glas fără moarte!
Shai-hulud îl aşteaptă pe o limbă de nisip,
Unde trec perechi ce privesc, ochi în ochi,
Al dragostei plictis delicios.
El străbate lunga cavernă a timpului,
Risipind eul-nebun al visului său.*

Imnul ghola-ului